

PRESEDNIŠKA PALAČA
LJUBLJANA

LETNO POROČILO

PRESEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE BORUTA PAHORJA
TRETJE LETO DRUGEGA MANDATA

---

23. DECEMBER 2019 - 23. DECEMBER 2020

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor

LETNO POROČILO

tretje leto drugega mandata

23. december 2019 – 23. december 2020

www.predsednik.si

VSEBINA

I.	NAMESTO UVODA	3
II.	NEPOSREDNO IZVRŠEVANJE PRISTOJNOSTI PREDSEDNIKA REPUBLIKE	4
	Predlaganje kandidatov za osrednje državne institucije	4
	Odstop in sestavljanje nove vlade	7
	Spremembe volilne zakonodaje v skladu z odločbo Ustavnega sodišča U-I-32/15	10
	Srečanja s predstavniki institucij in civilne družbe	16
	Izredno srečanje štirih predsednikov (4P) o sodelovanju pri spoprijemanju z epidemijo	21
	Prvo srečanje najvišjih predstavnikov treh vej oblasti v samostojni državi	23
	Mednarodno okolje in zunanja politika	24
	Vrhovni poveljnik obrambnih sil	37
	Pomilostitve	45
	Državna odlikovanja	46
	Postavitev in odpoklic veleposlanikov	48
	Predaja poverilnih pisem tujih veleposlanikov	49
III.	KLJUČNI POUČENKI	50
	Posebno leto – koronavirus	50
	Prispevek predsednika Boruta Pahorja k miru, strpnosti in spravi Slovencev	68
	30 let lastne države	88
	Podnebna politika	91
	Spodbujanje odličnosti	97
	Spodbujanje socialne povezanosti	108
	Med ljudmi	117
	Kultura in umetnost	129
	Šport	134
	Znanost in šolstvo	140
IV.	POMEMBNE PODROBNOSTI	145
	V večni spomin	145
	Predsednik je rekel	147
V.	NOVOSTI PREDSEDNIŠKEGA MANDATA BORUTA	151
	Dan odprtih vrat Predsedniške palače	156
	Jabolko navdiha	164
	Posveti pri predsedniku	169
VI.	STATISTIKA	174

I. NAMESTO UVODA

Leta 2020 je Slovenijo in svet zaznamovala pandemija Covid-19. Tudi v moje delo je vsilila velike spremembe in prilagoditve. Od vsega sem letos v tem smislu najbolj pogrešal neposreden stik z ljudmi.

Stiska roke, morda prisrčnega objema ali kratkega klepeta iz oči v oči tudi najsodobnejša digitalna tehnologija ne more nadomestiti. Kljub temu sem se trudil na različne načine razumeti utrip ljudi, njihove skrbi in upanja. Pričujoče poročilo opisuje napore, da bi tudi v teh razmerah pri svojih odločitvah čim bolj verodostojno upošteval njihova pričakovanja.

Ko zapisujem te vrstice, smo sredi drugega vala epidemije pri nas. Z veseljem lahko opazimo iskreno solidarnost in dobroto, z žalostjo nestrpnost in malodušje. Toda vse to spremlja take velike krize in skozi vse to se bomo uspešno prebili do konca, o tem ne dvomim.

V mirnem času ni nikoli prej toliko ljudi tako zelo spremenilo svojega obnašanja. Kljub spodrseljajem in nerodnostim vseh vrst smemo to občudovati z velikim ponosom. Navdih je gotovo dajalo zdravstveno osebje, ki je neposredno reševalo človeška življenja. Kolikor je bilo mogoče, sem na številne načine poskrbel, da bi jim v našem skupnem imenu izrekel iskreno hvaležnost.

V političnem smislu je bilo to pestro leto. Dobili smo novo vlado. Njeno uspešnost v soočanju z epidemijo bomo lahko verodostojno ocenili šele po koncu krize. V tem času sem čutil dolžnost, da kot predsednik republike z njo sodelujem po svojih najboljših močeh.

Sicer pa sem v slovenski politiki sodelovanje, tako v osredotočanju na rešitev krize kot sicer, zelo pogrešal. Konec leta se krepi občutek poglobljene politične razdeljenosti, ki sega do izključevanja. Ocenjujem, da se je v času krize proces radikalizacije slovenske politike nadaljeval in poglobil. Vse bolj se oblikujeta dva politična tabora, ki jima vse bolj narekuje ritem ostrejša politična retorika. Razdalja med njima se vse bolj veča, v javnosti pa se skuša ustvariti napačen vtis, da v tej razdalji med njima ni ničesar. Jaz pa ocenjujem, da je: tiha politična večina ljudi, ki pogrešajo bolj zmerno in bolj konsenzualno politiko.

Čeprav sem kot predsednik republike v enaki meri iskreno sodeloval tudi s prejšnjimi vladam, mi del javnosti ne oprusti, da sodelujem tudi s sedanjo. Iz poročila bo jasno, da vlad ne podiram, niti ne podpiram, temveč z njimi sodelujem v prid države. Tega načela ne bom spreminjal za nobeno ceno.

Čeprav si bo velika večina, vključno z mano, leto 2020 zapomnila zlasti po pandemiji Covid-19, mi bosta iz letošnjega leta za vedno ostala v spominu dva dogodka; obeležitev stoletnice požiga Narodnega doma v Trstu in 100. obletnica Koroškega plebiscita.

Najprej glede dogodka v Celovcu. S prijateljem in avstrijskim predsednikom Van der Bellnom sva se odločila, da ga obletnico obeleživa skupaj. Že to je bilo brez primere, toda njegovo opravičilo Slovincem zaradi zamud ali nedoslednosti pri spoštovanju 7. člena ADP je naletelo na čudovit odmev v obeh državah in mnogokje po Evropi.

Za vse življenje pa mi bo ostal v spominu stisk roke s prijateljem in italijanskim predsednikom Mattarello pred fojbo in spomenikom štirim bazoviškim junakom. V tistem stisku roke je bilo v kratkem, a neponovljivem trenutku zgodovine simbolno povzeto vse moje človeško in politično stremljenje: sožitje, sprava in skupna evropska prihodnost. Nikoli, nikoli ne bom pozabil tistega čudovitega, sončnega poletnega dne na obronkih Trsta. Širša javnost pa bo komajda zaslutila, koliko truda in volje sva v to simbolno dejanje vložila z mojim dragim prijateljem, italijanskim predsednikom Mattarello.

To leto se končuje z mnogimi grenkimi izkušnjami, skrbmi in stiskami premnogih ljudi. A hkrati nas ves čas spremlja velikansko upanje, da bo enkrat te krize konec in se bomo lahko vrnili v običajno življenje. Moja prizadevanja bodo ostala zvesta prepričanju, da skupaj zmoremo vse, da se je potrebno osredotočiti na krizo in pri tem čim širše politično in vsenarodno sodelovati.

V naših čudovitih ljudeh je neka neoprijemljiva slutnja, ki vselej stremi k boljšemu in bolj pravičnemu. Seveda nismo gluhi za nevarne sirene radikalizmov vseh vrst, vendar moramo prisluhniti notranjemu čutu, ki večino napotuje k sodelovanju in iskanju kompromisov v skupno dobro.

Vse bo še dobro.

II. NEPOSREDNO IZVRŠEVANJE PRISTOJNOSTI PREDSEDNIKA REPUBLIKE

PREDLAGANJE KANDIDATK IN KANDIDATOV ZA DRŽAVNE IN EVROPSKE INSTITUCIJE

Predsednik republike je tudi v letu 2020 v okviru svojih pristojnosti neposredno imenoval ali predlagal državnemu zboru v imenovanje kandidatke in kandidate (v nadaljnjem besedilu kandidati) za nosilce najvišjih državnih funkcij, pa tudi za obe stopnji sodišča Evropske unije v Luksemburgu. Kakor običajno pred odločitvijo o posameznih kandidatih, je predsednik republike po opravljenih pogovorih z njimi skrbno preučil predlagane kandidature. Prav tako je nadaljeval z uspešno prakso posvetovanj z vodji poslanskih skupin in poslancema narodnosti o možni podpori posameznim kandidatom. Posvetovanja, ki jih je uvedel predsednik Pahor, sicer niso predpisana, so pa dragocen prispevek k uspešnemu sodelovanju med predsednikom republike in državnim zborom.

Predsednik republike je od začetka prvega mandata do zdaj imenoval ali predlagal v imenovanje kandidate za 62 najvišjih državnih funkcij oziroma funkcij v institucijah EU. Od tega je 53 kandidatov predlagal v imenovanje državnemu zboru. Državni zbor je izvolil 44 kandidatov, v devetih primerih pa predlagani kandidati niso bili imenovani in je bil postopek ponovljen.

Vsi kandidati, ki jih predsednik republike predlaga v imenovanje oziroma jih sam imenuje, se predstavijo tudi javnosti na posebnih javnih predstavitvah. Te potekajo vse od leta 2016, ko se je predsednik odločil, da je treba kandidacijske postopke za najvišje državne in nekatere evropske funkcije voditi preglednejše in dostopnejše javnosti. Nanje so vabljeni predstavniki medijev, druga zainteresirana javnost in posamezniki pa javne predstavitve lahko spremljajo v živo prek prenosa na spletni strani predsednika republike. Javne predstavitve se vse bolj uveljavljajo in krepijo zaupanje javnosti v postopke izbire pri predsedniku republike, kandidatom pa omogočajo, da se javnosti neposredno predstavijo in odgovorijo na vsa zastavljena vprašanja.

V Predsedniški palači je doslej potekalo že 47 javnih predstavitev kandidatov za posamezne visoke funkcije.

Imenovanje predsednika Komisije za preprečevanje korupcije

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 6. februarja 2020 podpisal ukaz o imenovanju dr. Roberta Šumija za predsednika Komisije za preprečevanje korupcije (KPK). Dr. Robert Šumi je nastopil šestletni mandat predsednika KPK 1. aprila 2020 po tem, ko je 31. marca 2020 potekel mandat dotedanjemu predsedniku Borisu Štefancu.

Predsednik republike pripisuje temu postopku poseben pomen tako zaradi pomembne vloge KPK kakor tudi zaradi dejstva, da je to edini kandidacijski postopek, v katerem predsednik na koncu predlagane kandidate sam imenuje. V želji po čim večji preglednosti sta bila predvideni potek in časovni načrt postopka imenovanja predsednika KPK posebej javnosti predstavljena na novinarski konferenci.

Na javni poziv predsednika republike se je prijavilo devet kandidatov. Izbirna komisija za izbiro predsednika KPK, imenovana na podlagi določil Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, je ugotovila, da osem kandidatov izpolnjuje predpisana merila. Predsednik republike je 9. januarja 2020 od članov izbirne komisije prejel poročilo o delu in seznam primernih kandidatov za to funkcijo. Predsednika republike pri imenovanju predsednika KPK zavezuje predlog izbirne komisije.

Izbirna komisija je na seznam primernih kandidatov uvrstila štiri kandidate, med drugimi tudi dr. Roberta Šumija. Po pogovoru z izbirno komisijo, preučitvi njenega poročila in opravljenih razgovorih s kandidati je predsednik republike podpisal ukaz o imenovanju dr. Roberta Šumija za predsednika KPK. Pred tem se je dr. Šumi javnosti predstavil na javni predstavitvi.

Imenovanja v državnem zboru na predlog predsednika republike

Sodniki na Splošnem sodišču Evropske unije v Luksemburgu

Predsednik republike je nadaljeval postopke predlaganja kandidatov za dve prosti mesti sodnikov na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu po tem, ko v letu 2019 za eno od njih kandidat Miro Prek v državnem zboru (DZ) ni dobil podpore, izvoljeni kandidat v DZ za drugo prosto mesto, dr. Marko Pavliha, pa je bil zavrnjen na posvetovalnem odboru iz 255. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije.

V letu 2020 sta tako na podlagi dveh ločenih pozivov ministrstva za pravosodje hkrati potekala dva postopka imenovanja kandidatov za dve prosti mesti.

Predsednik republike je po pridobljenih mnenjih vlade in Sodnega sveta Republike Slovenije ter po posvetovanjih s poslanskimi skupinami državnemu zboru v izvolitev za eno prosto mesto sodnika predlagal izr. prof. dr. Klemna Podobnika. Za drugo prosto mesto pa je predlagal dva kandidata, in sicer Nino Savin Bossière in prof. Jureta Vidmarja.

Državni zbor je na seji 27. maja s prepričljivo večino imenoval dr. Klemna Podobnika za kandidata za sodnika Splošnega sodišča EU, na glasovanju za drugo prosto mesto pa nobeden izmed obeh predlaganih kandidatov ni dobil zadostne podpore. Dr. Podobnik na preizkusu pred posvetovalnim odborom iz 255. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije ni bil uspešen.

Postopek za izvolitev sodnikov za obe prosti mesti je bil zato ponovljen. Predsednik republike je 15. decembra Igorju Zorčiču, predsedniku državnega zbora, posredoval predlog za izvolitev dr. Maje Brkan, LL.M, izredne profesorice za pravo EU na Pravni fakulteti Univerze v Maastrichtu, za kandidatko za sodnico na Splošnem sodišču Evropske unije v Luksemburgu. Postopek izvolitve bo potekal še v naslednjem letu.

Sodnik na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu

V oktobru 2021 poteče mandat sodniku na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu dr. Marku Ilešiču. Ministrstvo za pravosodje je v juniju objavilo poziv za zbiranje kandidatur za to mesto in predsedniku republike poslalo seznam sedmih prijavljenih kandidatov, ki izpolnjujejo merila. Predsednik republike je po pridobljenem mnenju Vlade Republike Slovenije in Sodnega sveta Republike Slovenije opravil prva posvetovanja s poslanskimi skupinami v DZ. Postopek presoje kandidatur in pošiljanja predloga v državni zbor se bo nadaljeval na začetku prihodnjega leta.

Sodnik Ustavnega sodišča Republike Slovenije

Po obvestilu predsednika ustavnega sodišča, da 14. julija 2020 poteče mandat sodnici ustavnega sodišča dr. Dunji Jadek Pensa, je predsednik republike objavil javni poziv in prejel sedem predlogov za kandidate.

Na podlagi Zakona o ustavnem sodišču, ki omogoča, da lahko predsednik republike predlaga tudi več kandidatov, kakor je prostih mest sodnikov ustavnega sodišča, se je predsednik republike tokrat odločil, da državnemu zboru za eno mesto sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije predlaga dva kandidata, dr. Andraža Terška in Barbaro Zobec. Ocenil je namreč, da je za zadnjo izvolitev na to mesto do leta 2025 primerno, da imajo poslanke in poslanci (v nadaljnjem besedilu: poslanci) možnost, da izberejo novega sodnika ali sodnico izmed dveh, tudi po profilu različnih kandidatov. Poleg tega je na podlagi posvetovanj s poslanskimi skupinami ugotovil, da ni mogoče za nobenega od kandidatov trditi, da ima zagotovljeno trdno in prepričljivo potrebno večino za izvolitev.

Vrhovna sodnica Barbara Zobec je po predložitvi kandidature v DZ od nje odstopila. Na glasovanju na seji državnega zbora 16. junija 2020 dr. Andraž Teršek ni dobil zadostne večine za izvolitev.

Predsednik republike je objavil nov javni poziv za zbiranje kandidatur. Izmed petih prijavljenih kandidatov je predsednik republike po presoji kandidatur v imenovanje predlagal dr. Anžeta Erbežnika. Po opravljenih posvetovanjih s poslanskimi skupinami je bilo mogoče upravičeno pričakovati, da ima kandidat zadostno podporo za izvolitev. Na seji državnega zbora 21. oktobra 2020 kandidat ni prejel zadostnega števila glasov poslancev.

Predsednik republike je zato znova objavil javni poziv za zbiranje kandidatur za to mesto. Postopek imenovanja se bo nadaljeval v naslednjem letu.

Viceguverner Banke Slovenije

Po odstopu viceguvernerja Banke Slovenije dr. Marka Bošnjaka in sprejetju sklepa državnega zbora o njegovem odstopu je predsednik republike objavil poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za viceguvernerja - člana Sveta Banke Slovenije. Predsednik republike je po presoji kandidatur in posvetovanjih s poslanskimi skupinami izmed desetih prijavljenih kandidatov v imenovanje predlagal dr. Arjano Brezigar Masten. Med drugim je bilo po posvetovanjih mogoče sklepati, da ima tudi potrebno podporo poslancev državnega zbora.

Na seji državnega zbora 21. oktobra 2020 kandidatka ni prejela zadostnega števila glasov.

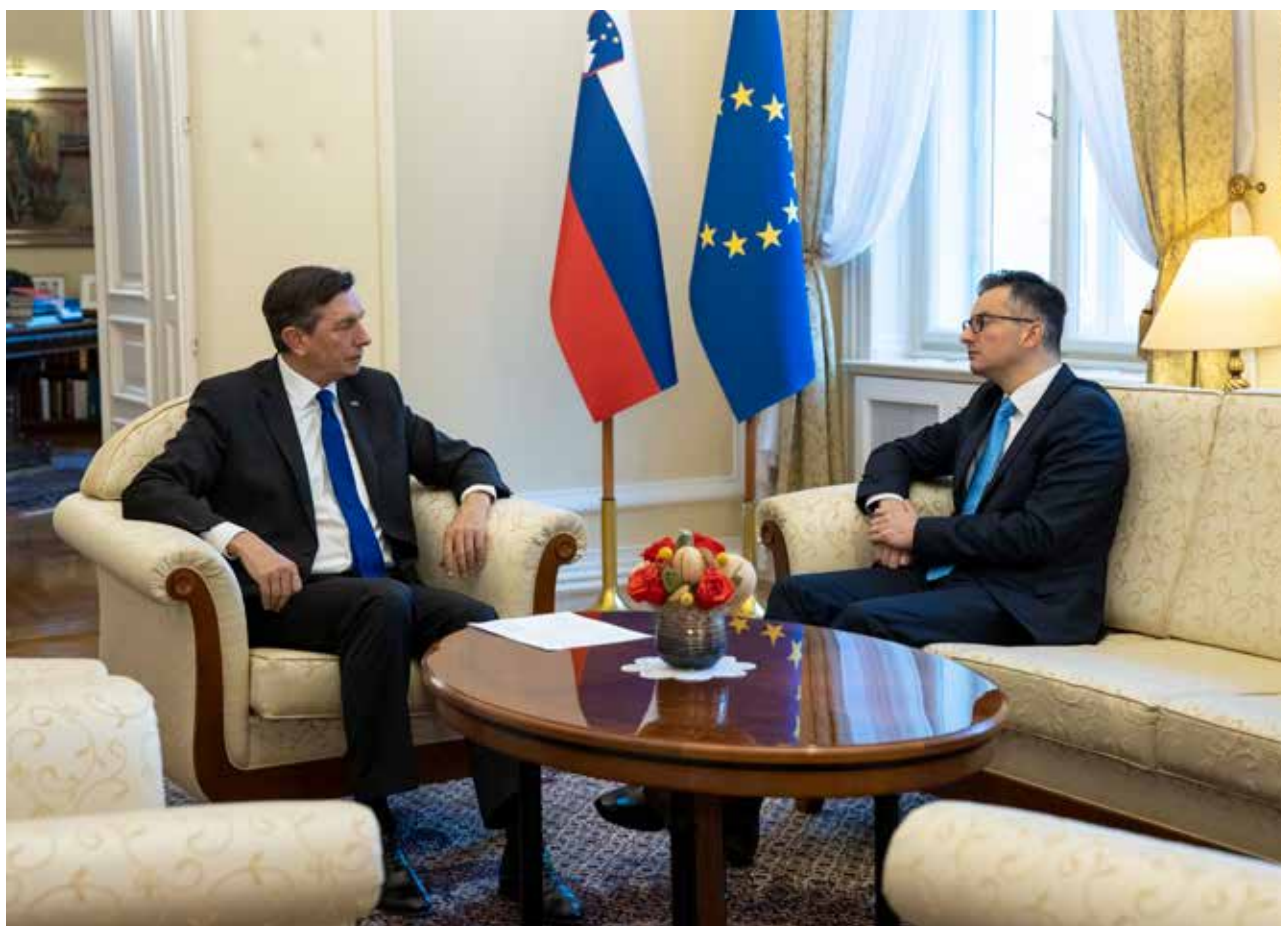
Predsednik republike se je odločil, da javni poziv ponovi. Postopek izbire viceguvernerja Banke Slovenije se bo nadaljeval v prihodnjem letu.

ODSTOP IN SESTAVLJANJE NOVE VLADE

Državni zbor Republike Slovenije se je 29. januarja 2020 seznanil z odstopom vlade Marjana Šarca. V skladu z ustavo in poslovnikom DZ je imel predsednik republike od tega dne na voljo največ 30 dni, ko je lahko predlagal mandatara ali obvestil Državni zbor Republike Slovenije, da se za to ni odločil.

Predsednik republike je v času do uradnih posvetovanj s poslanskimi skupinami v skladu s 111. členom Ustave Republike Slovenije takoj začel z neformalnimi posvetovanji v zvezi z njegovimi ravnanji po odstopu predsednika vlade. Najprej je opravil neformalni pogovor s predsednikom vlade Marjanom Šarcem in predsednikom državnega zbora mag. Dejanom Židanom.

Po prvem krogu uradnih posvetovanj vodij poslanskih skupin pri predsedniku republike 5. in 6. februarja 2020 je predsednik republike sklenil, da je za njegovo odločitev o tem, ali državnemu zboru predlaga kandidata za predsednika vlade ali ne, potreben še drugi krog pogovorov z vodji tistih poslanskih skupin, ki glede tega predsedniku v prvem krogu še niso podale dokončnega stališča.

Ob tem je posebej poudaril, da je odprti dialog v takih okoliščinah preizkus zrelosti demokratične politične kulture in da si Slovenija v tem mandatu ali po predčasnih volitvah zasluži vlado s prepričljivo večino v državnem zboru in s programom dela, v katerem bodo koalicijske stranke skupno oblikovale prednostne naloge. V primeru odločitve, da državnemu zboru predlaga kandidata za predsednika vlade, se je namreč želel prepričati, ali ima kandidat zadostno podporo poslancev državnega zbora. Zato je bil za dokončno odločitev potreben ustrezen čas.

Drugi krog posvetovanj z vodji poslanskih skupin je potekal 24. in 25. februarja 2020.

Predsednik republike je 26. februarja 2020 na pogovor sprejel Janeza Janšo, predsednika SDS in kandidata za predsednika vlade, ter po koncu pogovora svojo odločitev pojasnil na novinarski konferenci z izjavo.

Izjava predsednika republike:

Danes sem predsedniku Državnega zbora RS Dejanu Židanu poslal pismo, v katerem mu predlagam, da državni zbor izvoli Janeza Janšo za novega predsednika vlade.

V skladu s 111. členom ustave sem opravil posvetovanja z vodji poslanskih skupin. Ugotovil sem, da kandidat uživa večinsko podporo in da smemo na osnovi tega pričakovati njegovo izvolitev za predsednika vlade.

Prav tako se zdi utemeljeno pričakovati, da bo potem v marcu izvoljena tudi nova vlada.

Kot predsednik republike izražam zadovoljstvo, da bo v tem smislu obdobje politične negotovosti po odstopu sedanjega premierja relativno kratko.

To je za Slovenijo pomembno tako z vidika politične stabilnosti kot z vidika nujnosti, da vlada opravlja svoje delo s polnimi pooblastili.

Prav tako je važno, da lahko poleg rednih ukrepov uveljavlja zahtevne strukturne spremembe. V njenem mandatu jo čaka tudi predsedovanje Svetu Evropske unije.

V času, ko opravljam naloge predsednika države, je zdaj četrtič, ko prihaja do zamenjave vlade.

Na neki način smo lahko zadovoljni, da je vsakič prišlo do menjave oblasti brez problemov, po demokratični poti. V dveh primerih je šlo za odločitev za predčasne volitve, v dveh pa za izvolitev nove vlade znotraj iste sestave državnega zbora.

Tudi to sme utemeljeno krepiti zaupanje v demokracijo, ustanove politične države in demokratično politično kulturo.

Tudi tokrat kot vselej, nove vlade ne bom ne podpiral, ne zaviral, temveč bom z njo sodeloval.

Želim si, da bi bilo to sodelovanje tvorno v korist države in njenih ljudi.

Ob današnji priložnosti bi dodatno želel nasloviti tri pozive.

Prvi poziv.

Glede nujnosti dialoga in sodelovanja, brez slehernega izključevanja. To moje načelno stališče je dobro znano. Zdaj ga še enkrat podčrtujem.

Pomembno je sodelovanje med političnimi institucijami, sodelovanje štirih predsednikov, sodelovanje med opozicijo in koalicijo, sodelovanje s civilno družbo, skratka odprt politični dialog in sodelovanje v korist države in vseh naših ljudi.

V primeru nepremostljivih razlik in nasprotij si moramo prizadevati za to, da se te razlike in ta nasprotja ne bi poglobila v izključevanje ali celo v politično in družbeno razklanost.

Drugi poziv.

Od vseh nas, tudi od novega predsednika vlade in njegove ministrske ekipe pričakujem, da se bomo vzdržali izjav ali ravnanj, ki bi bile žaljive ali celo sovražne.

Ni problem, če mislimo različno. Problem je, če različnost izražamo tako, da kratimo dostojanstvo drugega.

Od vseh nas pričakujem, da bomo temu pozivu iskreno sledili in ga upoštevali.

Tretji poziv.

Živimo v času globokih in globalnih tehnoloških in družbenih sprememb. Zdi se, da se vse spreminja, vendar pa je nekaj stvari, ki imajo trajno vrednost.

To so demokracija, človekove pravice, vladavina prava in neodvisnost sodstva, neodvisnost medijev, spoštovanje človekovega dostojanstva.

Tudi v tem smislu pozivam vse nas in ob tej priložnosti novega bodočega predsednika vlade in njegovo ministrsko ekipo, da s svojim delom in ravnanjem okrepimo zaupanje v naš ustavni sistem in ovržemo strahove glede njene morebitne pristranosti ali celo sovražnosti.

Živimo v času, ko je doma in v svetu več negotovosti in nepredvidljivosti. Lažje se bomo svetu prilagajali ali ga spreminjali, če bo med nami vladala neka splošna atmosfera zaupanja.

Glede tega smo poklicani vsi, jaz kot predsednik republike, toda tudi in zelo predsednik vlade in njegova vlada, kot izvršna oblast.

Ocenjujem, da živimo v nekem posebnem zgodovinskem trenutku, v domačem in globalnem merilu, ko je z vidika politične oblasti posebej pomembno, da poleg zakonodajnega in izvršnega ukrepanja ohranja, neguje in razvija vključujoče in splošno pozitivno razpoloženje med ljudmi.

Od te sposobnosti za ustvarjanje takega družbenega razpoloženja je naš narodni in državni napredek v tem času morda bolj pomemben kot od posameznega enega ali drugega ukrepa.

Novemu predsedniku vlade iskreno želim uspešnega dela, rezultatov v splošno korist in tudi osebnega zadoščenja za opravljanje težkega dela.

13. marca 2020 je državni zbor z 52 glasovi za in 31 proti izvolil 14. slovensko vlado pod vodstvom Janeza Janše.

SPREMEMBE VOLILNE ZAKONODAJE V SKLADU Z ODLOČBO USTAVNEGA SODIŠČA U-I-32/15

Ustavno sodišče je z odločbo, sprejeto 18. novembra 2018, ugotovilo, da je 4. člen Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor, ki določa območja volilnih okrajev, v neskladju z ustavo. Zakonodajalcu je naložilo, naj odločbo uveljavi v dveh letih. V nasprotnem primeru bi razpis parlamentarnih volitev po tem roku zaradi suma neustavnosti lahko resno ogrozil demokratične temelje naše države in družbe.

Predsednik republike je v letu 2019 po dogovoru s predsedniki parlamentarnih strank vodil 8 krogov pogajanj o vsebini potrebnih sprememb volilne zakonodaje, ki bi morale biti uveljavljene do 21. decembra 2020. Konec leta 2019 je po srečanju štirih predsednikov vodje poslanskih skupin pozval, naj uskladijo končno besedilo novele Zakona o volitvah v državni zbor z ukinitvijo volilnih okrajev in uvedbo prednostnega glasu kot ene od dveh možnih poti za uresničitev ustavne odločbe. Hkrati jih je pozval, da po uskladitvi začnejo zbirati podpise poslancev, potrebnih za vložitev novele in predlagal, naj se delo za spreminjanje meja volilnih okrajev nadaljuje.

Zbiranje podpisov za omenjeno novelo je potekalo v januarju 2020. Predsednik republike je v pismu pogajalcem ob tem posebej opozarjal na sprejeti dogovor, da se predlog katere koli od obeh novel zakonov vložijo takrat, ko bo zanj zbrani dovolj podpisov poslancev za njegovo sprejetje.

31. januarja 2020 je vodja poslanske skupine LMŠ predsednika republike obvestil, da je predlog novele Zakona o volitvah v DZ vložil s podpisi 59 poslank in poslancev.

Na 16. seji DZ 2. marca 2020 novela zakona ni bila sprejeta, zanjo je od potrebnih 60 glasov glasovalo 57 poslancev.

Srečanje s predsednikom Državnega zbora Republike Slovenije Igorjem Zorčičem

Predsednik republike Borut Pahor je 28. maja 2020 sprejel na pogovor predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Igorja Zorčiča. Vodilna tema pogovora je bila uveljavitev odločbe ustavnega sodišča glede sprememb in dopolnitev volilne zakonodaje po tem, ko je DZ v marcu novelo zakona z ukinitvijo okrajev in uvedbo prednostnega glasu zavrnil.

Oba predsednika sta poudarila odgovornost politike, da po zadnjem neuspešnem poskusu do decembra najde rešitev za izpolnitev ustavne odločbe glede sprememb volilne zakonodaje, saj bi v nasprotnem primeru po mnenju predsednika republike to lahko Slovenijo pahnilo v položaj, v katerem bi bili ogroženi legitimnost in legalnost volitev ter demokracija.

Predsednika sta se strinjala, da se bodo aktivnosti na tem področju nadaljevale v državnem zboru. Predsednik republike je doslej vodil pogajanja za pripravo sprememb volilne zakonodaje, pripravil več posvetov s predstavniki političnih strank in strokovnjaki, ministrstvo za javno upravo pa je v skladu z dogovorom pripravilo predlog zakona za spremembo meja volilnih okrajev in ukinitve volilnih okrajev ter uvedbo relativnega prednostnega glasu. Predsednika sta se strinjala s predlogom, da ministrstvo za javno upravo nadaljuje pripravo predloga za spremembo meja volilnih okrajev, ki ga bodo zatem usklajevale poslanske skupine, vložili pa naj bi ga poslanci.

Predsednik republike je predsednika DZ tudi obvestil, da želi glede tega zdaj najpomembnejšega političnega vprašanja demokracije v skladu z 224. členom poslovnika DZ nagovoriti DZ na junijski seji.

Nastop predsednika republike na lastno pobudo na seji Državnega zbora Republike Slovenije 18. junija 2020

Predsednik republike je v skladu z drugim odstavkom 224. člena Poslovnika državnega zbora 18. junija 2020 na lastno pobudo nastopil na seji Državnega zbora Republike Slovenije. Poslancem in slovenski javnosti je predstavil svoje mnenje in stališče do nujnosti pravočasnega sprejetja ustavno zapovedanih sprememb volilne zakonodaje, saj je ocenil, da je to najpomembnejše politično vprašanje demokratične ureditve v Sloveniji.

To je bil sicer v zadnjih tridesetih letih drugi nastop na lastno pobudo katerega koli predsednika republike na seji državnega zbora s temo, ki ni bila predmet obravnave v državnem zboru.

Govor predsednika republike:

Spoštovani gospod predsednik,

visoki zbor,

kot predsednik republike, ki podpiše ukaz o razpisu parlamentarnih volitev, vas spoštljivo prosim, da ne odlašate in da v roku, ki ga je določilo ustavno sodišče, uveljavite njegovo odločbo glede volilne zakonodaje.

Ta rok se izteče 21. decembra letos. Državni zbor ima torej pol leta časa, da sprejme zakon, ki bo v skladu z ustavo. To je morda še ravno dovolj časa, če bomo to zahtevno delo nadaljevali takoj. Vsako odlašanje pa bi utegnilo imeti usodne posledice. Če bi bilo potrebno razpisati volitve po sedanji zakonodaji, torej brez predhodne uveljavitve odločbe ustavnega sodišča, bi nad take volitve legla velika mračna senca dvoma o njihovi ustavnosti.

Naši državljanke in državljani, ki jih predstavljamo vi, poslanke in poslanci, in jaz kot predsednik republike, upravičeno pričakujejo, da se kaj takega ne bo zgodilo in da bomo z našim odgovornim in premišljenim ravnanjem zavarovali demokracijo in volitve kot njihov nosilni steber.

Po mojem mnenju gre za vprašanje rešitve najpomembnejšega ustavnopravnega in političnega problema današnje Slovenije.

S pravočasnim sprejemom zakona, ki bo ustrezno naslovil uveljavitev ustavne odločbe o potrebnih spremembah volilne zakonodaje, bi omogočili legalne in legitimne parlamentarne volitve brez sence ustavnopravnega dvoma.

Vsako odlašanje bo povečevalo nevarnost, da se bo Slovenija prvič po prvih demokratičnih volitvah leta 1990 znašla v položaju, ko ne bo mogla izvesti verodostojnih volitev. To bi našo državo pahnilo v ustavnopravno krizo in politični kaos. To se ne sme zgoditi.

Spoštovani predsednik,

visoki zbor,

Ustavno sodišče Republike Slovenije je 21. decembra 2018 ugotovilo, da je 4. člen Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor, ki določa območja volilnih okrajev, v neskladju z ustavo.

Ocenilo je, da več kot četrto stoletja od sprejetja volilne zakonodaje volilni okraji ne ustrezajo več nobenemu zakonsko določenemu merilu. Razlike v velikosti volilnih okrajev so po številu volivcev postale v tem času prevelike, saj dosegajo razmerje 1 : 3,73 med najmanjšim in največjim volilnim okrajem.

Območja volilnih okrajev niso usklajena z mejami novih občin. Prav tako ne ustrezajo več zahtevi po geografski zaokroženosti.

Ustavno sodišče je državnemu zboru naložilo, da odločbo uveljavi v dveh letih, torej najpozneje do 21. decembra 2020. Volitve poslancev državnega zbora po veljavni zakonodaji bi pred potekom tega roka bile dopustne. Volitve po 21. decembru letos pa se v nobenem primeru ne bi mogle izogniti utemeljenim očitkom o njihovi protiustavnosti in nelegitimnosti.

Še več.

Kot je zapisalo ustavno sodišče v ustavni odločbi, bi njena neuresničitev pomenila kršitev 2. člena ustave, ki določa, da je »Slovenija socialna in pravna država« in drugega odstavka 3. člena ustave, ki določa, da »ima v Sloveniji oblast ljudstvo«.

Vsem, ki smo se dolžni ukvarjati s temi zadevami, in zainteresirani javnosti je bilo takoj jasno, da imamo opravka z ultimativno politično nalogo prve kategorije.

Visoki zbor,

slabega pol leta pred iztekom roka, ki ga je določilo ustavno sodišče, se državni zbor svoje naloge ne loteva z ničle. Skupaj smo doslej glede tega vprašanja naredili zelo veliko. To nam daje tisto prepotrebno upanje, da bomo nalogo uspešno in pravočasno opravili.

Poglejmo.

Nikoli prej ni slovenska politika tako hitro in tako enotno pristopila k izpolnjevanju odločb ustavnega sodišča kot prav v tem primeru.

Na prvem srečanju januarja 2019 smo se s predsedniki strank in vodji poslanskih skupin odločili, da nemudoma začnemo s pogajanjem.

Parlamentarne stranke so imenovala po dva pogajalca. V letu dni smo se sestali in usklajevali v okviru osmih krogov pogajanj. Julija 2019 je bilo vnovično srečanje predsednikov strank in vodij poslanskih skupin. O tem vprašanju smo se dvakrat posvetovali tudi v okviru tradicionalnih srečanj štirih predsednikov.

Ves čas pogajanj nam je pri našem delu pomagala delovna skupina vlade, ki jo je zavzeto vodil minister za javno upravo gospod Rudi Medved, za kar smo mu vsi zelo hvaležni.

Prav tako so nam bili neformalno in formalno ves čas na razpolago strokovnjaki za volilne sisteme in ustavno pravo. Za potrebe pogajanj so na mojo prošnjo ustavnopravni strokovnjaki dr. Ciril Ribičič, dr. Franc Grad, dr. Igor Kaučič, dr. Saša Zagorc in dr. Jurij Toplak v okviru Inštituta za ustavno pravo pripravili študijo »Ustavnopravna izhodišča za uresničitev odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-32/2015«. Ko smo naleteli na probleme, so nam svetovali pravne poti za njihove rešitve.

Dosežena sta bila dva dogovora, vsebinski in postopkovni.

Prvič, vsebinski dogovor. Dosegli smo soglasje, da sta za uresničitev odločbe ustavnega sodišča možni dve poti, in sicer:

- a) preoblikovanje volilnih okrajev s spremembo njihovih meja,*
- b) ukinitve volilnih okrajev in uvedbo prednostnega glasu, ki bo okrepljen vpliv volivcev na dodelitev poslanskih mandatov.*

In drugič, postopkovni dogovor. Dosegli smo soglasje, da v parlamentarno proceduro zakon vložijo poslanci, in sicer z najmanj toliko podpisi, kolikor jih zahteva kvorum za sprejetje zakona. V primeru ukinitve volilnih okrajev in uvedbe prednostnega glasu je to najmanj 60 glasov, v primeru preoblikovanja volilnih okrajev pa najmanj 46.

Novembra lani smo zaključili pogajanja o osnutku zakona, ki bi ukinil volilne okraje in uvedel prednostni glas. Začeli smo tudi s pogajanjem o končnem osnutku zakona, ki bi spremenil meje volilnih okrajev.

59 poslancev se je konec januarja letos kljub enemu glasu premalo odločilo, da vložijo v parlamentarno proceduro usklajeni osnutek zakona, ki bi ukinil volilne okraje in uvedel prednostni glas. Žal se je pri glasovanju izkazalo, da potrebne podpore za tako spremembo volilne zakonodaje tudi dejansko ni.

Čeprav sem skušal pogajanja voditi zelo nevtrarno, nisem nikoli skrival naklonjenosti tej spremembi volilne zakonodaje, saj bi tudi po mojem mnenju zelo povečala vpliv volivca na izbiro poslanca.

Visoki zbor,

tudi zaradi epidemije se aktivnosti glede uveljavitve odločbe od tedaj do danes niso nadaljevale. V tem času pa sem opravil krajša posvetovanja z vodji poslanskih skupin, neformalne pogovore z nekaterimi predsedniki strank in ne nazadnje uradni pogovor s predsednikom državnega zbora o vprašanju, kako naprej.

Iz vseh teh pogovorov razumem, da se je oblikovalo naslednje skupno stališče.

Prvič. Še naprej velja dogovor, da naj predlog zakona vložijo skupina poslancev s številom podpisov, ki ustreza pogoju za njegovo sprejetje.

Drugič. Osnutek zakona o spremembi meja volilnih okrajev naj pripravi vlada, ki ga pošlje predsedniku državnega zbora in vodjem poslanskih skupin. Pri predsedniku državnega zbora se tudi nadaljujejo in zaključijo pogajanja o končnem besedilu zakona, ki ga pošljejo s podpisi poslanci v državni zbor.

Tretjič. Obstaja splošno razumevanje, da je potrebno spreminjanje volilne zakonodaje jemati kot posebno važen predmet zakonodajnega dela, da mu je treba dati prednostno pozornost glede postopkovnih in vsebinskih vprašanj in da obstajata splošna politična volja ter odgovornost, da se zakon sprejme še letos.

Spoštovani gospod predsednik,

visoki zbor,

pravočasna uveljavitev odločbe ustavnega sodišča glede sprememb volilne zakonodaje je osrednje, življenjsko vprašanje naše demokracije in demokratične ureditve naše države.

Naj pred tem visokim zborom povem naravnost, brez dlake na jeziku.

Če v predpisanem roku ne bo sprememb volilne zakonodaje in bi se poleg tega zaostriše še gospodarske, socialne in politične razmere, volitve ne bi bile več rešitev. Ali povedano še bolj jasno: v primeru politične krize volitve ne bodo rešitev, ampak bodo velik problem.

Tudi zato je to vprašanje prepomembno, da bi smeli tvegati in bi njegovo reševanje postalo predmet morebitnih trenutnih političnih preračunavanj. Vem, spoštovane poslanke in poslanci, da ljudi to vprašanje tako rekoč sploh ne zanima. Zanimajo jih urejanje plač in pokojnin, nezaposlenost, stanovanjski problem, zdravstvene reforme in podobne, pomembne življenjske reči.

Vendar moram v tem govoru jasno reči naslednje.

Res je, da zaradi obravnave in sprejema potrebnih sprememb volilne zakonodaje vsi ti problemi ne bodo nič prej ali bolje rešeni.

Vendar je tudi zelo res, da če potrebne spremembe volilne zakonodaje ne bodo sprejete, vseh teh problemov sploh ne bo mogoče reševati, ker bo zaradi nelegitimnosti naslednjih volitev prevladovalo vsesplošno nezaupanje v demokratični sistem, ustavnopravna kriza in nemara celo politični kaos.

Vprašanje spreminjanja volilne zakonodaje za večino ljudi ni zanimivo, vendar pa prav vse močno zadeva. Dokler se ne bi soočili z ustavno spornimi volitvami, bi se govorilo o vseh drugih problemih, po takih volitvah pa bi se govorilo samo o njihovi veljavnosti oziroma neveljavnosti.

Visoki zbor,

Letos je minilo 30 let od prvih demokratičnih volitev. Ne glede na vse morebitne kritike glede našega demokratičnega razvoja smo lahko na prehojeno pot ponosni. Slovenija velja za ugledno državo, ki precej uspešno odpravlja demokratični primanjkljaj in krepi temeljne demokratične institucije z demokratičnimi volitvami vred.

Obstaja nevarnost, da to zapravimo. Vendar obstajajo tudi vse možnosti, da se tej nevarnosti izognemo in na ta način dodatno dokažemo sebi in drugim našo odločenost in zavzetost za demokracijo.

Leto dni pred 30. obletnico ustanovitve naše države imamo priložnost, da z našim konkretnim ravnanjem izpričamo naše zavedanje, da je ustanovitvi naše države botrovala prav demokratična politična pomlad s prvimi demokratičnimi volitvami na vrhuncu. In ključne osamosvojitvene ukrepe smo sprejeli po demokratični poti ob spoštovanju načel pravne države.

Tudi v tej luči smo v nastalem položaju vsi skupaj nagovorjeni in odgovorni, da pokažemo svoje najboljše vrline in kljub težavnim političnim in drugim razmeram sprejmemo odločitve, ki bodo zavarovale naš demokratični razvoj.

Vem, da je naloga, ki jo imate do konca leta, zelo težka, v bistvu je skoraj nemogoča.

Vendar se vsi, ki nas predstavljate, zanašamo na to, da vi to zmorete.

Zahvaljujem se za vašo pozornost.

SREČANJA S PREDSTAVNIKI INSTITUCIJ IN CIVILNE DRUŽBE

Predsednik republike v nagovoru ob otvoritvi sodnega leta 2020 o odgovornosti za učinkovit, kakovosten in pregleden pravosodni sistem

Predsednik republike se je ob otvoritvi sodnega leta 12. februarja 2020, slovenskemu sodstvu zahvalil za trud pri uveljavljanju njegove neodvisnosti in večje učinkovitosti, kar je prepoznala tudi mednarodna strokovna skupnost s podelitvijo nagrade »Kristalna tehtnica sodstva« Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije za projekt »Izboljšanje kakovosti sodstva«.

Kot pomembno je ocenil dejstvo, da je mogoče opaziti spodbudne dosežke slovenskega sodstva, predvsem po tem, ko je bila Slovenija več let med najslabše ocenjenimi državami EU glede zaznavanja neodvisnosti sodstva. Posebej je poudaril, da »nič ne more bolj škoditi avtoriteti sodne veje oblasti kot občutek, prepričanje javnosti, da sodišča ali posamezniki v sodstvu niso neodvisni, torej ne sodijo pravično in zakonito, pač pa po lastnih preferencah ali sugestijah ali v skladu s preprosto politično korektnostjo. Zaupanje v sodstvo je temelj pravičnosti pa tudi uspešnosti države. Nezaupanje vanj pa skrajno tvegano«.

Predsednik republike je ob tem opozoril tudi na organizacijski vidik neodvisnosti sodstva, ki sodniku zagotavlja ustrezne delovne pogoje in plačilo za delo, in omogoča, da odloča brez kakršnih koli pritiskov in omejitev. Zato je podprl prizadevanja za nadaljevanje že začelih razprav s predstavniki zakonodajne in izvršilne veje oblasti.

Kot ključno pa je poudaril, da je naloga vseh zagotoviti varovanje neodvisnosti in nepristranskosti sodstva ter v tem okviru tudi njegov ugled in zaupanje v javnosti.

Prvo uradno srečanje predsednika republike Pahorja in novega predsednika državnega zbora Zorčiča

Predsednik republike je 9. marca 2020 v Predsedniški palači uradno sprejel novoizvoljenega predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Igorja Zorčiča in mu želel uspešno delo. Predsednika sta govorila o nekaterih vprašanjih, ki zahtevajo sodelovanje predsednika republike in državnega zbora. Pogovor je tekel tudi o nadaljnjih aktivnostih pri potrebnem spreminjanju volilne zakonodaje in o dobrih izkušnjah sodelovanja med poslanskimi skupinami in predsednikom republike v okviru posvetovanj o izbiri kandidatov za najvišje državne funkcije.

Predsednik republike je na njihovo prošnjo sprejel nekatere udeležence »petkovih protestov«

Predsednik republike je na njihovo prošnjo 3. julija 2020 sprejel na pogovor nekatere izmed protestnikov, ki so vsak petek s protesti v središču Ljubljane izražali nasprotovanje zdajšnji vladi in njenim ukrepom. Pogovora so se udeležili protestniki, ki so na predsednikovo javno izrečeno pripravljenost za dialog sporočili prošnjo za srečanje.

Udeleženci srečanja so na pogovoru izmenjali mnenja in stališča o aktualnih dogajanjih, delovanju vlade in zahtevah za njen odstop. Predsednika so seznanili tudi s pričakovanji glede na njegovo javno izrekanje o, po njihovem mnenju, najbolj kritičnih in nesprejemljivih potez vlade. Sestanek je bil po skupni oceni izčrpen in vsebinski.

Predsednik republike je ob poudarjanju pravice vsakega, da javno izraža svoje nestrinjanje, hkrati opozoril tudi na dostojnost in potrebo po medsebojnem spoštovanju ne glede na različne poglede in stališča. Začel in končal je z mislijo o pomenu dialoga: "Kadar se zdi, da je dialog izčrpan, se je treba vrniti k dialogu."

Novi predsednik KPK dr. Šumi je ob predstavitvi rednega Letnega poročila o delu KPK za leto 2019 izrazil zadovoljstvo, da se je po dveh letih zmanjševanja število prijav znova začelo povečevati.

Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije dr. Robert Šumi je predsedniku republike skupaj z namestnikoma mag. Urošem Novakom in Simonom Savskim 9. julija 2020 predstavil redno Letno poročilo o delu komisije za leto 2019. Predsednik KPK je ob tem izrazil zadovoljstvo, da se je nov način vodenja postopkov pred komisijo lansko leto z odločitvama vrhovnega in upravnega sodišča potrdil kot pravilen in zakonit. S tem je postavljen pomemben temelj za nadaljnje uspešno delo komisije. Število zaključenih dokumentov z ugotovljenimi kršitvami integritete je bilo precej večje kakor v prejšnjih letih, prav tako se je po dveh letih zmanjševanja števila prejetih prijav v letu 2019 to znova povečalo. Med področji, na katerih bo potrebna večja aktivnost KPK v prihodnje, pa je predsednik KPK posebej poudaril ugotavljanje nasprotja interesov in sistem javnega naročanja.

Predsednik republike je podprl prizadevanja vodstva KPK, da usmerja svoje delo predvsem v krepitev preventivne dejavnosti komisije in ustvarjanje kulture integritetnega in etičnega delovanja. Strinjali so se, da bi k temu lahko pripomogla tudi nujna prenova Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji iz leta 2004. Predsednik republike je posebej poudaril pomembnost neodvisnosti in samostojnosti KPK, saj je to edino zagotovilo za njeno uspešno in učinkovito delo.

Jubilejno petindvajseto letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije Peter Svetina je skupaj z namestniki varuha 16. julija 2020 predsedniku republike predstavil jubilejno, petindvajseto Letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2019.

Ob tej priložnosti sta predsednik republike in varuh s sodelavci opravila predvsem vsebinski pogovor o stanju človekovih pravic. Varuh je posebej opozoril, da je ob lani sprejetih 158 konkretnih priporočil različnim državnim organom in lokalnim skupnostim skrb vzbujajoče dejstvo, da je iz preteklih let ostalo neuresničenih kar 200 priporočil. Med težavami, ki jih ljudje občutijo kot najpogostejše pri uveljavljanju svojih pravic, je še vedno izjemno slaba ali pozna odzivnost institucij in državnih organov na pobude in pritožbe posameznikov. Še vedno so prepogoste kršitve pravic otrok in premajhna skrb za pravice najranjlivejših skupin. Pri tem je predsednik republike varuha zaprosil za oceno stanja na področju varovanja pravic starejših, še posebej glede na aktualne razmere in ugotovljeno premajhno pomoč države ter pomanjkljive pravne podlage za ukrepe v domovih za starejše v času spoprijemanja z virusno boleznijo COVID-19.

Sogovornika sta sicer ocenila, da je v primerjavi z drugimi evropskimi državami stanje na področju varovanja človekovih pravic v Sloveniji kljub ugotovljenim kršitvam dobro. Predsednik republike se je varuhu zahvalil za njegovo prizadevno delo in posebej poudaril izjemno pomembno vlogo in pomen institucije varuha človekovih pravic, saj te niso in tudi v prihodnje glede na aktualne razmere v svetu ne bodo samoumevne.

Predstavniki SINTEZE-KCD predstavili pobudo za ustanovitev nacionalnega sveta za demokratizacijo

Predsednik republike se je na njihovo pobudo 16. julija 2020 srečal z vodstvom koalicije civilne družbe za prenovo SINTEZA-KCD. Predsedujoči koalicije Emil Milan Pintar s sodelavci je predsedniku republike predstavil pobudo za ustanovitev nacionalnega sveta za demokratizacijo pri predsedniku republike, v okviru katerega bi bilo treba pripraviti predlog nujne in celovite prenove volilne zakonodaje.

Predsednik republike je poudaril, da je do decembra 2020 predvsem treba uveljaviti odločbo ustavnega sodišča glede volilnih okrajev. Izrazil je prepričanje, da bodo poslanci jeseni sprejeli ustrezne spremembe volilne zakonodaje. V nasprotnem primeru bi se, kakor je opozoril v svojem nagovoru državnemu zboru 18. junija 2020, znašli v položaju, ko ne bi mogli izvesti verodostojnih volitev in bi nas to pahnilo v ustavnopravno krizo in politični kaos. Po uresničitvi ustavne odločbe pa je mogoče in primerno razmišljati tudi o korenitejših spremembah volilnega sistema v Sloveniji. Sogovorniki so se strinjali, da se bodo znova srečali jeseni.

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije Damijan Florjančič opozoril na težave v komunikaciji med tremi vejami oblasti

Predsednik republike je 21. avgusta 2020 sprejel na delovni pogovor predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije mag. Damijana Florjančiča. Povod za srečanje je bilo pismo predsednika vrhovnega sodišča predsedniku republike, v katerem je opozoril na neprimerno komunikacijo med tremi vejami državne oblasti.

Ker je v pismu predsednik vrhovnega sodišča izrazil pričakovanje sodstva, da se bo predsednik republike na pismo odzval, je predsednik republike predsednika vrhovnega sodišča povabil na pogovor, ki sicer spada v njun redni dialog. Predlagal je, da bi se veljalo odkrito in strokovno pogovoriti o medsebojnih razmerjih in sodelovanju treh vej oblasti ob upoštevanju njihove samostojnosti in neodvisnosti. Zato sta se sogovornika strinjala, da bi bilo koristno pripraviti posvet pri predsedniku republike o stanju na področju vladavine prava, pravne države, zlasti z vidika potrebnega sodelovanja treh vej oblasti, a doslednega spoštovanja njihovih avtonomij. Predvidoma naj bi tak posvet, ki tradicionalno omogoča izmenjavo različnih stališč politične in strokovne javnosti, predsednik republike pripravil v prvi polovici oktobra.

V tretjem letnem poročilu zagovornik načela enakosti ugotavlja, da ga javnost vse bolj prepoznava kot pomemben institut v boju proti diskriminaciji.

Miha Lobnik, zagovornik načela enakosti, je 16. septembra 2020 predsedniku republike predstavil Letno poročilo Zagovornika načela enakosti za leto 2019, tretje celoletno poročilo od ustanovitve tega državnega organa.

Miha Lobnik je predsednika republike seznanil z izzivi s področja varstva pred diskriminacijo v letu 2019, hkrati pa je opisal tudi širši, družbeno-sistemski pristop delovanja Zagovornika načela enakosti. Kot pomembno je poudaril ugotovitev, da se je število prejetih prijav podvojilo, hkrati pa tudi raziskave ter z njimi povezane rešitve v obliki priporočil, predlogov posebnih ukrepov in posebnih poročil. Posebej so se na tem področju trudili v času sprejemanja vladnih ukrepov, povezanih z novo koronavirusno boleznijo. Tudi to med drugim kaže, da je javnost očitno prepoznala institut zagovornika kot pomembno možnost v boju proti vsem oblikam diskriminacije. To je mogoče razbrati tudi ob sprejemanju nekaterih pomembnejših in odmevnejših odločitev zagovornika.

Predsednik republike je ob predstavljenih aktivnostih z velikim zadovoljstvom ugotovil velik napredek pri delu in predvsem prepoznavnosti institucije Zagovornika načela enakosti. Z zanimanjem je prisluhnil načrtom na nekaterih posebnih področjih dela in se seznanil s pogoji za delo, ki so bili v preteklih letih ovira za uspešnejše uresničevanje njegovega poslanstva. Z veseljem je sprejel predlog Mihe Lobnika, da bi razmislili o možnosti, da bi s skupno aktivnostjo na katerem od področij, ki so v poročilu zagovornika posebej poudarjena, javno opozorila na izzive na področju varstva pred diskriminacijo.

Predsednik republike s predsednikom Sodnega sveta Republike Slovenije dan pred srečanjem najvišjih predstavnikov treh vej oblasti

Predsednik republike je na delovnem pogovoru, ki je potekal na pobudo sodnega sveta 12. oktobra 2020, gostil predsednika dr. Erika Kerševana in podpredsednika prof. dr. Grega Strbana.

Dr. Kerševan je predsednika republike podrobneje seznanil s pobudo sodnega sveta za spremembo ustave in Zakona o sodniški službi. Sodni svet je kot varuh samostojnosti in neodvisnosti sodne veje oblasti že večkrat opozoril na neustreznost veljavnega sistema imenovanja kandidatov za sodnike v državnem zboru. Zato predlaga, da se pristojnost za volitve oziroma imenovanje sodnic in sodnikov (v nadaljnjem besedilu: sodniki) z državnega zbora prenese na drug ustavni organ. V pogovoru je bilo ob podrobnejši predstavitvi pobude poudarjeno, da je tudi to eno od pomembnih vprašanj uveljavljanja načela delitve oblasti v Sloveniji, zato bo nanj predsednik republike posebej opozoril na srečanju najvišjih predstavnikov treh vej oblasti (ki je nato potekalo dan zatem v Predsedniški palači).

Predsednik republike je ob skupnem zavedanju pomena uspešnega delovanja sodnega sveta za zaupanje v delo institucij pravne države sprejel povabilo, da sodni svet v prihodnje tudi obišče.

Delovno srečanje predsednika republike z varuhom človekovih pravic o spoštovanju človekovih pravic med epidemijo COVID-19

Predsednik republike se je 28. oktobra 2020 srečal na delovnem pogovoru z varuhom človekovih pravic Republike Slovenije Petrom Svetino. Pogovarjala sta se predvsem o spoštovanju in omejevanju človekovih pravic v času spoprijemanja z novo koronavirusno boleznijo, ko sta na preizkušnji predvsem strpnost in medsebojno zaupanje.

Sogovornika sta ocenila, da so sprejeti ukrepi v splošnem sorazmerni ter strokovno in znanstveno utemeljeni. Spoštovanje ukrepov sicer posega v ustaljeni način življenja, vendar ga tudi rešuje, sta se strinjala. Varuh je opozoril, da so posegi mogoči le do določene ravni, da morajo biti sorazmerni in časovno omejeni.

Predsednik republike pa je poudaril, »da je treba kljub začasnim omejitvam stremeti k polnemu demokratičnemu življenju, od delovanja vseh institucij politične in pravne države do svobode govora in svobode medijev.«

Predsednik republike in Varuh človekovih pravic ob 10. decembru - Dnevu človekovih pravic poudarila pomen spoštovanja človekovih pravic kljub začasnim omejitvam

Predsednik republike je ob mednarodnem dnevu človekovih pravic na pogovoru gostil varuha človekovih pravic Petra Svetino.

Področje človekovih pravic je v letošnjem letu globoko zaznamovala epidemija COVID-19. Zato sta sogovornika posebno pozornost namenila pogovoru o spoštovanju človekovih pravic v času trajanja epidemije kot tudi v času okrevanja, ki bo družbo ponovno postavilo pred zahtevne izzive. Ocenila sta, da si bomo po tej krizi opomogli in zgradili svet kot si ga želimo in ki bo bolj odporen, pravičen in trajnosten, da pa moramo za to na prvo mesto postaviti strpnost, toleranco, sočutje in človečnost. Nobena kriza ne sme in ne more biti opravičilo za pomanjkanje dialoga.

Predsednik Pahor in varuh Svetina sta se v času drugega vala epidemije tokrat srečala drugič. Že na prvem srečanju, 28. oktobra 2020, sta ocenila, da je potrebno kljub začasnim omejitvam stremeti k polnemu demokratičnemu življenju, od delovanja vseh institucij politične in pravne države do svobode govora in svobode medijev.

Predsednik Pahor se je na povabilo varuha Svetine pridružil globalni kampanji Urada visoke komisarke Združenih narodov za človekove pravice, ki poteka na socialnih omrežjih pod geslom »V času #covid19 poskrbimo za učinkovito okrevanje - postavimo se za človekove pravice«. K vključitvi v kampanjo je povabil prejemnika predsednikovega priznanja Petro Greiner in dr. Kozmo Ahačiča ter Boštjana Videmška. Vsi so se povabilu odzvali in bodo s svojimi sporočili prispevali k ozaveščanju o pomenu človekovih pravic za pravičnejšo in lepšo prihodnost.

Skupaj sta pozvala prebivalce k doslednemu spoštovanju ukrepov, pri čemer se moramo vsi zavedati lastne odgovornosti in odgovornosti do družbe. »Meniva, da so v teh razmerah medsebojna obzirnost, prijaznost in človeška toplina tisti stebri solidarnosti, h katerim lahko enako prispeva prav vsak od nas. To nas dela močne in zato lahko z upanjem gledamo na naša skupna prizadevanja za končno zmag,« sta med drugim sporočila javnosti po srečanju.

IZREDNO SREČANJE ŠTIRIH PREDSEDNIKOV (4P) O SODELOVANJU PRI SPOPRIJEMANJU Z EPIDEMIJO

V Predsedniški palači je 26. marca 2020 potekalo izredno srečanje štirih predsednikov (4P). Predsednik Republike Slovenije se je po posvetovanju s predsednikom državnega zbora Igorjem Zorčičem, predsednikom vlade Janezom Janšo in predsednikom državnega sveta Alojzom Kovšco odločil, da v okoliščinah spoprijemanja z epidemijo skliče izredno srečanje štirih predsednikov, ki sicer poteka tradicionalno enkrat letno v decembru. To je bilo prvo srečanje štirih predsednikov po izvolitvi nove vlade in novega predsednika državnega zbora v marcu.

Predsedniki so govorili o delovanju političnih institucij med epidemijo, o njihovem sodelovanju in skupnih prizadevanjih za politično enotnost in usklajeno delovanje. Slovenija se je spoprijemala s krizo, kakršne dotlej še ni bilo. Po kratki oceni stanja na področju zdravstva, možnosti za nakup zadostne zaščitne opreme in sprejemanja nujnih ukrepov so se štirje predsedniki strinjali, da je za učinkovito delovanje v krizi nujno usklajeno delovanje. Dogovorili so se za korake pri sprejemanju potrebnih zakonskih ukrepov in za spoštovanje postopkovnih določb pri tem, da bodo vsi nujni ukrepi kljub njihovem hitremu sprejemanju v skladu z ustavnimi in zakonskimi določbami. Govorili so tudi o delovanju posameznih institucij v morebitnih izrednih razmerah zaradi epidemije.

Po srečanju so poudarili, da je treba v epidemiji nove koronavirusne bolezni ukrepati učinkovito, a tudi demokratično, da ne bo zmanjšano zaupanje v demokratične institucije. "Kakor bomo preživeli to krizo, tako bomo živeli po njej," je ob tem poudaril predsednik republike in opozoril, da kolikor bodo ljudje prepričani, da je mogoče v demokratični družbi tudi učinkovito ukrepati, toliko bolj bomo demokratična družba tudi po koncu te krize.

Predsedniki so ugotovili, da je splošno ozračje v politiki ugodno, da politika razume resnost razmer in da različnost stališč usklajujejo tako, da ne bi hromili učinkovitosti ukrepov.

Pogovor je potekal tudi o možnostih skrajševanja rokov za razglasitev zakonov, o katerih ni mogoče odločiti z referendumom. Predsednik republike je ob tem posebej opozoril, naj se zdaj predpisani rok osem dni od sprejetja zakona do njegove razglasitve ohrani. Ob morebitni oceni, da je treba pravila spremeniti za bolj učinkovito odločanje, pa mora biti tudi to spreminjanje pravil, zapisanih v zakonih in poslovniku DZ, izvedeno po demokratičnem postopku. Temu je posebej pritrnil tudi predsednik državnega zbora, saj si ne bi smeli privoščiti tveganja, da bi bili interventni zakoni po sprejetju razglašeni za neustavne zaradi prezgodnjega sprejemanja. Poleg tega je kot enega od pomembnih izzivov omenil možnost izpeljave sej državnega zbora na daljavo.

Da bodo skušali odločati čim hitreje, je poudaril tudi predsednik državnega sveta. Predsednik države in predsednik vlade sta se strinjala glede pričakovanj, da bi morale posamezne države pa tudi EU kot celota iz zdajšnjih razmer naučiti ravnanja za naprej. Po neučinkovitem skupnem spoprijemanju z migracijami namreč že drugič v kratkem času kaže, da se kot EU nismo bili sposobni skupaj spoprijeti niti s pandemijo, zato upata, da bo to sporočilo tudi za EU, če želi okrepiti zaupanje ljudi v njeno učinkovitost.

Predsedniki so se ob koncu zahvalili vsem, ki upoštevajo navodila in s tem prispevajo k zavezitvi širjenja virusa, zdravstvenemu osebju in vsem drugim, ki v teh razmerah omogočajo, da življenje poteka, kolikor je mogoče normalno. Letošnje tradicionalno srečanje štirih predsednikov ob koncu leta je tokrat potekalo 21. decembra. Zaradi poznejšega datuma kot običajno bo vsebina srečanja povzeta v poročilu za naslednje leto.

PRVO SREČANJE NAJVIŠJIH PREDSTAVNIKOV TREH VEJ OBLASTI V SAMOSTOJNI DRŽAVI

Predsednik republike je 13. oktobra 2020 v Predsedniški palači prvič v zgodovini samostojne Slovenije priredil srečanje najvišjih predstavnikov treh vej oblasti z naslovom »Načelo delitve oblasti – (samo) omejevanje, vzajemni nadzor in medsebojno sodelovanje«.

Srečanje je bil organizirano na pobudo predsednika vrhovnega sodišča Damijana Florjančiča, ki je v pismu predsedniku republike opozoril na neprimerne oblike komunikacije predvsem med izvršno in sodno vejo oblasti. Predsednik republike je presodil, da bi bilo primerno, da na srečanju predstavniki vseh treh vej oblasti v demokratičnem dialogu izmenjajo poglede na možnosti primerne sodelovanja sicer ločenih vej oblasti.

V uvodu srečanja je predsednik republike poudaril, da Slovenija kakor vse moderne demokratične družbe temelji na vladavini prava, ki zahteva, da so izvršna, zakonodajna in sodna veja oblasti ločene. Z Ustavo Republike Slovenije je določen sistem zavor in ravnovesij, ki med vejami oblasti vzpostavlja njihov medsebojni nadzor in odvisnost ter zagotavlja, da nobena veja oblasti ne more prevladati nad drugo. "Ločenost oblasti ne pomeni njihove izoliranosti. Predpostavlja sodelovanje, dialog. Seveda pa mora biti vsak odnos, tudi dialog, med temi vejami oblasti spoštljiv in zadržan, konstruktiven, spoštovati mora dostojanstvo in samostojnost drugega," je dejal.

Predsednik vrhovnega sodišča Damijan Florjančič je najprej opozoril na vse prevečkrat izraženi neprimerni odnos izvršilne do sodne veje oblasti in izrazil pričakovanje, da se na neprimerne komentarje in tudi napade na sodstvo, ki jih je v zadnjem času vse več, ustrezne institucije ustrezno odzovejo.

Udeleženci srečanja so opozorili na različne vidike odnosa med tremi vejami oblasti, izražena pa so bila tudi različna in nekatera nasprotujoča stališča do tega, do kam lahko sega in kakšna je lahko kritika predstavnikov drugih vej oblasti, ki so kritični do delovanja sodnega sistema. Opozorjeno je bilo na potrebo po večji javnosti in preglednosti delovanja sodišč, pa tudi drugačnem postopku imenovanja sodnikov, na katerega je opozoril s pismom, razdeljenim udeležencem srečanja, predsednik sodnega sveta.

Večina udeležencev se je strinjala, da kritika sama po sebi še ne pomeni poseganja v drugo vejo oblasti, vendar mora ta biti spoštljiva, strokovno utemeljena in izražena konstruktivno.

Predsednik Pahor je ob koncu udeležence pozval, naj razmislijo, kako bi konstruktivni dialog med tremi vejami oblasti periodično, smiselno in organizirano vodili tudi vnaprej. Poudaril je pomen preglednosti tokratnega srečanja in dejal, da "vsi prisotni služimo ljudem, njim smo zavezani, a seveda z različnimi pristojnostmi. Imamo svojo avtonomijo, hkrati pa moramo tudi sodelovati," je dejal predsednik Pahor in poudaril, da ne gre samo za zakone in ustavo, temveč tudi za politično in pravno kulturo.

Po predsednikovem mnenju je dobro, da je bilo v razpravi večkrat poudarjeno, da se je treba pogovarjati odkrito, a spoštljivo. Znova je opozoril, da je Republika Slovenija nastala z demokratičnimi procesi, se osamosvojila po pravni poti, kar je bistvenega pomena za našo prihodnost. "Pomembno je, kako bomo mi, ki predstavljamo institucije, razvijali ta demokratični proces. Menim, da brez sodelovanja do neke mere ne bo šlo," je sklenil predsednik republike.

Na srečanju so sodelovali:

- predsednik Republike Slovenije Borut Pahor,
- predsednik Državnega zbora Republike Slovenije Igor Zorčič,
- predsednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša,
- predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Alojz Kovšca,
- predsednik Ustavnega sodišča Republike Slovenije dr. Rajko Knez,
- predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije mag. Damijan Florjančič,
- ministrica za pravosodje Republike Slovenije mag. Lilijana Kozlovič in
- generalni državni tožilec Drago Šketa.

MEDNARODNO OKOLJE IN ZUNANJA POLITIKA

Mednarodno okolje je bilo v letu 2020 popolnoma v znamenju pandemije nove koronavirusne bolezni COVID-19, ki je prvi vrhunec doživela med marcem in majem, drugega pa v jeseni. Pandemija je prizadela celoten svet, zelo močno zlasti Evropo.

Pandemija je odprla nove izzive in pospešila nekatere obstoječe trende v mednarodnih odnosih. Izrazito je vplivala na globalno varnostno okolje, pokazala na ekonomsko ranljivost preskrbovalnih verig, poslabšala stanje temeljnih človekovih pravic. Na globalno varnost in razvoj je vplivala tudi s tem, da je otežila izvajanje zunanjepolitičnih aktivnosti. Klasične stike in sodelovanje med političnimi voditelji in državniki so v teh obdobjih zamenjali videosestanki in telefonski pogovori. Ti so v določeni meri lahko nadomestili pogovore »v živo«, ne pa v celoti, saj se je potrdilo, da so za najtrša pogajanja in tudi za krepitev zaupanja med državami nujno potrebna osebna srečanja.

Mednarodno varnostno okolje je bilo sicer tudi v letu 2020 zaznamovano z oboroženimi konflikti in terorizmom, ki je prizadel tudi nekatera evropska mesta. Izpostaviti velja zaskrbljujoče razmere v vzhodnem Sredozemlju, Ukrajini, Belorusiji, odmrznjen konflikt med Armenijo in Azerbajdžanom za Gorski Karabah. Med okoliščinami, ki so v največji meri vplivale tudi na položaj Slovenije, so še zaključna faza pogovorov o prihodnjih odnosih med Evropsko unijo (EU) in UK po Brexitu, rastoče trgovinske napetosti med ZDA in Kitajsko, umikanje ZDA iz multilateralnih organizacij in predsedniške volitve v tej državi, katerih rezultat nakazuje vrnitev ZDA k partnerstvu z EU in njenimi članicami ter skupnemu reševanju globalnih izzivov. Med tematskimi sklopi, ki so v največji meri vplivali na mednarodni razvoj in varnost, so podnebne spremembe in prizadevanja za zeleni prehod ter digitalizacija.

EU je osrednjo pozornost posvečala spopadanju s pandemijo in njenimi posledicami. Sredi leta je prišlo do prelomnega, izjemno pomembnega dogovora o novem večletnem finančnem okviru in skladu za okrevanje, a je njegova dokončna potrditev ujeta v razprave o razumevanju vladavine prava. V senci teh naporov so druga ključna področja – novi dogovor o azilni politiki za učinkovitejše spopadanje s problemom ilegalnih migracij, širitev EU, razprava o prihodnosti EU in okoljska agenda. V širitveni agendi je prišlo do delnega premika z odločitvijo Sveta EU marca 2020, da potrdi začetek pogajalskega procesa za članstvo v EU z Republiko Severno Makedonijo in Albanijo. Pri tem mora slednja izpolniti nekaj še nerealiziranih pogojev, odlaganje sklica medvladne konference z Republiko Severno Makedonijo zaradi zahtev Bolgarije pa ogroža stabilnost regije.

Leto 2020 je tudi leto obletnic ključnih mejnikov za sedanjo arhitekturo mednarodnega miru in varnosti, predvsem 75. obletnica konca 2. svetovne vojne in ustanovitve Organizacije združenih narodov. Za Republiko Slovenijo, njeno sosesčino in Evropo je leto 2020 pomembno tudi zaradi 100. obletnic dogodkov po 1. svetovni vojni, ki so z novimi mejami in agresivnimi dejanji za dolga desetletja zaznamovali odnose med sosednjimi državami.

Sodelovanje s sosednjimi državami

Prav odnosi s sosednjimi državami so bili tudi v letu 2020 ključna zunanjepolitična prioriteta predsednika republike Boruta Pahorja. V ospredju sta bili 100. obletnica požiga Narodnega doma v Trstu in njegova vrnitev slovenski manjšini ter 100. obletnica koroškega plebiscita.

Nosilna ideja in motiv obeleževanja obeh obletnic sta bila spomin na dogodke, ki so boleče zarezali v odnose med ljudmi in državami na način, ki je s pogledom usmerjen v prihodnost in temelji na evropskih načelih sožitja in medsebojnega spoštovanja.

13. julija se je skupaj s predsednikom Italijanske republike Sergiom Mattarellom udeležil podpisa memoranduma, s katerim je bil slovenski manjšini vrnjen Narodni dom, ki so ga pred 100 leti požgali italijanski fašisti. Predsednika sta ob tej priložnosti položila skupna venca k spomeniku štirim bazoviškim junakom in k spominskemu obeležju v spomin na izvensodne poveljce poboje.

10. oktobra je predsednik republike Borut Pahor kot gost predsednika Republike Avstrije dr. Alexandra Van der Bellna sodeloval na osrednji slovesnosti ob 100. obletnici koroškega plebiscita. V nagovoru je spomnil na neuresničene obljube in mednarodne obveznosti Republike Avstrije, vključno s členom 7 Avstrijske državne pogodbe. Predsednik dr. Van der Bellen se je v svojem nastopu (v slovenščini) koroškim Slovencem opravičil za vse krivice in neizpolnjene obljube.

V pripravah na obeležitev obeh obletnic se je predsednik Pahor večkrat posvetoval s predsednikoma Italije in Avstrije ter predstavniki slovenske manjšine v obeh državah. Srečal se je tudi s koroškim deželnim glavarjem Petrom Kaiserjem.

Redni stiki so potekali tudi s predsednikoma drugih dveh sosednjih držav. S predsednikom Madžarske Janosom Aderjem se je predsednik Borut Pahor pogovarjal ob uradnem obisku v Budimpešti 2. julija 2020. Sogovornika sta se strinjala, da področje trajnostnega razvoja in zelenih tehnologij lahko obe državi strateško povezuje, in ocenila, da je to več kot le priložnost za izhod iz krize in nadaljnje sodelovanje.

Predsednik Pahor je opozoril na ponavljajoče se slike zemljevidov, ki vzbujajo zaskrbljenost pri delu naše javnosti, saj se lahko razumejo kot izraz madžarskih ozemeljskih teženj.

Predsednica Republike Hrvaške Kolinda Grabar Kitarović je ob zaključku svojega mandata za svoj zadnji obisk (12. februarja) v tujini izbrala Slovenijo. Podobno je novoizvoljeni predsednik Republike Hrvaške Zoran Milanović prvi obisk v tujini, 27. februarja 2020, izvedel v naši državi. Predsednika Pahor in Milanović sta se pogovarjala o vseh ključnih vprašanih med državama in pogovore nadaljevala na delovnem srečanju po obisku predsednika Milanovića na Tezmem, 15. maja in 5. septembra 2020, ko sta se skupaj udeležila spominske slovesnosti ob 77. obletnici osvoboditve italijanskega fašističnega koncentracijskega taborišča Kampor na Rabu in s tem počastila 75. obletnico konca 2. svetovne vojne.

Predsednik Pahor se je s predsednikoma dr. Van der Bellnom in Milanovićem sestal tudi na rednem letnem srečanju treh predsednikov, ki je 8. julija potekalo na Dunaju. Osrednja tema razprave, v delu katere je kot gost sodeloval politolog Ivan Krastev, je bilo spopadanje s pandemijo in svet po njej.

Sodelovanje z drugimi državami

Če so bile aktivnosti, načrtovane s sosednjimi državami, v celoti realizirane, pa je epidemija precej spremenila dinamiko živih stikov z drugimi državami. Odpadlih oziroma prestavljenih je bilo nekaj načrtovanih uradnih obiskov, nekaj dogodkov se je preselilo na splet, po drugi strani pa je bilo v relativno kratkem času mogoče izpeljati nekatera pomembna srečanja.

Predsednik Pahor je veliko pozornosti posvetil izzivom, s katerimi se sooča Evropska unija, in vprašanjem njenega nadaljnjega razvoja. O teh vprašanjih se je 18. marca 2020 po videokonferenci (namesto načrtovanega obiska v Bruslju) pogovarjal s predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen ter visokim predstavnikom za skupno zunanjo in varnostno politiko Josepom Borellom Fontellesom, dan pred tem pa po telefonu tudi s predsednikom Evropskega parlamenta Davidom Sassolijem.

Predsednik republike je marca in aprila z videonagovori v vseh uradnih jezikih EU voditeljem članic EU in njihovim prebivalcem poslal sporočilo solidarnosti in poziv k sodelovanju v času pandemije. S poslancami je ob tem spomnil na bogastvo identitet in jezikov EU in pomen spoštovanja te raznolikosti.

Predsednik Pahor je med letom opravil nekaj daljših vsebinskih pogovorov s partnerji v EU. Poleg že omenjenih srečanj s predsedniki sosednjih držav je predsednik republike opravil več telefonskih pogovorov in videopogovorov s predsedniki Portugalske, Poljske, Češke, Estonije, Grčije, Bolgarije, Gruzije, Litve in Islandije.

Posebej velja izpostaviti uradni obisk v Slovaški republiki, 23. julija 2020, in poglobljene pogovore s predsednico Zuzano Čaputovo. Predsednika sta se pogovarjala o aktualnih evropskih in mednarodnih temah, s skupno organizacijo poslovnega foruma pa potrdila interes obeh držav, da bi se gospodarsko sodelovanje okrepilo zlasti na področjih zelenih tehnologij in inovacij.

Predsednik Pahor se je 26. avgusta 2020 v Berlinu sestal s predsednikom ZRN Frankom-Walterjem Steinmeierjem. Predsednika sta v daljšem pogovoru govorila o prihodnosti Evropske unije, v kateri moramo nasloviti skupne evropske vrednote in vizijo, ki nas bodo še bolj povezale v močno skupnost. Nove pobude tesnejšega sodelovanja so možne, celo zaželeni, a ne smejo biti v nasprotju s prizadevanji po tesneje povezani, enotnejši in učinkovitejši Evropski uniji in našem aktivnem mestu v njej.

Predsednik Pahor se je 21. septembra 2020 v Parizu sestal s predsednikom Francije Emanuelom Macronom. Poleg vprašanj evropske prihodnosti in pomena enotnosti EU v luči nevarnosti ponovnih delitev (žametne zavese) med njenim vzhodnim in zahodnim delom sta se predsednika pogovarjala o širitvi EU.

Zahodni Balkan in širitev EU

Stabilnost Zahodnega Balkana in širitev EU je ključna tema v vseh pogovorih predsednika Pahorja s tujimi sogovorniki, saj je poudarjal, naj EU brez odlašanja odpre medvladno konferenco z Republiko Severno Makedonijo. To je bilo glavno sporočilo njegovega uradnega obiska v tej državi 25. in 26. septembra 2020 ter nagovora poslancem Sobranja.

Predsednik republike je 5. novembra 2020 sodeloval tudi na mednarodni mladinski konferenci na temo »Evropske vrednote za prihodnost držav jugovzhodne Evrope« v soorganizaciji Mladinskega zaveznitva Kruševo in v videonagovoru ob sporočilu o pomenu povezovanja v Evropi in širitve EU poudaril pomen svobode izražanja in odgovorne rabe družbenih omrežij. Tako kot prejšnja leta je sodeloval tudi na mednarodni varnostni konferenci To Be Secure, ki jo organizira Črna gora in je tokrat potekala virtualno 11. decembra.

Predsednik Pahor je 12. decembra 2020 na povabilo visokega predstavnika mednarodne skupnosti za Bosno in Hercegovino sodeloval tudi na obeležitvi 25. obletnice podpisa Daytonskega sporazuma in v nagovoru poudaril, da je vzpostavitev zaupanja v državi predvsem naloga njenega političnega vodstva, ki mora več vložiti v spravo in se osredotočiti na tisto, kar je resnično pomembno za državljane, in jim tako pokazati pot naprej.

V letu 2020 mineva 10 let od pobude Brdo-Brijuni Process, platforme voditeljev držav Zahodnega Balkana pod vodstvom Slovenije in Hrvaške. Brdo-Brijuni Process je postal pomembna platforma za srečevanja voditeljev držav Zahodnega Balkana, Slovenije in Hrvaške, izmenjavo mnenj in krepitev zaupanja med njimi. Pandemija COVID-19 je preprečila srečanje na vrhu, načrtovano za konec junija 2020. O teh temah, torej o pomenu enotnosti EU in njeni širitvi, je predsednik Pahor govoril na Blejskem strateškem forumu (31. avgusta 2020) in posvetu slovenske diplomacije (3. septembra 2020).

Ena od osrednjih prioritet predsednika republike na zunanjepolitičnem področju je še naprej krepitev transatlantskega partnerstva in zaveznitva. 13. avgusta 2020 se je na delovnem obisku v Sloveniji mudil ameriški zunanji minister Michael Pompeo, s katerim se je predsednik Borut Pahor srečal na kratkem, a vsebinsko bogatem delovnem pogovoru. Predsednik Pahor je po tem srečanju gostil kosilo za obe delegaciji.

Dan slovensko-ameriškega prijateljstva je zaradi epidemioloških razmer tokrat potekal v Predsedniški palači 6. aprila 2020 s slavnostnima nagovoroma predsednika Pahorja in veleposlanice ZDA Lynde Blanchard.

Na podoben način je bil 30. aprila 2020 organiziran dan slovensko-britanskega prijateljstva, na katerem je bila tokrat poleg predsednika Pahorja slavnostna govornica veleposlanica Združenega kraljestva Sophie Honey.

Pomemben vidik transatlantskih odnosov je tudi pobuda Tri morja. Slovenija je v letu 2020 z odločitvijo vlade o vplačilu 23 milijonov evrov v sklad intenzivirala sodelovanje v njej. Predsednik Pahor je sodeloval na virtualno-hibridnem vrhu pobude, ki je pod vodstvom tokratne gostiteljice, predsednice Estonije, Kaljulaid, potekal 19. oktobra 2020. Ocenil je, da se je pobuda po lanskem vrhu v Sloveniji razvila v prilagodljivo obliko pospeševanja razvoja držav med Baltskim, Črnim in Jadranskim morjem, ki hkrati krepi transatlantsko partnerstvo. Predsednik Pahor je še poudaril, da je zelo pomembno, da so prizadevanja, pobude in delovanje sklada postavljeni v okvir trajnostnega razvoja.

Leto 2020 je bilo tudi v znamenju 75. obletnice OZN. Odprtje Generalne skupščine in spremljevalna srečanja na vrhu so bila zaradi epidemioloških razmer v celoti prestavljena na splet. Predsednik Borut Pahor je mednarodno javnost nagovoril na odprtju GS OZN 21. septembra in srečanju voditeljev ob 75. obletnici OZN. 24. septembra. Sodeloval je tudi na vrhu ob 25. obletnici Pekinške deklaracije o pravicah žensk, srečanju 24 voditeljev o izvajanju razvojnih ciljev tisočletja, in na vrhu o biotski raznovrstnosti ter se tudi pridružil pozivu voditeljev k ohranjanju narave in njene biotske raznovrstnosti.

V svojih nastopih je podčrtal skrb za spoštovanje temeljnih načel, na katerih sta osnovani Organizacija združenih narodov in mednarodna arhitektura miru in sodelovanja, ter se zavzel za učinkovitejše sodelovanje v soočanju z izzivi, kot so podnebne spremembe. Ob robu 75. GS OZN je 28. septembra opravil avdio-videopogovor z generalnim sekretarjem OZN Guterresom.

Predsednik republike je o pomenu multilateralizma in njegovih izzivih spregovoril tudi ob drugih priložnostih ter poudaril pomen skupnega reševanja globalnih izzivov in potrebo po spoštovanju dogovorjenih zavez, kot so npr. Pariški podnebni sporazum, Istanbulska konvencija in Marakeška deklaracija. Predsednik Pahor je 13. novembra 2020 sodeloval na Pariškem mirovnem forumu, ki je bil letos posvečen krepitvi multilateralizma. Vključil se je v razpravo o umetni inteligenci in izzivih, povezanih z njenim nadaljnjim razvojem v dobrobit človeštva in korist demokracije.

Ob mednarodnih dneh boja proti revščini (15. oktobra) in pravici do hrane (16. oktobra) se je predsednik Pahor 16. oktobra 2020 po telefonu pogovarjal z izvršnim direktorjem Svetovnega programa za hrano Davidom Beasleyjem, sicer dobitnikom Nobelove nagrade za mir za leto 2020. Po mnenju predsednika Pahorja to najvišje mednarodno priznanje potrjuje pomen boja proti revščini in odpravljanja lakote za mednarodni mir in varnost, kar še posebej prihaja do izraza ob soočanju s pandemijo in njenimi ekonomskimi in socialnimi posledicami.

Ob mednarodnem dnevu strpnosti, ki pod okriljem Unesca poteka 16. novembra, in ob 75. obletnici Unesca se je predsednik Borut Pahor pogovarjal z generalno direktorico te mednarodne organizacije, Audrey Azoulay. Govorila sta tudi o delovanju Slovenije v Unescu na področju umetne inteligence, saj Slovenija gosti prvi Unescov mednarodni center za raziskave in promocijo umetne inteligence.

Predsednik republike je tudi ob drugih mednarodnih dnevih spomnil na potrebo po človečnosti, strpnosti in razumevanju. S poslanicama ob mednarodnem dnevu otroka, 20. novembra, in mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami, 25. novembra, je na omenjeni problematiki opozoril slovensko javnost. Ob tem se je vključil v globalna prizadevanja za večjo pozornost tem temam tudi v luči spopadanja s pandemijo in njenimi posledicami.

Leto 2020 je bilo tudi leto 75. obletnice konca 2. svetovne vojne. Tako je na predvečer dneva Evrope, 8. maja 2020, predsednik Republike Slovenije Borut Pahor na posebni slovesnosti v predsedniški palači skupaj z veleposlaniki Francije, Rusije, Združenih držav Amerike in Združenega kraljestva obeležil 75. obletnico konca 2. svetovne vojne na evropskih tleh.

Predsednik Pahor se je tudi v tem letu udeležil obletnice osvoboditve koncentracijskega taborišča Auschwitz (27. januarja 2020) in tudi tokrat v delegacijo povabil skupino preživelih internirank.

S posebnima poslanicama se je pridružil voditeljem, ki so spomnili na 75. obletnico jedrskih bomb nad Hirošimo in Nagasakijem in 25. obletnico genocida v Srebrenici. Ob teh priložnostih je v svojih

pogovorih opozarjal na pomen ohranjanja spomina kot opomina, da se strahote 2. svetovne vojne in drugih grozodejstev ne ponovijo. Spomnil je na potrebo po graditvi dialoga in spoštovanju različnosti.

Predsednik republike je tudi letos nagovoril diplomatski zbor na posvetu slovenske diplomacije.

Govor predsednika republike:

*Spoštovani gospod minister,
gospe in gospodje.*

Najprej naj začnem z izrazi hvaležnosti, vam, spoštovani gospod minister, vsem vam, veleposlanice, veleposlaniki, diplomati, ki zavzeto in profesionalno opravljate svoje delo za korist in interes naše države.

Cilj zunanje politike je uveljavljanje naših nacionalnih interesov v mednarodni skupnosti in o tem bi rad rekel nekaj, začeni s skrbjo, ki jo imam glede Evropske unije.

Spoštovani gospod minister, gospe in gospodje.

Vse od majniške deklaracije naprej, ko smo demokracijo in neodvisnost Slovenije povezali z evropsko idejo, sta bili naša privrženost evropski ideji in vstopu v Evropsko unijo in naša aktivnost v njej povezani z željo, ambicijo, zavzetostjo, da v enotni Evropski uniji lažje uveljavljamo svoje nacionalne interese. Da je hkrati Evropska unija naša domovina, je cilj in vzvod naših nacionalnih hotenj. Je v našem življenjskem interesu.

Ampak kolikor se spomnim, lahko me kdo od vas popravi, smo vedno imeli pred očmi enotno Evropsko unijo. Ne glede na to, da so bile države članice ves čas, od majniške deklaracije naprej, povezane na različne načine – nekatere kot članice, kakšna je bila ves ta čas: od majniške deklaracije naprej, po našem vstopu v Evropsko unijo, ne nazadnje tudi v različnih statusih so bile članice Schengena, ene so bile članice evropskega območja in druge niso bile. Skrb, o kateri govorim, zadeva neko novo razdelitev, za katero mislim, da ni v interesu Republike Slovenije. Govorim o delitvi Evropske unije na zahod in vzhod. Morda bo kdo od vas ocenil, da so te skrbi preuranjene, da so irelevantne, da so odveč, če je temu tako, mi bo kasneje odleglo. Vendar menim, da je prav – desetič po vrsti sem, mislim, na takem posvetu odkrit z vami – in da potem tudi vi lažje razumete nekatera od mojih ravnanj kot predsednika republike v evropski in zunanji politiki.

Že nekaj časa je Evropska unija v zastoju, v nekem krču, je šibkejša navznoter in šibkejša navzven, kot bi si želeli, in vse to sproža različne reakcije na to situacijo.

Toda celo v tem času, ko je bilo tako, smo v Sloveniji sprejeli strategijo zunanje politike in rekli, da vidi Slovenija svoje mesto v jedrni Evropi, v poglobljeni in razširjeni. S tem smo pravzaprav želeli povedati vse, kar je povezano z našimi ambicijami glede Evropske unije v prihodnje. V tem času smo sodelovali v različnih pobudah in tega nikoli nismo razumeli kot neko povezovanje, ki bi bilo v nasprotju z enotno Evropsko unijo, ampak nasprotno, kot nekaj, kar krepi enotnost Evropske unije. Tukaj mislim na različne pobude na vladni, na ministrski, na predsedniški ravni. Če ostanem na svoji, so tukaj pobude Brdo-Brijuni, so tukaj pobude Tri morja, so tukaj druge oblike sodelovanja, ki krepijo neko povezanost držav v regiji zato, da bi prispevali k tej poglobljeni in razširjeni Evropi. Nikoli nisem videl v tem času, kot to vidim danes, nevarnosti, da bi lahko prišlo do neke delitve, ki bi bila drugačna po svoji kvaliteti – in to so omenjene delitve na vzhod in zahod. Tam, kjer je nekoč visela železna zavesa, utegne v prihodnje viseti neka žametna zavesa. Mislim, da je v našem interesu, da se to ne zgodi. Govorim o tem, da je to mogoče, ne da je to nujno, ampak kolikor obstojijo historični in drugi razlogi za to, da bi lahko nadaljnji dogodki do tega privedli – toliko se mi zdi, da je v interesu naše

države, v interesu naše diplomacije, da poskušamo storiti vse, da sedemindvajseterica ostane kolikor toliko enotna, da enkrat postanejo vse države članice evroobmočja in vse države članice Schengenskega območja in da je med nami čim manj tovrstnih razlik ne glede na regionalna sodelovanja, ad hoc zaveznitva in vse, kar je takega in prispeva k poglobitvi Evropske unije in njeni enotnosti. Naj še enkrat za konec tega odstavka rečem – vedno od začetka smo imeli Slovenci pred seboj Evropsko unijo in imeli smo jo pred seboj kot enotno, močno navznoter in navzven, kot globalnega igralca. In mislim, da smo se vedno strinjali, da bi njena šibkost, celo razdeljenost oslabili njeno moč navznoter in navzven.

Mislim, da smo zdaj v tem času nekajletnega zastoja priča nekemu kolebanju, kaj se bo zgodilo. Vedno sem se zanesel na to, da bosta dve vodilni sili, Francija in Nemčija, skupaj z nami in drugimi državami znali ob pravem trenutku najti moč, da se iz tega zastoja izvlečemo, in to enotni. Še vedno verjamem, da je tako, in dejstvo, da ste, minister, povabili francoskega zunanjega ministra na ta posvet, se mi zdi čudovita in sijajna odločitev. Videli bomo, kaj nam lahko ta visoki gost glede te kapacitete, te moči, pove.

Prosim vas, da razumete to skrb v neki perspektivi. To ni skrb, ki zadeva jutrišnji dan ali prihodnje leto, ampak zadeva neko moje preišljevanje nekega razvoja Evropske unije v zadnjem desetletju. Praktično od velike širitve naprej. In zadeva neko skrb, ki je morda relevantna za prihodnost, če se ne bomo nekoliko bolj aktivno postavili za to, da bi konferenco o prihodnosti Evropske unije in celi vrsti drugih institucij izkoristili za to, da pridemo do nekih rešitev za prenovo, renesanso Evropske unije, kar bi bilo po mojem tudi v našem interesu. Da se razumemo, to nič ne zadržuje Slovenije, da ne bi, kot sem rekel, aktivno sodelovala v različnih skupinah – od prijateljev vladavine prava do C5, ki je bila nedavno ustanovljena, do pobude Tri morja.

Ne nazadnje sem lansko leto gostil pobudo Tri morja, pa bi kdo rekel, da je to pobuda, ki morda lahko dodatno prispeva k razdeljevanju Evrope. Morda, ampak prav zaradi tega sem lansko leto vztrajal, da kot gostitelj povabim tudi nemškega predsednika in s tem odpravimo neke simbolne in stvarne poglede na to, kaj ta iniciativa je. Ko sem bil zraven pri tej iniciativi v Dubrovniku, ko je nastala na pobudo poljskega predsednika in hrvaške predsednice, sem dejal, da si želim, da bi se čim prej vključili visoki evropski predstavniki – in so v Romunijo že prišli. Pobuda Brdo-Brioni je pobuda, ki želi, da nam jugovzhodno Evropo, torej Zahodni Balkan, čim prej uspe uveljaviti kot sestavni del Evropske unije. Na to pobudo so prihajali zelo ugledni visoki predstavniki Evropske unije, tudi iz Združenih držav Amerike, med njimi podpredsednik Biden. Vse to v želji, da krepimo Evropsko unijo.

Vedno, kadar sem dobil vabilo predsedniku iz višegrajske skupine, sem se odzval rade volje in sem menil, da je to, da imamo neko poglobljeno sodelovanje, super.

Gospa in gospodje, tudi sicer, ne samo, ko govorim o Evropi, poudarjam, da potrebujemo prijatelje povsod. Potrebujemo zaveznike in najmanj, kar lahko naredimo, je, da z nikomer nimamo odprtih vprašanj, da ni kakšnih nesporazumov in da ni kakšnih zadreg. Da se lahko kjer koli, ne samo v Evropski uniji, obrnemo na države in njihove visoke predstavnike z upanjem na razumevanje. Gospod minister, ne vem, ali sem bil dovolj razumljiv, če nisem, boste vi in ostali povprašali kasneje, kaj sem želel reči.

Sporočilo je: zdajle je neki prelomni trenutek v razvoju EU. Cilj Slovenije, po mojem mnenju, ostaja, da je ta Evropska unija enotna – Slovenija je v strategiji zapisala, da želi biti v jedrnem delu te Evropske unije, naj bo ta poglobljena in naj bo razširjena. To ne onemogoča, da ne bi sodelovali v celi vrsti regionalnih iniciativ in pobud, moramo pa paziti, in to sem želel reči, da na koncu vseh koncev, zlasti če bi ostalo pri tej krizi, recimo razvoja EU, ne bi prišlo do neke delitve med vzhodom in zahodom, ki pa je bila neke druge vrste delitev, kot so cele vrste drugih razlik med članicami EU danes.

Multilateralizem. Mislim, da je za Slovenijo to izjemnega pomena. Mi smo po velikosti relativno majhna država, veliki pa toliko, kolikor imamo dobre ideje. To vedno rečemo. Vendar se mi zdi pomembno, da vztrajamo – in to proti toku, marsikdaj proti toku. Tudi glede tega vprašanja, da ta politična pravna in druga arhitektura, ki je bila nekako po vojni vzpostavljena in potrebuje spremembe, ostane. In da se je držimo in da poskušamo uveljavljati spremembe tako, da bodo te kontrolirane in da bodo narejene v nekem konsenzu, v nekem soglasju. Ne z močjo, ampak z enakopravnim sodelovanjem vseh in z nekim konsenzom. Da ostajamo zvesti ciljem Pariškega podnebnega sporazuma, Iranskega jedrskega sporazuma, Istanbulske konvencije, Marakeške deklaracije. Vse to se mi zdi, da daje slovenski zunanji politiki verodostojnost glede njene trajnejše usmerjenosti in zanesljivosti pri partnerjih. Ta multilateralni svet je, tako kot EU, v nekem posebnem položaju in potrebuje tiste, ki vanj verjamejo. Mi smo ena izmed tistih držav. Mi moramo, kolikor je mogoče, tudi kot predsedujoča država EU investirati vse za to, da zdrži ta preizkus časa.

Transatlantsko sodelovanje, številka tri. Vedno sem bil, vedno ostajam, vedno, bom prepričan, da je izjemnega pomena, da med Evropo in ZDA, tudi Kanado, da torej med Severno Ameriko in Evropo vlada tesno zavezništvo, ki prerašča tudi ozko vojaško zavezništvo. To nas dodatno sili v spoštovanje cele vrste obvez, ampak gre za neko zavezništvo, ki pravzaprav konstituira – če smem uporabiti neki stari izraz – zahodni svet.

Vedno, tudi tukaj pred vami, gospe in gospodje, in pred diplomati drugih držav, tukaj na Brdu, letos – mislim da januarja – sem dejal, ko sem govoril o odnosih z Združenimi državami Amerike, Rusijo in Kitajsko, da Slovenija ne išče nekega ravnotežja med Rusko federacijo in Združenimi državami. Združene države so naš zaveznik. Seveda želimo imeti z Rusko federacijo dobre odnose, tudi s Kitajsko, ampak ZDA so naš zaveznik in v tem smislu so naš privilegirani partner. In to, da je bil tukaj sekretar Pompeo, je sijajna stvar. In to, da se trudimo negovati to kljub morebitnim razlikam, ki jih imamo, saj jih imamo tako rekoč sem in tja z vsemi, ni nič narobe; toliko bolj nas sili, da poskušamo vzdrževati to prijateljstvo in zavezništvo.

Odnosi s sosedi. Mislim, da se vsi posebej trudimo, ker vemo, kako pomembni so. Da so ti odnosi zares iskreni, prijateljski, dobri. Tudi ko gre za odnose s Hrvaško, s katero imamo glede vprašanja meje okoliščino, v kateri sosednja država kljub obveznostim, pravnim in političnim, ne priznava odločitve ustavnega sodišča, pravim vedno, morda zdaj ni čas za to, da najdemo rešitev, ki bi bila v skladu z odločitvijo arbitražnega sodišča, ampak to ne sme v ničemer ohladiti ali pa oslabiti odnosov z Republiko Hrvaško. Prijateljstvo, sodelovanje, iskanje tistega, kar nam je skupno. Enako z Madžarsko. Toliko smo z Madžarsko prijatelji in želimo biti prijatelji, da sva s predsednikom Aderjem sposobna tudi na tiskovni konferenci diskutirati o tako občutljivih stvareh, kot so zemljevidi. Dva prijatelja si to lahko privoščita, dva prijatelja to morata narediti. Z Italijo, videli ste sami, smo imeli pomembno obeležitev 100. obletnice požiga in vse, kar ste lahko spremljali. Čez kratek čas, 10. oktobra, bom z Van der Bellnom obeleževal 100. obletnico plebiscita, prvič skupaj.

Hočem reči, da nam gre glede tega dobro. Da je položaj Slovenije v svetu, v Evropi ugoden. Da imamo nek potreben ugled za to, da uveljavljamo svoje interese. Da pa kot neka aktivna država članica moramo zdaj v tem prelomnem obdobju presojeti neke procese, ki smo jim priča. Nekatere stvari so še nevidne. Nekatere stvari morda vidi samo dobro podkovana in strokovna javnost. Vi prav gotovo sodite mednje. Zdaj je čas za to, da vidimo, da poskušamo z vsem analitičnim aparatom, ki ga premoremo, uvideti neke procese: tako tiste, ki nas navdajajo z velikim upanjem, kot tiste, ki nas do neke mere skrbijo. Da jih analiziramo in da vedno znova, gospod minister, gospe in gospodje, iščemo mesto Slovenije v njih. In to aktivno mesto Slovenije v njih.

Mi nikoli, za nobeno ceno, v nobenem trenutku ne smemo priti v položaj, v katerem nas zgodovinski tok nese. Mi moramo biti z zgodovinskim tokom, mi moramo usmerjati njegov tok. Mi nismo bili

zamudniki konec 80. let. Nismo bili. Slovenija je s politično pomladjo pravi čas, na pravi način suvereno opravila s časom, ki je izzvenel po mirni poti in brez žrtev. Uspelo nam je doseči konsenz o ustanovitvi države, imeli smo vojno, bili smo enotni, hvala bogu, brez kakšnega narodnega razkola. In v kratkem času nam je uspelo uveljaviti nekatere cilje, ki se zdijo danes slovenski javnosti samoumevni, a je danes Slovenija ena ugledna država Evropske unije, Nata, v mednarodni skupnosti – ima tako rekoč samo prijatelje, in kolikor je meni znano, nobenega sovražnika, nobenega nasprotnika. To so bile pred tridesetimi leti velike sanje, danes je to dejstvo. In tukaj imate veliko zaslug za te dosežke vi. Vi tudi najbolje poznate vse te malenkosti, detajle, ki mogoče meni, ministru, predsedniku vlade, drugim tukaj niso tako zelo prezentni, zato delamo skupaj.

Mislim, da skupaj lahko opravimo tako z upanji in skrbmi, da smo v položaju, ko imamo dovolj notranjega konsenza v državi ne glede na razlike – te so vedno bile, tudi o zunanji in varnostni politiki; te so vedno bile, mi smo demokratična družba, mi bomo znali z njimi živeti in delati. Ampak, da potem pridemo do nekih zaključkov, ki bodo pozicionirali Slovenijo v prihodnjih desetih, petnajstih, dvajsetih letih. In kot sem rekel, zdi se mi, da je, kar se EU tiče, za nas zelo pomembno, da ne pride do takih razlik, ki bi Slovenijo silile v izbiro in ki niti ena niti druga niso super. That's it. To je to. Minister, ko sva včeraj govorila v pripravi na ta sestanek, sem imel občutek, da ste želeli, da sem čim bolj iskren, čim bolj konstruktiven. Upam, da sem v tem smislu bil. Se vam zahvaljujem za to, da ste me povabili, bom rade volje odgovoril na vaša ali druga vprašanja v zvezi s tem, kar sem dejal, ali če česa nisem omenil. Hvala lepa!

VRHOVNI POVELJNIK OBRAMBNIH SIL

Predsednik Republike Slovenije je tudi v tem letu opravljal številne obveznosti, povezane z njegovo funkcijo vrhovnega poveljnika obrambnih sil.

Nacionalna varnost

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 17. marca 2020 udeležil seje Sveta za nacionalno varnost, ki jo je sklical predsednik Vlade RS Janez Janša, o razmerah v Republiki Sloveniji v zvezi z novim koronavirusom COVID-19.

V sklopu svojih pooblastil je predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor 31. marca 2020 skupaj z ministrom za obrambo mag. Matejem Toninom obiskal lahko premično bolnišnico ROLE 2 LM v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 3. aprila 2020 obiskal Postojno in se srečal s predstavniki Regijskega štaba Civilne zaščite Notranjska. 6. aprila 2020 pa je skupaj z ministrom za obrambo mag. Matejem Toninom obiskal Republiški štab Civilne zaščite Republike Slovenije.

Predsednik republike je 15. aprila 2020 v Črnomlju obiskal vojake 72. brigade Slovenske vojske in skupno vojaško-policijsko patroljo na slovenski južni meji. V nagovoru pripadnicam in pripadnikom Slovenske vojske in v izjavi za medije je predsednik republike poudaril, da je eden od razlogov njegovega obiska utemeljitev razlogov za podelitev dodatnih pooblastil Slovenski vojski za pomoč policiji pri varovanju slovenske južne meje, ki jih je vlada predlagala državnemu zboru. "Gre za našo skupno oceno, da policija opravlja brezhibno delo tudi ob pomoči Slovenske vojske," je dejal predsednik republike in dodal, da bi bilo za prerazporeditev človeških virov policije koristno, da bi Slovenski vojski pri varovanju naše južne meje podelili tudi policijska pooblastila. Za takšno odločitev je predsednik Pahor ugotovil razumevanje tudi pri lokalni skupnosti, Slovenski vojski in policiji. "Ne vemo, kako se bodo dogodki razvijali v prihodnje. Lahko pa pričakujemo, da bosta zdravstveni krizi sledili gospodarska in socialna kriza," je utemeljil predsednik Pahor in dodal, da lahko v poletnih mesecih pričakujemo večje število ilegalnih prebežnikov po zahodnobalkanski migracijski poti. Nato je predsednik republike obiskal mejno kontrolno točko v vasi Breg pri Sinjem Vrhu, kjer si je ogledal predstavitev dela skupnih patrolj Slovenske vojske in policije pri varovanju slovenske južne meje.

Obramba

Predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor se je 8. januarja 2020 zjutraj sestal z ministrom za obrambo Karlom Erjavcem na posvetovanju o razmerah po iranskih raketnih napadih na nekatere vojaške baze v Iraku. Predsednik republike je v spremstvu obrambnega ministra in načelnice Generalštaba SV prek avdio-videokonference na Ministrstvu za obrambo RS govoril s pripadniki kontingenta v Erbilu in se tako prepričal o njihovi varnosti ter prisluhnil njihovim ocenam o razmerah na kritičnem območju. Predsednik republike Borut Pahor je 10. marca 2020 v Predsedniški palači sprejel generalmajorja Michaela Loha, poveljnika Nacionalne garde Kolorada.

Predsednik Pahor je 23. marca 2020 na ločena pogovora sprejel ministra za obrambo mag. Mateja Tonina in ministra za notranje zadeve Aleša Hojsa. Med drugim se je z njima pogovarjal o utemeljenosti razlogov za uveljavitev 37.a člena Zakona o obrambi. Predsednik Pahor je ocenil, da se vsi pristojni organi in službe, tudi slovenska policija, trudijo opravljati svoje naloge po najboljših močeh, vendar ta v obstoječih razmerah potrebuje občasno pomoč pri varovanju schengenske meje. Razlogov za sodelovanje vojske pri drugih nalogah, ki jih zdaj opravlja policija, pa po njegovem mnenju ni.

Predsednik Pahor je 21. aprila 2020 v prisotnosti ministra za obrambo mag. Mateja Tonina na prvi uradni pogovor po imenovanju sprejel načelnika Generalštaba Slovenske vojske brigadirja Roberta Glavaša. Novemu načelniku je čestital k imenovanju in mu zaželel uspešno delo. Del pogovora je bil namenjen tudi vzpostavljanju ključnih vojaških zmogljivosti, povezanih z izpolnjevanjem zavez v okviru zavezništva kot tudi z nacionalnimi potrebami na podlagi izkušenj pri obvladovanju različnih kriz.

29. aprila 2020 sta minister za obrambo mag. Matej Tonin in načelnik Generalštaba Slovenske vojske brigadir Robert Glavaš predsedniku republike in vrhovnemu poveljniku obrambnih sil Borutu Pahorju predstavila letno poročilo o pripravljenosti Slovenske vojske za leto 2019. Po predstavitvi letnega poročila o pripravljenosti Slovenske vojske so predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor, minister za obrambo mag. Matej Tonin in načelnik Generalštaba Slovenske vojske brigadir Robert Glavaš sodelovali na novinarski konferenci.

Izjava predsednika republike in vrhovnega poveljnika obrambnih sil:

V skladu z Zakonom o obrambi sem danes kot predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil prejel Poročilo o pripravljenosti Slovenske vojske za leto 2019, ki ga je pripravil Generalštab Slovenske vojske.

Po oceni generalštaba je stanje na področju pripravljenosti za delovanje v miru boljše kot leto pred tem.

Slovenska vojska je opravila vse z zakonom zadane naloge. Delovanje Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah je odlično. Slovenska vojska je na ta način dejavnik mednarodnega miru in ugleda Slovenije v svetu.

Sodelovanje vojske pri zaščiti in reševanju ter pri podpori drugim državnim organom je vzorno. Tudi zato Slovenska vojska v javnosti uživa visoko raven zaupanja.

Po oceni generalštaba pa Slovenski vojski ni uspelo narediti napredka na področju pripravljenosti za delovanje v vojni. Še vedno so glavni razlogi premajhna popolnjenost enot s kadri in vojaško tehniko, zastarelost določene vojaške opreme ter stanje zalog.

Naj uvodoma poudarim:

kot predsednik republike in kot vrhovni poveljnik obrambnih sil ne glede na ocene popolnoma zaupam, da bo profesionalno in vestno izpolnila najvišja pričakovanja javnosti glede varnosti naše države.

V tem smislu se zahvaljujem vsem pripadnicam in pripadnikom Slovenske vojske za predano opravljanje njihovega dela.

V luči bližajočega se dneva Slovenske vojske naj v svojem imenu in imenu vseh ljudi, ki mi jih je čast predstavljati, poudarim, da je Slovenija na svojo vojsko ponosna in ji zaupa.

Ob dnevu Slovenske vojske 15. maja 2020 je predsednik Republike Slovenije in vrhovni poveljnik obrambnih sil nagovoril pripadnice in pripadnike Slovenske vojske. Ob tej priložnosti sta se predsedniku republike in vrhovnemu poveljniku obrambnih sil Borutu Pahorju z nagovori pridružila minister za obrambo mag. Matej Tonin in načelnik Generalštaba Slovenske vojske brigadir Robert Glavaš.

Predsednik Pahor si je na povabilo Slovenske vojske 3. junija 2020 ogledal predstavitev vojaških aktivnosti v okviru niza vojaških vaj Preskok 2020, na katerih so sile Slovenske vojske preverjale in nadgrajevale sposobnost delovanja po načrtu vaj v obrambnem sistemu in sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

V letošnjem letu je bila 17. decembra 2020 slovesno obeležena 30. obletnica prvega postroja v kočevski reki, »dan, ko je prvič zadišalo po slovenski vojski«. Isti dan je bil v Predsedniški palači v čin generalmajorja povišan načelnik Generalštaba slovenske vojske brigadir Robert Glavaš. 18. decembra 2020 pa je tudi v Predsedniški palači častniški čin prejelo dvanajst kandidatov in ena kandidatka 32. generacija Šole za častnike.

Vojaška tradicija

Predsednik Republike Slovenije se je 4. januarja 2020 udeležil spominske slovesnosti v počastitev 77. obletnice poslednjega boja Pohorskega bataljona na Osankarici. Položil je venec pred spominsko obeležje padlim borkam in borcem Pohorskega bataljona.

12. januarja se je predsednik republike udeležil 63. prireditve "Po stezah partizanske Jelovice – Dražgoše 2020" ob 78. obletnici dražgoške bitke in pred spomenik padlim položil venec.

Ob svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta se je predsednik republike 19. januarja 2020 udeležil slovesnosti, ki jo je organiziral Koordinacijski odbor žrtev vojnega nasilja pri Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.

Predsednik republike Borut Pahor se je 14. februarja udeležil spominske slovesnosti, ki so jo ob 76. obletnici izgnanstva in begunstva ter 75. obletnici vrnitve pripravili Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945, Krajevna organizacija Komen in Občina Komen. Na slovesnosti je predsednik Pahor dejal, da se z žalostjo v srcu spominjamo požiga Komna in okoliških vasi, ki so jih februarja 1944 požgali nemški okupatorji. Požigu je sledil izgon 1.050 vaščanov v Nemčijo. Z minuto molka se je poklonil tistim, ki se iz tujine niso vrnil in niso pokopani v domači zemlji. Poudaril je našo skupno moralno in politično dolžnost, da se zgodovinskih dogodkov spominjamo, da ne pozabimo: "Ohranjanje zgodovinskega spomina ni edini način, da se izognemo morebitnim ponovitvam, je pa eden izmed zelo pomembnih." Dejal je, da živimo v posebnem času, ki je poln zgodovinskih opozoril o vračanju v preteklost in hkrati signalov upanja v lepšo prihodnost.

29. februarja 2020 se je predsednik Pahor v Podnanosu udeležil prireditve v počastitev 100. obletnice rojstva narodnega heroja Janka Premrla - Vojka. Ob tej priložnosti je predsednik republike k spomeniku Janku Premrlu - Vojku položil venec.

Predsednik republike Borut Pahor je 3. marca 2020 na vsakoletni pogovor sprejel predsednike veteranskih in domoljubnih organizacij, povezanih v koordinacijo KODVOS. Predstavniki organizacij, ki v okviru koordinacije povezujejo okrog 120.000 članov, so predsedniku predstavili svoje delovanje in načrte na področju domoljubja, ohranjanja slovenskih vojaških tradicij, spoštovanja državnosti kot tudi skrbi za veterane vojn za Slovenijo in civilnih in vojaških invalidov vojn. Predsednik republike je predstavnike KODVOS seznanil z lastnimi prizadevanji za ohranitev zgodovinskega spomina na dogodke, ki so utirali pot slovenski samostojnosti.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na predvečer dneva državnosti 24. junija popoldan v parku Vile Področnik sprejel svojce padlih pripadnikov Teritorialne obrambe Republike Slovenije, Ministrstva za notranje zadeve in civilnih žrtev ter ranjenih v vojni za Slovenijo. Uvodoma se je predsednik republike skupaj z navzočimi z minuto molka poklonil padlim. V nagovoru svojcem je izrazil zadovoljstvo, da so se ponovno sešli na tradicionalnem sprejemu na predvečer dneva državnosti in se tako skupaj poklonili spomenu na padle v osamosvojitveni vojni. Predsednik Pahor je poudaril, da je bila razglasitev samostojnosti in neodvisnosti Slovenije vrhunec naše ljudske volje, ki ga je utemeljila enotna plebiscitarna odločitev naroda, ta pa je dala zanos za suveren in odločen odziv na agresijo. "Danes je dan praznovanja in tudi dan spominjanja," je dejal predsednik republike in ob tem izrazil sočutje do svojcev tistih, ki so v osamosvojitveni vojni dali življenja za domovino. Padlim se je predsednik republike poklonil z besedami, da gre njim zasluga, da skoraj trideset let živimo v miru, zato si moramo v počastitev spomina nanje prizadevati, da bomo živeli v miru, enotnosti in medsebojnem spoštovanju.

24. julija 2020 se je predsednik Borut Pahor udeležil spominske svečanosti ob otvoritvi spomenika 59 ustreljenim talcem na Bistriškem klancu. Pred spominsko svečanostjo je predsednik republike k spomeniku položil venec in imel nagovor.

Predsednik republike je bil 16. avgusta 2020 v Črenšovcih slavnostni govornik na slovesnosti ob državnem prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Pred slovesnostjo je že tradicionalno položil venec k spomeniku duhovnika in domoljuba Jožefa Klekla starejšega.

V luči obeleževanj ob 30. obletnici samostojnosti Republike Slovenije se je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor na Pristavi nad Stično 6. septembra 2020 udeležil obeležitve 30. obletnice Manevrske strukture narodne zaščite Pristava 1990–2020.

Predsednik republike se je 12. septembra 2020 v Ankaranu udeležil slovesnosti "Skupaj, pred odprtim morjem", ki je potekala v počastitev 73. obletnice vrnitve Primorske k matični domovini. Predsednik republike je imel na slovesnosti pozdravni nagovor.

Govor predsednika republike:

Drage Slovenke in Slovenci

doma, v zamejstvu in povsod po svetu,

spoštovane državljanke in državljani.

V kratkem bomo ponosno in slovesno obeležili dva zelo pomembna in okrogla jubileja. Konec letošnjega leta se bomo spominjali 30. obletnice plebiscita, na katerem je slovensko ljudstvo odločilo ustanoviti neodvisno in samostojno državo. Sredi prihodnjega leta pa bomo slavili ustanovitev samostojne Republike Slovenije – verjetno najpomembnejšega, najbolj prelomnega trenutka v vsej svoji zgodovini.

To se je zgodilo proti koncu stoletja, v katerem je veliko dramatičnih sprememb oblikovalo končno podobo zedinjene Slovenije. Primorci nas je zgodovinska usoda po prvi svetovni vojni – proti naši volji – pahnila izven okvirjev matičnega naroda. Upor proti fašizmu in partizanski boj pa sta nas – po naši volji – po drugi svetovni vojni vrnila v skupno domovino.

Z zgodovinske razdalje se zdi, kot bi se skoraj vse prejšnje stoletje z vsemi spremembami ozemeljske celovitosti Slovenije, od Primorja do Prekmurja, pripravljalo na kasnejšo ustanovitev lastne države. Dejstvo pa je, da gredo zasluge za to številnim generacijam slovenskih domoljubov, ki so razumeli duh svojega in prihajajočega časa. Ob vsakem prazniku, tudi današnjem, slavimo njihov pogum, svobodomiselnost, velikopoteznost in domoljubnost.

Ko zremo v našo prihodnost, stojimo na njihovih ramenih. Glede te prihodnosti se skupaj nadajamo, da bodo naši otroci in njih otroci živeli v miru in blaginji in jim bo omogočeno izraziti njihove talente in izpolniti njihove sanje.

Naša odgovornost zdaj je, da krepimo vse tiste demokratične, državotvorne vrednote, ki so gradnik take obetavne prihodnosti. Po svojih najboljših močeh si moramo prizadevati za vsestranski razvoj naše ožje in širše domovine, Slovenije in Evropske unije.

Nikoli doslej Slovenci nismo imeli takih pogojev za svojo duhovno in materialno rast, skupaj z vsemi, ki živijo z nami, na vseh straneh meja, ki spreminjajo svoj pomen. V takih, v osnovi nam zelo naklonjenih okoliščinah pa kot vaš predsednik pogrešam več sodelovanja in več medsebojnega spodbujanja. Med nami je vse preveč nestrpnosti in celo sovraštva. To ni tista prihodnost, ki je obetavna. To mi lahko spremenimo.

Marsikatero vprašanje sodobnega sveta ni odvisno od naše volje. Kako pa bomo mi živeli drug z drugim in ne drug proti drugemu, pa je odvisno izključno od nas. Državni praznik je priložnost, da nas spomni na to, da nas veliko več stvari povezuje, kot ločuje, in da lahko velike stvari za skupnost dosežemo le skupaj. Tako praznujmo tudi ta lepi praznik in se trudimo živeti sleherni dan. Samo tako se lahko nadajamo, da bodo naši otroci in njih otroci živeli v miru in blaginji. To je naša odgovornost, ki je ne moremo prenesti na druge generacije.

Ob dnevu vrnitve Primorske k matični domovini sprejmite moje najbolj iskrene čestitke!

3. oktobra 2020 se je predsednik republike udeležil slovesnosti ob 30. obletnici oblikovanja Manevrske strukture narodne zaščite.

Predsednik Pahor je ob dnevu spomina na mrtve 1. novembra 2020 z državno delegacijo položil venec k Spomeniku vsem žrtvam vojn in z vojnami povezanim žrtvam na Kongresnem trgu. Osrednja državna obeležitev dneva spomina na mrtve je tokrat zaradi epidemije COVID-19 potekala po prilagojenem ceremonialu.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 1. decembra 2020 sprejel predstavnike Zveze policijskih veteranskih društev Sever. Pogovora so se udeležili dr. Tomo Čas, predsednik, Jože Mencin, podpredsednik, Angel Vidmar, podpredsednik, Alojzij Klančičar, podpredsednik, in Anton Pozvek, generalni sekretar. Ob obletnici je predsednik republike z videosporočilom nagovoril članice in člane Zveze policijskih veteranskih društev Sever.

Govor predsednika republike:

Spoštovane članice in člani Zveze policijskih veteranskih društev Sever,

na današnji dan se spominjamo pomembnega dogodka, ko ste tedanji pripadniki slovenskih organov za notranje zadeve zavarovali demokratične procese v slovenski družbi. S tem ste omogočili, da so se ti v naslednjem obdobju intenzivno nadaljevali in razvijali, vključno s procesom osamosvojitve.

S sprejetimi odločitvami in odločnim ukrepanjem je Slovenija že tedaj izkazala številne elemente neodvisnosti in suverenosti v relaciji do zveznih oblasti. V tistih dinamičnih in nepredvidljivih časih je bilo potrebno veliko modrosti in tudi veliko poguma. Za takratno držo in izvedbo akcije ter kasnejšo izjemno pomembno vlogo v procesu osamosvajanja, obrambe suverenosti in neodvisnosti vam tudi tokrat izrekam iskreno zahvalo, priznanje in veliko spoštovanje.

Ob tem se moramo spomniti vsakega posameznika, ki je kot aktivni ali rezervni pripadnik organov za notranje zadeve ali kot prostovoljec, ki je sodeloval z vami, bistveno prispeval k uspehu akcije in pri kasnejši obrambi samostojne in suverene Slovenije.

Akcija Sever sicer ne sodi med tiste dogodke, ki so neposredno ustvarjali neodvisno in samostojno slovensko državo, zagotovo pa sodi med tiste pomembne mejnike, ki so posredno ustvarjali možnosti, da je bilo do lastne države mogoče priti. V tem smislu si zasluži opazno mesto v našem kolektivnem zgodovinskem spominu.

Spoštovane veteranke in veterani, vaše vztrajno zavzemanje za uresničevanje vrednot, na katerih so temeljili demokratični procesi in osamosvojitve Slovenije, je neprecenljivo. In eni ključnih vrednot sta mir in varnost, ki nista samoumevni. Zanje si je treba prizadevati vsak dan. Vi to veste najbolje. Pri uresničevanju vašega plemenitega poslanstva in uresničevanju zastavljenih ciljev vam želim tudi v prihodnje veliko uspehov. Srečno.

POMILOSTITVE

Ustava RS v 107. členu določa, da predsednik republike odloča o pomilostitvah. To ustavno določbo konkretizirata Zakon o pomilostitvi in Navodilo o delu sodišč v zvezi s pomilostitvenim postopkom (Navodilo). V Zakonu o pomilostitvi in Navodilu je določeno, katere listine in mnenja katerih institucij je treba pridobiti, preden v posameznem primeru predsednik republike odloči. Tako v vsakem pomilostitvenem postopku s svojimi mnenji sodelujejo pristojno sodišče, državno tožilstvo, ministrstvo, ki je pristojno za pravosodje, in posebna komisija, ki jo je imenoval predsednik republike. Ob navedenih v večini primerov s svojim mnenjem sodelujejo še pristojni center za socialno delo, zavod za prestajanje kazni zapora (predvsem, če je obsojenec že v zavodu) in lečeči zdravnik. V pomilostitvenem postopku s svojimi mnenji torej sodeluje večje število institucij in strokovnjakov, ki vsak posamezni primer temeljito preučijo in svoja mnenja za predsednika republike tudi utemeljijo. Na podlagi vseh prejetih mnenj, na katera sicer formalno ni vezan, so mu pa v veliko pomoč pri njegovi odločitvi, predsednik republike sprejme odločitev v vsakem konkretnem primeru. V Uradu predsednika Republike Slovenije se pomilostitveni postopek začne šele, ko prejmemo poročilo ministrstva za pravosodje z mnenjem ministra. To poročilo na ministrstvu izdelajo, ko so tam zbrana in pridobljena vsa potrebna mnenja in listine.

Vsa poročila, ki jih prejme predsednik republike s strani pravosodnega ministrstva, pregleda in obravnava tričlanska neodvisna strokovna komisija za pomilostitve, ki jo je imenoval predsednik republike. Komisijo za pomilostitve predsednika republike v mandatu 2017–2022 sestavljajo predsednik komisije mag. Ivan Bizjak, prvi varuh človekovih pravic in nekdanji minister za notranje zadeve in minister za pravosodje, ter člana Ljubica Kosmovski Fojkar, nekdanja državna tožilka, in Peter Hauptman, nekdanji sodnik vrhovnega sodišča.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v obdobju od 27. novembra 2019 do 15. 12. 2020 prejel 37 prošenj za pomilostitev, o 33 prošnjah je že odločil. O štirih pa še ne. Ugodil je dvema prošnjama. Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v prvem mandatu (2012–2017) prejel 308 prošenj in ugodil štirim prošnjam za pomilostitev. V drugem mandatu (2017–danes) je prejel 94 prošenj. Ugodil je trem prošnjam. Vse pozitivne odločitve v postopkih pomilostitve predsednikov republike so objavljene v Uradnem listu RS

DRŽAVNA ODLIKOVANJA

Odlikovanja Republike Slovenije so najvišja državna priznanja za izjemne zasluge, dejanja in dosežke posebnega pomena, posameznika ali institucije za blaginjo in dobrobit Slovenije in so po Zakonu o odlikovanjih Republike Slovenije redi in medalje.

Predsednik Republike Slovenije podeljuje odlikovanja za zasluge, dosežene na civilnem področju, diplomatskem mednarodnem področju in vojaškem oziroma varnostnem področju. Sestavljajo jih znak, nadomestni znak (zastavica) in listina o podelitvi odlikovanja, ki je javna listina. Predsednik republike na predlog ali po lastni odločitvi podeljuje odlikovanja s podpisom ukaza o podelitvi, ki je objavljen v Uradnem listu RS.

Predsednik republike Borut Pahor se zaveda pomena državnih odlikovanj kot priznanja za uspehe in dosežke posameznikov, skupin ali institucij, ki jih odlikuje izjemna in odmevna odličnost. Odločitve o odlikovanjih so vedno tehtno preudarjene v dobrobit slovenskemu narodu in domovini. Gre za najvišja priznanja za izjemne uspehe in dosežke, ki naj bodo obenem spodbuda in zgled vsem.

Komisija za odlikovanja predsednika republike se večkrat letno sestaja in temeljito obravnava vsak prispeli predlog. Po zasedanju komisija predsedniku republike preda svoje mnenje v razmislek. Komisijo sestavljajo: prof. Meta Hočevar (predsednica komisije), prof. dr. Danica Purg, akad. dr. Janez Kranjc, Miroslav Cerar, akad. prof. dr. Jože Krašovec in prof. dr. Danilo Zavrtnik, sodelujeta dr. Alja Brglez, vodja kabineta predsednika republike, in akad. dr. Boštjan Žekš, svetovalec predsednika republike.

Leta 2020 je predsednik republike podelil 15 državnih odlikovanj.

Red za izredne zasluge je prejel:

Boris Pahor za življenjski prispevek k razumevanju in povezovanju narodov Evrope in za nepopustljivo zavzemanje za slovenstvo in demokracijo.

Zlati red za zasluge so prejeli:

Nogometna zveza Slovenije, za zasluge za uveljavitev nogometa v Sloveniji kot množičnega in vrhunskega športa, ob 100-letnici delovanja.

Boris Podrecca za izstopajoče arhitekturno ustvarjanje v mednarodnem prostoru.

Dr. Boštjan Žekš za svoje znanstveno, raziskovalno in vodstveno delo in za izjemen prispevek k uveljavljanju Republike Slovenije v svetu.

Atletska zveza Slovenije ob 100-letnici organiziranega delovanja atletike v Sloveniji kot množičnega in vrhunskega športa.

Zveza društev slepih in slabovidnih za izjemne zasluge pri povezovanju slepih in slabovidnih in pri spodbujanju njihovega vključevanja v družbo ter za uspehe pri uveljavljanju novih, izvirnih rešitev za temeljna vprašanja slepote in slabovidnosti ob stoletnici svojega delovanja.

Srebrni red za zasluge je prejel:

Dr. Lovro Šturm za izjemen prispevek pri uveljavljanju pravne države, ustavnosti in ustavne znanosti.

Red za zasluge so prejeli:

Zveza glasbene mladine Slovenije za izjemen prispevek k razvoju in širjenju glasbene kulture in ustvarjalnosti med mladimi, ob 50. obletnici delovanja.

Jože Strgar za dolgoletno prizadevanje za sožitje in uveljavljanje evropskih vrednot ter kot prvi župan Ljubljane v samostojni Sloveniji.

Dr. Edvard Gobec za življenjsko delo in prispevek k prepoznavnosti Slovenije in obogatitev spoznanj o dosežkih Slovencev v svetu.

Andrej Šter za vsestransko pomoč našim državljanom v svetu, še posebej v času pandemske krize.

Slovenska moška članska odbojcarska reprezentanca za navdihujoče športne dosežke, uveljavljanje Slovenije na svetovnem športnem prizorišču in krepitev nacionalnega ponosa.

Sklad Krkinih nagrad za 50 let Krkinih nagrad in spodbujanja znanstvenih dosežkov zlasti med mladimi.

Medaljo za zasluge sta prejela:

Dominik Bertoncelj za osebni prispevek h krepitvi vezi med ljudmi dveh narodov in držav – kot argentinski rojak ter vrhunski športnik in pisatelj.

Jožef Pretnar za življenjski prispevek pri uvajanju novih, pionirskih pristopov zdravljenja hematoloških bolezni.

POSTAVITEV IN ODPOKLIC VELEPOSŁANIKOV

V skladu s četrto alinejo 107. člena Ustave Republike Slovenije predsednik republike postavlja in odpoklicuje veleposlanike in poslanike republike in sprejema poverilna pisma tujih diplomatskih predstavnikov.

Postopek postavitve veleposlanic in veleposlanikov določa Zakon o zunanjih zadevah v 17.a členu. V skladu s prvim odstavkom 17.a člena Zakona o zunanjih zadevah predlog za postavitev veleposlanika pripravi minister za zunanje zadeve. Vlada določi predlog za postavitev veleposlanika po posvetovanju s predsednikom republike. Četrty odstavek 17.a člena Zakona o zunanjih zadevah določa, da veleposlanika postavi in odpokliče predsednik republike z ukazom, ki se objavi v Uradnem listu RS. V petem odstavku 17.a člena Zakona o zunanjih zadevah je določeno, da predsednik republike veleposlaniku izda poverilna pisma.

Predsednik republike je letos postavil in odpoklical veleposlanike v naslednjih državah in mednarodnih organizacijah:

Kraljevina Butan, Republika Severna Makedonija, Ljudska demokratična republika Alžirija, Ljudska republika Bangladeš, Federativna demokratična republika Nepal, Republika Moldavija, Sultanat Oman, Republika Srbija, Republika Filipini, Republiki Južna Afrika, Irska, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, Republika Severna Makedonija, Svetovna turistična organizacija (UNWTO), Kneževina Andora, Kraljevina Španija, Kraljevina Tajsko, Mednarodna pomorska organizacija (IMO), Švicarska konfederacija, Kneževina Lihtenštajn, Združene države Amerike, Organizacija ameriških držav, Karibska skupnost (CARICOM), Kooperativna republika Gvajana, Republika Kostarika, Združene mehiške države, Republika Panama in Država Kuvajt.

PREDAJA POVERILNIH PISEM TUJIH VELEPOSŁANIKOV

Sprejem poverilnih pisem vodij tujih diplomatskih predstavništva v Republiki Sloveniji ureja Zakon o zunanjih zadevah. Soglasje (agreement) za imenovanje vodje diplomatskega predstavništva tuje države, razen za odpravnika poslov, daje predsednik republike po pridobitvi mnenja Ministrstva za zunanje zadeve RS, ki o izdanem soglasju obvesti tujo državo. Poverilno pismo vodje tujega diplomatskega predstavništva, z izjemo odpravnika poslov, sprejme predsednik Republike Slovenije potem, ko je kopijo že sprejel minister za zunanje zadeve oziroma funkcionar ministrstva za zunanje zadeve, ki ga nadomešča. Predsednik republike je letos sprejel 30 poverilnih pisem tujih veleposlanikov.

Predaje poverilnih pisem novoimenovanih in pooblaščenih veleposlanikov predsedniku Republike Slovenije Borutu Pahoru v letu 2020:

Kraljevina Saudova Arabija, Ruska federacija, Italijanska republika, Avstralija, Republika Paragvaj, Kanada, Republika Kuba, Kraljevina Tajsko, Država Katar, Kraljevina Španija, Republika Poljska, Zvezna republika Nemčija, Dominikanska republika, Sultanat Oman, Ljudska demokratična republika Alžirija, Madžarska, Republika Avstrija, Republika Indija, Demokratična ljudska republika Koreja, Združeni arabski emirati, Slovaška republika, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, Kraljevina Danska, Kraljevina Kambodža, Združene mehiške države, Republika Irak, Japonska, Republika Panama in Kraljevina Norveška.

III. KLJUČNI POUDARKI

POSEBNO LETO – KORONAVIRUS

Leto 2020 je zaznamovala posebna preizkušnja – širjenje nove koronavirusne bolezni in z njo povezan drugačen, zdravstvenim razmeram prilagojen način življenja in dela. Vlada je v letu 2020 dvakrat razglasila epidemijo, in sicer marca in oktobra, kar je vplivalo tudi na način dela predsednika republike in njegovega urada. Predsednik je v času spopadanja s koronakrizo večkrat nagovoril državljanke in državljane, hkrati pa jih je bodril tudi z obiski po Sloveniji. Prvič v mandatu je virtualno podelil priznanje jabolko navdiha vsem, ki so v času spopadanja z epidemijo novega virusa požrtvovalno in nesebično skrbeli, da je življenje teklo karseda normalno. V mesecih, ko so razmere to dopuščale, je na posebnih slovesnostih podelil devet replik tega priznanja. V letu, osredotočenem na reševanje zdravstvene krize, je predsednik opravil tudi številna posvetovanja z odločevalci in strokovnjaki s področja zdravstva.

Ker je epidemija novega koronavirusa prizadela cel svet, je predsednik Pahor po marčevski razglasitvi epidemije in pred dnevom Evrope, med 12. marcem in 8. majem, s sporočilom in posnetki v 23 jezikih nagovoril tudi državljanke in državljane 27 drugih evropskih držav. Predsednik republike je v duhu skupnega boja proti koronavirusu poleg državljanek in državljanov Republike Slovenije v njihovem jeziku nagovoril tudi njeno veličanstvo britansko kraljico in britansko ljudstvo, italijanskega predsednika in italijansko ljudstvo, njegovo veličanstvo španskega kralja in špansko ljudstvo, francoskega predsednika in francosko ljudstvo, češkega predsednika in češko ljudstvo, hrvaškega predsednika in hrvaško ljudstvo, nemškega predsednika in nemško ljudstvo, poljskega predsednika in poljsko ljudstvo, avstrijskega predsednika in avstrijsko ljudstvo, madžarskega predsednika in madžarsko ljudstvo, irskega predsednika in irsko ljudstvo, slovaško predsednico in slovaško ljudstvo, bolgarskega predsednika in bolgarsko ljudstvo, njeno veličanstvo dansko kraljico Margareto II. in dansko ljudstvo, portugalskega predsednika in portugalsko ljudstvo, finskega predsednika in finsko ljudstvo, njegovo veličanstvo švedskega kralja Karla XVI. Gustava in švedsko ljudstvo, njegovo veličanstvo belgijskega kralja Filipa in belgijsko ljudstvo, latvijskega predsednika in latvijsko ljudstvo, njegovo visočanstvo nizozemskega kralja Willema-Alexandra in nizozemsko ljudstvo, velikega vojvodo in Luksemburžane, grško predsednico in grško ljudstvo, malteškega predsednika in malteško ljudstvo, ciprskega predsednika in ciprsko ljudstvo, romunskega predsednika in romunsko ljudstvo ter estonsko predsednico in estonsko ljudstvo.

Poslanica predsednika republike drugim evropskim narodom

Kot predsednik Republike Slovenije vam v imenu vseh slovenskih ljudi sporočam izraze naše solidarnosti v skupnem boju proti koronavirusu.

Izražamo globoko občudovanje litvanskemu ljudstvu, ki v tem težkem času kaže odločnost, pogum in upanje.

Slovenija čuti vašo žalost in se iskreno veseli vaših uspehov. Združeni z drugimi evropskimi narodi in državami bomo skupaj zmagali.

Vse bo še dobro.

Ob dnevu Evrope, 9. maja, je predsednik Pahor ponovno nagovoril Slovenke in Slovence ter vse evropske sodržavljanke. V nagovoru je izrazil željo, da bi bila Evropa po krizi bolj povezana, učinkovitejša in bolj združena. Svoje sporočilo pa je sklenil s pozivom: »Več Evrope, več solidarnosti.«

Poslanica predsednika republike ob dnevu Evrope

Vaša veličanstva,

spoštovani predsedniki,

moji dragi evropski sodržavljeni.

Vsi, ki verjamemo v nenadomestljivo vlogo Evropske unije pri zagotavljanju miru in varnosti;

vsi, ki verjamemo v njena prizadevanja za blaginjo vseh Evropejcev, v demokracijo, človekove pravice, vladavino prava, svobodo medijev;

vsi, ki verjamemo v čudovito raznolikost in sožitje naših narodnih in drugih identitet,

in

vsi, ki verjamemo v Evropo kot globalnega voditelja,

vsi mi praznujemo 9. maj, dan Evrope, naš skupni praznik.

Dragi evropski prijatelji,

skoraj tri četrt stoletja je Združena Evropa, Evropska unija uspela zagotoviti svojim narodom in državam mir in varnost.

V vsem tem času so z razvojem Evropske unije rasla tudi druga visoka pričakovanja glede njenih dosežkov. Osebno menim, da so ti fenomenalni. Ni pa mogoče spregledati zastojev in njene nemoči v času migrantske krize in ob začetku spopadanja s pandemijo.

To bi lahko pripeljalo do napačnega zaključka, da Evropske unije, razen za ohranitev miru, ne potrebujemo. To je velika in nevarna zmeta. Še nikoli nismo potrebovali en drugega tako kot sedaj in v teh globalnih razmerah.

Zato pravim: Evropa ne sme iti nazaj – Evropa mora iti naprej. Evropska unija ni problem – Evropska unija je rešitev.

V tem smislu so bili moji nagovori narodom evropske družine v naših lepih 23 jezikih iskreno sporočilo našega prepričanja, da potrebujemo več solidarnosti in zato tudi več Evrope. Naše sporočilo ob dnevu Evrope je torej več Evrope, več solidarnosti.

Z željo, da bi v sedanjih okoliščinah Evropska unija našla zalet za svojo renesanso, vam ob tem prazniku sporočam najbolj iskrene želje za našo lepo in uspešno skupno prihodnost.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 19. junija 2020 sprejel dr. Simono Kustec, ministrico za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije. Srečanje predsednika republike in ministrice je potekalo v luči iztekajočega se šolskega leta, ki ga je prav tako zaznamovala epidemija nove koronavirusne bolezni. Predsednik Pahor in ministrica dr. Kustec sta v pogovoru izmenjala vtise o soočanju z epidemijo in o ukrepih za preprečevanje širitve bolezni, ki so korenito spremenili potek učenja v šolah in na fakultetah. Predsednik in ministrica sta soglašala, da so se učenci, dijaki, učitelji ter drugi pedagoški in strokovni delavci sijajno in odgovorno odrezali. Posebej sta izpostavila odločilno vlogo staršev in skrbnikov, ki so učencem in dijakom stali ob strani in jim pomagali pri učnem procesu na daljavo. Ocenila sta, da je digitalna tehnologija omogočila uspešen zaključek šolskega leta, hkrati pa sta poudarila njeno vlogo pri dopolnjevanju pouka in razvoju ključnih veščin s področja upravljanja informacijsko-komunikacijske tehnologije tako za učitelje kot učeče. Ob tem sta se predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Simona Kustec zahvalila učencem, učiteljem in staršem za uspešen zaključek šolskega leta 2019/2020, ki je bilo nekaj posebnega.

Govor predsednika republike:

Drage učenke in učenci!

Juhuhu, počitnice so tu! Gotovo bodo spet nekaj posebnega.

Vendar niti približno ne bodo nekaj tako posebnega, kot je bilo šolsko leto, ki se pravkar zaključuje. Ko boste imeli otroke in vnuke, jim boste pripovedovali o tem. Morda se bodo temu čudili, morda pa tudi ne.

Prav mogoče je, da bodo vaši otroci hodili v šolo samo s pametnimi telefoni in tablicami, večji del pouka pa bodo opravili kar doma. Tega še ne vemo, a spremembe učenja bodo velike tudi zaradi letošnje epidemije.

Ni dvoma, da bodo nove tehnologije pri učenju še bolj pomembne.

Toda tudi ni dvoma, da bosta tudi v prihodnosti šola in učenje več kot to.

Da so šola vsi prijatelji, s katerimi se skupaj učite, delate domače naloge in včasih tudi »plonkate«.

Da so šola simpatije, ki vam ukradejo srce in tu pa tam tudi kakšen poljub.

Da so šola učitelji, ki vas potrpežljivo in smelo vodijo skozi labirint znanja na Olimp védenja.

Da so šola starši in družina, ki vam stojijo ob strani, z vami slavijo uspehe in tolažijo bridkosti.

Skratka, pred letošnjimi počitnicami smo imeli vznemirljivo šolo. Odrezali ste se odgovorno in sijajno.

Še naprej razmišljajte s svojo glavo. Uživajte otroštvo in mladost. To si zelo zaslužite.

Vlada Republike Slovenije je ob hitrem in eksponentnem širjenju nalezljive bolezni COVID-19 med populacijo 19. oktobra 2020 v državi ponovno razglasila epidemijo. Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je ob drugi razglasitvi epidemije državljanke in državljane ponovno nagovoril.

Govor predsednika republike:

Spoštovane državljanke in državljani,

vlada je že drugič v letošnjem letu razglasila epidemijo. V tem času še nismo izvedeli vsega o virusu, vendar vemo dovolj o nas. Zdaj vemo, da smo se skupaj sposobni uspešno spopasti z njim. Prej ali slej ga bomo tudi obvladali, o tem ni dvoma.

Do tja je pred nami težka, verjetno zelo težka pot. A prehodili jo bomo skupaj, nikogar ne bomo pustili zadaj. Pomagali si bomo tako, da bomo skrbeli zase in eden za drugega. Zdaj je solidarnost dobesedno življenjskega pomena.

V tem smislu smo neskončno hvaležni vsem, ki tvegajo svoje zdravje za zdravje in kolikor toliko normalno življenje drugih. Lahko jim pomagamo samo tako, da dosledno spoštujemo navodila in priporočila pristojnih oblasti in služb. Zdaj smo življenjsko odvisni drug od drugega.

Ne mislimo vsi enako. Tudi o virusu in o tem, kako ga premagati, nimamo vsi enakega mnenja. A virus napada brez izjeme, ne glede na to, kaj si kdo misli o njem – podležejo pa tisti, ki so bolj ranljivi.

Zlasti nanje si država prizadeva paziti v času zdravstvene krize in njenih gospodarskih in socialnih posledic. V takih težkih časih moramo skrbno krepiti vrednoti pravičnosti in enakosti.

V krizi skupnost strne vrste. Zdaj je tak čas. Bodimo pogumni in odločni, a strpni in potrpežljivi. To je zlasti pomembno za politiko, ki naj si iskreno prizadeva za medsebojno spoštovanje in sodelovanje.

Spoštovani,

kljub skrbem me prevzema ponos. Kot vaš predsednik občudujem vašo mirnost in razsodnost, srčnost, vašo človečnost. Te noben virus ne more premagati. Zato vem, da bomo skupaj zmagali.

Srečno, Slovenija!

Jabolko navdiha junakom človečnosti in upanja

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 29. marca v Predsedniški palači vročil priznanje jabolko navdiha vsem, ki so v času spopadanja z epidemijo novega virusa požrtvovalno in nesebično skrbeli, da je življenje teklo karseda normalno. Vročitev je potekala brez prejemnikov priznanja in vabljenih gostov.

Utemeljitev

Jabolko navdiha prejmejo JUNAKI ČLOVEČNOSTI IN UPANJA

Leto 2020 si bo zgodovina zapomnila kot leto nove nalezljive bolezni, ki je v izolacijo zaprla tretjino sveta.

Zato nikoli ne bomo pozabili vseh, ki od prvega dne naprej skrbite, da se življenje ni ustavilo.

Zaposleni v zdravstvu, zdravniki in medicinske sestre in vse zdravstveno osebje povsod po državi pomagajte obolelim, razdajate svoje znanje in vsem dajete upanje.

Zaposleni v domovih za starejše, za osebe s posebnimi potrebami in v drugih ustanovah, ki za oskrbovance delujejo brez predaha, vzorno skrbite za najranljivejše in jim lajšate odsotnost njihovih najdražjih.

Prostovoljke in prostovoljci v Rdečem križu, Karitasu in vseh drugih združenjih in društvih svojo moč in čas namenjate vsakomur, ki vas potrebuje, ne da bi vprašali za tveganja in nevarnosti.

Iznajdljivost, s katero v teh dneh najdete poti do ljudi, je neverjetna.

Policisti, gasilci, reševalci, vojaki ter celotna civilna zaščita vestno opravljate vse svoje naloge kljub zelo posebnim pogojem dela.

Poštarji in pismonoše, skladiščniki, vozniki, peki, kuharji, kmetje, prodajalke in prodajalci skrbite, da nikoli ne zmanjka tistega, kar potrebujemo.

Delavci in delavke v proizvodnjah, ki niso obstale, delate, kakor bi bil običajen dan.

Še več, nekateri ste v tem času poprijeli za povsem drugo delo in izdelujete reči, ki so nujne zdaj.

Čistilke in smetarji ste nenadomestljivi.

Zaposleni v javnih in zasebnih službah zagotavljate, da vse deluje, kakor da ne bi bilo posebnih razmer – zaradi vas imamo vodo, elektriko, internet, ulice so urejene, ceste varne.

Učitelji, predavatelji in ravnatelji izumljate načine, da bi imeli učenci in študentje kljub temu, da ne morete do njih, radi šolo in znanje.

Znanstveniki in raziskovalci iščete rešitve, kako pomagati zdaj in kako se pripraviti na čas, ki prihaja.

Novinarji, uredniki in drugi sodelavci medijev se trudite, da se lažje najdemo v dneh, ko imajo informacije posebno vrednost.

Glasbeniki, igralci in drugi umetniki nas bodrite, vaša ustvarjalnost nam pomaga ohranjati vedrino.

Veliko vas je, za mnoge med vami ne vemo. Vemo pa, da prav vsakomur izmed vas dolgujemo veliko hvaležnost in posebno spoštovanje.

Vi ste trden steber, ki podpira našo človečnost, in silna sapa, ki razpihuje plamen našega upanja. Ste naš navdih.

Vam je namenjeno Jabolko navdiha. V večno zahvalo vaši nesebičnosti in pogumu bo dobilo posebno mesto v Predsedniški palači.

Predsednik Pahor je replike priznanja jabolka navdiha ob obiskih pri njih vročil prostovoljcem in prostovoljkam Mladinskega centra Velenje, Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje in pobudnikom vseslovenske akcije »Maske za vse« v Trbovljah, na posebnih slovesnostih pa klicnemu centru za informacije o koronavirusu, medicinskim sestram, tehnikom zdravstvene nege, bolničarjem-negovalcem in babicam, zaposlenim na področju dejavnosti komunalnega gospodarstva, zdravnicam in zdravnikom, tolmačicam in tolmačem slovenskega znakovnega jezika ter prodajalkam in prodajalcem. Skupaj je predsednik v letu 2020 izročil devet replik tega priznanja.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na povabilo Mladinskega centra Velenje 14. aprila 2020 obiskal prostovoljsko skupino, ki je času epidemije, pa tudi naspluh, izvajala različne projekte, ki so namenjeni starejšim in gibalno oviranim. V času soočanja z boleznijo COVID-19 se je kot izredno pomemben pokazal njihov projekt oskrbe starejših z nujno potrebnimi živili in zdravili – tako so pomagali osebam, za katere svojci ali znanci tega niso mogli opraviti. Predsednik republike je zbrane prostovoljce nagovoril z naslednjimi besedami: "Vi ste obraz dobrote naše družbe. Brez te dobrote in brez občutka, da nihče ni pozabljen, skozi tako veliko preizkušnjo človečnosti ne bi mogli iti." Predsednik je ob obisku osebno izročil tudi prvo repliko jabolka navdiha in napovedal, da bo priznanje osebno skušal podeliti tudi drugim junakom človečnosti, da bi se jim tako zahvalil za plemenito delo, ki je bilo in še bo opravljeno. V imenu Mladinskega centra Velenje je repliko Jabolka navdiha prevzel Marko Pritržnik, direktor centra.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 17. aprila 2020 v Trbovljah obiskal pobudnike in prostovoljce projekta Maske za vse in predstavnike Katapulta, družbe za spodbujanje podjetništva. Predsednik republike je ob obisku dejal, da težki časi preizkušajo naš značaj, rojevajo pa se tudi plemenite vrline. "Ljudje v izjemnem času delajo izjemna dejanja in to je eno takšnih dejanj," je poudaril. Prostovoljkam in prostovoljcem je dejal, da so s svojim plemenitim dejanjem soustvarili duh časa in mu dali vrednostni pečat. "Iz vaših dejanj tudi drugi črpajo navdih in samozavest, vedo, da bomo na koncu zmagali," je dejal predsednik Pahor. Ker nihče ne ve, kako se bo kriza razvijala v prihodnosti, je pomembno, da ostanemo ljudje v najbolj plemenitem pomenu te besede in s svojim zgledom spodbujamo drug drugega k ravnanjem, ki so pomembna za skupnost in krepijo občutek pripadnosti, je bil jasen spodbuden poziv predsednika republike ob obisku v Trbovljah. Le tako bo vsak član naše skupnosti vedel, da lahko računa na druge, kadar se znajde v težavah, je še poudaril. Ob obisku je predsednik Pahor prostovoljkam in prostovoljcem vročil drugo repliko jabolka navdiha. "To je izraz spodbude, da nam nikoli ne nehate biti navdih," je ob vročitvi povedal predsednik republike. Na dogodku sta bila prisotna tudi Jasna Gabrič, županja Občine Trbovlje, in Marko Funkl, župan Občine Hrastnik.

27. maja 2020 je predsednik republike obiskal Nacionalni inštitut za javno zdravje – NIJZ in zaposlenim vročil tretjo repliko jabolka navdiha. Predsednik Pahor je zaposlenim na NIJZ izrekel zahvalo za njihov prispevek pri premagovanju epidemije. "Jabolko navdiha je namenjeno vsem tistim, ki ste skrbeli za to, da je bilo kljub strogim omejitvam poskrbljeno za zdravje ljudi, da so bili sprejeti primerni ukrepi, ki so se spoštovali," je dejal predsednik Pahor. Slovesnost je predsednik republike izkoristil tudi za neformalne pogovore z vodstvom in strokovnjaki inštituta o tem, kaj smo se naučili iz spopadanja s koronakrizo in kako naša življenja prilagajati spremembam v prihodnje.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 11. junija 2020 v Vili Podrožnik sodelavcem klicnega centra za informacije o koronavirusu izrekel hvaležnost za požrtvovalno in nesebično delo v času epidemije novega koronavirusa in jim vročil četrto repliko priznanja jabolko navdiha.

Prevezla ga je prof. dr. Mojca Matičič s Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja, ki je vodila delo centra. Sprejema so se udeležili študentje in študentke medicinske fakultete, ki so v klicnem centru odgovarjali na številna vprašanja, ter predstavniki sodelujočih institucij. Prof. dr. Mojca Matičič se je ob prevzemu replike Jabolka navdiha zahvalila za čast in priznanje za trimesečno delo v klicnem centru z ljudmi in za ljudi. "Bili smo rama, na katero se je lahko naslonila vsaka Slovenka in vsak Slovenec," je v zahvalnem govoru povedala prof. dr. Matičič. V nagovoru se je predsednik Pahor udeležencem slovesnosti, predvsem pa študentkam in študentom medicine, zahvalil za njihov verodostojen in zanesljiv prispevek

pri ustanovitvi in delovanju klicnega centra. "S profesionalnega in človeškega vidika ste pomagali ljudem, da so se lažje znašli in bili bolj pomirjeni," je ob koncu slovesnosti poudaril predsednik republike.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 22. junija 2020 v Kongresnem centru Brdo medicinskim sestram, tehnikom zdravstvene nege, bolničarjem-negovalcem in babicam izrekel hvaležnost za nesebično in plemenito delo v času epidemije novega koronavirusa in jim vročil peto repliko priznanja jabolko navdiha. Prevezela ga je Monika Ažman, predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Medicinske sestre, tehniki zdravstvene nege, bolničarji-negovalci in babice so nenadomestljiv del skupnosti. Ljudje jim zaupamo. Še posebej v času epidemije smo se zanesli nanje in na njihovo človečnost, s katero so nas nesebično hrabрили in navdihovali. So junaki človečnosti in upanja, ki jim dolgujemo veliko hvaležnost in posebno spoštovanje. Medicinske sestre, tehniki zdravstvene nege, bolničarji-negovalci in babice so priznanje Jabolko navdiha prejeli v letu, ki ga je Svetovna zdravstvena organizacija razglasila za mednarodno leto medicinskih sester in babic. Posebne slovesnosti so se udeležili izvajalci zdravstvene in babiške nege iz različnih zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodov, ki so v času epidemije strokovno, predano in človeško skrbeli za paciente. Pridružil se jim je tudi minister za zdravje Tomaž Gantar. V nagovoru se je predsednik Pahor prejemnikom priznanja zahvalil za njihovo nenadomestljivost, požrtvovalnost in predanost. "Vi ste steber vsakega zdravstvenega sistema," je še poudaril predsednik Pahor.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 15. julija 2020 v Vili Podrožnik zaposlenim na področju dejavnosti komunalnega gospodarstva vročil šesto repliko jabolka navdiha. Zaposleni na področju dejavnosti komunalnega gospodarstva so bili v času epidemije koronavirusne bolezni nepogrešljivi in dela niso odložili niti takrat, ko je večina države obstala. S tem so bili tudi pomemben in zanesljiv člen pri preprečevanju širjenja okužb. V znak hvaležnosti za njihov prispevek v času premagovanja epidemije je predsednik republike zaposlenim v dejavnostih ravnanja z odpadki, oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode, urejanja in čiščenja javnih površin ter pogrebne in pokopališke dejavnosti vročil repliko tega priznanja. Posebne slovesnosti so se udeležili prav zaposleni v dejavnostih komunalnega gospodarstva, ki so se v času trajanja epidemije na svojih področjih posebej izkazali. V njihovem imenu je repliko priznanja prevzel Miran Lovrič, predsednik Zbornice komunalnega gospodarstva pri Gospodarski zbornici Slovenije. V nagovoru je predsednik Pahor izrazil zahvalo za prizadevnost in profesionalnost pri opravljanju dela v izrednih razmerah. "Naša dežela je narejena za trajnostni razvoj, del skrbi za naravo ste tudi vi. Brez vas življenje ne bi šlo naprej," je poudaril predsednik republike.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 28. avgusta 2020 v Vili Podrožnik zdravnicam in zdravnikom vročil sedmo repliko priznanja jabolko navdiha. Zdravnice in zdravniki so nenadomestljivi del skupnosti, saj z največjo odgovornostjo rešujejo življenja ljudi. Še posebej v času epidemije smo se zanesli na njihova znanje in strokovnost, s katerima so bili odločilni pri zdravljenju obolelih s COVID-19 in tudi pri preprečevanju širjenja okužb. Posebne slovesnosti pri predsedniku republike so se udeležili zdravnice in zdravniki, ki so v času trajanja epidemije strokovno, predano in človeško skrbeli za obolele. V njihovem imenu je repliko priznanja prevzela doc. dr. Tatjana Lejko Zupanc, predstojnica Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja v UKC Ljubljana. Doc. dr. Tatjana Lejko Zupanc se je predsedniku Pahorju zahvalila za priznanje, ki so ga zdravniki sprejeli kot veliko čast in kot odraz dela, ki so ga opravili, in spoštovanja, ki so si ga zaslužili z delom v času epidemije. Predsednik republike je prejemnikom priznanja izrazil hvaležnost za požrtvovalno delo, ki so ga opravljali tako v času epidemije kot po njej, za strokovnost in predanost zdravju ljudi. "Naj bo danes priložnost, da se pove, kako nenadomestljivo poslanstvo opravljate," je dejal predsednik republike in poudaril, da si Slovenija zasluži dober, učinkovit, uspešen, vzdržen javni zdravstveni sistem. "Ni razlogov, da bi na prihodnost gledali s strahom, imamo pa dolžne skrbi ravnati odgovorno do sebe in do drugih," je še dejal predsednik Pahor.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 16. septembra 2020 ob prihajajočem mednarodnem dnevu gluhih v Vili Podrožnik tolmačicam in tolmačem slovenskega znakovnega jezika vročil osmo repliko jabolka navdiha. Tolmačice in tolmači slovenskega znakovnega jezika so v času epidemije koronavirusa gluhim osebam zagotavljali pravico do pravočasne obveščeniosti, povezane s stanjem epidemije in ključnimi ukrepi. S svojim prizadevnim in požrtvovalnim delom so poskrbeli, da je bila Slovenija ena izmed držav članic EU, ki je tudi v času težkih razmer dosledno upoštevala Konvencijo o pravicah invalidov. Priznanje predstavlja zahvalo za njihovo strokovno odličnost in nenehno razpoložljivost. Z odgovornim zavedanjem, da je zagotavljanje pravice do tolmačenja osebam, ki ne slišijo, posebej v razmerah, s katerimi smo se soočali, ključno, tolmačice in tolmači slovenskega znakovnega jezika pa so pripomogli k temu, da smo bili lahko vsi skupaj odgovorni do sebe in drugih. V njihovem imenu je repliko priznanja prevzela Jasmina Bauman, direktorica Zavoda Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik. Predsednik Pahor je poudaril, da je priznanje izraz zahvale naše države in naših ljudi. "Ker živimo v razmerah, ko resnično potrebujemo drug drugega, je vaša navzočnost na televizijskih ekranih simbol enotnosti in vključujoče družbe," je v nagovoru povedal predsednik republike.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v Kongresnem centru Brdo prodajalkam in prodajalcem vročil deveto repliko priznanja jabolko navdiha. Priznanje so prejeli v znak hvaležnosti za nesebičnost in pogum ter nenadomestljivi prispevek v času premagovanja epidemije. Posebne slovesnosti so se udeležili prodajalke in prodajalci, ki v pretežni meri prodajajo živila in druge ključne življenjske potrebščine, ter

prodajalci in prodajalke na bencinskih servisih, ki so bili v času po razglasitvi epidemije nove koronavirusne bolezni zaradi narave dela med najbolj izpostavljenimi za nevarnost okužbe. V njihovem imenu je repliko priznanja prevzela mag. Mariča Lah, predsednica Trgovinske zbornice Slovenije. Predsednik Pahor se je v nagovoru prodajalkam in prodajalcem zahvalil za potrpežljivost ter prijazen in profesionalen odnos, predvsem pa za pogum. Za te vrline je prodajalke in prodajalce prosil, da jih ohranijo v prihodnosti. "Ljudje smo. Potrebujemo spodbudo, potrebujemo drug drugega, potrebujemo medsebojno solidarnost. V odločilnem trenutku naj zmagajo vrline, ki peljejo družbo in skupnost naprej. Vi ste te vrline v odločilnih trenutkih pokazali," je dejal predsednik republike.

Obiski v domovih za starejše

Predsednik Pahor se je takoj po prvi razglasitvi epidemije odločil opraviti vrsto obiskov v domovih za starejše. Predsednik republike se je za obiske odločil, ker je menil, da v času epidemije predvsem starejši v domovih za ostarele, ločeni od svojih bližnjih in svojcev, potrebujejo upanje in zavedanje, da niso sami in pozabljeni. V zaostreni zdravstveni situaciji je bil predsednik Pahor prepričan, da vsi potrebujejo sočutje in solidarnost, saj je epidemijo kot skupnost mogoče preživeti le skupaj, čeprav narazen. Obiski so obenem pomenili pomemben vir informacij o tem, kako epidemijo doživljajo stanovalci, zaposleni in vodstva domov za starejše. Predsednik je v pomladnih mesecih tako obiskal devet domov za starejše in en posebni socialnovarstveni zavod.

Predsednik je prvi obisk stanovalcev domov za starejše začel 1. aprila 2020 v Domu starejših občanov v Lenartu. V omenjenem domu bi v razmerah brez epidemije na ta dan moralo potekati odprtje novih prostorov. Ker načrtovano srečanje zaradi epidemije ni bilo mogoče, je, v skladu z omejitvami, predsednik države stanovalcem namenil nekaj prijaznih in spodbudnih besed prek megafona. Stanovalci pa so mu prisluhnili s svojih teras. Obiska se je udeležil tudi župan Lenarta Janez Kramberger.

Z obiski je predsednik Pahor nadaljeval 2. aprila 2020, in sicer z obiskom Doma Marije in Marte v Logatcu, kjer se je odzval na spodbudno povabilo prostovoljke Tereze. Ob obisku je stanovalce pozdravil na poseben način in jim namenil tudi nekaj spodbudnih besed.

Tretji obisk predsednika republike Pahorja je potekal 3. aprila 2020, ko je obiskal Dom upokojencev Postojna, kjer je stanovalce in zaposlene doma tudi tokrat nagovoril.

Ob svetovnem dnevu zdravja, 7. aprila, je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor obiskal Dom starejših občanov Tezno v Mariboru. Predsednika Pahorja sta pred Domom starejših občanov Tezno sprejela mag. Jasna Cajnko, direktorica doma, in Zoran Hobljaj, podpredsednik Skupnosti socialnih zavodov Slovenije, strokovnega združenja domov za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodov. Predsednik Pahor je po megafonu pozdravil več kot 200 stanovalcev. Zaposlenim se je zahvalil za njihovo profesionalno delo, saj v teh časih spodbujajo upanje in tolažijo stanovalce, ki so ločeni od svojih bližnjih. Dejal je, da moramo ljudje pokazati svoje najboljše vrednote – sočutje, solidarnost; da bomo lahko "skupaj, čeprav narazen, preživeli". "Pomembno je, kakšni ljudje bomo izšli iz te krize. Vse bo še dobro," je nagovor stanovalcem zaključil predsednik republike. Spomnil je tudi, da v času svojega mandata posebno pozornost namenja srečanjem in druženjem s starejšimi. Opozoril pa je, da je pobuda za obisk pismo, ki ga je mag. Jasna Cajnko, direktorica doma, naslovila na predsednika republike, Vlado Republike Slovenije in Varuha človekovih pravic. V njem je izpostavila neenak položaj starostnikov do primerne in potrebne zdraviljenja v povezavi z epidemijo novega koronavirusa. Predsednik je dejal, da je tistim, ki skrbijo za starejše, naloženo veliko breme, s katerim se ne zmorejo ali ne znajo soočiti, zato pričakujejo pomoč odgovornih. "Starejši so bolj izpostavljeni, kar pa ni razlog, da bi ostali osamljeni ali brez ustrezne zdravstvene oskrbe. Ko bo tega konec, moramo imeti vsi občutek, da nismo nikogar pustili za sabo," je izjavo zaključil predsednik republike. Obisk je potekal tudi v luči vabila stanovalcev in zaposlenih predsedniku republike, da bi v maju z njimi obeležil obletnico delovanja doma in odprtje nove enote, ki je bila zaradi razmer prestavljena na kasnejši termin.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 8. aprila 2020 udeležil praznovanja 100. rojstnega dne gospe Danice Bole, stanovalke v Domu starejših občanov Fužine. Predsednik republike je tako presenetil gospo Bole, ki njegovega obiska ni pričakovala. "Sprejmite, prosim, moje najbolj iskrene čestitke ob vašem rojstnem dnevu z mojimi najbolj iskrenimi željami za vašo lepo prihodnost," ji je voščil predsednik Pahor in ji poklonil zlato deteljico sreče. "V stotih letih tega še niste doživeli," se je skupaj s slavljenko pošalil predsednik republike in poudaril, da je darilo tudi simbol hvaležnosti za vse dobro, kar je v življenju naredila. "Danes ste kraljica naših src. Ta štiriperesna deteljica naj vam prinese srečo. Veliko vam je bilo dano doživeti v tem življenju in veliko vam bo dano videti in doživeti v prihodnosti. Želim vam, da se tega življenja in prihodnosti veselite," je slavljenki in njenim sostanovalkam in sostanovalcem zaželel predsednik Pahor. Ob tej priložnosti se je zahvalil tudi strokovnemu in drugemu osebju v domovih za starejše, ki skrbijo, da je jesen življenja lepa in sončna, kar so prisotni sostanovalci kot tudi tisti, ki so praznovanje spremljali iz okolice in z balkonov bližnjih stolpnic, nagradili s prisrčnim aplavzom. Predsednik Pahor se je praznovanja udeležil na povabilo vodstva Doma starejših občanov Fužine in svojcev gospe Bole, ki so se odločili, da slavljenki pripravijo posebno praznovanje, ki je upoštevalo vsa navodila za preprečevanje širitve okužbe s koronavirusom. Predsednik republike je vabilo sprejel, saj je menil, da so v času zdravstvene krize predvsem starejši v domovih za ostarele, ki so ločeni od svojih bližnjih, potrebovali upanje in zavedanje, da niso sami in pozabljeni.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 10. aprila obiskal Dom Taber v Cerkljah na Gorenjskem. To je bil šesti obisk predsednika republike Boruta Pahorja v domovih za ostarele. Predsednik republike je stanovalcem in stanovalkam doma ter zaposlenim, ki so ga pričakali na balkonih, voščil čudovite velikonočne praznike, voščilo pa namenil tudi domovom za ostarele drugod po domovini. "Zelo je pomembno, da veste, da niste sami," jih je bodril, "vsi smo v mislih in drugače z vami. Slovenija je povezana!" Pozval je, da v tem času damo vsi skupaj od sebe najboljše. "Ko bodo dopuščale razmere, da se bomo lahko tudi objeli, bomo to storili v Predsedniški palači. Ko me boste obiskali, bomo praznovali življenje!" jim je obljubil predsednik Pahor. Priložnostni nagovor je nadaljeval z oceno, da nas razmere preizkušajo kot ljudi in kot skupnost. Sočutje, solidarnost, razumevanje, potrpežljivost so na veliki preizkušnji, je ocenil predsednik republike in ob tem poudaril, da čuti, da Slovenija dobro premaguje razmere, v katerih smo se znašli. Izrazil je občudovanje osebju domov za ostarele, negovalcem in zdravstvenemu osebju. "To so ljudje, ki so v tem težkem trenutku pokazali res svoj najboljši obraz," se jim je zahvalil in jim skupaj s stanovalkami in stanovalci srčno zaploskal v znak hvaležnosti.

Predsednik Pahor je 14. aprila 2020 obiskal Dom za varstvo odraslih Velenje. Pred domom se je v nagovoru vsem zaposlenim zahvalil, da skupaj, z dobroto v srcu in s solidarnostjo v delu premagujejo situacijo, ki je nismo mogli predvideti.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 16. aprila 2020 obiskal stanovalke in stanovalce v Domu starejših občanov Kamnik, kamor so ga povabili vodstvo in svojci. Dom starejših občanov Kamnik, v katerem prebiva 186 stanovalcev, je v aprilu obeleževal 45 let delovanja. Predsednika republike so stanovalke in stanovalci ob prihodu pozdravili s pesmijo. V nagovoru se je najprej zahvalil direktorici doma in zaposlenim za dosedanje delo, saj je imenitno in navdihujoče, da jim je uspelo, da v času prvega vala epidemije nihče v domu ni bil okužen. "To terja zelo pametno, preudarno in skrbno politiko vodstva," je poudaril s hvaležnostjo in izrazi občudovanja vodstvu in zaposlenim, ki so opravljali izredno odgovorno delo.

V nadaljevanju je predsednik Pahor pojasnil, da so njegovi obiski v domovih starejših občanov izraz spodbude upanju, odgovornosti in duhu sodelovanja med vsemi, da skupaj premagamo krizo, ki je brez primere v naši zgodovini. Izraze občudovanja in hvaležnosti pa je namenil tudi vsemu prebivalstvu Slovenije. "Nismo samo odvisni drug od drugega," tako predsednik republike, "ampak je v bistvu na preizkušnji človečnost. Zato spodbujajmo v sebi tisto, kar je najboljšo, vrline, ki so v teh trenutkih najbolj dragocene – to je človeški občutek zase in za drugega, občutek razumevanja, topline in dobrote." Predsednik republike je ob obisku ocenil, da se v Sloveniji uspešno spoprijemamo z razmerami, zato je izrazil upanje, da bomo tako nadaljevali do konca krize in da ne bi prišlo do občutka, da si ne zaupamo, in bi nestrpnost postala prevladujoča. "Zaenkrat ni tako in potruditi se moramo, da nikoli ne bi postalo tako. To je bistvenega pomena," je pozval predsednik Pahor. "Veselimo se prihodnosti," je bodril stanovalce in jih, ko bo konec epidemije, povabil v Predsedniško palačo, kjer se bodo skupaj veselili življenja. "Vse bo še dobro. Srečno!" jim je zaklical v pozdrav, oni pa so zapeli znamenito popevko Dan ljubezni.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 23. aprila 2020 obiskal stanovalke in stanovalce Doma na Krasu – posebnega socialnovarstvenega zavoda, v katerem so nastanjeni stanovalci s težavami v duševnem zdravju in stanovalci z intelektualnimi ovirami. Predsednik Pahor se je za obisk doma odločil na podlagi pisma, ki mu ga je poslal direktor doma Matjaž Prelc. Obisk predsednika Pahorja je potekal v luči zahvale za predano delo zaposlenih in njihovo skrb za stanovalce ter upoštevanje ukrepov. "Človeštvo koronavirusa še ni premagalo. To terja čas, od nas pa potrpežljivost," je dejal predsednik republike in pozval, da smo eden z drugim strpni in srčni, saj se bodo naša življenja spremenila. "Odločilne bodo človeške vrednote, razumevanje. Brez tega se skozi to obdobje ne bomo prebili," je nagovor stanovalcem prek megafona zaključil predsednik republike. Vodstvu doma in zaposlenim pa je predsednik Pahor izrekel besede hvaležnosti in občudovanja, da so z ukrepi poskrbeli, da se virus med stanovalci ni razširil, in obisk zaključil v želji, da tako tudi ostane.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na povabilo župana Občine Naklo Ivana Megliča 28. aprila obiskal stanovalce in zaposlene v Domu starejših občanov Naklo. Predsednik republike se je stanovalcem in zaposlenim zahvalil za prijetno dobrodošlico v domu in jim izrekel iskreno pohvalo za junaštvo, ki ga izkazujejo v času epidemije.

Ob tem je izrazil sočutje do vseh stanovalk in stanovalcev, ki so se kljub osamljenosti in ločenosti od svojih bližnjih pogumno zoperstavili razmeram. Pri tem jim je bilo v pomoč vodstvo doma in osebje, ki jim je predsednik Pahor izrazil občudovanje, saj so uspešno preprečili širitev virusa v domu. "Vse izkušnje, ki smo jih pridobili v tem času, bomo še potrebovali," je dejal predsednik republike in ob tej priložnosti poudaril, da se moramo iz pridobljenih izkušenj naučiti čim več, da bomo morebitni drugi val širitve okužbe lažje premagovali. Posvaril je pred podcenjevanjem problemov, s katerimi se bomo še morali soočiti, vendar je ocenil, da Slovenci dobro sodelujemo in da bomo skupaj znali rešiti probleme v svojo korist. "Hvala za vaš prispevek k temu, da probleme rešujemo skupaj. Kar tako naprej in vse bo še dobro," je z besedami optimizma nagovor sklenil predsednik Pahor.

Srečanja z uglednimi slovenskimi strokovnjaki

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 22. aprila 2020 priredil posvet, na katerem se je z uglednimi gosti posvetoval o razsežnostih pandemije COVID-19. To je bil prvi posvet, ki je bil izveden na oddaljeni način, prek aplikacije za videokonference. Sodelujoči so na posvetu razpravljali zlasti o dveh vprašanjih:

Kako bo pandemija vplivala na naše življenje, kakšen razvoj dogodkov pričakujete doma in globalno ter ali lahko ocenimo, kdaj se bomo lahko vrnili v normalnost.

Kako predvidevate, da si bomo, glede na nova spoznanja in dejstva, urejali življenje po novem – ali imamo kakšne možnosti, da smer skupnega razvoja prilagodimo našim ciljem in ali so se ti spremenili.

Predsednik Pahor je videoposvet sklenil s prevladujočo ugotovitvijo sodelujočih v razpravi, da v pričujočih razmerah potrebujemo inteligentno prilagajanje in načrtno, strateško spreminjanje svojega dela in življenja. Ocenil je, da obstaja nevarnost, da bi se zdravstvena kriza utegnila zavleči v začetek gospodarske in socialne krize ter politične negotovosti. To bi pomenilo »popolno nevihto« (perfect storm), čemur se je treba izogniti po svojih najboljših močeh. Skupaj z večino ostalih razpravljavcev je predsednik Pahor menil, da je treba ob interventnem ukrepanju na različnih področjih javnega življenja strniti intelektualne in politične moči za »nacionalni dogovor, načrt oz. strategijo« glede naših ukrepov v času med pandemijo in po njej. Sogovorniki so se strinjali, da sta upanje in zaupanje elementaren pogoj za skupni uspeh.

Ob koncu poletja, 27. avgusta, je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor opravil pogovor z uglednimi slovenskimi strokovnjaki na temo nove koronavirusne bolezni COVID-19. Pogovora s predsednikom republike so se udeležili akad. prof. dr. Tatjana Avšič Županc, virologinja in mikrobiologinja, prof. dr. Bojana Beović, infektologinja, doc. dr. Tatjana Lejko Zupanc, infektologinja, doc. dr. Aleš Rozman, interventni pulmolog, in akad. prof. dr. Franc Strle, infektolog. Priznani strokovnjaki so predsedniku republike predstavili dosedanje izkušnje zdravljenja nove koronavirusne bolezni, ga seznanili z dosedanjimi ugotovitvami in se pogovorili o predvidevanjih glede prihodnosti.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 16. oktobra z videosporočilom nagovoril zdravnice in zdravnike na XV. kongresu in 157. skupščini Slovenskega zdravniškega društva. Kongres je zaradi neugodne zdravstvene situacije potekal virtualno, predsednik Pahor pa je udeležence nagovoril v sklopu razprave o vplivu koronavirusne bolezni na organizacijo zdravnikovega dela. Predsednik Pahor se je zdravnikom in zdravnicam zahvalil za njihov profesionalni prispevek k reševanju krize, povezane z novo koronavirusno boleznijo. Opozoril je na slabosti zdravstvenega sistema, ki pa so manj opazne prav zaradi srčnosti in prizadevnosti vseh, ki v njem delujejo. A strukturne spremembe javnega zdravstvenega sistema so nujno potrebne, trenutne razmere pa predstavljajo priložnost za njegovo reformo. Predsednik republike je zato pozval politične odločevalce k skrbnemu premisleku o potrebnih strukturnih reformah v zdravstvu, ki morajo biti pripravljene in usklajene v sodelovanju s stroko. Ocenil je, da razprave o reformi javnega zdravstvenega sistema preprosto ne moremo več odlagati. Spremembe morajo biti pripravljene v smeri solidarnega, a konkurenčnega javnega zdravstvenega sistema, odločevalci pa nosijo odgovornost, da uvidijo njegove slabosti in jih pravočasno odpravljajo. "Za pogumne ljudi je sedaj najboljši čas, da se najdejo boljše rešitve," je še dejal predsednik republike. Ob koncu nagovora je predsednik Pahor zdravnice in zdravnike prosil za sodelovanje in jim v sprejem predlagal poziv politiki, naj ne odlašajo s spremembami, brez katerih si ni mogoče predstavljati kakovostnega, dostopnega, navznoter solidarnega in navzven konkurenčnega zdravstvenega sistema, kot si ga zaslužimo.

3. oktobra je predsednik republike na pogovor sprejel prof. dr. Bojano Beović, vodjo strokovne posvetovalne skupine za COVID-19 pri Ministrstvu za zdravje RS. Pogovarjala sta se o aktualnih epidemioloških razmerah in njenih ocenah in predvidevanjih glede tega v prihodnje. Predsednik Borut Pahor je prof. dr. Bojani Beović in vsem njenim sodelavkam in sodelavcem v zdravstvu izrazil hvaležnost in občudovanje za delo, ki ga opravljajo. Ocenil je, da smo bili v zaostrenih zdravstvenih razmerah najbolj odvisni od predanosti in profesionalnosti zdravstvenega osebja in da lahko sami najbolj pomagamo s tem, da se dosledno držimo

ukrepov in navodil. Ob tem je predsednik izrazil naklonjenost temu, da bi pristojni zaposlenim v zdravstvu omogočili ustrezne pogoje za opravljanje njihovega dela in ga tudi primerno nagradili.

Na pobudo Slovenske medicinske akademije je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor 18. novembra 2020 na pogovor sprejel predstavnike Slovenske medicinske akademije. Pogovora so se udeležili prof. dr. Pavel Poredoš, predsednik Slovenske medicinske akademije, prof. dr. Matjaž Jereb, vodja oddelka za intenzivno terapijo na infektivni kliniki UKC Ljubljana, prof. dr. Miroslav Petrovec, predstojnik Inštituta za mikrobiologijo in epidemiologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, in doc. dr. Aleš Rozman, direktor Univerzitetne klinike Golnik. Predsednik republike se je s skupino uglednih strokovnjakov pogovarjal o trendih širjenja nove koronavirusne bolezni in ukrepih za njeno omejevanje, pričakovanih glede novega cepiva in načelnem strateškem pristopu k izzivom, povezanim s tem. "Ta kriza je tudi moralno vprašanje. Najprej in predvsem moramo poskrbeti za vse, ki potrebujejo zdravstveno oskrbo," je v izjavi za javnost dejal predsednik Pahor in se zaposlenim v zdravstvu zahvalil za njihovo izjemno predano in profesionalno delo. Opozoril je, da je položaj resen, ko gre za bolnišnično oskrbo, in tudi kritičen, zato ne sme priti do položaja, v katerem nam zdravstveno osebje ne bi moglo več pomagati.

Predsednik republike je ob tem poudaril, da so ugledni sogovorniki v pogovoru ocenili, da so ukrepi primerni in da se jih moramo držati, prijetno pa ga je presenetila njihova ocena, da je v teh razmerah pomembna tudi politična enotnost. Spomnil je, da je parlamentarnim strankam predlagal, naj s sporazumom, ki bi se osredotočil na zdravstveno, gospodarsko in socialno krizo, enotno nagovorijo

slovensko javnost. "Kot predsednik republike, ki se trudi čutiti razpoloženje med ljudmi, lahko ugotovim, da je potrpežljivost postala večji problem, kot je bila," je ob koncu dejal predsednik Pahor in nagovoril vse ljudi, da bodimo drug do drugega ljubeznivi, razumevajoči in naj si dajemo upanje. "Če kdaj, je naša človečnost na preizkušnji sedaj. To krizo je mogoče premagati in jo bomo premagali," je dejal in opozoril, da je od slehernega posameznika odvisno, kako hitro in uspešno jo bomo premagali.

Obiski v podjetjih, organizacijah in občinah, katerih delovanje je bilo v kriznih razmerah neprecenljivega pomena

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek sta 2. aprila 2020 obiskala slovensko podjetje Kimi, ki je v času spopadanja s prvim valom epidemije novega virusa oskrbovalo ključne institucije z dezinfekcijskimi sredstvi za razkuževanje rok in površin. Predsednik Pahor je ob obisku izrazil globoko hvaležnost zaposlenim, da v teh razmerah opravljajo delo, ki je nenadomestljivega pomena za zdravje ljudi. Vodstvo podjetja je pohvalil, da zaposlenim omogoča najvišje standarde zaščite pri delu. Predsednik Pahor je dejal, da razume skrbi in celo strahove ljudi zaradi pandemije. To toliko bolj velja za tiste, ki v tem času ostajajo v polni proizvodnji in so zaradi tega dodatno izpostavljeni nevarnostim okužbe. Te skrbi so toliko večje in razumljivejše, saj nihče ne more napovedati razvoja, povezanega s pandemijo in posledično recesijo globalne ekonomije. Po njegovem mnenju bo ključna prelomnica zdravilo oziroma cepivo, za katero si prizadeva celotna svetovna znanost. V vsakem primeru pa bo po koncu zdravstvene krize nastopilo krajše ali daljše obdobje globalne recesije in okrevanja gospodarstva. Razlogi za to sicer niso podobni tistim iz leta 2008 in 2009, vendar je treba na osnovi izkušenj pričakovati gospodarsko, socialno in morda tudi politično krizo. Tudi v tistem času bo treba na preudaren, moder, odločen način, v vsakem primeru pa skupaj, pametno angažirati vse naše resurse, da se bomo iztrgali s položaja, v katerega je Slovenijo in svet pahnila pandemija novega koronavirusa COVID-19. Ker bo podjetje Kimi aprila 2021 praznovalo 50. obletnico obstoja in ker predsednik republike zaradi razmer zaposlenih ni mogel osebno pozdraviti, je vodstvo in zaposlene povabil, da obletnico obeležijo skupaj v Predsedniški palači.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 3. aprila 2020 obiskal Občino Postojna, kjer se je srečal s člani Regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko. Obisk je predsednik republike začel pred Domom upokojencev Postojna, nato pa ga je nadaljeval pred čistilnico Grže, kjer se je srečal s šiviljami, ki so kot prostovoljke šivale maske za občane in občanke. Predsednika Pahorja so ob obisku spremljali Igor Marentič, župan Občine Postojna, Sandi Curk, poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko, Aleš Klemenc, namestnik poveljnika, Karmen Pahor, dr. med., članica štaba, in Alenka Curk, direktorica Doma upokojencev Postojna.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 6. aprila 2020 z ministrom za obrambo mag. Matejem Toninom obiskal Republiški štab Civilne zaščite Republike Slovenije. Prisotna sta bila Srečko Šestan, poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije, in Darko But, generalni direktor Uprave za zaščito in reševanje Republike Slovenije, ki sta predsedniku Pahorju in ministru mag. Toninu predstavila celovito delovanje Civilne zaščite Republike Slovenije za zaježitev COVID-19, še posebej pa delo Službe za podporo štabu Civilne zaščite Republike Slovenije. Predsednik Pahor in minister mag. Tonin sta prek videokonference dežurno ekipo Službe za podporo tudi pozdravila in se zahvalila za njihovo profesionalno delo.

Predsednik Pahor je 7. aprila 2020 obiskal skladišče Karitasa in sedež Rdečega križa. Mariborski nadškof metropolit in predsednik Slovenske karitas Alojzij Cvikl se je predsedniku republike zahvalil za obisk in predstavil delovanje Slovenske karitas v času epidemije na državni in lokalni ravni. Obisk predsednika Pahorja je ocenil kot spodbudo in priznanje, ki krepi solidarnost in sočutno pomoč. V imenu Rdečega križa je delo predstavil prim. asist. dr. Jernej Završnik. Predsednik Pahor se je zbranim zahvalil za njihovo plemenito delo: "Ne le za vašo stvarno, neposredno pomoč. Tudi za znak duha solidarnosti, medsebojnega razumevanja in pomoči, spodbude in upanja, kar je v kriznih razmerah neprecenljivega pomena."

Predsednik Pahor se je 14. aprila mudil v Mariboru, kjer je obiskal podjetje Henkel Maribor, ki je obeleževalo 30 let delovanja. Uvodoma je več kot sto zaposlenih pozdravil Christof Vollstedt, direktor družbe Henkel Maribor. Dejal je, da je obisk predsednika republike v podjetju velika čast za zaposlene, ki delajo kljub tveganjem okužbe in omejitvam gibanja. Predsednik republike je spomnil, da je v svojem nagovoru državljanom ob marčevski razglasitvi epidemije dejal, da bo čas, ki prihaja, preizkušal naš značaj, našo skupnost kot celoto. "Mesec dni kasneje lahko s ponosom ugotovim, da smo kot posamezniki in kot skupnost pokazali najboljše človeške vrline, ki nam vlivajo samozavest za bodoče delovanje," je dejal predsednik Pahor in dodal, da lahko zaradi sprejetih ukrepov pristojnih institucij ugotavljamo, da se s krizo soočamo dobro, da smo uspeli zelo omejiti število okuženih in sploščiti krivuljo, ki kaže tiste, ki potrebujejo zdravstveno oskrbo. Zahvalil se je vodstvu podjetja za donacije najbolj pomoči potrebnim in vsem zbranim čestital ob 30. obletnici.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 17. aprila 2020 mudil v Mengšu, kjer je obiskal proizvodno-razvojno lokacijo podjetja Lek, dela skupine Novartis. V Mengšu, ki je najstarejša lokacija podjetja Lek, so v času epidemije izdelovali razkuževalno sredstvo, ki so ga kot donacijo namenili vsem,

ki so ga potrebovali. V izjavi za javnost se je predsednik republike vodstvu in zaposlenim zahvalil za gostoljubje ter koristne, pomembne in navdihujoče informacije, ki jih je prejel ob njem. "Novartis v Sloveniji je družbeno odgovorno podjetje in v času pandemije pomaga domovom za starejše, zdravstvenim domovom, bolnišnicam in drugim, da dobijo potrebna razkužila in s tem nemoteno opravljajo svoje poslanstvo," je dejal. Ob tem je izrazil veselje in ponos ob dejstvu, da zaposleni v podjetju v času epidemije nepretrgano in brezhibno opravljajo svoje delo in so ob tem ustrezno zaščiteni. Predsednik republike je zaposlenim sporočil, da je Jabolko navdiha, ki ga je podelil vsem, ki v teh razmerah skrbijo, da življenje vendarle teče, tudi njihovo. Vodstvu in zaposlenim je ob tem izrekel priznanje in izraze iskrene hvaležnosti in občudovanja za njihovo družbeno odgovorno delovanje in dobrotelost. "Kar tako naprej, za Slovenijo je to zelo pomembno," jih je spodbudil in jim zaželel veliko sreče in znanja pri iskanju zdravila in cepiva za novi virus.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 20. aprila 2020 obiskal uporabnike in zaposlene v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem, ki so v prvem valu epidemije izdelali več kot 1.500 zaščitnih mask za uporabnike in zaposlene, preostale pa je Občina Črna na Koroškem razdelila občankam in občanom. Predsednik republike se je zahvalil osebju doma, ki zlasti v teh razmerah opravlja izjemno poslanstvo in poleg strokovne oskrbe izkazuje tudi človeški odnos, toplino in dobroto, ki so varovancem v posebno uteho. Navzoče je spodbudil, naj še naprej pazijo drug na drugega, si naklonijo toplo besedo in razumevanje, saj so mnogi ljudje v stiski in zaskrbljeni. Ob koncu je osebju in uporabnikom centra izrekel iskrene besede hvaležnosti, da se tako pogumno borijo s tem izzivom. "Rad bi vam povedal, da bomo vsi, ki v Sloveniji skrbimo za vas, to delali še naprej po svojih najboljših močeh," je dejal in svoj nagovor zaključil z optimistično mislijo, da bo prišel čas, ko se bomo lahko objeli in veselili, da smo skupaj premagali bolezen. "Vse bo še dobro," je dejal.

Predsednik republike je CUDV Črna na Koroškem obiskal v znak hvaležnosti za plemenito poslanstvo, ki ga v teh razmerah nesebično opravljajo zaposleni, ter za družbeno odgovorno pomoč lokalni skupnosti pri izdelavi in zagotovitvi zaščitne opreme v času epidemije. Obisk je bil obenem namenjen tudi izmenjavi informacij o tem, kako epidemijo doživljajo uporabniki in zaposleni v centru.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 12. junija obiskal Občino Domžale, kjer je spregovoril s predstavniki organizacij, ki so aktivno sodelovale pri omejevanju širjenja prvega vala epidemije novega koronavirusa znotraj občine. To je bil predsednikov prvi obisk lokalnih skupnosti po koncu marčevske razglasitve epidemije. Obisk je bil namenjen seznanitvi z uspešnim soočanjem Občine Domžale v času epidemije, povezovanjem ljudi, medsebojnim zaupanjem in odlično opravljenim delom vseh pristojnih služb. Predsednik republike se je za obisk Občine Domžale odločil na podlagi kratkega filma #MestosrčniLjudi

Občine Domžale, ki prikazuje sodelovanje Domžalčank in Domžalčanov v času epidemije. Predsednika Pahorja je sprejel župan Toni Dragar, v nadaljevanju pa je predsednik opravil krajši pogovor s predstavniki občine, civilne zaščite, gasilcev, zdravstvenega doma, Rdečega križa, tabornikov, skavtov in ustvarjalcev filma.

Predsednik Pahor je izrazil zadovoljstvo, da je lahko spet v neposrednem stiku z ljudmi. Poudaril je, da so se ljudje dobro prilagodili situaciji in s tem ključno prispevali k uresničevanju državnih ukrepov, sprejetih med epidemijo. Najtežji del so zglede opravile lokalne skupnosti, ki so z ljudmi najbolj povezane. Ponovno se je tudi v tej težki preizkušnji izkazalo, da imamo dobro delujočo lokalno samoupravo, na katero se lahko zanesemo. Predsednik republike je prisotne opozoril, da krize ni čisto konec in da je nujno, da štabi civilne zaščite v zvezi s tem ohranjajo pozornost. V sklopu obiska se je predsednik republike ustavil tudi v Zdravstvenem domu Domžale, kjer si je skupaj z direktorico zdravstvenega doma mag. Renato Rajapakse ogledal vstopno ambulanto za obravnavo pacientov s sumom na okužbo s koronavirusom. Nadalje si je v spremstvu direktorja Centra za zaščito in reševanje Domžale Andreja Jarca in poveljnika Gasilske zveze Domžale Matjaža Merkužiča ogledal dekontaminacijsko točko v Centru za zaščito in reševanje Domžale. Sledil je prikaz simulacije postopka dekontaminacije zaščitne opreme, ki so ga gasilci izvedli v sodelovanju z Zdravstvenim domom Domžale in je unikum v Sloveniji. V času spomladanskega dela epidemije so s tem postopkom uspešno dekontaminirali 182 reševalnih vozil.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 16. junija v Predsedniški palači na njihovo prošnjo sestal s predstavniki podjetniško-gospodarske pobude v boju s posledicami COVID-19 – Rešimo Goriško. Predsednik republike je pozdravil njihovo pobudo in izrazil razumevanje za skrbi, s katerimi se soočajo. Pobudniki so se predsedniku Pahorju zahvalili za sprejem in razumevanje ter ga seznanili s težavami, ki jih je na Goriškem povzročila epidemija in so bile zaradi neposredne bližine Italije drugačne ter občutnejše kot drugje v državi. Predsednik Pahor je ocenil, da smo v idealnem zgodovinskem trenutku za vzpostavitev posebnega statusa dveh Goric – Nove Gorice in italijanske Gorice, kar je sicer drzna zamisel, a lahko zaživi. Dejal je, da je organska, kar je pokazala tudi sedanja kriza, in evropska politika bi lahko prepoznala dosežke in potenciale nastajajočega čezmejnega gospodarskega in kulturnega fenomena, ki sijajno odraža rezultate evropske integracije v praksi.

PRISPEVEK PREDSEDNIKA REPUBLIKE K MIRU, STRPNOSTI IN SPRAVI SLOVENCEV

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je tudi v tretjem letu svojega drugega mandata udeležil ali pa je bil pobudnik priprave dogodkov, posvečenih sporočilu miru, strpnosti in prijateljstva med ljudmi, narodi in državami. Kot doslej je predsednik Pahor z vsemi svojimi dejavnostmi, govori in izjavami opozarjal na pomen zavedanja, da si moramo vsi po svojih najboljših močeh prizadevati za medsebojno sožitje in mir.

Osrednji dogodki v letu 2020 so bili pomembne obletnice: 100. obletnica požiga Narodnega doma v Trstu, 100. obletnica koroškega plebiscita, 75. obletnica konca 2. svetovne vojne in 30. obletnica prve spravne slovesnosti v Kočevskem rogu.

Narodni dom v Trstu

Pomen skupne obeležitve 100. obletnice požiga Narodnega doma v Trstu in njegova vrnitev slovenskemu narodu

13. julija 2020 je minilo natanko 100 let, odkar so pripadniki italijanskih fašističnih in nacionalističnih skupin napadli in požgali Narodni dom – osrednji simbol slovenske kulturne, gospodarske in politične prisotnosti v Trstu. Ob obletnici tega tragičnega dogodka je bil Narodni dom s podpisom dokumenta simbolno vrnjen slovenski narodni skupnosti v Italiji, obletnico pa sta prvokrat skupaj obeležila predsednika obeh držav.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Italijanske republike Sergio Mattarella sta se oktobra 2019 v Atenah, ob robu zasedanja trinajstih predsednikov držav članic EU, dogovorila, da se bosta skupaj udeležila slovesnosti ob 100. obletnici požiga Narodnega doma v Trstu in tako potrdila iskreno prijateljstvo med dvema sosednjima državama in narodoma. V sklopu priprav na skupno obeležitev obletnice sta bila predsednik Pahor in predsednik Mattarella pogosto v stiku in sta o njej spregovorila tudi ob robu različnih mednarodnih srečanj. Tako sta na dvostranskem srečanju v Jeruzalemu 23. januarja 2020 določila datum skupne obeležitve obletnice.

Predsednika Pahor in Mattarella sta se teme dotaknila tudi v telefonskem pogovoru 8. aprila, dokončen dogovor in program pa sta potrdila 23. junija. Tedaj sta se dogovorila, da bosta 13. julija 2020 v Trstu prisostvovala slovesnemu podpisu dokumenta, s katerim bo Narodni dom prešel v last slovenske manjšine v Italijanski republiki, in nato skupaj obiskala Narodni dom. Predsednika sta se strinjala, da bo vrnitev Narodnega doma slovenski manjšini simbolno dejanje sprave v evropskem duhu in bo velikega pomena za odnose med Slovenijo in Italijo v prihodnje. Ob tem sta se odločila, da bosta pred osrednjim dogodkom položila venca k spomeniku bazoviškim junakom, žrtvam fašizma, in k spominskemu obeležju pri Bazoviški fojbi. Ti dve simbolni mesti imata velik pomen, še zlasti za obe narodni skupnosti, živeči na tem območju. Ob spominu na bolečo preteklost sta želela predsednika s tem skupnim pietetnim dejanjem v evropskem duhu sprave in ob medsebojnem spoštovanju odpreti novo poglavje skupne prihodnosti obeh narodov. Predsednik Pahor je v sklopu priprav na obeležitev obletnice in pravnih postopkov vrnitve doma slovenski

narodni skupnosti 6. junija na pogovor sprejel italijanskega ministra za zunanje zadeve Luigija Di Maia, ki je ob tem podprl prizadevanja slovenske manjšine za zastopstvo v nacionalnem parlamentu.

Pred začetkom obeležitve, 13. julija, je predsednik Italijanske republike Sergio Mattarella predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja sprejel z vojaškimi častmi v kasarni Reggimento Piemonte Cavalleria na Opčinah, nato pa sta predsednika skupaj položila venca k spominskemu obeležju pri Bazoviški fojbi in k spomeniku bazoviškim junakom, žrtvam fašizma. Skupni program se je nadaljeval na Prefekturi v Trstu, kjer je bil ob navzočnosti obeh predsednikov slovesno podpisan dokument, s katerim je Narodni dom prešel v last slovenske narodne skupnosti v Italiji natanko 100 let po tem, ko so ga napadli in požgali pripadniki italijanskih fašističnih in nacionalističnih skupin. To je bil zgodovinski dogodek, pomemben za oba naroda, za katerega sta si predsednika Pahor in Mattarella že nekaj let skupaj prizadevala s skrbnostjo in tenkočutjem do čustev pripadnikov obeh narodov.

Ob tem zgodovinskem dogodku sta imela predsednik Pahor in predsednik Mattarella nagovor.

Govor predsednika republike:

Spoštovani gospod predsednik in prijatelj Sergio Mattarella,

ljubi slovenski rojaki,

dragi italijanski prijatelji.

Danes me preplavljajo močni občutki sreče. Sto let po požigu je Narodni dom vrnjen Slovencem. To je stoletno dejanje. To je zgodovinski dogodek. Krivica je popravljena, zadoščeno je pravici.

Danes je praznični dan. Skupaj proslavljata Slovenija in Italija, ker gre za skupen podvig Slovencev in Italijanov. To je zaslužena zmaga vseh tistih, ki so dolgih sto let in danes iskreno verjeli v sožitje, sočutje, spoštovanje, vzajemnost in skupno Evropo.

Vrnitev Narodnega doma daje vtis samoumevnosti, pa ni. Čeprav je po pravu in pravici. Kot je minilo do vrnitve toliko let, bi jih prav lahko minilo še toliko. Vrnitev je plod naših vztrajnih in vzajemnih ravnanj, ki so se tiho spletla v čudovito harmonijo medsebojnega zaupanja. Glede tega ponosno

stojimo na ramenih naših predhodnikov in se s hvaležnostjo spominjamo njihovega poguma, premočrtnega vztrajanja in vizije povezane skupnosti z občutkom za drugega. Danes gre, kot je nekdo rekel, za »prepovedane sanje, ki so postale resničnost«. Kot bi se po sto letih končno poravnale vse zvezde. Vendar se niso same od sebe. Vsi mi smo jih.

Trst. Na svetu je malo krajev, ki so tako od blizu videli začetek prve in konec druge svetovne vojne. Trst je mesto, ki bolje od drugih ve, da se prva vojna imenuje velika tudi zato, ker se v resnici ni končala, ampak le iztekla v drugo. Če ga znamo poslušati, nam Trst pripoveduje o krhkosti človeka v vrtincu političnih, zgodovinskih, etničnih in civilizacijskih sprememb. Danes pa nam Trst govori tudi o moči človeka, ki razume, se spominja in odpušča. Ta moč je silna. Ona vodi naprej.

Zato se je današnje dejanje moralo zgoditi – čeprav, kot rečeno, sploh ni bilo samoumevno. To je bil klic naše vzajemne notranje potrebe, da ne žrtvujemo tega časa, ki obeta prihodnost, za čas, ki bi znova prinesel preizkušeno, grenko preteklost.

Za sovraštvo ni treba storiti skoraj nič. Dovolj se je le strahopetno prepustiti predsodkom. Za prijateljstvo pa sta potrebna pogum in trud, da se neguje različnost in krepi enotnost.

Današnje dejanje je dejanje upanja, ki vpliva optimizem in bodri plemenita srca obeh narodov in vseh narodov. To dejanje je tako veliko in sporočilno, da sploh ne zadeva samo Slovencev in Italijanov, ampak vso Evropo in vse njene narode. To je stoletno dejanje.

Trst je danes, vsaj za en dan in vsaj v metaforičnem smislu, zaradi slavljenja najžlahtnejših vrednot, ki utemeljujejo Evropsko unijo, tudi njena prestolnica.

Znova in znova me v takih presunljivih trenutkih navdihujejo Antigonine besede: »Ne da sovražim – da ljubim sem na svetu.«

Predsednika sta se po slovesnosti sestala s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italiji in predstavniki italijanske narodne skupnosti v Sloveniji na posebnem zgodovinskem srečanju, ki je potekalo na Prefekturi.

Podpisu dokumenta, s katerim se je Narodni dom vrnil v slovenske roke, je prisostvoval tudi tržaški Slovenec Boris Pahor, ki je tragični dogodek videl na lastne oči in ga je kasneje presunljivo opisal v romanu Grmada v pristanu. Pred podpisom sta se predsednika z znamenitim pisateljem srečala na posebni skupni svečanosti in mu vročila najvišji državni odlikovanji. Predsednik Pahor je Borisu Pahorju, velikemu Slovencu, pisatelju in humanistu vročil red za izredne zasluge in za življenjski prispevek k razumevanju in povezovanju narodov Evrope in za nepopustljivo zavzemanje za slovenstvo in demokracijo, predsednik Mattarella pa mu je vročil odlikovanje vitez velikega križa, red za zasluge Italijanske republike. Boris Pahor je prejeti odlikovanji posvetil vsem, ki so umrli v taboriščih.

Po podpisu dokumenta na Prefekturi sta predsednika Pahor in Mattarella skupaj obiskala Narodni dom. Ogladala sta si razstavo ob 100. obletnici požiga in se vpisala v Zlato knjigo Narodnega doma. Predsednik Pahor je nato v atriju doma nagovoril slovenske medije, program pa je bil sklenjen na svečanem kosilu, ki ga je v prostorih Prefekture priredil predsednik Italijanske republike Sergio Mattarella.

Predsednika Pahorja sta na obisku v Italiji spremljala minister za zunanje zadeve dr. Anže Logar in ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch, predsednika Mattarello pa minister za zunanje zadeve in mednarodno sodelovanje Luigi Di Maio. Slovesnosti na Prefekturi sta se udeležila tudi Luciana Lamorgese, ministrica za notranje zadeve, in Gaetano Manfredi, minister za Univerzo in raziskovanje.

Skupna obeležitev 100. obletnice požiga Narodnega doma in njegova vrnitev slovenski narodni skupnosti v Italiji je bil zgodovinski dogodek, pomemben za oba naroda. Zanj sta si predsednika Pahor in Mattarella že nekaj let skupaj prizadevala s skrbnostjo in tenkočutjem do čustev obeh narodov. Zgodovinski dogodek je bil dejanje pravice, izkaz dobrih sosedskih odnosov in sprave med narodoma v duhu vrednot, na katerih je utemeljen njun skupni evropski dom. Slovenci doma in po svetu so to dejanje pričakali z velikim zadovoljstvom in zadoščenjem, predsednik Pahor pa s hvaležnostjo italijanskemu predsedniku in prijatelju Mattarelli, pri katerem je našel razumevanje in podporo v prizadevanjih za vrnitev Narodnega doma v slovenske roke.

Skupna položitev vencev v Bazovici, simbolnem kraju bolečine obeh narodov

Predsednika sta želela, da bi njuno skupno dejanje odprlo novo poglavje v odnosih med Slovenci in Italijani, zato je bilo za oba naroda in njuno prihodnost izjemnega stvarnega in simbolnega pomena, da sta obe obeležji - spomenik bazoviškimi junakom, žrtvam fašizma, in spominsko obeležje pri Bazoviški fojbi - predsednika prvič obiskala ob obletnicah tragičnih dogodkov, ki so zaznamovali oba naroda - 100 let po požigu Narodnega doma, 90 let po usmrtitvi bazoviških junakov in 75 let po koncu 2. svetovne vojne - in ob robu tako pomembnega zgodovinskega dogodka, kot je bila vrnitev tržaškega Narodnega doma slovenski narodni skupnosti.

Predsednik Pahor in predsednik Mattarella sta odločitev sprejela po tehtnem premisleku in skupaj - s posebno tenkočutnostjo do svojcev preminulih in do čustev pripadnikov obeh narodov, ki so jih izrazili v številnih pismih, v katerih so pozdravili njuno odločitev ali ju pozvali k razmisleku. Predsednika sta pisma in pozive skrbno premislila in se strinjala, da bolečine in razklanosti ni mogoče prezreti, vendar je človeška želja po sožitju in prijateljstvu med Slovenci in Italijani močnejša. To sta želela sporočiti narodoma in svetu, ko sta v pomenljivi tišini z roko v roki, kot prijatelja, k obema obeležjema položila skupni venec.

Predsednik Pahor je odločitev sprejel tudi ob upoštevanju skupnega poročila slovensko-italijanske zgodovinsko-kulturne komisije iz leta 2000, v katerem strokovnjaki soglašajo o nemirni preteklosti odnosov med narodoma v letih 1880-1956 ob zavedanju, da zgodovinska nasprotja ne smejo prerasti v nasprotja sedanjosti ali bremena prihodnosti.

Naj spomnimo, v letu 2020 je minilo 20 let od objave skupnega poročila, ugotovitve skupne komisije pa v Italiji ostajajo preslišane in neupoštevane. Od objave poročila naprej je predsednik Pahor italijanske sogovornike ob različnih priložnostih redno pozival, naj ga Italija sprejme. Italijanskega predsednika Mattarello je ob njegovem uradnem obisku v Sloveniji aprila 2015 prosil, naj se osebno zavzame za

javno objavo poročila, da se kdaj ne bi kaj naredilo ali reklo v nasprotju z ugotovljeno zgodovinsko resnico. Prošnjo je ponovil večkrat, tudi v pismu 11. februarja 2019 v zvezi z italijanskim obeleževanjem dneva spomina. Predsednik Pahor je na izsledke komisije zelo jasno opozoril tudi nekdanjega predsednika Evropskega parlamenta Tajanija v luči izjav, ki jih je slednji imel v Bazovici. Predsednik Pahor je Tajaniju v času obiska v Bruslju februarja 2019 podaril izvod poročila in predlagal, da bi državi na podlagi ugotovitev zgodovinarjev pripravili skupen učbenik.

Priprave na obeležitev v rednem dialogu s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italiji

V času priprav na skupno obeležitev 100. obletnice požiga Narodnega doma in njegove vrnitve v slovenske roke je bil predsednik Pahor v rednih stikih s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italiji. Z njimi se je pogovarjal po videopovezavi v času epidemije, 12. maja, v Predsedniški palači pa jih je na delovni pogovor sprejel 5. junija, dan pred obiskom italijanskega zunanjskega ministra Di Maia. 24. junija je predsednik Pahor na pogovor sprejel Sama Pahorja iz družbenopolitičnega društva Edinost iz Trsta, ki je predsednika republike seznanil z nestrinjanjem s skupno odločitvijo obeh predsednikov, da položita venca na dveh mestih: k spomeniku bazoviškemu junakom, žrtvam fašizma, in k spominskemu obeležju na Bazoviški fojbi. Predsednik republike je izrazil razumevanje ob vznemirjenju in poudaril, da sta ta zgodovinski dogodek s predsednikom Mattarello pripravljala dlje časa, zelo skrbno in z vso potrebno občutljivostjo.

Po obletnici

Skupna obeležitev 100. obletnice požiga Narodnega doma in predvsem njegova vrnitev v roke slovenski narodni skupnosti je v javnosti naletela na veliko pozornosti in odobravanja. Predsednik Pahor je prejel veliko pisem in sporočil, 12. avgusta pa je sprejel Ivana in Zorana Smiljaniča, ustvarjalca in ilustratorja stripa Črni plamen: Požig Narodnega doma v Trstu, ki je nastal ob obletnici pri Založbi ZRC SAZU in v sozaložništvu s Primorskim dnevnikom.

V letu 2020 je minilo tudi 90 let od usmrčitve bazoviških junakov, prvih žrtev fašizma v Evropi. Predsednik Pahor se je 4. septembra v Prešernovem gaju v Kranju kot slavnostni govornik udeležil spominske slovesnosti v počastitev na ubite junake. Pred tem je k spomeniku bazoviškemu junakom položil venec. Obeležje so v Kranju postavili leta 1930 in velja za prvi antifašistični spomenik na svetu. "Nikoli si nisem predstavljal, da bo pred bazoviškim spomenikom stal italijanski predsednik, nikoli si nisem predstavljal, da bo to storil skupaj s slovenskim predsednikom, in nisem si mislil, da bi si pri tem si lahko segla v roke," se je 13. julija spominjal predsednik republike. Pojasnil je, da sta s predsednikom Mattarello s tem simbolnim dejanjem želela dati navdih vsem ljudem, ki spoštujejo vrednote antifašizma in strpnosti in ki v solidarnosti vidijo našo skupno prihodnost. Položitev skupnega venca k spomeniku bazoviškemu junakom je označil za spravno dejanje, saj so za Slovence štirje bazoviški junaki prve žrtve fašizma v Evropi, v Italiji pa še vedno veljajo za teroriste. Predsednik je ocenil, da bi utegnili biti pravna rehabilitacija zahteven in dolg proces in je stvar italijanskega pravosodja, da pa smemo to gesto italijanskega predsednika razumeti kot politično rehabilitacijo. Predsednik Pahor je nagovor v Kranju sklenil z željo, da bi vsi narodi živeli v miru in blaginji, da bi vsakdo lahko gojil svoja jezika in kulturo, a se hkrati počutil tudi kot Evropejec. Da bi se vsi zavedali, da pripadamo svojim narodnim koreninam, a hkrati razumeli, da smo del skupnega evropskega doma, zgrajenega na temeljih antifašizma.

100. obletnica koroškega plebiscita

Pomen skupne obeležitve 100. obletnice koroškega plebiscita

Drugi zgodovinski dogodek v letu 2020 je bila 100. obletnica koroškega plebiscita, ki je potekal 10. oktobra 1920. Na podlagi plebiscita je bila določena meja med Republiko Avstrijo na severu in Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev na jugu, s tem pa je velik del slovenske narodne skupnosti ostal na ozemlju Republike Avstrije. Obletnico koroškega plebiscita sta predsednika Slovenije in Avstrije prvič obeležila skupaj.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Republike Avstrije dr. Alexander Van der Bellen sta odločitev za skupno udeležbo na obeležitvi sprejela med uradnim obiskom predsednika Pahorja na Dunaju junija 2019 ter v pogovorih s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Avstriji in koroškimi deželni glavarjem Petrom Kaiserjem. Po mnenju predsednika Pahorja je bila skupna obeležitev pomembna priložnost za krepitev položaja manjšine in pogled v prihodnost. Odločitev za sodelovanje na obeležitvi obletnice je sprejel tudi na podlagi ocene manjšinskih organizacij pred srečanjem z avstrijskim predsednikom junija 2019. Ocena, da bi skupna udeležba obeh predsednikov koristila in ne škodila vzdušju ob obletnici, je bila ključna in odločilna. 100. obletnico plebiscita je predsednik Pahor videl kot priložnost za pogled v zgodovino in oceno, kaj je bilo uresničenega za zagotovitev pravic koroških Slovencev, in za pogled naprej. Po njegovem mnenju so prijateljski odnosi med državama najboljši okvir za razvoj slovenske narodne skupnosti na Koroškem in tudi na Štajerskem.

7. julija 2020, ob robu trilateralnega srečanja predsednikov Slovenije, Avstrije in Hrvaške, sta se predsednika Pahor in dr. Van der Bellen sestala na pogovoru, na katerem sta sprejela okvirni program spominske slovesnosti ob obletnici in okvirni načrt spremljajočih dogodkov. Vse je bilo zastavljeno kot sporočilo sožitja med narodom in sosednjima državama v skupnem evropskem domu, program pa bo Sloveniji in Avstriji ponudil možnost refleksije in navdih za skupno prihodnost. Na novinarski konferenci naslednji dan, 8. julija, je predsednik Pahor potrdil, da bo skupna obeležitev potekala 10. oktobra 2020 v Celovcu, torej na dan, ko je pred stoletjem potekal plebiscit. "Umeščena je v perspektivo prihodnosti, s predsednikom dr. Van der Bellnom želiva pokazati, da nam skupen evropski dom ponuja priložnosti, ki jih do sedaj nismo imeli in jih moramo izkoristiti v dobro miru, strpnosti, sožitja in medsebojnega razumevanja," je dejal predsednik Pahor in dodal, da je prepričan, da bodo priprave na skupno obeležitev ustvarile atmosfero tako na državni kot na zvezni ravni, da bo mogoče s stvarnimi ravnanji še izboljšati položaj slovenske manjšine. "Pri gostitelju sem glede tega naletel na razumevanje," je poudaril.

Pred obeležitvijo 100. obletnice koroškega plebiscita, 7. oktobra 2020, sta predsednik Borut Pahor in zvezni predsednik dr. Van der Bellen objavila skupno izjavo, ki je v celoti zapisana v nadaljevanju.

Skupna izjava slovenskega in avstrijskega predsednika:

S skupno udeležbo na obeležitvi se spominjamo preteklosti, ki združuje naši državi. Na Koroškem je slovensko in nemško govoreče prebivalstvo stoletja živelo skupaj.

Na plebiscitu pred 100 leti se je velik del slovensko govorečega prebivalstva južne Koroške odločil, da želi postati del mlade Republike Avstrije.

Danes pozdravljamo našo skupno Evropo, v kateri meje izgubljajo svoj pomen. Skupno članstvo v Evropski uniji nam je dalo svobodo, da lahko izbiramo, kje bomo živeli, študirali ali delali.

Odprava nadzora na notranjih mejah kot rezultat schengenskega pravnega reda teži k temu, da postajajo meje v vsakodnevem življenju manj opazne.

V tem smislu oba predsednika pozdravljata in podpirava prizadevanja za izboljšanje položaja slovenske narodne skupnosti v Avstriji in ustrezne določbe avstrijskega vladnega programa ter izražava pričakovanje, da se nekateri načrtovani ukrepi izvedejo čim prej.

Skupna udeležba prav tako dokazuje tesne sosedske odnose med Slovenijo in Avstrijo ter najino dobro osebno razumevanje, ki je plod želje po skupnem sodelovanju v evropskem duhu.

Obeležitev je potekala 10. oktobra 2020 v Celovcu. Program se je začel pred Deželnim zborom zvezne dežele Koroške v Celovcu, kjer je predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja z vojaškimi častmi sprejel gostitelj, zvezni predsednik Republike Avstrije dr. Alexander Van der Bellen. Predsednika sta se

nato skupaj udeležila slovesnosti ob 100. obletnici koroškega plebiscita, s čimer sta potrdila prijateljstvo med dvema sosednjima državama. Na prireditvi sta imela oba predsednika osrednja nagovora. Takrat je predsednik Pahor v svojem govoru Celovec razglasil za simbolno prestolnico združene Evrope, saj je skupna slovesnost utemeljevala skupne evropske vrednote.

Govor predsednika republike:

Spoštovani gospod predsednik Van der Bellen, moj dragi prijatelj Aleksander,

spoštovani deželni glavar Kaiser, moj dragi prijatelj Peter,

ljubi slovenski rojaki,

dragi avstrijski prijatelji,

ekscelence,

gospe in gospodje,

danes bom kot slovenski predsednik iz te prečudovite palače nagovoril slovensko, avstrijsko in vso evropsko javnost v svojem jeziku. To bom storil na slovesnosti, ki obeležuje 100. obletnico koroškega plebiscita.

Ta jubilej bi nas lahko še naprej razdvajal. Toda skupaj z avstrijskim predsednikom si iskreno želiva, da bi nas povezoval. Zato sva danes kot predsednika dveh sosednjih in prijateljskih držav ob tej obeležitvi prvič skupaj.

K tej odločitvi sta naju nagovorila vzajemna naklonjenost utrjevanju vzornega medsosedskega sodelovanja Slovenije in Avstrije in naša iskrena privrženost h graditvi skupnega evropskega doma. Skupno obeležitev še prav posebej utemeljujejo temeljne skupne evropske vrednote: mir, sožitje, solidarnost, spoštovanje, povezovanje in sodelovanje. Skupna slovesnost jih živo osmišlja, zato je danes Celovec simbolna prestolnica združene Evrope.

Gospa in gospodje,

v tej prekrasni dvorani grbov je svoj dom našel knežji kamen. Dolga, dolga stoletja predstavlja mogočen simbol. Na njem so voditelji prisegali v slovenščini, kasneje v nemščini. Nima vsak narod takega kamna, da bi zidal na njem. Naša naroda si ga delita in ga imata oba.

Pred 100 leti so se ljudje, ki so tu živeli, na plebiscitu izrekli, naj južni del Koroške pripade Avstriji. Tako so se odločili tudi mnogi Slovenci in prispevali odločilni glas, da je danes tako. S plebiscitom je bila tu prvič postavljena meja. Zarezala je v večstoletno sobivanje nemško in slovensko govorečih prebivalcev prejšnjih skupnih držav. Slovencem so bile dane mnoge obljube – pred plebiscitom in po njem, zlasti z avstrijsko državno pogodbo. V marsičem so bile obljube in zaveze izpolnjene, v mnogočem še ne. Koroški Slovenci upravičeno pričakujejo hitrejši napredek pri njihovem izpolnjevanju, zlasti na področju jezika.

Kot je dejal odlikovanec obeh držav, gospod Florjan Lipuš: "Z jezikom smo ali nismo, z jezikom bomo ali ne bomo." Kot mi sami povedo, so se razmere zanje skozi zgodovino zelo spreminjale. So bili časi, ko je bilo zelo težko biti Slovenec. Vsi priznavajo, da je danes lažje kot pred 30 ali 50 leti.

Na vzdušje na obeh straneh meje sta ugodno vplivali osamosvojitve Slovenije in njena tranzicija v demokratično državo. Še posebej pa je bil za življenje ljudi blagodejen vstop Slovenije v Evropsko unijo in schengenski prostor. Po tem so se začele zares brisati meje. Avstrija in Slovenija sta danes sosedi, prijateljici, partnerici in zaveznici v skupnem evropskem domu. Zato smo danes skupaj tu. Slovenci, Avstrijci, Evropejci si lahko zagotovimo mirno in varno prihodnost samo, če bomo sodelovali, če bomo skupaj.

Predsedniku Van der Bellnu se zato iskreno zahvaljujem za njegovo pripravljenost in pogum, da si skupaj prizadevava za dobro sosedstvo in prijateljstvo obeh narodov ter za še boljšo Evropo, v kateri bomo polno udeleženi svojo jezikovno in kulturno identiteto in hkrati gradili skupno, evropsko pripadnost.

Hiša moje pokojne mame, v kateri sem preživel otroštvo in mladost, leži lučaj stran od italijanske meje. Multikulturnost se mi je vedno zdela veliko bogastvo. Daje jezikovno in človeško širino. Zbližuje. Predstavljam si, da tudi tu ljudje lahko čutijo podobno.

Sehr geehrter Herr Bundespräsident, lieber Alexander, sehr geehrte Damen und Herren,

živimo v najboljšem izmed časov. Že 75 let živimo v miru, ki nam je dal možnost za nenehen razvoj in neprekinjen napredek. Živimo tudi v enem najboljših svetov. Tu, kjer smo doma Slovenci in Avstrijci, živimo lepo življenje, urejamo si ga sami, po svojih željah in predstavah, in skupaj.

To je najboljša Evropa, kar jih je kdaj bilo. Evropa, ki nam omogoča biti to, kar smo. Preteklosti ne moremo spreminjati, lahko pa spreminjamo prihodnost. Sreča je na strani pogumnih.

Predsednik Pahor in predsednik dr. Van der Bellen sta si nato ogledala potujočo razstavo CARINTHIJA 2020, ki je na sodoben in inovativen način spodbujala dialog z obiskovalcem in ga popeljala na časovno potovanje skozi 100 let zgodovine. Razstava pa ni bila le spomin na minuloost, posredovala je sporočila sedanjosti in ponujala dialog s prihodnostjo.

V letu 2020 so bile ob stoletnici plebiscita pripravljene številne prireditve v duhu sodelovanja, sožitja in sobivanja in predsednika sta se na ta način zahvalila prirediteljem za njihovo delo. Sestala sta se s člani projektne skupine "gemeinsam 2020 skupno" in se udeležila odkritja svetlobne skulpture Tomasa Hokeja, zmagovalca natečaja GRENZENLOS-BREZMEJNO. Program obiska je predsednik republike Pahor skupaj s predsednikom dr. Van der Bellnom sklenil s slovesno otvoritvijo dvojezičnega vrtca Hermagoras - Mohorjevega vrtca, ki deluje v Slomškovi hiši. Učenje slovenskega jezika je bistvenega pomena za ohranitev in razvoj slovenske manjšine. Mohorjeva družba je s šolskim letom 2020/2021 v novih prostorih ustanovila prve dvojezične jasli v Celovcu in uredila nove prostore za Slomškov dom.

Predsednika republike je ob obisku v Avstriji spremljala ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch, avstrijskega predsednika pa so spremljali vicekancler in minister za umetnost, kulturo, javno upravo in šport Werner Kogler, ministrica za ženske in integracijo dr. Susanne Raab in ministrica za kmetijstvo, regijo in turizem Elisabeth Köstinger.

Priprave na obeležitev v rednem dialogu s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Avstriji

Predsednik Pahor je bil v sklopu priprav na obletnico v rednem stiku ne le z avstrijskim predsednikom, temveč tudi z drugimi predstavniki avstrijskih oblasti in predvsem s predstavniki krovnih organizacij slovenske narodne skupnosti na avstrijskem Koroškem in Štajerskem. Predsednik Pahor se je redno in pogosto posvetoval s sogovorniki. 2. marca 2020 je na delovno srečanje sprejel koroško Slovenko Olgo Voglauer, poslanko v avstrijskem parlamentu. 6. marca je na pogovor sprejel predstavnike krovnih organizacij slovenske narodne skupnosti na avstrijskem Koroškem in Štajerskem, s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Republiki Avstriji pa se je osebno sestal 23. julija v Celovcu, nato pa se je sestal še s koroškim deželnim glavarjem dr. Petrom Kaiserjem. 10. avgusta se je ponovno sestal s poslanko Olgo Voglauer, 31. avgusta pa se je o pomenu vloge katoliške cerkve pri ustvarjanju bolj strpnega ozračja na avstrijskem Koroškem pogovarjal s škofom krške škofije v Avstriji, koroškim Slovencem msgr. dr. Jožetom Marketzom.

Tretjič se je predsednik Pahor s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Avstriji sestal nekaj dni pred obletnico, 2. oktobra. To je bilo hkrati tudi drugo srečanje v razširjenem formatu, ki so ga predstavniki manjšine pozdravili in izrazili željo, da bi posvetovanja na tak način nadaljevali tudi po 10. oktobru.

O obletnici in položaju slovenske narodne skupnosti tudi z visokima predstavnikoma Republike Avstrije

V sklopu priprav na skupno obeležitev obletnice je predsednik republike na pogovor sprejel tudi avstrijskega zunanjega ministra in zveznega kanclerja, pogovora pa sta bila v veliki meri osredotočena na obletnico. 22. junija je sprejel zveznega ministra za evropske in zunanje zadeve Republike Avstrije Alexandra Schallenbergga in mu izrazil zadovoljstvo nad namero avstrijske vlade, da izboljša položaj slovenske manjšine. Kot je dejal predsednik Pahor, upa, da bo vsaj del te namere iz vladnega programa, uresničen v letu 2020.

8. septembra 2020 pa je na pogovor sprejel zveznega kanclerja Republike Avstrije Sebastiana Kurza. Predsednik Pahor je izrazil iskreno željo, da bi bila obletnica plebiscita enako navdihujoča za odnose med državama in ljudmi, kot sta bili obletnica požiga in vrnitev Narodnega doma. Tudi tokrat je predsednik pozdravil program avstrijske vlade z ukrepi za izboljšanje položaja narodnostnih manjšin in izrazil upanje, da bodo nekateri od teh ukrepov čim prej dobili konkretno zakonsko podobo. Kancler Kurz je v pogovoru izrazil iskreno pripravljenost za to.

75. obletnica konca 2. svetovne vojne

V letu 2020 smo zaznamovali tudi 75. obletnico konca 2. svetovne vojne. Na njenem pogorišču je nastala sodobna Evropa, utemeljena na antifašizmu in spravi med narodi in državami. Naš skupni, evropski dom je kot katedrala sprave predsedniku Republike Slovenije Borutu Pahorju resničen navdih pri njegovih prizadevanjih za blaginjo, mir in lepo, skupno prihodnost.

Predsednik republike se je 19. januarja 2020 tradicionalno udeležil slovesnosti ob svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta, ki jo organizira Koordinacijski odbor žrtev vojnega nasilja pri Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.

Na povabilo predsednika Izraela Reuvena Rivlina se je predsednik Pahor 22. in 23. januarja 2020 v Jeruzalemu udeležil petega Foruma voditeljev ob mednarodnem dnevu spomina na holokavst. Tokrat je bil forum pripravljen ob 75. obletnici osvoboditve koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau. Predsednik Pahor je predsedniku Rivlinu dejal, da si želi, da razume njegovo udeležbo na dogodku kot željo po krepitvi prijateljstva in kot pomembno politično sporočilo, ki izpričuje zavezanost nenehnemu ohranjanju spomina na holokavst in grozote, ki jih lahko človek stori človeku.

Predsednika sta soglašala, da je ozaveščanje o holokavstu ključnega pomena, če želimo preprečiti ponovitev podobnih tragičnih dogodkov. Osrednja slovesnost je potekala na trgu Varšavskega geta v Jad Vašemu, ki je svetovni center spomina na žrtve holokavsta, udeležilo pa se jo je 45 svetovnih voditeljev.

V spomin na borce, ki so 26. januarja 1945 padli v spopadu z okupatorjem, se je predsednik republike 25. januarja v Kulturnem domu v Braniku udeležil spominske slovesnosti z naslovom »Ko bo svoboda ... Pedrovo 1945–2020«, na kateri je bil slavnostni govornik, pred začetkom pa je v naselju Pedrovo nad Branikom položil venec k spomeniku padlim. V nagovoru je predsednik Pahor dejal, da je spominjanje zgodovinskih dogodkov naša moralna dolžnost in opozoril na nevarnost ravnodušnosti. Dejal je, da je politična odgovornost vseh, ki imajo politično moč, da storijo vse za mir in mirno reševanje sporov. "Nujno je, da storimo vse, kar je v naši moči, da s svojim vsakodnevnim ravnanjem ponudimo zgled za mir, ki ga danes uživamo," je dejal in govor sklenil z mislijo Sofoklejeve Antigone: "Ne da sovražim, da ljubim, sem na svetu."

27. januarja 2020 se je predsednik republike udeležil komemoracije ob 75. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau, ki so se je udeležili predsedniki držav in vlad, visoki predstavniki iz številnih držav in nekdanji taboriščniki. Tako kot ob 70. obletnici je predsednik Pahor tudi tokrat v uradno delegacijo Republike Slovenije povabil nekdanje slovenske interniranke – Sonjo Vrščaj, Elizabeto Kumer Maurič, Marijo Frlan in Lidijo Rijavec Simčič, ukradene otroke pa je zastopal Janez Deželak. Predsednik Pahor je tudi tokrat posebej zanje in njihovo spremstvo uredil prevoz z vladnim letalom. Komemoracijo so doživljali zelo čustveno, še posebej gospa Marija Frlan, ki je ravno na ta dan praznovala svoj 100. rojstni dan. Dejala je, da je komemoracija mladim v opomin, starejšim v spomin, predsednik Pahor pa je poudaril, da je naša moralna dolžnost, da nikoli ne pozabimo in si skupaj z drugimi miroljubnimi ljudmi povsod po svetu prizadevamo, da takih grozot ne bo nikoli več.

V sklopu obeležitve mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta in 75. obletnice osvoboditve taborišča Auschwitz-Birkenau se je predsednik republike 30. januarja 2020 v lendavski sinagogi udeležil spominske slovesnosti. Ob tej priložnosti je gospe Eriki Fürst podaril spominsko medaljo, ki so jo prejeli vsi preživeli taboriščniki, udeleženci komemoracije ob 75. obletnici osvoboditve nacističnega taborišča Auschwitz-Birkenau. Gospa Erika Fürst, edina še živeča Judinja iz Prekmurja, ki je preživela holokavst, se je zaradi zdravstvenih težav žal ni mogla udeležiti, zato ji je predsednik Pahor spominsko medaljo prinesel v Lendavo, rekoč: "Gospa Erika Fürst je moralni spomenik, ki nas navdihuje."

Ob 76. obletnici izgnanstva in begunstva ter 75. obletnici vrnitve v Komnu se je predsednik republike 14. februarja udeležil spominske slovesnosti, ki so jo pripravili Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945, Krajevna organizacija Komen in Občina Komen. V slavnostnem govoru je poudaril našo skupno moralno in politično dolžnost, da se zgodovinskih dogodkov spominjamo, in ocenil, da živimo poseben čas, ki je poln zgodovinskih opozoril o vračanju v preteklost in hkrati signalov upanja na lepšo prihodnost. Ob tem je omenil, da z žalostjo spremlja zlorabo 10. februarja, ki je v Italiji dan spomina na fojbe, in obžaluje, da visoki predstavniki italijanske države še vedno ne upoštevajo skupno ugotovljene zgodovinske resnice, ki jo je v končnem poročilu o slovensko-italijanskih odnosih pripravila mešana slovensko-italijanska zgodovinsko-kulturna komisija. Predsednik je v povezavi s tem izrazil prepričanje, da moramo med nami in med vsemi evropskimi narodi poiskati tisto, kar nas povezuje. “Samo to lahko ohrani Evropsko unijo, našo skupno domovino, in mir, varnost in blaginjo za naše otroke,” je dejal, pred tem pa je položil venec k spomeniku padlim borcem v narodnoosvobodilni vojni 1941–1945 pred Kulturnim domom Komen.

Nekatere druge načrtovane obeležitve, povezane s 75. obletnico konca 2. svetovne vojne v prvi tretjini leta 2020 – med drugim tudi pogovor dijakov z internirankami v Predsedniški palači – so bile zaradi epidemije COVID-19 žal odpovedane oziroma prestavljene.

75. obletnico konca 2. svetovne vojne je predsednik republike obeležil skupaj z veleposlaniki zavezniških držav na predvečer dneva Evrope, 8. maja. V Veliki kristalni dvorani Predsedniške palače je epidemiološkim razmeram primerno potekala posebna slovesnost z osrednjim govorom predsednika Pahorja, s krajšimi nagovori so se pridružili veleposlanica Francoske republike Florence Ferrari, veleposlanik Ruske federacije Timur Rafailovič Ejvazov, veleposlanica Združenih držav Amerike Lynda C. Blanchard in veleposlanica Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske Sophie Honey. Sklepni del obeležitve je potekal na Kongresnem trgu, kjer so se predsednik republike in veleposlaniki s polaganjem vencev k Spomeniku vsem žrtvam vojn in z vojnami povezanim žrtvam poklonili žrtvam 2. svetovne vojne. V pietetnem komemorativnem ceremonialu so sodelovali pripadniki Garde Slovenske vojske in glasbeniki Policijskega orkestra.

V nadaljevanju je objavljen govor predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja ob 75. obletnici konca 2. svetovne vojne.

Govor predsednika republike

Ekscelence,

v veliko čast in v veliko zadovoljstvo mi je, da skupaj z vami, ki v naši državi predstavljate zmagovite zavezniške velike sile med drugo svetovno vojno, obeležujemo dan zmage.

Pred tri četrtoletja so na današnji dan predstavniki nacističnega Tretjega rajha podpisali brezpogojno kapitulacijo. V par naslednjih dneh so po Evropi utihnili topovi.

Veliko zavezništvo, ki ga vaša navzočnost tu simbolizira, katerega del pa so bili tudi številni drugi evropski in drugi narodi, med njimi tudi slovenski, je z ogromnimi žrtvami v šest let trajajoči strahoviti vojni preprečilo, da bi Evropa padla v temo totalitarizma, postala kontinent rasizma in genocida, zanikanja človekovega dostojanstva, kontinent grobega, sistematičnega zanikanja človekovih pravic in vladavine prava ter omejevanja človekove svobodne ustvarjalnosti.

Brez te skupne zmage bi bile v Evropi izničene tiste vrednote, ki jih je prav evropska humanistična misel oblikovala skozi stoletja od antičnih časov dalje.

Pred 75 leti je bila Evropa kontinent razdejanja. Ne le kontinent uničenja življenj desetine milijonov in materialnih in kulturnih dobrin, pač pa tudi duhovnega razdejanja, sovražstva in nečlovečnosti.

Vendar se je že med vojno v okviru zavezniške koalicije, ne glede na razlike med zavezniki, snoval bodoči mednarodni red, tisti in tak, kot ga še vedno živimo in katerega temeljna načela so se oblikovala prav med to vojno: suverena enakopravnost držav, prepoved uporabe sile v mednarodnih odnosih, obveza držav reševati vse medsebojne spore na miren način, dolžnost sodelovati in spoštovati sprejete obveznosti, torej spoštovati mednarodno pravo, spoštovati pravico vseh narodov do samoodločbe, spoštovati in varovati temeljne človekove pravice in svoboščine.

Ekscelence,

z zmago v tej vojni se je človeštvu odprla pot, seveda ne premočrtna in ne brez težav – ne le k obnovi in odpravi gorja, ki ga je povzročila nacistična in fašistična agresija, pač pa tudi pot k miru, kolektivni varnosti, svobodi številnih narodov, blagostanju v Evropi in svetu, razvoju, odpravljanju revščine in bede v prostranstvih sveta, uveljavljanju človekovih pravic, marsikdaj prepočasi in z nepotrebnimi žrtvami, a vendarle.

In navkljub razlikam o videnju bodočega sveta in nasprotujočim si interesom med zmagovitimi zaveznicami in nevarnimi krizami za svetovni mir, h katerim so ta nasprotja in razlike nekajkrat vodili in ki so pretile pahniti človeštvo v nov in še grozovitejši konflikt, se to nikoli ni zgodilo.

Vendar je mednarodni red, kakršen je izšel iz zmage in se ga danes spominjamo in se je spreminjal, kot tak ostal in s tem se je svetovni mir ohranil.

Zavest, da se je treba konfliktu med zmagovalkami druge svetovne vojne izogniti, je vsakokrat prevladala.

Svetovni mir je bil – kljub vsem razlikam in nasprotjem, tveganjem in krizam – ohranjen. Življenje in sodelovanje je prevladalo nad pretečo smrtjo in razhajanjem.

Naj zato rečem, da v naši današnji skupni navzočnosti na tej skromni obeležitvi velikega dogodka v evropski in svetovni zgodovini, v za vse človeštvo odločilni zmagi dobrega nad zlim, vidim našo skupno bodočnost, naše skupno 21. stoletje kot stoletje miru in sodelovanja kljub razlikam v pogledih in interesih, razlikam, ki so vse rešljive in morajo biti rešljive z dialogom na miren način.

Ker smo v posebnem času, kakršnega menda po pandemiji gripe pred sto leti ni bilo, naj rečem, da verjamem, da bomo skupaj in solidarno, kot zavezniki, zmagali tudi v soočenju s to nesrečo.

Naj vam in vašim ljudem zaželim zdravje in zmago tudi v tem spopadu s tem virusom ter mir, dokler bo človeštvo obstajalo.

Ekscelence, prosim vas, da prenesete moje najboljše želje suverenom svojih držav.

Predsednik republike se je 13. junija 2020 udeležil slovesnosti v spomin na 75. obletnico osvoboditve koncentracijskega taborišča pod Ljubeljem, pred njo pa je k spomeniku J'accuse – Obtožujem položil venec. V izjavi za javnost ob robu slovesnosti je dejal, da je bil to lep simbolni dogodek, ki vabi vse, da se v duhu sprave spominjamo preteklosti in skupaj gradimo evropsko prihodnost.

Na posebno povabilo župana Hirošime Kazumija Matsuija pa je predsednik Pahor 6. avgusta z videosporočilom nagovoril mednarodno skupnost na osrednji spominski slovesnosti ob 75. obletnici napada z atomsko bombo na Hirošimo. Zaradi pandemije COVID-19 so tuji državniki na svečanosti sodelovali le z videosporočili, med njimi je svoje sporočilo zavezanosti trajnemu miru in svetu brez jedrskega orožja prispeval tudi slovenski predsednik.

Govor predsednika republike:

Hirošima je sinonim za vse, kar je narobe z vojno.

Hirošima in Nagasaki sta simbol njene temačne protislovnosti.

Hirošima in Nagasaki označujeta konec enega najmračnejših obdobj človeške zgodovine, druge svetovne vojne. Z njo je bila humanost poražena in do skrajnosti ponižana. Svet je bil vržen z moralnih tečajev.

Napredek znanosti ni nujno tudi napredek človeštva. Lahko vodi tudi v zaton. Uporaba znanosti v prid miru ali vojne je človeška politična odločitev.

Predvsem pa nas Hirošima in Nagasaki vztrajno opominjata na našo dolžnost, da spore rešujemo po mirni poti in da si moramo neutrudno prizadevati za izboljševanje odnosov med ljudmi, narodi, državami.

Svet je tesno prepleten. Grožnja enemu delu sveta, pa naj bo to oboroževalna tekma ali pandemija, hitro postane grožnja vsemu svetu.

Potrebujemo veliko več sodelovanja in skupnih, iskrenih naporov za krepitev medsebojnega zaupanja in sodelovanja.

Današnja obletnica nas spominja in opominja na to, kam vodi svet razprtij in sovraštva.

Veliko lažje je ustvarjati sovražnike, težje je graditi prijateljstva, še težje je odpustiti. Verjetno najtežje se je iz zgodovine res kaj naučiti. Zgodovine ne moremo spremeniti, lahko pa spremenimo prihodnost.

Izrekam priznanje vsem, ki si si neutrudno prizadevate za ohranjanje spomina na Hirošimo in Nagasaki.

Žrtvam Hirošime in Nagasakija in njihovim svojcem izrekam globoko spoštovanje.

V letu, ki so ga zaznamovale prve skupne obeležitve visokih obletnic s predsednikoma sosednje Avstrije in Italije, sta se slovenski predsednik in hrvaški predsednik prvič skupaj poklonila spominu na žrtve taborišča Kampor. Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Republike Hrvaške Zoran Milanović sta se 5. septembra 2020 skupaj udeležila spominske slovesnosti ob obletnici osvoboditve nekdanjega italijanskega fašističnega taborišča Kampor na hrvaškem otoku Rabu. K spominskemu obeležju sta ob tem skupaj položila venec, po spominski slovesnosti pa sta si ogledala fotografsko-dokumentarno razstavo »Zadnji pričevalci/Posljednji svjedoci« – spomini internirancev italijanskih fašističnih taborišč.

Koncentracijsko taborišče Rab je bilo fašistično taborišče, ki ga je italijanska oblast ustanovila na otoku Rabu julija 1942 in je bilo razpuščeno ob kapitulaciji Italije septembra 1943. V taborišču je bilo interniranih približno 15.000 ljudi, večji del iz Slovenije in s področja Gorskega kotarja. Leta 1953 je bil na prostoru taborišča urejen spominski park po načrtih slovenskega arhitekta Edvarda Ravnikarja. V govoru na spominski slovesnosti je predsednik Pahor poudaril, da skupna udeležba slovenskega in hrvaškega predsednika ob 75. obletnici konca druge svetovne vojne simbolizira pomen prijateljstva in skupnega zavedanja o potrebi po ohranjanju spomina, ki naj bo tudi opomin.

Govor predsednika republike:

Odločitev priti na Rab in se skupaj s hrvaškim predsednikom in prijateljem Zoranom Milanovićem pokloniti žrtvam italijanskega koncentracijskega taborišča Kampor je bila nujna in enostavna – ob 75. obletnici konca druge svetovne vojne sem se želel osebno in v imenu Republike Slovenije pokloniti spominu na žrtve taborišča Kampor, v katerem je trpelo in umrlo toliko ljudi.

Žal nam je epidemija COVID-19 postavila nova pravila in onemogočila druženje s preživelimi in njihovimi svojci, ki prihajajo sem vsako leto.

Zahvaljujem se mestu Rab, vsem pristojnim v Republiki Hrvaški in naši Zvezi borcev, da vsako leto skrbijo za ohranjanje spomina.

V tem prelepem Ravnikarjevem parku se zavemo trpljenja, ki sta ga povzročila nestrpnost in sovraštvo.

Vsaka nestrpnost in sovraštvo se začeta z besedami in majhnimi dejanji, z malimi gestami zlobe, ki prerastejo v veliko zlo, preden se tega večina sploh zave. Tako se je zgodil fašizem, ki je tukaj na Rabu pokazal svoj obraz.

V tem taborišču je v neznosnih razmerah trpelo več kot deset tisoč internirancev v veliki meri iz slovenskih krajev, Gorskega kotarja in drugod. Slovenci in Hrvati, nekoliko kasneje tudi judje, so bili osrednje žrtve tega trpljenja. Med žrtvami je bilo tudi veliko otrok.

Počasi odhaja generacija tistih, ki so doživeli tragedijo druge svetovne vojne. Z njimi odhaja neposreden spomin na moralno dno civilizacije sredi prejšnjega stoletja. Naša moralna dolžnost in odgovornost je ohraniti in negovati njihove spomine. Poskrbeti moramo, da jih predamo naprej

naslednjim generacijam kot enega izmed stebrov miru; samo spominjanje namreč ni dovolj, pozaba bi bila uvod v novo strahoto in sramoto.

Dejstvo, da sva tu prvič skupaj predsednika Slovenije in Hrvaške, simbolizira pomen prijateljstva in skupnega zavedanja o potrebi po ohranjanju spomina, ki naj bo tudi opomin.

Nikoli več vojne – si zelo pogosto rečemo. Svetovni voditelji so pred 75 leti zato ustanovili Organizacijo združenih narodov.

Naš, evropski mir je utemeljen na spravi med največjima nasprotnikoma, nemškimi in francoskim narodom. Na njuni spravi je zgrajena današnja Evropska unija. Evropska unija je povezava, v kateri želimo skupaj doseči boljše življenje, je pa še vedno in vedno bo predvsem projekt miru.

Zelo pomembno je, da kot posamezniki nismo ravnodušni do skupnosti, da moramo paziti drug na drugega in živeti v sožitju in spravi drug z drugim.

30. obletnica prve spravne slovesnosti v Kočevskem rogu in drugi spravní dogodki na Slovenskem: »Sprava je pot, ki se nikoli ne konča. Če se konča, se začne trpljenje.«

V luči narodne pomiritve in sprave se je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor 6. junija 2020 udeležil spominske slovesnosti in maše ob breznu pod Macesnovo gorico v Kočevskem rogu, ki jo je vodil ljubljanski nadškof in metropolit Stanislav Zore. Spominska slovesnost in maša sta potekali v luči 30. obletnice prve spravne slovesnosti v Kočevskem rogu. Pred začetkom spominske slovesnosti sta predsednik republike Borut Pahor in predsednik vlade Janez Janša položila venca k breznu pod Macesnovo gorico, po maši pa sta zbrane tudi nagovorila. Po slovesnosti v Kočevskem rogu sta predsednik Pahor in premier Janša položila venca k spomeniku žrtvam NOB v gozdu Smrečje pri Turjaku.

Govor predsednika republike:

Sprava je pot, ki se nikoli ne konča. Če se konča, se začne trpljenje.

Spoštovani gospod nadškof in metropolit,

spoštovani predsednik vlade in drugi visoki gostje,

spoštovane gospe in gospodje.

Danes obeležujemo 30. obletnico tako imenovane spravne maše v Kočevskem rogu. Takrat sta spregovorila tedanji nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar ter tedanji predsednik Predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan.

V dveh čudovitih govorih sta nagovorila Slovence k narodni pomiritvi in spravi. Še danes, 30 let kasneje, se razhajajo občutki glede te spravne maše. Z vseh strani je slišati dvome o pomenu in iskrenosti.

Jaz pa sem tedaj in danes to presojal drugače. To je bil pomemben dogodek za naš narod in našo nastajajočo državo.

Iz dveh razlogov. Prvič zato, ker sta narodna pomiritev in sprava postali legitimno, splošno sprejemljivo stremljenje za razliko od molka, ki je glede tega vladal skoraj pol stoletja.

In drugič zato, ker je spravno sporočilo maše samo nekaj mesecev po izvolitvi Demosove vlade in pol leta pred plebiscitom o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije pozvalo k enotnosti slovenskega naroda v prelomnih trenutkih.

Bližje kot sta bila pred 30 leti plebiscit in ustanovitev slovenske države, bolj se je krepilo vsesplošno ljudsko zavedanje, da bi ponovni narodni razkol, kot smo mu bili priča sredi druge svetovne vojne,

znova tragično, usodno razdelil Slovence, jih nemara znova celo obrnil ene proti drugim in žalostno končal osamosvojitvene sanje.

Tudi vsled strahu pred vnovičnim razkolom se je tedaj, v letu nastajanja naše države, kljub ogromnim političnim zameram, razlikam in nezaupanjem v slovenski politiki in med vsemi ljudmi krepilo spoznanje, da je veliko več tistega, kar nas povezuje, kot razlikuje, da moramo sodelovati in se zanesti eden na drugega in biti enotni. Da nam drugega ne preostane.

Ne nazadnje prav enotnost v času plebiscita, razglasitve države, njene vojaške obrambe in diplomatskega priznanja je bila sprava par excellence.

Bila je dokaz, da Slovenci nismo obsojeni na razkol, da zmoremo enotnost in da sta ena in druga možnost stvar politične izbire. To si dobro zapomnimo in iskreno ravnajmo v tem duhu.

Skratka, pravna maša pred 30 leti je bila morda res samo korak, toda kot sem rekel, pomemben. Vsak korak je bil od tedaj naprej pomemben. Še tako kratek. Tudi 30 let kasneje, ko smo glede poprave krivic, stvarne in simbolne sprave storili mnogo tega, ne smemo nikoli misliti, da je danes zadnji korak. Sprava je pot, ki se nikoli ne konča. Če se konča, se začne trpljenje.

Spoštovane gospe in gospodje,

zato smo tukaj. Ne želimo pozabiti, a gledamo naprej. Ljudje bomo vedno živeli z različnimi prepričanji, nazori, idejami; v tem se bomo gotovo razlikovali in to je naravno. Toda to, kar nas lahko zbliža tudi ob zelo različnih nazorih, je pogled na bolečino našega bližnjega. Ne smemo hoditi brezbrizno mimo tuje bolečine.

Na tem kraju, v Kočevskem rogu, je bolečina neizmerna. Zato je tudi zmožnost tega kraja, da nas zbliža, zelo velika. To zmožnost moramo Slovenci šele odkriti. In pot tega odkrivanja je strpno razvijanje kulture spomina.

Narod konstituirajo skupni spomini. Smo, kakršni smo zaradi naših spominov. Ni potrebno, da imamo nanje enoten, enak, isti pogled, potrebno pa je, da vemo, da so naši skupni spomini to, kar smo mi. Da stojimo na ramenih naših spominov.

Razumem vašo bolečino. Bolečino po vojni pobitih in njihovih svojcev. A vživimo se v bolečino drugega. Vživimo se tudi v bolečino partizanov in njihovih svojcev, ki jih še vedno močno prizadene, če se jim odvzame pristno domoljubje in se jih krči na politične revolucionarje. Vživimo se v bolečino drug drugega.

Odpuščanje in sprava sta najprej globoka intimna vzgiba. Sta stvar slehernega posameznika. Nihče od nas se ne sme počutiti prizadetega v svojih najbolj osebnih občutkih. To naš narod, našo družbo in našo državo dela bolj humano, bolj človeško in zrelo.

Vselej se moramo zavedati, da sta krepitev medsebojnega spoštovanja in zaupanja ter krepitev vsega tistega, kar nas povezuje, elementarna moč naroda in države.

V tem smislu torej sprava ni dogodek, ampak je stanje duha. V tem duhu je bila ustanovljena združena Evropa. V tem duhu je bila ustanovljena naša ljuba Slovenija.

Moramo si prizadevati za vse tisto, kar nam je skupnega, in spoštovati tisto, v čemer smo si človeško različni.

Preteklosti ne moremo spreminjati, lahko pa spreminjamo prihodnost. Naj bo za prihodnost navdih vse tisto iz naše slavne preteklosti, kar nas je plemenitilo – tako ljudi kot ves narod. Za prihodnost pa naj nam bo opomin vse tisto iz tragične preteklosti, kar nam je jemalo dostojanstvo kot ljudem in kot narodu.

Tudi ta slovesnost je majhen korak. Delamo ga s spoštljivim spominom na vse žrtve vojne in povojnih pobojev, a misleč na mirno in srečno prihodnost vseh naših otrok.

Skozi več kot dva tisoč let človeške civilizacije in kulture in danes naj svetijo Antigonine besede: »Ne da sovražim – da ljubim, sem na svetu.«

Predsednik republike se je 15. junija 2020 tradicionalno udeležil žalne slovesnosti ob Lipi sprave na ljubljanskih Žalah, kamor je, kot vsako leto, položil venec. V govoru je med drugim poudaril, da v zadnjem času lahko opazimo dejanske rezultate simbolnih in stvarnih naporov za narodno pomiritev in spravo.

Ocenil je, da je v zadnjih petih ali šestih letih opazno manj sovražnega govora, ki zadeva polpreteklo zgodovino, zlasti čas med 2. svetovno vojno in po njej, in glede tega smo dosegli zavidljivo strpnost, ki nam jo v zadnjih časih zavidajo mnogi drugi evropski narodi, ki so šli skozi podobne zgodovinske preizkušnje. Izrazil je željo, da bi bilo sovražnega govora manj tudi glede vseh drugih tem, ki se nam zdijo pomembne in aktualne, da bi bilo več strpnosti.

22. junija 2020 je sprejel novoizvoljenega predsednika SAZU, akad. dr. Petra Štiha, in člane organizacijskega odbora simpozija Slovenska sprava, akademike dr. Tadeja Bajda, dr. Tineta Hribarja, dr. Jožeta Krašovca in izrednega člana SAZU dr. Petra Vodopivca. Akademiki so ga seznanili s pripravami na simpozij Slovenska sprava, ki ga je Slovenska akademija znanosti in umetnosti priredila ob tridesetletnici slovesnosti v Kočevskem rogu in ob stoletnici rojstva nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, predsednik republike pa je visoke goste ob tem povabil, da bi razmislili o pripravi besedila Deklaracije o spravi, ki bi jo Akademija predložila državnemu zboru v sprejem z aklamacijo. Predsednik Pahor je prepričan, da je SAZU kot najvišja nacionalna znanstvena in umetnostna ustanova edina institucija, ki to lahko stori, čas obeleževanja 30. obletnice samostojnosti pa je za to najboljši čas.

V luči evropskega dneva spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov je predsednik republike 21. avgusta 2020 sprejel dr. Borisa Golca, dr. Matijo Ogrina in dr. Luko Vidmarja – predstavnike pobudnikov postavitve spominskega znamenja prepovednim in uničenim knjigam na Slovenskem. Skupina akademikov in drugih strokovnjakov humanističnih ved je nanj namreč naslovila pobudo za postavitve spominskega znamenja slovenskim in drugim knjigam, ki so bile prepovedane, uničene ali niso izšle zaradi cenzure, dveh svetovnih vojn in treh totalitarnih političnih sistemov 20. stoletja. Strokovnjaki so želeli s pobudo opozoriti na neizmerno kulturno škodo, ki so jo v našem prostoru v času pred lastno državnostjo in suverenostjo povzročila nedemokratična ravnanja in ideologije vse od 16. stoletja naprej. Predsednik je pobudo podprl z navdušenjem, saj po njegovem mnenju takšno spominsko znamenje ni pomembno le za Slovence, temveč je »univerzalne pomena in našo prihodnost navdihuje z željo po svobodi izražanja.«

Poleg teh dogodkov se je predsednik Pahor med drugim udeležil prireditve v počastitev 100. obletnice rojstva narodnega heroja Janka Premrla - Vojka (Podnanos, 29. februarja) in spominske svečanosti ob otvoritvi spomenika 59 padlim talcem na Bistriškem klanecu (24. julija), ob svetovnem dnevu spomina na žrtve nacističnega genocida nad Romi in Sinti (3. avgusta) je garda Slovenske vojske v njegovem imenu položila venec k spominski plošči v Murski Soboti, 5. novembra pa je predsednik Pahor v Ljubljani odkril spominske tlakovce »spotikavce« članom družin Ebenspanger in Mikolaš, žrtvam holokavsta med drugo svetovno vojno.

Tedaj je odločno pozval, da se vsi vzdržimo sovraštva, ki še zlasti v času epidemije COVID-19 v skupnosti pogloblja tesnobo, strahove in skrbi. Predsednik republike je častni pokrovitelj umetniškega projekta »Spotikavci – tlakovci spomina« (Stolpersteine) v Sloveniji, ki ga koordinirata Judovski kulturni center Ljubljana in Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor.

Poziv je ponovil tudi 6. novembra, jutro po tem, ko so v Ljubljani potekali nasilni izgredi. "Odločno zavračam nasilje za doseg političnih ali drugih ciljev. V Sloveniji kljub omejitvam zaradi epidemije delujejo vse demokratične institucije. Njihova stališča ali ravnanja je legitimno kritizirati, proti njim na primeren način protestirati, vselej pa je nedopustno poseči po nasilju," je bil jasen in odločen.

10. novembra se je predsednik Pahor udeležil simpozija ob 100. obletnici rojstva dr. Alojzija Šuštarja (1920–2007), nekdanjega ljubljanskega nadškofa in metropolita, na katerem so predstavili tudi znanstveno monografijo, ki je izšla ob obletnici. Simpozij in predstavitev knjige sta zaradi razmer potekala virtualno, predsednik republike pa je bil častni pokrovitelj simpozija in slavnostni govornik v delu »Nadškof Šuštar in samostojna država: 30 let plebiscita in osamosvojitvenih procesov«. Ob predsedniku republike so v tem delu simpozija nastopili še izr. prof. dr. Anton Jamnik, dr. Rosvita Pesek, prof. dr. Dimitrij Rupel in Andrej Šter. "Za vedno mi bo ostal navdih, tudi kot izjemno ljubezniva osebnost. Tudi v času največjih in razdeljenih strasti je že s samim vstopom v prostor prinesel neko mirnost in razsodnost," je srečanja z nadškofom Šuštarjem opisal predsednik Pahor. Poudaril je, da je dr. Šuštar pred tridesetimi leti z zelo stvarnim pogledom v preteklost in prihodnost znal nagovoriti narod, da smo k pomiritvi in spravi pristopili skupaj. "V tem smislu kot predsednik republike izrekam hvaležnost dr. Alojziju Šuštarju ob njegovi stoletnici rojstva za vse, kar je dobrega naredil za našo družbo in našo državo. Za to mu bomo večno hvaležni," je dejal, spominu na dr. Šuštarja pa se je poklonil tudi v predgovoru k znanstveni monografiji, ki sta jo ob obletnici uredila izr. prof. dr. Anton Jamnik in izr. prof. dr. Bojan Žalec.

Govor predsednika republike:

Osamosvojitve Republike Slovenije je bila najimenitnejše dejanje, ki smo ga bili Slovenke in Slovenci storili drug za drugega. Z odločitvijo, da si prihodnost ustvarimo kot suverena in demokratična država, smo svetu in sebi dokazali, da smo kot narod dosegli potrebno zrelost in pokazali potrebno enotnost za tako pomemben korak.

Ko stojimo na pragu tridesete obletnice teh dogodkov, je naša državljska dolžnost, da se poklonimo spominu na tiste, ki jih ni več in brez katerih Slovenija danes ne bi bila suverena država, enakopravna med enakopravnimi državami mednarodne skupnosti. Ena izmed teh izjemnih osebnosti je bil nadškof dr. Alojzij Šuštar.

Dr. Alojzij Šuštar je imel v procesu slovenske politične pomladi in družbenega preporoda pomembno in posebno vlogo. Znal je prisluhniti ljudem, zato je duha tedanjega časa doživljal kot priložnost, da se bolečine razdeljene preteklosti umaknejo iskreni in enotni želji naroda po skupni, svetli prihodnosti.

Zavedal se je, da sprava med ljudmi ni stvar preteklosti, sprava je naloga sedanjosti za prihodnost. Razumel jo je kot zmago sožitja, ki izhaja iz razumevanja in spoštovanja bolečine drugega. Čutil je, da je želja po sožitju močna, da je klic k pomiritvi glasnejši od razpok naše skupne preteklosti. Tenkočutno je znal slišati neizrečeno in spodbuditi tisto, kar se je mnogim zdelo nepredstavljivo – to ga je utrdilo ne le kot duhovnega voditelja, ampak tudi kot moralno avtoriteto.

Njegova vloga v procesu osamosvojitve in občutljivem obdobju, ki mu je sledilo, je nepogrešljiva.

Čudovito naključje je, da trideseta obletnica rojstva slovenske države sovpada s stoto obletnico rojstva te izjemne osebnosti. To naključje nam ponuja priložnost, da se spominjamo dr. Šuštarja in njegove zapuščine v tej luči, obenem pa nas nagovarja, da mu izkažemo hvaležnost za kleno in vizionsko držo v času slovenske politične pomladi. Nadškof dr. Alojzij Šuštar v našem skupnem zgodovinskem spominu ostaja eden izmed nestorjev procesa pomiritve in sprave v slovenski družbi.

30 LET LASTNE DRŽAVE

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor predseduje Častnemu odboru za počastitev 30. obletnice razglasitve in obrambe Republike Slovenije, ki ga je Vlada Republike Slovenije imenovala na 93. dopisni seji 21. septembra 2020.

Še pred imenovanjem odbora pa na pobudo predsednika Pahorja v okviru njegovih prizadevanj za ohranitev kolektivnega zgodovinskega spomina že od leta 2018 obeležujemo 30. obletnice dogodkov, ki so utirali pot prvim demokratičnim volitvam in odločitvi o osamosvojitvi Slovenije. Doslej je predsednik Pahor na različne načine obeležil trinajst obletnic teh dogodkov, od tega sedem v tretjem letu svojega drugega mandata. V letu 2020 smo na pobudo predsednika Pahorja v počastitev in ohranitev zgodovinskega spomina obeležili 30. obletnico:

- odhoda slovenske delegacije s 14. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije,
- uradnega imena Republika Slovenija,
- prvih demokratičnih in večstrankarskih volitev,
- izvolitve osamosvojitvene Vlade Republike Slovenije,
- razglasitve ustavnih amandmajev XCVI, XCVII in XCVIII k Ustavi Republike Slovenije,
- odločitve Demosa o razpisu plebiscita o samostojnosti Republike Slovenije,
- Sporazuma političnih strank in poslanskih skupin Skupščine Republike Slovenije o skupnem nastopu na plebiscitu za samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo,
- prvega postroja v kočevski reki, »dan, ko je prvič zadišalo po slovenski vojski«,
- plebiscita o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

20. januarja 2020 je potekala slovesnost ob 30. obletnici odhoda slovenske delegacije s 14. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Slavnostni govorniki so bili: dr. Ciril Ribičič, vodja slovenske delegacije in takratni predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, mag. Franci Pivec, član slovenske delegacije, in Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije.

7. marca 2020 je bila 30. obletnica sprejetja amandmajev k Ustavi Socialistične republike Slovenije, s katerimi so tedanji delegati Skupščine Socialistične republike Slovenije določili novo uradno ime naše države: Republika Slovenija. Predsednik Pahor je na obletnico opozoril na prav poseben način. Pridružil se je 340 otrokom iz Vrtca Litija in njihovim vzgojiteljicam, s katerimi so skupaj sestavili 24-metrski napis SLOVENIJA.

8. aprila 2020 je minilo 30 let od prvih demokratičnih in večstrankarskih volitev, na katerih je bil predsednik Pahor izvoljen delegat Družbenopolitičnega zbora v Skupščini Republike Slovenije. Predsednik se je obletnici želel pokloniti s posebno slovesnostjo v Predsedniški palači, k slavnostnemu nagovoru pa je povabil prvega predsednika Republike Slovenije Milana Kučana in predsednika prve demokratično izvoljene Vlade Republike Slovenije Alojza Peterleta. Ker slovesnosti v tedanjih razmerah zaradi epidemije COVID-19 ni bilo mogoče pripraviti, je predsednik Pahor državljanke in državljane, Slovenke in Slovence, nagovoril s posebno poslanico.

Poslanica predsednika republike:

Drage državljanke in državljani,

na današnji dan, na cvetno nedeljo, pred 30 leti so potekale prve demokratične in večstrankarske volitve v Sloveniji. Po mojem mnenju brez teh demokratičnih volitev lastne države sploh ne bi ustanovili. Demokracija je bila vzvod naše državnosti in ostaja pogoj našega vsestranskega razvoja.

Večina ljudi, ki je 8. aprila leta 1990 odločala o svoji in narodni prihodnosti, je zaupala mandat koaliciji Demos pod vodstvom dr. Jožeta Pučnika, ki si je za svoj poglavitni cilj zadala osamosvojitve Slovenije. Toda šele skozi zahtevno in naporno demokratično razpravo se je oblikovala politična in ljudska enotnost, odločilna za ustanovitev države.

Ocenjujem, da smo se sposobni skozi demokratično razpravo poenotiti tudi o najboljših rešitvah za skupno zmago nad sedanjo krizo. Čisto v redu je, da ima vsak od nas svoja stališča do vseh stvari, tudi do reševanja krize. Pomembno pa je, da v demokratični razpravi stremimo k temu, da se uskladimo in poenotimo. Razumimo pa nujo sedanjosti, da v sebi in v nas vseh spodbudimo najboljše in najbolj plemenite vrline. Generacije za nami bodo s ponosom občudovalе naš pogum, solidarnost, potrpežljivost in našo vero v zmago in boljši svet. To sooblikovanje enotnosti za zmago nam bo dalo velikansko zadoščenje, ki ga zdaj sploh ni mogoče izmeriti.

Spoštovane državljanke in državljani,

sprva sem načrtoval, da bi tudi to pomembno obletnico proslavili s slovesnim sprejemom v Veliki dvorani Predsedniške palače. Nagovorila naj bi nas gospod Milan Kučan, ki je bil leta 1990 izvoljen za predsednika Predsedstva Republike Slovenije in kasneje za njenega prvega predsednika, ter gospod Lojze Peterle, predsednik osamosvojitvene vlade.

To v teh razmerah žal ni bilo mogoče. Toda prišel bo čas, ko bomo znova skupaj. Prišel bo čas, ko bomo skupaj slavili zmago nad pandemijo in njenimi zaskrbljujočimi gospodarskimi, socialnimi in političnimi posledicami. Ta boj bo zagotovo še težji od tistega v času svetovne gospodarske krize pred 10 leti. A skupaj bomo uspeli, o tem ne dvomim. Vse bo še dobro.

Obletnici prvih volitev je kmalu sledila naslednja – 30. obletnica izvolitve osamosvojitvene Vlade Republike Slovenije. Na slovesnosti, ki je na razmeram primeren način potekala v Predsedniški palači 16. maja, sta bila slavnostna govornika Alojz Peterle, predsednik prve demokratično izvoljene vlade, in Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije. "Takrat smo morali državo ustvariti, da nam danes pomeni temeljno orodje za soočanje z izzivi današnjega časa. Tedanja vlada je bila osredotočena na osamosvojitve. Prav zaradi te osredotočenosti ji je uspelo pridobiti opozicijo, ki se je takrat vzdržala določenih dejanj, ki bi lahko ogrozile ta projekt," je takrat poudaril.

28. septembra je v Predsedniški palači potekala slovesnost ob 30. obletnici razglasitve ustavnih amandmajev XCVI, XCVII in XCVIII k Ustavi Republike Slovenije. Slavnostna govornika sta bila dr. Ludvik Toplak, predsednik Družbenopolitičnega zbora tedanje Skupščine Republike Slovenije, in Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije.

Počastitev 30. obletnice odločitve Demosa o razpisu plebiscita o samostojnosti Republike Slovenije je v Predsedniški palači potekala 9. novembra. Zaradi zdravstvenih razmer so bili navzoči zgolj slavnostni govorniki, ki so ob obletnici prek neposrednega prenosa na uradni spletni strani predsednika republike nagovorili javnost. Slavnostni govorniki so bili: prof. dr. Peter Jambrek, sodelavec Komisije za ustavna vprašanja tedanje Skupščine Republike Slovenije; Janez Janša, predsednik Vlade Republike Slovenije in član Izvršnega sveta tedanje Skupščine Republike Slovenije, republiški sekretar za ljudsko obrambo; in Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije.

Obeležitev 30. obletnice podpisa Sporazuma političnih strank in poslanskih skupin Skupščine Republike Slovenije o skupnem nastopu na plebiscitu za samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo je v Predsedniški palači potekala 4. decembra. Na podlagi tega sporazuma je bil istega dne na skupni seji skupščine sprejet Zakon o plebiscitu o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, ki je določil, da bo plebiscit potekal na nedeljo, 23. decembra 1990. Slavnostna govornika sta bila dr. Spomenka Hribar, pobudnica Sporazuma, in Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije. Predsednik Pahor je v slavnostnem nagovoru ponovno pozval vse voditelje parlamentarnih strank k vzpostavitvi dialoga za uspešnejše reševanje stisk ljudi.

17. decembra 2020, na dan, ko je pred tridesetimi leti »prvič zadišalo po slovenski vojski«, pa je v Spominskem parku Manevrske strukture narodne zaščite v Kočevski Reki potekala obeležitev 30-letnice postroja v Kočevski Reki. Predsednik republike je ob tej priložnosti položil venec k spominskemu obeležju in obletnico počastil s slavnostnim govorom. Ob tem se mu je kot govornik pridružil tudi predsednik prve slovenske vlade Alojz Peterle.

V luči obeleževanj dogodkov ob 30-letnici samostojnosti Republike Slovenije se je predsednik Pahor, poleg zgoraj naštetih, 6. septembra 2020 v Pristavi nad Stično udeležil obeležitve 30. obletnice Manevrske strukture narodne zaščite Pristava 1990–2020, 2. oktobra pa osrednje slovesnosti ob 30. obletnici oblikovanja Manevrske strukture narodne zaščite.

PODNEBNA POLITIKA

Stalni posvetovalni odbor za podnebno politiko pri predsedniku Republike Slovenije

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor podnebni politiki posveča posebno pozornost, saj ocenjuje, da je postala osrednje vprašanje našega sedanjega ravnanja in prihodnjega obstoja, kakovosti življenja, trajne varnosti in miru. V ta namen je konec leta 2019 ustanovil Stalni posvetovalni odbor za podnebno politiko pri predsedniku Republike Slovenije, prek katerega želi skupaj s priznanimi strokovnjaki oblikovati znanstveno utemeljena stališča in priporočila, z njimi vplivati na odločevalce in o njih seznanjati javnost. Ker je podnebna prihodnost po njegovem prepričanju tako pomembna, je predsednik Borut Pahor prvi predsednik Republike Slovenije, ki je ustanovil stalni posvetovalni organ, ki poskuša vplivati na politiko države na nekem področju. K razmišljanju o ustanovitvi odbora so ga spodbudila odmevna prizadevanja mladih, da bi odločevalci razumeli potrebo po varovanju okolja in učinkovitem odzivanju na podnebne spremembe.

Stalni posvetovalni odbor je v letu 2020 nadaljeval delo. Sprejel je osem priporočil in jih posredoval pristojnim institucijam – vladi, državnemu zboru in državnemu svetu – in javnosti. Od ustanovitve konec novembra 2019 je odbor sprejel devet priporočil.

V Priporočilu št. 2 (20. januarja 2020) je odbor pozdravil Evropski zeleni dogovor, ki mora po mnenju članic in članov služiti Sloveniji kot dodatna spodbuda, da vlada, državni zbor in civilna družba oblikujejo širok družbeni dogovor o podnebni politiki Slovenije – veliki razvojni priložnosti Slovenije, ki pa jo zaenkrat zamujamo.

V Priporočilu št. 3 (15. aprila 2020) je odbor pozdravil odločitev 13 držav članic Evropske unije, ki so Evropsko komisijo pozvale k ozelenitvi evropskega gospodarstva po pandemiji. Slovenija se je tej pobudi pridružila 21. aprila.

V Priporočilu št. 4 ob svetovnem dnevu Zemlje (22. aprila 2020), ki smo ga v letu 2020 obeležili petdesetič, je odbor pozval vlado k pripravi konkretnih zelenih ukrepov, predpisov in naložb v tretjem sklopu ukrepov za izhod iz netrajnostnega razvoja. Po mnenju odbora naj bodo ukrepi usmerjeni v blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam, varovanje zdravja in okolja, blaginjo in zadovoljstvo ljudi, premik k trajnostnim vrednotam, razvoj zelene proizvodnje in potrošnje, zagotavljanje zelenih delovnih mest ter odpiranje trajnostnih izvoznih priložnosti. Jubilejni 50. svetovni dan Zemlje je bil posvečen podnebnim ukrepom, njegova obeležitev pa opozarjanju in ozaveščanju javnosti o skrbi in ohranjanju Zemlje – planeta, ki je naš dom.

V Priporočilu št. 5 (24. aprila 2020) je odbor državnemu zboru in vladi predlagal, naj v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 (EVA 2020-1611-0042) in omilitvi njenih posledic za državljane in gospodarstvo zagotovi načine, da se izboljšajo učinkovitost, hitrost in kakovost postopkov odločanja, vendar tako, da bosta omogočena participacija javnosti in varstvo okolja, kar je bistveno za blaginjo ljudi in uresničevanje temeljnih človekovih pravic; odbor je poudaril, da je varstvo okolja strateškega pomena za zdrav razvoj, kar je ob pandemiji in po njej še bolj pomembno. Obenem so člani odbora vlado in državni zbor pozvali, da ponovno pretehtata in zagotovita usklajenost in ustreznost predloga zakona z drugo relevantno zakonodajo v Sloveniji in s pravnim redom Evropske unije, še zlasti pa predlog za novi 100.č člen (glede prevlade druge javne koristi) in za 100.f člen (glede zastopanja interesov varstva okolja in ohranjanja narave) v okviru 42. člena predmetnega zakona. Ne glede na posebne razmere, ki jih predstavlja epidemija COVID-19, morajo tudi vsa interventna zakonodaja in vsi ukrepi v Sloveniji nedvoumno in jasno slediti temeljnim načelom pravne države, zakonitosti in poštenosti, sorazmernosti in nediskriminacije, so zapisali v Priporočilu št. 5.

V Priporočilu št. 6 (19. maja 2020) je odbor pozval državni zbor, vlado in državni svet, da v demokratičnem procesu sodelovanja celotne slovenske javnosti spodbudi proces temeljitega premisleka za oblikovanje strategije za obdobje po krizi COVID-19, ki naj temelji na opustitvi netrajnostnih praks, spodbujanju zelenih delovnih mest in zavez iz Pariškega sporazuma, Evropskega zelenega dogovora in njegovih izvedbenih dokumentov. Ob sprejetju Priporočila št. 6 so članice in člani odbora skupaj s predsednikom Pahorjem prvič nastopili na novinarski konferenci, pred tem pa so na srečanju spregovorili tudi o pomenu varovanja okolja v času po koncu epidemije in pomenu ozelenitve gospodarstva v odnosu do dolgoročnih podnebnih ciljev iz Pariškega sporazuma.

V začetku junija 2020 so prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj, mag. Mojca Dolinar, Andrej Gnezda, mag. Rok Kranjc, mag. Zoran Kus, prof. dr. Dušan Plut in mag. Andreja Urbančič odstopili kot člani Stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko pri predsedniku Republike Slovenije. Predsednik Pahor se je na njihove kritike, češ da je neodziven, odzval nemudoma, in sicer 5. junija, na svetovni dan okolja. Poudaril je, da je bil odbor ustanovljen na njegovo pobudo, do odstopa je sprejel šest priporočil državnemu zboru, vladi in državnemu svetu, organizirana sta bila kar dva posveta. Po Priporočilu št. 6 je priredil posebno novinarsko konferenco, na kateri so sodelovali vsi člani odbora. Posebej so naslovili vprašanje vloge nevladnih okoljevarstvenih organizacij pri sprejemanju zakonodaje, čemur je bilo v celoti namenjeno Priporočilo št. 5. V uradu predsednika republike smo ob tem posebej poudarili, da v nasprotju s pričakovanji članov odbora predsednik republike nima ustavne pravice zadržati podpisa ukaza o razglasitvi zakona. Predsednik

Pahor se je v pismu članicam in članom odbora zahvalil za njihovo delo, v odzivu za javnost pa je poudaril, da bo delo na področju podnebne politike nadaljeval, in k sodelovanju povabil vse, ki bi si želeli prispevati k podnebni prihodnosti Slovenije in sveta.

Čez nekaj mesecev, 26. oktobra 2020, se je Stalni posvetovalni odbor za podnebno politiko pri predsedniku Republike Slovenije sestal na osmem srečanju, ki pa je potekalo v novi sestavi:

- prof. dr. Klemen Bergant, direktor Urada za meteorologijo in hidrologijo pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, stalni predstavnik Republike Slovenije pri Svetovni meteorološki organizaciji (WMO) in predavatelj za področje meteorologije na Univerzi v Novi Gorici
- prof. dr. Milena Horvat, vodja Odseka za znanost o okolju na Institutu Jožef Stefan in dekanja Mednarodne podiplomske šole Jožefa Stefana
- prof. dr. Andreja Kutnar, direktorica neodvisnega raziskovalnega inštituta Center odličnosti InnoRenew, članica Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, predsednica Mednarodnega združenja za znanost in tehnologijo o lesu (SWST) in predavateljica za področje znanosti o lesu na Univerzi na Primorskem
- prof. dr. Jadran Lenarčič, redni član Inženirske akademije Slovenije, dopisni član Accademia delle Scienze, Bologna, in dolgoletni direktor Instituta Jožef Stefan
- prof. dr. Andrej Simončič, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije in član Sveta Republike Slovenije za kmetijstvo in podeželje, nekdanji član upravnega odbora Evropske agencije za varno hrano (EFSA)
- Boštjan Videmšek, novinar in publicist, avtor knjige Plan B: pionirji boja s podnebno krizo in prihodnost mobilnosti
- Urša Zgojznik, okoljevarstvenica, aktivistka in predsednica društva Ekologi brez meja

Na osmem srečanju se je predsednik republike z novimi članicami in člani pogovarjal o nadaljevanju dela odbora na področju podnebne politike. Sogovorniki so dotedanje delo odbora ocenili kot uspešno, zato so se dogovorili, da bodo delo v takšni obliki nadaljevali, pri tem pa so se odločili, da bodo priporočila splošne in konkretne narave. V pogovoru so se dotaknili tudi tedanjih razmer in posledic, ki jih je imela pandemija COVID-19 za družbo, posameznika in okolje. Predsednik Pahor je ponovil stališče, da pandemija dokazuje

jasno povezavo med zdravjem ljudi in zdravjem ekosistemov, zato je potreba po zaščiti in obnovi našega naravnega okolja čedalje bolj nujna. Izrazil je prepričanje, da morajo politika, znanost, stroka in civilna družba v okviru trajnostnega razvoja sprejemati odločitve, ki naravnih danosti Slovenije in sveta ne bodo ogrozile, temveč jim bodo komplementarne. Ob tem so sogovorniki opozorili na vlogo participativne znanosti in pomen osebne odgovornosti vsakega posameznika. Predsednik Pahor in člani odbora so se strinjali, da mora gospodarsko in družbeno okrevanje po pandemiji temeljiti na zelenem gospodarstvu in načelih trajnostnega razvoja. Soglašali so, da pandemija ne sme biti izgovor za vrnitev k netrajnostnim ter okolju in podnebnju škodljivim praksam, marveč priložnost, da v teh razmerah poiščemo inovativne in nove pristope. Posebej so izpostavili pomen človekovih pravic in demokratičnosti.

Priporočilo št. 7, prvi dokument odbora v novi sestavi, je bilo sprejeto 10. novembra in posredovano državnemu zboru, vladi in javnosti. Predsednik republike je pozdravil sprejetje priporočila tudi v luči dejstva, da se je novoizvoljeni ameriški predsednik Joe Biden zavzel za vrnitev ZDA k Pariškemu podnebnemu sporazumu, kar je dalo novo upanje za uresničitev globalnih podnebnih ciljev. Odbor je v Priporočilu št. 7 pozval vlado in državni zbor, da pri sprejemanju zakonodaje za zamejitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo ohrani visoko raven skrbi za okolje, k čemur se je v Načrtu okrevanja za Evropo zavezala tudi Evropska komisija. Vlado je pozval, naj v dialogu s predstavniki različnih, podnebno odvisnih sektorjev dopolni osnutek Dolgoročne podnebne strategije Slovenije do leta 2050 s konkretnimi načrti, prvokrat pa je nagovoril tudi vse ljudi. Pozval jih je, da kot posamezniki in kot skupnost ravnamo odgovorno in okolju prijazno ter v podnebni krizi participativno in aktivno sodelujemo z znanstveniki, raziskovalci in odločevalci.

Priporočilo št. 8 je odbor sprejel 20. novembra 2020. Posredoval ga je državnemu zboru, vladi in državnemu svetu ter javnosti. Ob zavedanju daljnosežnih posledic, ki jih ima pandemija COVID-19 za družbo in gospodarstvo, je odbor želel biti v svojih novih priporočilih čim bolj stvaren. V tem priporočilu je predstavil konkretne predloge ukrepov na področju trajnostne gradnje z naravnimi materiali iz obnovljivih virov in pri obnovi obstoječih bivanjskih okolij. Vlado, državni zbor in državni svet je med drugim pozval k: pripravi nacionalnega programa za spodbujanje investicij v gradbeno industrijo, ki uporablja naravne materiale iz obnovljivih virov; finančnim vzpodbudam in davčnim olajšavam za takšno gradnjo; zaposlovanju mladih in brezposelnih na zelena delovna mesta; vključitvi teh vsebin v izobraževalne programe; zagotovitvi pogojev za raziskave, razvoj in inovacije na področju trajnostne gradnje.

V javnosti je bil opažen tudi zapis, ki ga je predsednik Pahor objavil na svojem uradnem profilu na družbenem omrežju Twitter. Ob novici, da je novoizvoljeni predsednik Združenih držav Amerike Joe Biden 24. novembra imenoval posebnega odposlanca za podnebno politiko, je predsednik Pahor zapisal: "Odločitev novoizvoljenega predsednika ZDA o imenovanju Johna Kerryja za bodočega odposlanca za podnebno politiko ter namera za ponoven pristop ZDA k Pariškemu podnebnemu sporazumu daje veliko upanje za doseg globalne podnebne pravičnosti."

7. decembra 2020, ob skorajšnji 5. obletnici podpisa Pariškega podnebnega sporazuma, je predsednik republike sprejel ministra za okolje in prostor Republike Slovenije mag. Andreja Vizjaka. Minister je predsednika Pahorja seznanil z Dolgoročno podnebno strategijo Slovenije do leta 2050 in s tem zasledovanjem jasnega cilja, da Slovenija do leta 2050 doseže ničelne emisije oziroma podnebno nevtralnost. Minister je pojasnil, da Slovenija podpira dolgoročni cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050 kot tudi potrebni vmesni cilj vsaj 55% zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 na ravni EU ter meni, da je nujno, da se pogajalski proces, ki mora vključevati specifične in nacionalne okoliščine držav članic, nadaljuje. Predsednik Pahor je ob tem izrazil zadovoljstvo, da se je Slovenija 21. aprila letos pridružila tej pobudi držav članic EU za ozelenitev evropskega gospodarstva po pandemiji covid-19 prav na priporočilo odbora z dne 15. aprila 2020. Predsednik in minister sta se dogovorila tudi za tesnejše sodelovanje Stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko pri predsedniku Republike Slovenije in Ministrstva za okolje in prostor.

12. decembra 2020, na 5. obletnico podpisa Pariškega podnebne sporazuma, je odbor sprejel Priporočilo št. 9, v katerem je med drugim vlado pozval, da na vključujoč način vodi razpravo v pripravi Dolgoročne podnebne strategije Slovenije do leta 2050, ki jo bo leta 2021 sprejel državni zbor. Pozval je tudi k oblikovanju podnebne koalicije, v kateri bodo predstavniki vseh področij družbe sodelovali in sooblikovali podnebno politiko države z načrti, zavezami in ocenami potrebnih finančnih sredstev za izvajanje učinkovitih ukrepov za blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe.

V Sloveniji

Predsednik Pahor se je na povabilo gibanja Mladi za podnebno pravičnost 3. februarja 2020 udeležil okrogle mize, na kateri so s strokovnjaki razpravljali o razogljčenju Slovenije in osnutku Nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN). V izjavi za predstavnike medijev ob dogodku je poudaril, da kljub številnim obveznostim ni želel manjkati, ker se mu zdi pomembno, da o podnebni politiki razmišlja čim širša družba, saj bo na koncu potreben konsenz, v Sloveniji pa smo pri teh vprašanjih šele na začetku. Pozval je h kompleksnemu razmišljanju o paradigmatskih spremembah, ki bodo potrebne, in o praktičnem ravnanju. Zaradi kompleksnosti vprašanj in na podlagi priporočil in izkušenj iz tujine je izrazil mnenje, da bi podnebno politiko morali koordinirati z najvišje vladne ravni, torej z mesta predsednika vlade. "Slovenija je narejena za trajnostni razvoj. Nismo država, ki bi v trajnostnem razvoju videla grožnjo zdajšnji blaginji, nasprotno. Slovenija, takšna kot je, z vodo, z lesom je narejena za trajnostni razvoj," je še poudaril in dodal, da v trajnostnem razvoju lahko vidimo lepšo in boljše priložnost za življenje in bivanje. Dejal je tudi, da o reševanju problemov moramo razmišljati tako, da pred ukinitvijo rabe nekega energetskega vira najdemo drugega, ki je bolj trajnostno usmerjen.

Ob svetovnem dnevu zemlje je 21. aprila 2020 obiskal Bled, kjer se udeležil srečanja z vodstvom Občine Bled, Društva za varstvo naravne ter kulturne dediščine Bleda in predstavniki Ministrstva za okolje in prostor glede zaskrbljujočega ekološkega stanja Blejskega jezera in njegove revitalizacije. Predsednik Pahor se je z obiskom odzval na pobudo in povabilo blejskega župana Janeza Fajfarja za podporo prizadevanjem za ohranitev tega enkratnega slovenskega simbola.

O pomenu povezovanja tradicije s trajnostnim razvojem lokalnih skupnosti je predsednik republike spregovoril na osrednji prireditvi ob prazniku Občine Bohinj, 26. avgusta.

8. oktobra se je predsednik Pahor udeležil odprtja baterijskega hranilnika električne energije v Kidričevem. "S tehnologijo shranjevanja električne energije bomo zagotovili trajnostni razvoj, kot si ga želimo – in edinega, ki si ga lahko privoščimo," je dejal. Dodal je, da sta naloga in odgovornost voditeljev, da razumejo klic časa in odgovorijo na vprašanja, ki bodo ohranila naš planet, njegovo okolje in zaustavila nevarno dvigovanje temperature. Odgovore na nekatera vprašanja, za katera smo mislili, da bomo nanje čakali cela desetletja, smo dobili 8. oktobra. "Danes slavimo velike dosežke. To je čudovita novica za Slovenijo, za

Evropo in svet," je poudaril. S hranilniki namreč rešujemo problem hranjenja pridobljene energije za kasnejšo uporabo. Leta 2019 je podjetje NGEN iz Žirovnice odprlo prvi baterijski hranilnik električne energije v širši regiji. Še močnejši baterijski sistem s priključno močjo 15 megavatov in kapaciteto 30 megavatnih ur pa so 8. oktobra 2020 otvorili v Kidričevem. Podjetje je samo razvilo programsko rešitev, ki samostojno upravlja vse naprave, vključene v virtualno elektrarno. Celotna investicija v projekt, ki vključuje projektno dokumentacijo, izgradnjo infrastrukture in postavitve baterijskega hranilnika, je znašala 15 milijonov evrov.

V mednarodni skupnosti

Predsednik republike Borut Pahor je 18. septembra nastopil na globalnem vrhu OZN o izpolnjevanju ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030, ki je potekal virtualno. Na njem je sodelovalo le 24 držav (izmed 193), med njimi Slovenija, ki je bila izbrana zaradi rednega in transparentnega poročanja o izpolnjevanju ciljev Agende 2030. "Slovenija, kot jo vidimo leta 2030, naj bo zelena, z lepo in čisto naravo in mnogimi naravnimi habitati. Naj bo družba znanja, inovacij in novih tehnologij z visoko stopnjo bogastva in udobja," je v nagovoru dejal predsednik Pahor in poudaril, da nas kljub napredku pri skoraj vseh 17 ciljih še vedno čakajo izzivi na številnih področjih, med njimi na trgu dela, pri krožnem gospodarstvu in podnebni nevtralnosti.

28. septembra je predsednik Pahor s krajšo izjavo ob robu globalnega vrha za biotsko raznovrstnost OZN podprl Zavezo voditeljev naravi, v kateri so voditelji biotsko raznovrstnost, podnebje in okolje postavili v središče strategij za okrevanje po COVID-19 in prizadevanj za nacionalni ter mednarodni razvoj in

sodelovanje. Tematska razprava je potekala virtualno v okviru letošnje Generalne skupščine OZN. "Slovenija se zaveda, da je izguba biotske raznovrstnosti velik svetovni izziv. Pravico do čiste pitne vode smo zapisali v ustavo. Združeni narodi so na pobudo Slovenije razglasili svetovni dan čebel, ki ga praznujemo 20. maja. Sem velik zagovornik varstva okolja globalno in lokalno, kar uresničujem z javnimi posvetovanji o podnebnih spremembah, odborom za podnebno politiko in podporo mladinskim gibanjem. Potrjujem zavezanost Slovenije in svojo osebno zavzetost, da zaustavimo propadanje biotske raznovrstnosti in zaustavimo učinke podnebnih sprememb," je dejal.

Predsednik Pahor je na virtualnem globalnem vrhu za biotsko raznovrstnost nastopil dva dni kasneje, 30. septembra. Ocenil je, da visoka stopnja upadanja biotske raznovrstnosti resno ogroža življenje na našem planetu in spodkopava razvoj človeštva, pandemija COVID-19 pa dokazuje jasno povezavo med zdravjem ljudi in zdravjem ekosistemov, zato je potreba po zaščiti in obnovi našega naravnega okolja čedalje bolj nujna. "Barva našega sveta po pandemiji mora biti zelena in usmerjena k trajnostni proizvodnji in potrošnji, brez čezmernega izkoriščanja naravnih virov," je dejal in dodal, da je ohranjanje biotske raznovrstnosti koristno, saj varuje svetovno prehransko varnost ter prispeva k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje. "Naša odločenost za ohranjanje naravnih darov nas je pripeljala do konkretnih ukrepov, kakor so uvedba zelenih in okoljskih davkov, uporaba obnovljivih virov energije in razglasitev dostopa do čiste pitne vode kot ustavne pravice," je ukrepe v Sloveniji očrtal predsednik republike in poudaril, da bosta v 21. stoletju varnost in blaginja odvisni od tega, kako gospodarimo s svetovnimi dobrinami, zaradi pandemije pa je bila svetu ponujena pomembna priložnost za drugačno opredelitev odnosa ljudi do narave.

Predsednik republike je 5. novembra 2020 odprl tudi virtualno konferenco Zeleni obrambni sektor, ki jo je v sklopu priprav na Podnebno konferenco Združenih narodov COP26, ki bo potekala novembra 2021 v Londonu, organiziralo Veleposlaništvo Združenega kraljestva v Ljubljani. Konferenca je združila ključne deležnike na področju trajnostnega razvoja in zelene mobilnosti s posebnim poudarkom na aktivnostih obrambnega sektorja. "Brez odločnega premika k trajnostnemu razvoju bomo postavili pod vprašaj naš dolgoročni obstoj. Pomembno je, da se s premišljeno uporabo razpoložljivih virov in s pozitivnim odnosom do varovanja okolja resno ukvarjamo na vseh področjih našega življenja. Za Slovenijo je to ena najpomembnejših prioritet, ki sem ji tudi osebno izrecno zavezan," je dejal. Ob tem je izrazil zadovoljstvo, saj se je odnos oboroženih sil do okolja v zadnjih letih bistveno spremenil. "Tako v Natu kot posameznih oboroženih silah zavezništva sledimo ciljem trajnostnega razvoja ter še s posebno občutljivostjo pazimo na dragocene naravne vire," je poudaril in izpostavil pomen sodelovanja med civilnimi strukturami, znanstvenimi ustanovami in oboroženimi silami. »Z znanjem in razvojem lažje zagotavljamo našo varnost in obenem ohranjamo okolje," je dejal.

SPODBUJANJE ODLIČNOSTI

Častna pokroviteljstva predsednika republike

Namen častnega pokroviteljstva je izkaz podpore predsednika republike delu in prizadevanjem prirediteljem dogodka in daje dogodku prav poseben pomen. Častno pokroviteljstvo predsednika pomeni, da predsednik spodbuja ideje organizatorja, se zavzema za stvari, s katerimi se ta ukvarja, in podpira njegova prizadevanja. Uporaba častnega pokroviteljstva je javnega značaja, kar pomeni, da se pokroviteljstvo navaja na morebitni tiskovni konferenci, pri promociji dogodka itd.

V letu 2020 je predsednik Republike Slovenije podelil 82 častnih pokroviteljstev nad humanitarnimi, kulturnimi, športnimi in drugimi prireditvami in projekti. Ob posebnih priložnostih se predsednik republike odloči, da listino o častnem pokroviteljstvu organizatorjem dogodka vroči osebno, na sprejemu v Predsedniški palači ali na posebnem dogodku ter s tem izkaže dogodku ali projektu posebno odličnost. Predsednik Pahor se je udeležil enajstih tovrstnih prireditev.

Spodbujanje odličnosti med mladimi

Predsednik republike se s posebnim ponosom in naklonjenostjo srečuje z mladimi. Prepričan je, da imamo v Sloveniji generacijo radovednih in učečih se mladih ljudi, ki na življenje gledajo s pogumom in zvedavo. V pogovorih z njimi se seznanja z njihovimi problemi, pogledi in potrebami, prisluhne njihovim zamislim in načrtom za prihodnost. Z navdihujočimi mislimi spodbuja njihove športne, kulturne in druge talente ter inovativne podjetniške ideje. Spodbuja jih, da svoje talente razvijajo, zaupajo v svojo kreativnost in pogumno stopajo na življenjsko pot.

21. januarja 2020 se je predsednik Pahor udeležil slavnostne akademije ob 50. obletnici Zveze glasbene mladine Slovenije. Predsednik republike je ob tej priložnosti Zvezi glasbene mladine Slovenije vročil državno odlikovanje red za zasluge za izjemen prispevek k razvoju in širjenju glasbene kulture in ustvarjalnosti med mladimi. Predsednik republike je bil častni pokrovitelj slavnostne akademije ob 50. obletnici Zveze glasbene mladine Slovenije.

Predsednik republike je 24. januarja 2020 v Predsedniški palači priredil pogovor »Priložnost je pred domačimi vrati«. V pogovoru so sodelovali Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina, David Klobasa, župan Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Romana Lesjak, županja Občine Črna na Koroškem, in Nina Bavčar Čargo, direktorica Inštituta za mladinsko politiko, izvajalca projekta Mladim prijazna občina. Pogovor je bil namenjen razmisleku o možnostih in priložnostih za mlade, da bi s svojimi inovativnimi idejami lahko razvijali karierno pot v domačem kraju in bili tako aktivno vključeni v razvoj svoje lokalne skupnosti tudi po tem, ko zaključijo s šolanjem v njej. Udeleženci razprave, župani treh občin, so se z mladimi pogovarjali o pobudah, ukrepih in novih priložnostih, s katerimi bodo mlade v svojih občinah spodbudili, da si kariero in življenje ustvarijo v domačem kraju. Ena izmed pomembnejših nalog lokalnih oblasti je mladim zagotoviti spodbudno in ustvarjalno okolje, v katerem bodo lahko razvili kompetence in veščine, ki jim bodo pomagale pri doseganju ciljev in krepitvi njihove družbene odgovornosti. Lokalne skupnosti, ki se soočajo z dolgoročnimi posledicami izseljevanja mladih ljudi, same težko izkoreninijo vzroke obstoječega stanja, lahko pa mladim pomagajo tako, da jim na različne načine ponujajo priložnosti za njihovo osebno rast in karierni razvoj ter jim znajo te priložnosti tudi ustrezno predstaviti in približati. Pogovora so se udeležili dijaki Ekonomske šole Ljubljana, Šolskega centra Nova Gorica, Ekonomske šole Murska Sobota, Šolskega centra Novo mesto, Srednje gradbene šole in Gimnazije Maribor, Gimnazije Bežigrad Ljubljana, Gimnazije Franceta Prešerna Kranj, Gimnazije Ormož in Šole za hortikulture vizualne umetnosti Celje.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 24. januarja 2020 obiskal nacionalno tekmovanje v poklicnih spretnostih – SloveniaSkills, ki je potekalo v okviru 12. Informative, sejma izobraževanja in poklicev. SloveniaSkills je nacionalno tekmovanje v poklicnih spretnostih, ki poteka od leta 2010.

Mladi strokovnjaki so tekmovali v panogah aranžerstvo, cvetličarstvo, kamnoseštvo, IKT, mehatronika, slikopleskarstvo, pohištvono in stavbno mizarstvo. Zmagovalci tekmovanja pa bodo v januarju 2021 zastopali svoj poklic in Slovenijo na evropskem tekmovanju EuroSkills 2020 v avstrijskem Gradcu. Tekmovanja v poklicnih spretnostih izpolnjujejo več koristnih ciljev, med pomembnejšimi je zagotovo dvig ugleda poklicnega in strokovnega izobraževanja.

Predsednik Pahor je 30. januarja 2020 v Predsedniški palači sprejel dijakinje, udeleženke projekta Mlade veleposlanice, in njihove mentorice, tuje in slovenske veleposlanice. Predsednik Pahor se je veleposlanicam zahvalil, da so pomagale dekletom na poti do njihovih sanj. Pobudnica projekta, veleposlanica Simona Leskovar, je predstavila projekt in se predsedniku republike Borutu Pahorju zahvalila za izkazano pozornost in čas, ki jim ga je namenil. V projektu so sodelovale dijakinje tretjih in četrth letnikov iz gimnazij Šiška, Brežice, Kranj, Škofja Loka, Krško, Murska Sobota, Ravne na Koroškem in iz Srednje gradbene šole in gimnazije Maribor. Projekt Mlade veleposlanice je enoletni mentorski projekt Ministrstva za zunanje zadeve, ki je sodelujočim dijakinjam omogočil vpogled v delovanje diplomacije in mednarodnih odnosov.

3. februarja 2020 se je predsednik republike udeležil odprtja 3. SBC Foruma (Slovenian Business Forum) z naslovom: Mladi so prihodnost podjetne Slovenije. Predsednik republike je nagovoril zbrane na dogodku. Istega dne se je na povabilo gibanja Mladi za podnebno pravičnost udeležil okrogle mize, na kateri so s strokovnjaki razpravljali o razogljčenju Slovenije in osnutku Nacionalnega energetskega in podnebnega načrta.

Predsednik republike je 20. februarja 2020 obiskal Prvo gimnazijo Maribor, kjer je imel pogovor z dijaki. Z obiskom je predsednik republike nadaljeval niz pogovorov z mladimi v luči obeleževanja 30. obletnice samostojnosti Slovenije in dogodkov, povezanih z nastankom samostojne države. Predsednik Pahor je v pogovoru z dijakinjami in dijaki dejal, da lahko na osnovi zgodovinskih in osebnih izkušenj, znanj in presojo poskušamo ugotoviti, kaj si lahko obetamo v prihodnosti. Pomembno pa je, da si postavimo vprašanje: »Kaj si želimo, da bi bilo in kaj si želimo narediti?«, saj se svet dramatično spreminja. Prisluhnil je mnenjem dijakov o prihodnosti Slovenije v političnem in gospodarskem pogledu, o podnebnih spremembah, multikulturni družbi, gospodarskem napredku in digitalizaciji. "Enotnost, ki je bila izražena na plebiscitu leta 1990, ni padla z neba. Pravljičnost osamosvojitve, te slovenske zgodbe o uspehu, je zgodba o nastanku te enotnosti. Kljub temu da smo mislili različno, smo se pogovarjali, smo se spoštovali," je dejal predsednik Pahor. Zanimalo ga je, ali zdaj, ko ugotavljamo, da se problemi zgoščujejo, kljub temu upajo na mir v prihodnosti. Mladi so bili v odgovorih enotni, da želijo živeti v miru in blagostanju. Prepričani so, da se, če se Slovenci povežemo, spoštujemo druge narode in se zavzamemo, zgodovina ne bo ponavljala, da je trajen mir mogoč, da pa je edina rešitev v sodelovanju in povezovanju. "Trajnostni razvoj ni modna muha, je nujnost in postaja tudi poslovno privlačna in vzdržna," je dejal predsednik Pahor, mladi pa so pritrdili, da si želijo okolju bolj prijazen svet. V nadaljevanju je predsednik poudaril, da slovenska podjetja ustvarjajo najbolj zahtevne tehnološke rešitve in da lahko v prihodnje pričakujemo rešitve, o katerih danes še ne moremo niti razmišljati. Zato je po njegovem mnenju Slovenija ustvarjena za ta tip družbenega, gospodarskega in ekološkega razvoja: "Vse je treba postaviti v kontekst in ta kontekst je trajnostni razvoj." "Pred tridesetimi leti smo ustvarili demokracijo. Negujte zaupanje v demokratični red tudi takrat, ko bo to zaupanje na preizkušnji," je pogovor zaključil predsednik republike. Prva gimnazija Maribor je z obiskom predsednika republike uradno začela praznovanja ob 170. obletnici svojega delovanja.

Kot častni pokrovitelj se je predsednik Pahor 11. junija 2020 udeležil vseslovenskega projekta »Noč ima svojo moč 2020« pod krošnjami divjih kostanjev v parku Tivoli in projekt tudi odprl. Področje znanstvenoraziskovalnega zanimanja je bil divji kostanj in njegovo zdravje, saj je leto 2020 Mednarodna konvencija za varstvo rastlin pri Organizaciji združenih narodov razglasila za mednarodno leto zdravja rastlin. Predsednik republike je v nagovoru mlade pozval, naj si upajo delati napake, naj se jih ne bojijo ali sramujejo, saj se iz njih največ naučimo. Posebej je nagovoril Ustanovo Hiša eksperimentov, ki jo je aprila 2018 odlikoval z medaljo za zasluge za neprecenljiv prispevek k promociji znanosti ter izjemno inovativnost pri spodbujanju ustvarjalne radovednosti otrok in mladih. Vseslovenski projekt »Noč ima svojo moč«, v katerem so v letu 2020 sodelovali Ustanova Hiša eksperimentov, Institut »Jožef Stefan«, Kemijski inštitut, Nacionalni inštitut za biologijo in Tehniški muzej Slovenije, se je odvijal v okviru Evropske noči raziskovalcev, ki je potekala 27. novembra 2020.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 15. junija 2020 kot posebni gost udeležil zaključne prireditve, ki so jo učitelji Osnovne šole Litija pripravili devetošolcem, ki so sklenili svojo osnovnošolsko pot. Predsednik republike se je učiteljem zahvalil za vabilo, presrečen, da je lahko po dolgem času spet obiskal hram učenosti, od presenečenja osuplim devetošolcem pa je čestital ob uspešnem zaključku osnovne šole in jim zaželel veliko uspeha na njihovih nadaljnjih poteh. "Vsak od vas je nekaj posebnega in vsak ima vsaj en talent, zaradi česar je lahko absolutno kreativen zase in nenadomestljiv kot košček mozaika za družbo," je litijskim devetošolcem dejal predsednik Pahor. V slavnostnem nagovoru jih je spodbudil, naj poiščejo svoj dar in se na tej poti iskanja naučijo razumeti tudi moč poraza: ta je pravzaprav priložnost, iz katere se lahko učimo. "Poskušajte iz sebe oblikovati dobre ljudi in se uprite sirenam skušnjav, ko vas bodo klicale drugam," je devetošolcem na srce položil predsednik republike. Predsednik Pahor je ob tej priložnosti pohvalil učitelje in učence, ki so se odlično odzvali na nove razmere poučevanja in se jim hitro prilagodili. "Absolutno smo ponosni na vas in na to, kako ste se izkazali v času epidemije," je dejal in poudaril, da nas nobena kriza ne more spodnesti, če bomo znali držati skupaj.

Predsednik Republike Slovenije se je 15. junija 2020 udeležil tudi zaključne slovesnosti devetošolcev Osnovne šole Kozje. Predsednik Pahor se je s tem odzval na povabilo Osnovne šole Kozje, kjer je zbrane učence, starše in kolektiv šole tudi nagovoril. "Zelo pomembno je vedeti veliko in več, toda ključno je biti srčen," je v nagovoru devetošolcem svetoval predsednik Pahor. Na slovesnosti je predsednik republike

podelil priznanja izjemnemu devetošolcu Brestu Lenarčiču, ki je v preteklih letih navduševal s svojimi dosežki na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Brest je v zadnjih treh letih osvojil 21 zlatih priznanj na različnih tekmovanjih, kar devetkrat pa je prejel naziv državnega prvaka v matematiki, astronomiji, logiki, programiranju in fiziki. "S svojimi izjemnimi rezultati, ki jih dosega s talentom, a predvsem tudi s pogumom in vztrajnostjo, je Brest Lenarčič navdih za vse generacije učenk in učencev," je dejal predsednik Pahor.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 23. junija v Predsedniški palači priredil sprejem ob podelitvi priznanj inženirska iskra 2020. Slovesnost je potekala v okviru projekta Inženirke in inženirji bomo!, katerega častni pokrovitelj je bil predsednik Republike Slovenije. Inženirska iskra je priznanje za najbolj inovativne dosežke, ki jih je v zadnjem letu prepoznala ekipa Inženirke in inženirji bomo!. Glavni namen je osvetliti in izkazati priznanje prebojnim ali izvirnim praksam, projektom ali dogodkom, ki so v šolskem letu pomembno prispevali k razvoju, veljavi in navduševanju za inženirski poklic in za inovativnost v družbi. Predsednik je v nagovoru poudaril, da najvišji dosežki na področju znanosti niso samo plod znanja in talenta, temveč tudi poguma in vztrajnosti. "Pomena vašega znanja in dela se zaveda vedno širši krog ljudi," je povedal predsednik republike. Prejemniki lanskih inženirskih isker so bili Gimnazija Vič za projekt Ministrstvo za nadarjenost, Strokovna gimnazija Šolskega centra Kranj za program senčenja Inženir za en dan ter štiri inženirske ekipe, in sicer skupina Diham (Lotrič meroslovje, Domel, EKWB, Tehnološki park Ljubljana, Zavod 404, podjetje BPMC), skupina Janeza Pirca s sodelavci in prijatelji, Hiša eksperimentov ter Fakulteta za elektrotehniko s partnerji za projekt Slovenski respirator.

Predsednik Pahor že tradicionalno sprejme vabila tistih, ki skrbijo za počitniška letovanja otrok. Tako se je predsednik republike 11. avgusta 2020 srečal z mladostniki in otroki, ki so v okviru programa »Popoldan na cesti« Škofijske karitas Koper preživljali počitnice v Vrhopolju pri Vipavi. Zahvalil se je vsem, ki skrbijo za otroke, da so v danih okoliščinah lahko letovali.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor pa je 14. avgusta 2020 v Portorožu obiskal otroke, mladostnike in družine, ki so bili na letovanju Slovenske karitas. Predsednik republike se je najprej sestal z mladostniki, udeleženci programa Počitnice Biserov, ki so ga ob prihodu presenetili, zapeli in zaplesali so svojo himno, himno Biserov. Predsednik Pahor je pozdravil mladostnike, prostovoljcem pa izrekel zahvalo in hvaležnost za vse, kar počnejo, da lahko mladostniki uživajo letovanje in mladost. Sledil je pogovor, mladi pa so predsedniku Pahorju zastavili številna zanimiva vprašanja. "Nekdo mi je v času mladosti rekel nekaj, kar me spremlja celo življenje: Vedi, da je vedno nekdo, ki računa nate." S to mislijo je predsednik Pahor zaključil svoj obisk. Nato je predsednik Pahor v Sončni hiši obiskal še socialno ogrožene družine. Ogledal si je ustvarjalne delavnice in se ob tem zadržal v pogovoru z družinami. Zahvalil se je vsem, ki negujejo dolgo tradicijo tega letovanja, saj je za otroke neprecenljive vrednosti. Otroci so predsedniku podarili risbice, on pa jim je obljubil, da si jih bodo lahko ogledali v otroškem koticu v Predsedniški palači.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je imel 27. avgusta 2020 kot osrednji gost Kreativnega inkubatorja v Celjskem mladinskem centru pogovor z mladimi. Udeležence projekta so zanimali predsednikova politična pot, prednosti in slabosti funkcije predsednika republike ter tudi njegovo mnenje o participaciji mladih na volitvah. V pogovoru je predsednik Pahor mladim dejal, da so za posameznikov uspeh in dosežke razen talenta in znanja ključni predvsem pogum, vztrajnost in strast. "Kot osebnosti vas bodo bolj oblikovali porazi kot zmage," je ocenil predsednik Pahor in dodal, da nam v življenju redkokdaj uspejo stvari, za katere se ne zavzamemo. Za medije pa je predsednik republike pohvalil idejo Kreativnega

inkubatorja in se zahvalil vsem, ki pri projektu sodelujejo, da na tak način mladim ponujajo priložnost za razvijanje lastnih idej. Po pogovoru je ocenil, da imamo v Sloveniji samozavestno generacijo, ki razume, da ima posameznik odgovornost, da se oblikuje in razvije v kritično in ustvarjalno osebnost.

Na povabilo Zveze slovenske podeželske mladine se je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor 28. avgusta 2020 udeležil Dnevov odprtih vrat slovenskih kmetij. Obiskal je družinsko kmetijo Selinšek, kjer sta mu mlada kmeta Davorin in Jernej Selinšek predstavila dejavnosti na kmetiji. "Vsako delo je pomembno. Kot si ne predstavljamo življenja brez zdravnikov, si ne predstavljamo življenja brez vas, mladih slovenskih kmetov," je po ogledu kmetije poudaril predsednik Pahor. Predsednik republike je obisk izkoristil tudi za pogovor z novoizvoljenim vodstvom Zveze slovenske podeželske mladine. V daljšem in pronicljivem pogovoru se je predsednik republike seznanil z nekaterimi prednostnimi temami, ki jim bodo v prihodnosti posvetili več pozornosti. Med njimi prednjači duševno zdravje med mladimi kmeti, zato so pripravili projekt "neMOČ PODEŽELJA", s katerim si želijo s pomočjo svetovalne službe po Sloveniji izvesti delavnice duševnega zdravja in vzpostaviti sistem dolgotrajne pomoči kmetom s slovenskega podeželja po vzoru podobnih projektov iz tujine.

Predsednika Pahorja je presunil podatek, da je stopnja samomora med kmetijskimi poklici kar štirikrat višja kot pri drugih poklicih. Izrazil je občudovanje nad pogumom, da so se sistematično lotili te teme, in svojo moralno podporo njihovim plemenitim prizadevanjem. Predsednik republike je dejal, da je pripravljen prevzeti častno pokroviteljstvo nad akcijskim načrtom »Od mladega kmeta do skrbnega gospodarja« in izrazil pripravljenost, da v Predsedniški palači priredi posvet, na katerem bi naslovili nekatere izmed izzivov, s katerimi se soočajo mladi na podeželju, in bi jih bilo prav obravnavati na državni ravni. Predsednik Pahor in mladi kmeti so pogovor sklenili v iskrenem prijateljstvu, dogovorjeni za nadaljevanje in krepitev sodelovanja. "Zame je vrednota, da ohranimo slovensko podeželje. To je nacionalnega pomena," je posebej poudaril predsednik republike. Sogovorniki so pogovor sklenili z obljubo po nadaljevanju rednega dialoga, tudi v obliki sprejema v Predsedniški palači, za katerega si predsednik želi, da bi postal tradicionalen.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 1. septembra 2020 obiskal Osnovno šolo Louisa Adamiča Grosuplje. Na prvi šolski dan je z učenci, učitelji in drugimi zaposlenimi v šoli ter z ravnateljico Janjo Zupančič in županom dr. Petrom Verličem proslavil odprtje novega dela šole. V novo šolsko leto so učenci tako vstopili z osmimi novimi učilnicami in novo športno dvorano. Predsednik Pahor se je v slavnostnem

govoru zahvalil za prisrčno vabilo na otvoritev – dobiti šolo je čudovit dogodek, ki je vselej praznik za skupnost in znak, da je v kraju življenje. Čestital je vsem, ki so k temu dosežku pripomogli. "Prvi šolski dan je vedno nekaj posebnega, za nas vse," je dejal in ocenil, da je zaradi okoliščin še bolj poseben. "Da danes odpiramo šole za vse, je praznik. Tako rekoč bi lahko rekli, da je državni praznik, ki se ga vsi veselimo," je poudaril predsednik republike. Ocenil je, da to dokazuje sposobnost šolskih oblasti, družbe in države, da smo se s pandemijo znali soočiti tako, da je bilo to mogoče. "To je ilustracija, da smo sposobni velikih podvigov in trezne presoje," je dejal. Ob koncu je nekaj posebnih besed namenil učenkam in učencem. Zaželel jim je, da bi

šolsko leto zaključili tako, kot so ga začeli – skupaj in v šolskih klopeh. Ob tem je posebej opozoril na pomen odgovornosti in solidarnosti ter pozval, da drug drugega k temu spodbujamo z vedrino in optimizmom. "Vsi skupaj bomo na preizkušnji, vendar se ne odrecite temu, da bi uživali otroštvo," je dejal in jim zaželel, da odrastejo v ustvarjalne, svobodne osebnosti, ki nam bodo dajale upanje, da nas čaka srečnejši in lepši svet. Slovesnost so z glasbo in petjem obogatili nadarjeni učenke in učenci, predsednik republike pa si je kasneje nove šolske prostore tudi ogledal in z učenci izmenjal vtise o prvem šolskem dnevu.

Na povabilo učencev in zaposlenih je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor 17. septembra 2020 obiskal Osnovno šolo Lava v Celju. Učenci in zaposleni so predsednika republike povabili na pogovor pred mednarodnim dnevom miru, ki ga na pobudo Združenih narodov obeležujemo 21. septembra. Po prisrčnem sprejemu, ki so ga predsedniku republike pripravili prvošolčki, se je predsednik Pahor z učenkami in učenci 6., 7., 8. in 9. razreda pogovarjal o vrednotah, ki nas krepijo kot skupnost, in odgovornostih, ki jih imamo kot posamezniki do družbe. Učenci so predsedniku republike zastavljali različna vprašanja o temah, ki jih zanimajo. V uvodu so se s predsednikom Pahorjem pogovarjali o predsodkih in izzivih, ki jih prinašajo nove tehnologije, med drugimi tudi družbena omrežja. "Kadar mi kdo reče, da socialna omrežja širijo sovraštvo, odgovorim, da na socialnih omrežjih lahko delimo tudi ljubezen," je poudaril predsednik in učence prosil, da temu sledijo tudi sami. Učence je zanimalo, kakšne lastnosti mora imeti predsednik države in kaj je predsedniku Pahorju najbolj všeč pri njegovem delu. Predsednik jim je odgovoril, da svoje poslanstvo vidi v tem, da je osebnost, ki združuje, pri svojem poklicu pa mu je najbolj všeč, da ga

opravlja z velikim zadovoljstvom in srečo. Učence je spodbudil, da tudi zase najdejo poslanstvo, ki jih bo izpolnjevalo, hkrati pa naj se trudijo svoje delo opravljati po najboljših močeh. V nadaljevanju pogovora so se učenci dotaknili še vprašanj o skupnosti in prihodnosti.

S predsednikom republike so soglašali, ko je dejal, da moramo skrbeti drug za drugega, hkrati pa slediti svojim sanjam in se ne bati svojih prepričanj. "Hodi za svojim srcem. Kar koli boš počela v življenju, ne naredi ničesar, kar bi obremenjevalo tvojo dušo in vest," je učenki Juliji odgovoril predsednik. Predsednik republike in učenci so pogovor sklenili v športnem duhu in pod vtisi sijajnih uspehov slovenskih športnikov, predvsem kolesarjev Primoža Rogliča in Tadeja Pogačarja na dirki po Franciji. "Primož Roglič je primer nekoga, ki je z vztrajnostjo dosegel, kar je hotel. Postal je šampion," je dejal predsednik Pahor in s to ponazoritvijo mlade spodbudil, da sledijo svojim sanjam.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 19. septembra 2020 udeležil 39. srečanja slovenske katoliške mladine »Stična mladih 2020«. Tradicionalno vsakoletno srečanje katoliške mladine Stična mladih je zaradi zdravstvenih razmer prvokrat potekalo na 27 različnih krajih po vsej Sloveniji. Predsednik Pahor je mlade obiskal v cistercijanskem samostanu Stična, kjer se srečujejo od leta 1981, kar festival uvršča med množična srečanja mladih z najdaljšo tradicijo pri nas. To je bil že četrti obisk predsednika republike na tem enodnevnem festivalu, ki mladim med 13. in 30. letom starosti ponuja izkušnjo skupnosti, sodelovanja, medsebojne pomoči ter prenosa znanja in izkušenj. Predsednik republike se je v nagovoru zahvalil mladim, da so ga vnovič povabili medse, saj mu to zelo veliko pomeni. Dejal je, da smo v karanteni spoznali, kako zelo pomembna sta družba in druženje, saj je skupnost pomembna vrednota za slovenski narod. "Hvala, ker širite idejo skupnosti in vključujoče družbe," so bile predsednikove besede hvaležnosti mladim prostovoljcem, ki so tudi v teh razmerah našli rešitev za varno druženje in tako nadaljevali tradicijo srečevanja mladih, ki so si podobni po srcu in vrednotah. Predsednik Pahor je dodal, da so njegove izkušnje z mladimi v teh časih zelo lepe in prijetne, saj ohranjajo zavzetost, da tudi te okoliščine premagamo v svoje skupno dobro. Predsednik republike se je nato srečal tudi z organizacijsko ekipo prostovoljcev, ki so pripravljali Stično mladih, in si ogledal aktivnosti. Predsednik Pahor in mladi so se razšli z mislijo na leto obsorej in jubilejno 40. Stično mladih.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 24. septembra 2020 z videosporočilom nagovoril mlade podjetnike in inovatorje ob zaključnem dogodku Fundacije za ustvarjalne mlade, ki je potekala virtualno. Že v letu 2019 je predsednik Pahor v Predsedniški palači priredil sprejem za prvo generacijo štipendistov, na katerem je podelil nagrado za najuspešnejši mladinski start-up in najboljšo globalno odgovorno idejo.

Govor predsednika republike:

Dragi mladi podjetniki, tisti, ki si to želite postati, spoštovani mentorji,

sedanji čas je nekaj posebnega in izjemnega. Življenje, kot smo ga poznali in živeli doslej, se je spremenilo. A te spremembe poskusimo razumeti kot priložnosti in jih izkoristimo za nekaj novega, še bolj inovativnega in še bolj naprednega. Mladi inovatorji in podjetniki. Že sedaj se lahko pohvalite z vidnimi poslovnimi uspehi. Razmišljajte še naprej s svojo glavo, sledite svojim sanjam in se ne bojte porazov. Ti niso konec poti, so njen del. Nagrajeni ste s tem, da imate talent, da to, kar delate, počnete s strastjo in navdušenjem. Predvsem pa nikoli ne odnehate in greste naprej.

Čestitam vsem, ki ste prehodili pot do današnjega slovesnega zaključka. Mentorjem po tej poti izrekam iskreno zahvalo, da mladim nudite oporo v najtežjih trenutkih preizkušenj in jih na njihovi poslovni poti nenehno opogumljate.

Do cilja naj vas še naprej vodita vztrajnost in pogum. Srečno!

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je z videosporočilom 27. septembra 2020 na osrednjem dogodku ob 50. obletnici Vesele šole, ki je potekala virtualno, nagovoril otroke in mentorje, ki so sodelovali v projektu. Vesela šola je izobraževalni projekt in eno najbolj množičnih tekmovanj v Sloveniji, v katerem je od ustanovitve do vključno preteklega leta sodelovalo več kot milijon osnovnošolcev od 4. do 9. razreda. Vesela šola mlade spodbuja k celovitemu pridobivanju znanja, veščin in spretnosti na hudomušen in igriv način. Predsednik republike je bil častni pokrovitelj jubilejne 50. obletnice Vesele šole.

Govor predsednika republike:

Dragi veselošolke in veselošolci, spoštovani mentorji,

vesela šola je šola srečnih otrok. Širite svoje splošno znanje in osvajate veščine, ki vam jih mentorji podajajo na prav poseben način. Včasih malo hudomušno, včasih povsem resno. Radovedno odkrivajte nova obzorja.

Vesela šola je z nami že 50 let. Zahvaljujem se vsem mentorjem in ustvarjalcem projekta, ki vsa ta leta plemenitite otroško zakladnico znanja in spodbujate njihovo osebno rast.

V svojem imenu kot tudi v imenu ljudi, ki jih imam čast predstavljati, se vam iskreno zahvaljujem za vse, kar ste bili doslej storili za obogatitev slovenskega izobraževalnega prostora.

Sprejmite, prosim, moje najbolj prisrčne čestitke ob 50. obletnici Vesele šole. Želim vam veliko uspeha v prihodnje.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in ministrica za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije dr. Simona Kustec sta 3. oktobra 2020 na Brdu pri Kranju priredila sprejem za diamantne maturantke in maturante – dijakinje in dijake, ki so na splošni ali poklicni maturi 2020 dosegli vse možne točke. "Ne vemo, kakšna bo prihodnost, a ko gledam vas, jo vidim pred seboj. Nihče od nas ne ve, kakšna bo, vemo pa, da jo boste oblikovali vi – s svojim talentom, znanjem, vrednostno usmeritvijo ter močnimi in značjaskimi osebnostmi," je diamantnim maturantkam in maturantom v slavnostnem govoru čestital predsednik republike. "Na neki prav poseben način ste res izjemna generacija diamantnih maturantk in maturantov," je dejal in poudaril, da so s svojim dosežkom dokazali, da so lahko najboljši ne glede na velikanske spremembe v našem življenjskem slogu, ki sta ga zaznamovala COVID-19 in učenje na daljavo. "To kaže na to, da se znate prilagajati in spreminjati svet po svoji podobi. To vam mora biti v uteho in velik ponos, nam vsem pa v velik navdih," je dejal predsednik Pahor in ob tem izpostavil njihovo pomembno vlogo pri oblikovanju naše skupne prihodnosti. Ocenil je, da družba vanje polaga veliko upov in da je prepričan, da zmorejo in da bodo pomagali ustvarjati svet, ki bo miren, varen in v katerem bodo vsi ljudje lahko živeli skladno s svojim srcem in sanjami.

Predsednik Republike Slovenije je ob svetovnem dnevu otrok, 20. novembra, nagovoril otroke na dogodku, ki ga je ob tem dnevu priredil Unicef in je potekal virtualno. Dogodek je potekal pod sloganom »vKLJUČite me, sem KLJUČ do rešitve«, na njem pa so sodelovali otroci iz vse Slovenije in Unicefovi Junior ambasadorji. Na ta dan je slovenska predsedniška palača tako prva predsedniška palača na svetu postala Unicefova varna točka.

Govor predsednika republike:

Dragi otroci,

ko smo se pred natanko letom dni družili v Predsedniški palači, smo govorili o prihodnosti.

Kristalna dvorana je bila polna živžava. Iskrla se je od vaših zamisli in načrtov. Zrl sem v vaše oči in v njih videl prihodnost, polno optimizma in neustavljive življenjske energije.

Takrat ste mi povedali, kakšno prihodnost si želite. Kako naj vam odrasli pomagamo, da boste lahko uresničili svoje želje. Vaše besede nosim v zavesti in srcu. Vsaka odločitev in sleherni poziv, s katerim kot predsednik republike nagovorim skupnost, je odraz odgovornosti, ki jo čutim do vsakega izmed vas.

Danes, le kratko leto dni kasneje, pa je vse drugače. V Kristalni dvorani ni vašega direndaja. Tudi po šolskih hodnikih trenutno ne odmeva vaš smeh. A vendar smo vseeno našli način, da v času epidemije ohranimo naše prijateljstvo. Da skrbimo drug za drugega in naše zdravje.

Tudi danes se boste pogovarjali o prihodnosti. Ne vemo, kakšna bo. Vemo pa, da se moramo vsak dan truditi, da bo lepa, pravična in vključujoča.

Z mislijo na vas – na prihodnost, v kateri se bomo spet videli, se pogovarjali, si morda zaupali tudi kakšno skrivno željo – vam sporočam, da je Predsedniška palača z današnjim dnem postala Unicefova varna točka.

Vrata Predsedniške palače so vam na stežaj odprta. Kadar koli boste v stiski. Kadar koli boste potrebovali pomoč odraslega ali pa zgolj nekoga, ki bi se mu želeli zaupati. Tu ste vselej varni in tu je vedno nekdo, ki vam bo prisluhnil.

Dragi mladi prijatelji,

sprejmite, prosim, moje najboljše želje ob svetovnem dnevu otrok. Moja iskrena želja je, da kljub zelo posebnim razmeram ostanete polni optimizma in ohranite otroško igrivost. Vse bo še dobro. Na to se lahko zanesete.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 26. novembra 2020 pogovarjal z dijaki 4. b Prve gimnazije Maribor o sreči in njihovih izkušnjah, kako doživljajo čas epidemije.

SPodbujanje socialne povezanosti

Predsednik republike je tudi v tem letu prevzemal mnoga pokroviteljstva visokih obletic delovanja mnogih društev in nevladnih organizacij. V mesecih, ko so zdravstvene razmere to dopuščale, je številne slavnostne dogodke obiskal osebno, udeležence pa je v živo ali prek videoposlanic nagovarjal tudi v okviru različnih spletnih dogodkov. Za najranljivejše v družbi in vse prostovoljce, ki z veseljem darujejo svoj prosti čas, je bilo to veliko darilo, za predsednika pa dodatna potrditev, kako ranljivi smo in kako pomembna je človeška toplina, ki združuje tudi v najtežjih trenutkih.

Ob koncu 2019 je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, 24. decembra, že sedmo leto zapored skupaj z otroki, mladostniki in odraslimi varovanci Varstveno delovnega centra Ljubljana CUDV Draga pekel božično pecivo za otroke, ki so božične praznike preživeli ločeno od staršev, v domovih ali zavodih. Božično pecivo je bilo nato še isti dan dostavljeno na več različnih naslovov po Sloveniji – v zavode,

mladinske domove, krizne centre za mlade in za otroke v azilnem domu v Ljubljani. Predsednik republike je tako nadaljeval s tradicijo peke božičnih piškotov pod geslom »Otroci za otroke«, ki jo je začel skupaj z otroki Mladinskega doma Malči Beličeve Ljubljana v letu 2013.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in gospa Tanja Pečar sta se na predvečer novega leta, 31. decembra, udeležila začetka silvestrovanja z brezdomnimi, ki ga organizira Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote. Predsednik republike se je vabilu društva odzval že sedmič zapovrstjo, silvestrovanje pa je bilo jubilejno, 25. po vrsti, in je potekalo pod predsednikovim častnim pokroviteljstvom.

Predsednik Pahor je 6. januarja 2020 priredil sprejem ob vročitvi listine o častnem pokroviteljstvu nad dogodki ob 100. obletnici organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v Sloveniji. Predsednik Pahor je vsem zaželel vse dobro v novem letu in izrazil željo, da bi bili dogodki ob 100. obletnici organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v Sloveniji odmevni, in dodal, da si širša javnost zasluži, da lahko opazuje prizadevanja, ki izboljšujejo družbo, jo delajo bolj vključujočo, bolj solidarno in bolj človeško. Kulturni program ob sprejemu so pripravili slepi in slabovidni umetniki: harmonikar Maks Vinšek, ki polnočutnim ljudem dokazuje, da slepota ni ovira pri glasbeni ustvarjalnosti, nagrajeni pesnik in aforist Valter Čučkovič, katerega besede ustvarjajo mogočno reko podob in vedenja o svetu, kot ga doživlja on. Sebastjan Kamenik, predsednik Društva za pravice invalidov Slovenije je prebral odlomek iz romana Mitje Čandra »Slepec« v brajevi pisavi. Program pa je sklenila slepa flavtistka Mila Vučko, ki sta se ji na blokflavtah pridružila Ava Schlamberger in Andraž Mencinger iz Glasbene šole Edgar Williams.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 6. marca 2020 udeležil otvoritvene slovesnosti 16. zimskih državnih iger Specialne olimpijade Slovenije v Mariboru. Slovesnost je predsednik Pahor doživel kot lepo in častno priložnost, saj je, kot je dejal v uvodu, lahko sodelujočim športnicam in športnikom zaželel veliko

športnih užitkov. Zahvalil se je vsem mentorjem in trenerjem, ki zanje skrbijo, jih navdajajo z upanjem, učijo soočanja s porazi in veselja ob uspehih. Tako jim odstirajo nove horizonte. Predsednik Pahor je nato na oder povabil 16-letnega Luko in prebral prijazno pismo, s katerim ga je Luka povabil na slovesnost. Predsednik Pahor in Luka sta tako igre uradno odprla skupaj. Na slovesni otvoritvi se je predstavilo 142 tekmovalcev iz 25 zavodov za usposabljanje. Prižgali so olimpijski ogenj, dvignili olimpijsko zastavo, tekmovalci in sodniki so slavnostno zaprisedgli.

Od sredine marca pa vse do konca leta se je COVID-19 usodno zarezal v vse pore javnega in zasebnega življenja, iz preventivnih razlogov pa celo prekinil povezave med generacijami mlajših in najstarejših. Izolacija slednjih je vodila v mnoge stiske in celo nerazumevanje situacije. Ostati sam v tujem okolju ali doma je zato pomenilo hitro in ponekod usodno poslabšanje psihofizične kondicije bolnih in celo zdravih predstavnikov starejše generacije. Predsednik republike, ki že vsa leta svojega predsedovanja namenja izrazito skrb najranjlivejšim, se je zato, predvsem na povabila vodstev domov starejših, odločil, da nekatere osebno obiše in, upošteva vse epidemiološka priporočila, tudi nagovori. Ganjenost ljudi je bila neizmerna in prav to je bilo, kljub nekaterim negativnim odzivom, zanj osnovno sporočilo, da je ravnal pravilno. Predsednik je z aprilskimi obiski devetih domov za starejše in enega posebnega socialnovarstvenega zavoda mnogim polepšal monotone dneve srečevanja z grozečo in doslej neznano nevarnostjo okužbe.

Predsednik republike Borut Pahor je v Veliki dvorani Predsedniške palače 30. junija 2020 priredil sprejem ob podelitvi državne nagrade in priznanj na področju prostovoljstva za leto 2019. Gre za najvišja državna priznanja za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, njegove promocije in razvoja, ki jih prostovoljkam, prostovoljcem oziroma prostovoljskim organizacijam vsako leto podeli Odbor Republike Slovenije za podelitev državnih priznanj na področju prostovoljstva. Najvišje državno priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, njegove promocije in razvoja Republike Slovenije za prostovoljstvo za leto 2019 je prejela Julijana Kralj. Priznanje Republike Slovenije za prostovoljstvo za leto 2019 so prejeli še Neva Gregorec, Maja Kuzma Ganič in Gašper Zevnik. Predsednik Pahor je čestital vsem in dejal, da so prav oni navdih novim generacijam prostovoljcev, ki bodo njihovo srčno delo še nadaljevali. Prostovoljcem je

dejal, da je tudi zaradi njihovega dela Slovenija danes povezana in solidarna, kar nas pomirja in dela našo skupnost močnejšo. "V veliki meri povezanost naše skupnosti temelji na prostovoljnem delu, ki je stvar srčne dobrote posameznikov," je sklenil predsednik republike.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 4. septembra 2020 v okviru mednarodnega meseca ozaveščanja o raku pri otrocih sprejel Junake 3. nadstropja – otroke in mladostnike, ki se zdravijo na Hemato-onkološkem oddelku Pediatrične klinike v Ljubljani. "Ponosna sem, premagala sem raka, in počaščena, da danes lahko stojim pred vami, predsednik republike," je v zelo osebnem in čustvenem nagovoru zbrane pozdravila osemnajstletna Korina. Predsednik republike se je v nagovoru zahvalil vsem, ki skrbijo, da so v tretjem nadstropju Pediatrične klinike v Ljubljani upanje, veselje, optimizem in borba. Spomnil je na skupne trenutke, vesele in žal tudi žalostne, otrokom in staršem pa zaželel, naj se še naprej tako hrabro borijo in naj nikoli ne izgubijo upanja. Junaki so predsedniku Pahorju predali zlato pentljico, simbol raka pri otrocih, ki predstavlja boj otrok in njihovih družin s to boleznijo.

Predsednik republike je bil 4. septembra 2020 slavnostni govornik na odprtju jubilejnih 25. Tednov vseživljenjskega učenja, ki je zaradi zdravstvenih razmer potekalo virtualno.

Govor predsednika republike:

Učenje nas krepi kot posameznika, znanje nas utrjuje kot skupnost«

Spoštovani organizatorji Tednov vseživljenjskega učenja,

dragi prijatelji.

Pred nekaj dnevi so učenci in dijaki zakorakali v novo šolsko leto, danes pa boste v »šolske klopi« sedli tudi vi.

Vsi se spominjamo svojega prvega šolskega dne. Spominjamo se zvedavosti in vznemirjenja, ko smo prvič prestopili šolski prag. Morda tudi strahu. Ampak spominjamo se tudi iskrenega navdušenja nad vsemi novostmi, veščinami in znanjem, ki smo se jih bili naučili.

Ogromno smo se naučili. In zato smo se počutili nepremagljive. To nas je navduševalo in želeli smo vedeti več, osvojiti nova znanja in veščine. Iskali smo svojo osebno rast in sledili svojim sanjam.

To je učenje. Je radovednost, je veselje in življenjska radost, je nepremagljiva in neustavljiva moč, ki nikoli ne presahne.

Z znanjem smo nepremagljivi. Nič nas ne more ustaviti. Tudi virus ne. Z učenjem najdemo pot iz temin biti v zavedanje, kako zelo pomembno in neizogibno je, da se nikoli ne prenehamo učiti.

Učenje nas krepi kot posameznika, znanje nas utrjuje kot skupnost. Spodbuja nas, da delamo dobro, pomagamo drug drugemu ter krepimo in nadgrajujemo svoje znanje in veščine za boljši in lepši jutri.

Dragi organizatorji festivala,

kmalu zatem, ko smo dobili svojo državo, ste prepoznali priložnost in pomen, ki ga ima vseživljenjsko učenje za obstoj in prihodnost naroda in države.

Danes, četrto stoletja kasneje, so Tedni vseživljenjskega učenja nepogrešljiv steber naše skupnosti. Vaš pogum, vztrajnost in domiselnost vas ne uvrščajo zgolj med pionirje festivalov vseživljenjskega učenja, marveč med najuspešnejše prvake tega področja na svetu.

Ponosni in počaščeni sem, da vas lahko nagovorim na pragu jubilejnih 25. Tednov vseživljenjskega učenja. Dovolite mi, da vam ob obletnici iskreno čestitam in se vam v svojem imenu kot tudi v imenu ljudi, ki jih imam čast predstavljati, iskreno zahvalim za pomembno poslanstvo, ki ga opravljate.

Čas, v katerem živimo, je poseben. Od nas terja, da se prilagodimo novim razmeram in najdemo nove načine, da se družimo. V teh razmerah se še posebej zavedamo, kako zelo pomembno je, da krepimo in nadgrajujemo svoje znanje in veščine. Festival ste prilagodili sedanjim razmeram, zavedajoč se, da je v tem času še bolj pomemben za ljudi in za skupnost. Vsi smo vam zato neskončno hvaležni.

Sprejmite, prosim, moje iskrene čestitke z najboljšimi željami za vašo in našo prihodnost.

Na področju skrbi za starejše je predsednik Pahor v letu 2020 z veseljem prevzel častno pokroviteljstvo jubilejnega 20. Festivala za tretje življenjsko obdobje, ki se ob svetovnem dnevu starejših tradicionalno odvija v Cankarjevem domu v Ljubljani. Dogodek je bil, kljub velikim pričakovanjem in temeljiti organizaciji, zaradi poslabšane epidemiološke slike prestavljen na leto 2021, predsednik pa ostaja njegov častni pokrovitelj. Predsednik Pahor je tako ob mednarodnem dnevu starejših 1. oktobra na pogovor sprejel vodstvo Festivala za tretje življenjsko obdobje.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je ob svetovnem dnevu cerebralne paralize, 6. oktobra, sprejel predstavnike Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije – Sonček. Predsednik republike je v pogovoru podprl predvsem prizadevanja Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije – Sonček za vključujočo osnovnošolsko izobraževanje, ki ga izvajajo s projektom Korak k Sončku – Ena šola za vse. Prav tako je Predsednik Pahor Zvezi društev za cerebralno paralizo Slovenije – Sonček čestital za izjemno hitro sprejetje in dosledno izvajanje vseh preventivnih in zaščitnih ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe nove koronavirusne bolezni, s katerimi so učinkovito zavarovali zdravje uporabnikov in zaposlenih.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 14. oktobra udeležil osrednje prireditve ob 25-letnici delovanja Slovenskega društva hospic. Predsednik je v govoru poudaril, da je vsako prostovoljno delo pomembno, delo, ki ga opravljajo prostovoljke in prostovoljci Slovenskega društva hospic, pa je nekaj posebnega, saj ga opravljajo na posebej čustvenem področju. "V sebi še naprej ohranite izjemno notranjo moč in voljo, da delate v dobrobit drugih," je dejal predsednik republike. Predsednik republike je bil tudi častni pokrovitelj osrednje prireditve, posvečene 25-letnici delovanja društva. Ob tej priložnosti je Slovenskemu društvu hospic podelil zahvalo za njihovo nenadomestljivo vlogo na področju paliativne oskrbe in pomoči umirajočim in njihovim svojcem.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 7. novembra 2020 čestital Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije ob 100. obletnici organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v Sloveniji. Ob tem jubileju je predsednik Pahor podpisal Ukaz o podelitvi državnega odlikovanja zlati red za zasluge, ki ga je zveza prejela za izjemne zasluge pri povezovanju slepih in slabovidnih in pri spodbujanju njihovega vključevanja v družbo ter za uspehe pri uveljavljanju novih, izvirnih rešitev za temeljna vprašanja slepote in slabovidnosti.

Govor predsednika republike:

Spoštovani,

pred natanko sto leti sta dva zanesenjaka, Franc Dolinar in Alojz Levstik, ustanovila Društvo za podporo slepim, s čimer sta pričela dolgo, organizirano tradicijo spodbujanja enakosti in medsebojne pomoči.

In danes ponovno živimo v razmerah, ko resnično potrebujemo drug drugega.

Ko je naša človečnost še posebej na preizkušnji.

Ko nikogar ne smemo pustiti zadaj.

Prav aktualne zdravstvene okoliščine nas opominjajo na nujnost po vključujoči družbi in po solidarnosti, ki je zdaj dobesedno življenjskega pomena.

Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije že sto let osvešča slovensko javnost o življenju in delu slepih in slabovidnih. Posebej letos si zaslužite vse priznanje in čestitke za dolgoletna prizadevanja, ki izboljšujejo družbo, jo delajo bolj vključujočo, bolj solidarno in bolj človeško.

Ob tej častitljivi obletnici delovanja vaše organizacije sem se odločil, da vas odlikujem za izjemne zasluge pri povezovanju slepih in slabovidnih in pri spodbujanju njihovega vključevanja v družbo ter za uspehe pri uveljavljanju novih, izvirnih rešitev za temeljna vprašanja slepote in slabovidnosti. Veselim se, da vam bom lahko kmalu osebno vročil zlati red za zasluge.

Vse dobro in upam, da se kmalu vidimo.

Iskrene čestitke in ostanite zdravi!

Ob mednarodnem dnevu invalidov so predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije Igor Zorčič in predsednik Vlade Republike Slovenije Janez Janša 3. decembra s posebno slovesnostjo v Predsedniški palači obeležili mednarodni dan invalidov. Predsednik republike in gospod Borut Sever, predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije, sta ob tem imela priložnostni nagovor. Obeležitve se je udeležil tudi Dane Kastelic, predsednik Sveta za invalide Republike Slovenije. Ob mednarodnem dnevu invalidov trije predsedniki vsako leto tradicionalno priredijo sprejem za predstavnike invalidskih organizacij. Ker letos zaradi trenutnih epidemioloških razmer to ni bilo mogoče, so predstavniki in člani invalidskih organizacij obeležitev spremljali v neposrednem prenosu na spletni strani www.predsednik.si.

Govor predsednika republike:

Spoštovani predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije,

spoštovani predsednik Sveta za invalide Republike Slovenije,

spoštovani predstavniki invalidskih in drugih organizacij, ki skrbite za pravice invalidov in nas tokrat

*zaradi okoliščin spremljate v neposrednem prenosu,
spoštovani gospod predsednik državnega zbora in*

spoštovani gospod predsednik vlade.

3. decembra obeležujemo mednarodni dan invalidov – mednarodni dnevi nam dajo priložnost, da opozorimo na globalne probleme, izzive prihodnosti, pozdravimo napredke in zastavimo načrte za prihodnost.

Letos je drugačna obeležitev. Ne poteka v navzočnosti predstavnikov organizacij, društev in združenj, ki še posebej v tem času tankočutno spremljajo položaj in pravice invalidov.

Letošnje leto je tudi v znamenju soočanja s posledicami nove koronavirusne bolezni, ki se je globoko zarezala v našo družbo. Zato je posebno pozornost pri sprejemanju ukrepov za blažitev posledic treba še posebej nameniti vsem ranljivim skupinam.

Slovenija je med 153 podpisniki leta 2006 ratificirane Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov.

Državni zbor je leta 2008 sprejel Zakon o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in Izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov.

Vlada Republike Slovenije je šest let kasneje sprejela Uvodno poročilo o uresničevanju in implementaciji Konvencije o pravicah invalidov in ga poslala na OZN.

Konvencija je zgodovinsko pomemben dokument, saj je prvi pravno zavezujoč dokument Združenih narodov s področja invalidskega varstva, ki bo zagotovil uveljavljanje človekovih pravic oziroma načela enakih možnosti in enake obravnave ter preprečevanja diskriminacije, ki jo doživljajo invalidi na različnih področjih življenja.

Država zagotavlja spoštovanje in izvajanje deklaracije Združenih narodov, Standardnih pravil za izenačevanje možnosti invalidov in Konvencije o pravicah invalidov ter uveljavljanje Madridske deklaracije, v kateri je nakazana vizija pozitivnih ukrepov za socialno vključenost in nediskriminacijo evropskih invalidov.

Pozdravljam prizadevanja Varuha Republike Slovenije, ki je v aktualnem poročilu predlagal 27 priporočil, ki zadevajo položaj in pravice invalidov.

Lani junija sem podprl pobudo o umestitvi slovenskega znakovnega jezika v ustavo. Prepričan sem, da je treba tudi na ustavni ravni zavarovati pravice manjšin in jim omogočiti polno uveljavljanje človekovih pravic in svoboščin. 14. novembra 2014 smo v Sloveniji prvič obeleževali dan slovenskega znakovnega jezika v Sloveniji, ki ga je vlada razglasila v začetku tistega leta.

Sprejeli smo Zakon o izenačevanju možnosti invalidov in Zakon o osebni asistenci. Zgolj sprejem sicer nikakor ne pomeni, da dosledno živita tudi v praksi vsakdana. Pripombe so vsekakor vredne upoštevanja. Kaže jih namreč praksa vsakdana.

Zakon o izenačevanju možnosti invalidov preprečuje in odpravlja diskriminacijo, saj z njim postajajo invalidi ne glede na vrsto in stopnjo invalidnosti enakopravni člani naše družbe. Velik pomen pa pripisuje tudi vsem invalidskim organizacijam, ki v realnem življenju skrbijo za zaščito njihovih pravic.

Zakon o osebni asistenci je prinesel velik in težko pričakovan dosežek na področju povsem konkretne pomoči uporabnikom pri vseh njihovih opravilih doma in izven doma, saj gre za individualno in za invalida dostojanstveno skrb, prilagojeno njegovim potrebam in željam. Imeti osebnega asistenta je bila namreč dolgoletna želja številnih invalidov.

Vsako leto doslej smo sicer ugotavljali napredek. Vendar moramo biti hkrati pozorni tudi na dejstvo,

da je Evropsko sodišče za človekove pravice v obravnavo sprejelo tožbo dveh slovenskih invalidov proti državi zaradi nedostopnosti volišč.

V časih, ko se vsi soočamo s stiskami, moramo še posebno pozornost nameniti najšibkejšim med nami. Invalidi so pogosto osamljeni, s še večjimi problemi, kot so jih imeli doslej. Nizke invalidnine in posledična revščina, težka zaposljivost ob vse večjem odpuščanju, številne zdravstvene težave in nerazumevanje njihovih težav vodijo k povečevanju psiholoških stisk.

Nasilje, družinsko nasilje – verbalno in psihično – v naši družbi narašča. Na preizkušnji je dostojanstvo slehernika. Ko ga izgubiš, si izgubil mnogo več, kot pomeni zgolj beseda. Zato se moramo vzdržati vsake izjave in dejanja, ki ju lahko kdo razume kot žaljiva, nestrpna ali celo sovražna.

Tudi invalidi pozivajo k spoštovanju nediskriminacije. Prav diskriminacija namreč vsakogar boli, še zlasti tiste, ki se že tako pogosto počutijo odrinjeni na rob družbe. Naredimo več, kot je zgolj nujno potrebno, pazimo na besede, ki lahko ranijo, in dejanja, ki ne ostajajo neopažena. Zlasti nespoštovanje pravic slehernika. Spoštovanje dostojanstva je namreč naša velika dolžnost.

Ob mednarodnem dnevu invalidov želim veliko priznanje in zahvalo izraziti vsem, ki pomagata invalidnim osebam. Pohvala gre predvsem številnim društvom in združenjem invalidov, ki vsako na specifičnem področju skrbi za članice in člane, jim vliva moč in upanje, kar je v težkih časih nujno potrebno.

Če kdaj, je letos priložnost za iskreno zahvalo, pa tudi vzpodbudo ljudem, ki jim je prostovoljstvo blizu. Vsak, še tako majhen korak bo namreč nekoga osrečil. In veriga dobrih ljudi in njihovih nesebičnih dejanj je vse daljša. Prostovoljstvo je trden del slovenske duše in našega značaja. To smo že večkrat dokazali, stopili skupaj in premagali najtežje izzive.

In ker smo ravno na začetku tako posebnega decembra, je priložnost tudi za čestitke. Posebne, brez stiskov rok in objemov, a vendar še kako iskrene.

Naj bo letos lepa beseda močnejša od vseh preteklih dejanj.

Srečno in predvsem zdravo 2021 vam želim.

MED LJUDMI

Predsednik republike je v preteklem letu ob udeležbah na dogodkih pozdravljal zavzetost in predanost organizatorjev različnih kulturnih in drugih družabnih dogodkov po Sloveniji. Ob upoštevanju epidemioloških razmer ter ukrepov in priporočil za preprečevanje širitve COVID-19 so se organizatorji trudili pripraviti in izvesti dogodke ter tako ohranjati in spodbujati razvoj kulture in umetniškega izražanja. Predsednik Pahor je ocenil, da smo v času epidemije in po njej takšne dogodke pogrešali, zato so bili njegovi obiski tudi izraz hvaležnosti in spoštovanja do dela in iskrenih prizadevanj organizatorjev.

Predsednik republike Borut Pahor je 1. januarja s čestitko voščil staršema prvega novorojenčka v letu 2020. Predsednik Republike Slovenije je 17. decembra 2019 prejel pismo Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, ki je pozvala slovenske politike, da naj se ob novoletnih praznikih vzdržijo obiskovanja porodnic in novorojenčkov po slovenskih porodnišnicah. Predsednik republike se je odločil, da bo priporočilo zbornice spoštoval in je staršema in prvemu novorojenčku tako čestital s čestitko.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 6. januarja 2020 v Predsedniški palači tradicionalno sprejel skupino kolednikov iz župnij Zagorje in Trnje ter predstavnike Misijonskega središča Slovenije. "Hvala za vašo odprto roko, mnogim bo to odprlo nebo," se je predsedniku republike za vsakoletno pozornost in podporo kolednikom zahvalil Matjaž Križnar, ravnatelj Misijonskega središča. V imenu slovenskih misijonarjev je predsedniku Pahorju poklonil leseni kipec – ženo z otrokom z Madagaskarja – in mu prenesel globoko zahvalo za vso podporo pri delu, ki ga opravljajo po vsem svetu. Predsednik Pahor je nagovoril mlade odposlance miru in solidarnosti. "Zbirate sredstva, da pomagate tistim, ki nimajo. Vaša dejanja so plemenita, kažejo na vašo odprta in dobra srca. Upam, da je to velik navdih za vse, ki spremljajo vaše poslanstvo," je dejal predsednik Pahor. Dodal je, da je prav sporočilo miru pomembna misija kolednikov, ker si želimo, da bi se po mirni poti uredila vsa vprašanja, ki zadevajo odnose med narodi in državami. Poudaril je pomembno sodelovanje s slovenskimi misijonarji in spomnil na dobrodelno sodelovanje z monaškim knezom Albertom II. v podporo delovanju misijonarja Pedra Opeke, slovenskega misijonarja na Madagaskarju. Nagovor ob sprejemu kolednikov je predsednik Pahor sklenil z željo, da poslanstvo kolednikov ne bi bilo vidno samo ob začetku leta, temveč da bi plemenite vrednote, ki jih širijo, odzvanjale vse leto in v našo domovino prinašale mir in spokojnost. "Naj se novo leto začne z odprtim srcem, odprtega duha in z odprtimi rokami," je dejal predsednik republike.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 10. januarja udeležil slovesnosti ob odprtju novega športnega centra v Lučah. Predsednik republike je županu Cirilu Roscu čestital za slavnostno otvoritev športne dvorane, največjo finančno investicijo v zgodovini občine, ki jim jo je uspelo izvesti brez dolgov: "Takšni projekti zahtevajo potrpežljivost in vztrajnost, športna dvorana je pridobitev za naslednje generacije," je v nagovoru dejal predsednik Pahor. Čestital je tudi za dve imenitni priznanji, ki ju je občina prejela lani – postala je drugi najlepši kraj v Sloveniji in pridobila članstvo v skupini Gorniške vasi.

Obe priznanji povečujeta prepoznavnost občine kot trajnostno naravnane destinacije, usmerjene v športni turizem. "Luče imajo prihodnost. Iz kraja in ljudi je treba črpati optimizem," je dejal predsednik republike in poudaril, da bodo, ko se bo trajnostni razvoj nadaljeval, Luče dobile svojo priložnost, ki jo bodo prepoznali tudi mladi in tukaj nadaljevali slavno tradicijo tega kraja. Goste slovesnosti sta pozdravila tudi župan Ciril Rosc in Andreja Urh, ravnateljica Osnovne šole Blaža Arničič Luče. S simbolnim metom na koš so predsednik Pahor, župan Rosc, ravnateljica in člani projektne skupine dvorano slavnostno odprli.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 11. januarja 2020 udeležil slovesne prireditve ob 25. podelitvi priznanj za osebnost leta v akciji Ona ali on – dejanje leta in 25. obletnici delovanja Radia 94. Predsednik republike je bil na prireditvi slavnostni govornik in Radiu 94 ob 25. obletnici podelil »pisno zahvalo za 25 let skrbnega spremljanja utripa primorsko-notranjske regije in za navdihujoče humanitarno delovanje«. Kot je v nagovoru dejal predsednik Pahor, predstavlja prireditev edinstven regionalni dogodek v Sloveniji, ki slavi skupnost. Na gala prireditvi regionalnega Radia 94 v Postojni so razglasili osebnost leta 2019 po izboru poslušalcev radia, v sodelovanju z GZS in OZS pa nagradili podjetniški in gospodarski uspeh leta. Ona leta 2019 je postala predsednica Društva za zaščito živali Postojna Silva Bajc. Kot strastna zagovornica živali si je priznanje prislužila z delom v društvu in širjenjem zavesti o pravilnem odnosu do živali, na njeno pobudo je leta 2012 v okviru Bolnice za živali Postojna za nekaj let zaživel tudi zavetišče za živali. Za podjetniški uspeh leta je bilo nagrajeno družinsko podjetje EVMA iz Logatca, ki tempo razvoja vizualnih komunikacij v Sloveniji narekuje že več kot 30 let. Naziv gospodarski uspeh leta 2019 pa je šel v roke postojnski družbi Unika TTI, najstarejšemu domačemu veleprodajalcu igrač z lastno blagovno znamko Unikatoy, in ilirskobistriški družbi PET PAK, ki proizvaja plastenke PET s širokim vratom. Slovesnost se je zaključila z donacijo novega ultrazvočnega aparata podjetja TGP Logistika Koper Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo Postojna.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 18. januarja v Kobaridu udeležil jubilejnega 50. novoletnega srečanja, ki v pristrčnem vzdušju povezuje Slovence Videnske pokrajine in Posočja. Predsednik republike se je v slavnostnem govoru uvodoma zahvalil očetom tradicionalnih novoletnih srečanj, ki so pred pol stoletja na skromnejši način, a z veliko vizijo zasnovali srečanja, ter njihovim naslednikom iz treh občin, ki s prizadevnostjo ohranjajo to pogumno idejo. Dejal je, da meje, kot smo jo nekoč poznali na tem območju, danes ni več. "Vsi smo bili navajeni tega sožitja in sobivanja, vendar je bila geopolitika taka, da je bilo to sožitje do neke mere omejeno z mejo," se je tedanjega časa spomnil predsednik Pahor in spomnil tudi na tiste meje, ki še danes obstajajo v glavah. Ob tem je dejal, da je danes naš skupni evropski dom velika priložnost, da v zedinjeni Evropi vsak živi svojo lastno nacionalno identiteto, ob tem pa vsi skupaj gojimo tudi svojo evropsko identiteto. "Za vse, ki verjamemo v evropsko prihodnost in v to, da lahko znotraj nje in samo znotraj nje vsak od nas goji tudi nacionalno identiteto in vse druge identitete, je pred nami ogromno priložnosti in možnosti, ki jih v naslednjih letih ne smemo zamuditi, če nočemo, da bi se zgodovinske silnice obrnile nazaj. To je naša odgovornost," je pozval predsednik Pahor, ki srčno verjame, da je to odgovornost sedanje generacije našim prihodnjim rodovom, česar se kot predsednik republike zaveda in si bo za to še naprej prizadeval. V sklepnem delu slavnostnega govora je predsednik republike Občinam Bovec, Kobarid in Tolmin vročil posebno zahvalo za 50 let skrbnega povezovanja s Slovenci Videnske pokrajine. Zahvale so v imenu občin prejeli župani Valter Mlekuž, Marko Matajurc in Uroš Brežan. Kobariški župan Marko Matajurc je o jubileju dejal, da je predvsem priložnost, da si Slovenci tega območja obljubijo, da se bodo še naprej trudili ohranjati slovenski narod in kulturo v tem prostoru. V imenu zamejskih Slovencev je spregovoril David Klodič, ravnatelj Osnovne šole Špeter. Poudaril je pomembnost tradicionalnih srečanj za zamejske Slovence in ohranjanje maternega jezika. Pred prireditvijo se je predsednik republike Borut Pahor v prostorih Občine Kobarid na njihovo pobudo srečal z župani obmejnega območja Videnske pokrajine in Posočja, udeležili pa so se ga tudi predstavniki zamejskih slovenskih organizacij in drugi. V pogovoru so predsedniku republike predstavili življenje v obmejnem prostoru ter izzive in trende, s katerimi se srečujejo in jih zaznamujejo. Predsednik se jim je zahvalil za povabilo in dejal, da so spremembe v veliki meri odvisne od naše volje. "Ko se zdi, da ne moremo ničesar storiti, se moramo spomniti, da imamo otroke in vnuke," je poudaril.

Predsednik republike se je 2. februarja 2020 udeležil slovesnosti ob 100. obletnici ustanovitve Gasilskega pihalnega orkestra Loče. V slavnostnem nagovoru je predsednik republike spomnil, da bomo čez nekaj dni praznovali kulturni praznik: "Smo ena redkih držav, ki praznuje kulturo z državnim praznikom.

To potrjuje, kako pomembna je kultura za naš narod, kako pomembna je bila v preteklosti in kako pomembna bo v prihodnosti za naš narodni obstoj." Čeprav ob besedi »kultura« ponavadi najprej pomislimo na pisano besedo, saj nas kot narod najbolj utemeljuje jezik, je predsednik Pahor prepričan, da glasba ne zaostaja za njo. Spomnil je na številne slovesnosti, s katerimi smo nedavno slavili imenitne visoke obletnice, ki dokazujejo, kako pomembna je glasbena kultura za slovensko narodno identiteto.

Zaključne besede zahvale je predsednik republike namenil glasbenikom pihalnega orkestra sedanje generacije in prejšnjih generacij, ki »skozi osebno ljubezen do glasbe opravljajo pomembno narodovo poslanstvo«. Ob tej priložnosti je predsednik Pahor gospodu Ivanu Kovačiču, predsedniku Gasilskega pihalnega orkestra Loče, predal zahvalo predsednika republike ob 100. obletnici delovanja za edinstveno negovanje slovenske lokalne pihalne glasbene umetnosti in povezovanje skupnosti.

Predsednik republike je z obiski po Sloveniji zaokrožil cikel lokalnih, regionalnih in državnih proslav, ki so v letu 2020 slavile kulturo. Najprej se je 6. februarja udeležil prireditve Občine Črnomelj, nato je 8. februarja v Kranju obiskal tradicionalni Prešernov smenj in se zvečer udeležil prireditve ob 40. obletnici Kulturnega doma Nova Gorica, 18. februarja pa se je udeležil prireditve Občine Ravne na Koroškem ob slovenskem kulturnem prazniku in 70. obletnici smrti Prežihovega Voranca.

3. marca 2020 se je predsednik Pahor udeležil jubilejne 10. prireditve Delove priloge Ona in revije Onaplus, na kateri vsako leto podelijo naziv Ona leta – v preteklem letu so razglasili prejemnico naziva Ona desetletja. Ona desetletja je postala zdravnica Jožica Maučec Zakotnik. Predsednik republike je gostom slovesnosti najprej povedal zgodbo o Indijancu iz plemena Cherokee, ki je vnuku pripovedoval o boju med volkovoma, ki sta v notranjosti vsakega človeka: med dobrim in zlim volkom. Nauk zgodbe je, da zmaga tisti, ki ga hraniš. Tako kot pri posamezniku, je nadaljeval predsednik Pahor, je tudi v družbi pomembno, katerega od obeh volkov hranimo. Tako sami določamo, katere vrline in vrednote prevladujejo v družbi in navdihujejo posameznike. "Družba tudi s priznanji spodbuja dobre in plemenite vrednote ter s priznanji oblikuje atmosfero in duh časa. V tem smislu so priznanja, nagrade in nazivi aktiven oblikovalec vrednostnega okvira v družbi," je dejal predsednik republike in dodal, da si tudi priznanja, ki jih podeljuje revija Ona, zaslužijo našo pozornost in hvaležnost. Čestital je reviji ob njeni deseti obletnici za prispevek k pluralni slovenski medijski krajini: "Razumem, da se vse spreminja in da se spreminja tudi medijska krajina. Vendar ne toliko, da bi se spremenila sama pomembnost medijev kot stebra odprte in demokratične družbe." Ob zaključku nagovora je vsem nominirankam čestital za njihove dosežke, na katere tudi sam gleda z velikim občudovanjem.

Ob svetovnem dnevu Zemlje je 21. aprila 2020 predsednik Republike Slovenije Borut Pahor obiskal Bled. Udeležil se je srečanja z vodstvom Občine Bled, Društva za varstvo naravne ter kulturne dediščine Bleda ter predstavniki Ministrstva za okolje in prostor glede zaskrbljujočega ekološkega stanja Blejskega jezera in njegove revitalizacije. Predsednik Pahor se je z obiskom Bleda odzval na pobudo in povabilo blejskega župana Janeza Fajfarja za podporo prizadevanjem za ohranitev tega enkratnega slovenskega simbola.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je bil 23. junija 2020 slavnostni govornik na Koncertu ob dnevu državnosti in 250. obletnici smrti Giuseppeja Tartinija, ki ga je priredila Občina Piran. Predsednik republike je v slavnostnem govoru spomnil na čas nastajanja naše države, ko je bil eden najmlajših poslancev takratne Bučarjeve skupščine, ki je sprejela osamosvojitvene zakone.

Predsednik Pahor je 4. julija 2020 v Črni na Koroškem odprl novo turistično adrenalinsko atrakcijo – najdaljši neprekinjeni spust po jeklenici v Sloveniji – imenovano Olimpline. Pobudo zanj je dal preminuli koroški alpinist Grega Lačen. Glavni namen projekta je nadgraditi mrežo obstoječih izletniških točk in jih povezati v skupni turistični produkt, ki v obliki igre podaja naravno pestrost območja čezmejnega Geoparka Karavanke. Prireditve je potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 24. julija 2020 udeležil svečanega odprtja Vinoteke na Gradu Štanjel. Vinoteka je bila postavljena v okviru »Centra za promocijo lokalnih produktov z regionalno vinoteko«, financiranega iz evropskega projekta Agrotur II. Vodilni partner je bil Kmetijski inštitut Slovenije, pri projektu pa so sodelovali Univerza v Trstu, Univerza v Vidmu, Univerza v Novi Gorici, Občina Komen in Confesercenti Venezia. Cilj vseh, ki v projektu sodelujejo, je izboljšati kakovost in promocijo vina ter kraškega pršuta, ohraniti zdravo okolje in optimizirati lokalno ekonomijo z novimi turističnimi produkti, hitrejšim razvojem agroturizma in investicijo v center za promocijo lokalnih produktov z regionalno vinoteko.

Predsednik republike se je 10. avgusta 2020 udeležil slovesnosti ob 10. obletnici Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani. Svoj nagovor je začel z mislijo: "Ljubezen Slovencev do gora je iskrena in stvar narodne tradicije in identitete." Spomnil je na vrednote, ki so značilne za Slovence: vztrajnost, odprtost duha in želja po osvajanju novega. Prav te vrednote pa, tako predsednik Pahor, s planinstvom, gorništvom in alpinizmom Slovenci še krepimo in negujemo. Čestital je vsem zaposlenim v muzeju, da vzgajajo mlade v duhu trajnostnega razvoja in da je muzeju uspelo najti svoj prostor v slovenski muzejski krajini. Ob tej priložnosti je predsednik Pahor direktorici muzeja Ireni Lačen Benedičič vročil zahvalo predsednika republike Slovenskemu planinskemu muzeju ob 10. obletnici zavzete in predane skrbi za ohranjanje in predstavljanje kulturne dediščine s področij planinstva, alpinizma in gornišva na Slovenskem.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je bil 16. avgusta 2020 v Črenšovcih slavnostni govornik na slovesnosti ob državnem prazniku. Občina Črenšovci je v sodelovanju s Kulturno-turističnim društvom Črenšovci in Prekmurskim društvom generala Maistra Črenšovci tradicionalno obeležila državni praznik združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Pred slovesnostjo je predsednik Pahor položil venec k spomeniku duhovnika, domoljuba Jožefa Klekla starejšega.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 20. avgusta 2020 ob 210. obletnici obstoja obiskal Botanični vrt Univerze v Ljubljani, v katerem ga je sprejel dr. Jože Bavcon, vodja Botaničnega vrta. Predsednik si je ogledal semensko banko in razstavo fotografij rož pred tropskim rastlinjakom.

Predsednik Pahor se je 21. avgusta 2020 v Šmarjeti udeležil slavnostnega odprtja fontane vin Izvir cvička. V slavnostnem nagovoru ob odprtju je najprej izrazil hvaležnost krajanom za prisrčen sprejem. "Prevzet sem nad trenutkom, ki smo mu priča," je v čudovitem poletnem vzdušju na osrednjem vaškem trgu dejal predsednik republike, iskreno vesel, da se je po dolgem času spet lahko srečal z ljudmi. Posebej se je zahvalil županjam, županom ter drugim predstavnikom mestnih in občinskih organov povsod po Sloveniji, ki so v času epidemije ob skrbi za prebivalstvo tudi inovativno razmišljali o prihodnosti in nadaljnjem razvoju. Poudaril je, da je Slovenija kot narejena za trajnostni razvoj, saj imamo ljudi, ki naravo znajo ceniti in jo skrbno urejati. To pritegne pozornost vseh obiskovalcev in povečuje ugled države v tujini, je ocenil predsednik Pahor, zato si vsi še naprej prizadevajmo, da bo naša dežela lepo urejena. Ob koncu je navzoče pozval, naj nazdravijo na naše skupno zdravje in v poklon dobrim lokalnim turističnim praksam, ki navdihujejo. Cviček je avtohtono slovensko vino iz vinorodne dežele Posavje, o katerem je že konec 17. stoletja pisal Janez Vajkard Valvasor. Njegova posebnost je edinstvena mešanica rdečih in belih sort grozdja, od leta 2001 pa je zakonsko zaščiten z oznako priznana tradicionalno poimenovanje.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 22. avgusta 2020 na povabilo župana Občine Idrija Tomaža Venclja v Idriji udeležil Praznika idrijskih žlikrofov. Predsednik Pahor je v nagovoru izrazil veselje, da je, upoštevajoč zdravstveno situacijo, znova mogoče varno organizirati tovrstne dogodke. "Vsa mesta po Sloveniji oživljajo svoje korenine in idrijski žlikrofi so del tega kulinaričnega mozaika," je za medije povedal predsednik Pahor. Praznik idrijskih žlikrofov je, ob prireditvah, posvečenih idrijski čipki, osrednji festivalski dogodek v Idriji. Posvečen je idrijski kulinarčni posebnosti, žlikrofom, ki so zaščiteni kot »zajamčena tradicionalna posebnost«, značilna za rudarsko Idrijo, katere rudnik živega srebra je vpisan tudi na Unescov seznam.

26. avgusta 2020 se je predsednik republike na povabilo župana Občine Bohinj udeležil osrednje prireditve ob prazniku Občine Bohinj. Predsednik Pahor je v nagovoru poudaril pomen uspešnega povezovanja tradicije s trajnostnim razvojem lokalnih skupnosti. V okviru prireditve so bila podeljena priznanja Občine Bohinj, glasbeni del programa pa je, skupaj z drugimi lokalnimi in tujimi umetniki, popestrila domačinka, pevka Ana Soklič. Občina Bohinj 26. avgusta praznuje občinski praznik, ki je posvečen spominu na pohod štirih srčnih mož iz Bohinja na Triglav – na ta dan so leta 1778 Luka Korošec, Matevž Kos, Štefan Rožič in Lovrenc Willomitzer kot prvi stopili na 2.864 metrov visoko goro, slovenski simbol.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 29. avgusta 2020 v Mariboru udeležil slavnostne otvoritve 26. veslaške regate osmercev zDravoJutri, ki jo je pripravilo Študentsko veslaško društvo ob podpori fundacije zDravoJutri, in ob tem tradicionalno obiskal Festival Lent 2020. Predsednik republike je imel slavnostni otvoritveni nagovor in je izvedel prvi start tekmovanja. "Živimo v nekem posebnem, izjemnem času, ki od nas terja veliko discipline in prilagodljivosti," je dejal predsednik republike in ocenil, da bodo takšne razmere trajale še nekaj časa, zato moramo z inovativnostjo, drznostjo in pogumom, seveda ob spoštovanju omejitev, vztrajati in iskati nove poti za druženje ter rekreativna in profesionalna tekmovanja.

Kot je dejal predsednik, odločitev organizatorjev za izvedbo festivala Lent in regate kaže na vztrajnost in željo po ohranjanju tradicije, kar vzbuja veliko upanje za prihodnost teh dogodkov. "Vsem, ki se trudijo, moramo izreči občudovanje in hvaležnost, ki naj jo sprejmejo tudi kot navdih, da ne odnehajo," je z zahvalo vsem organizatorjem festivalov, športnih, kulturnih in vseh drugih prireditev, ki povezujejo našo skupnost, nagovor sklenil predsednik Pahor. Ob tej priložnosti je zaželel vse dobro ekipam veslačev, nato pa je skupaj z navzočimi dobre želje izrekel tudi slovenskim kolesarjem s Primožem Rogličem na čelu, ki so na ta dan začeli z dirko po Franciji. Predsednik republike je obisk v Mariboru izkoristil tudi za sproščen sprehod po mestu, ob katerem mu je župan Aleksander Saša Arsenovič razkazal prenovljeno mestno središče in mu v daljšem pogovoru predstavil načrte za nadaljnji razvoj mesta. V spremstvu direktorja festivala Vladimirja Rukavine si je predsednik republike ogledal pester festivalski program, ki je potekal na različnih prizoriščih po mestu. Srečal se je z glasbenikom Markom Soršakom - Sokijem in ustanoviteljico Zavoda 13 Petro Greiner, ki sta soustvarjala pester festivalski dan in sta za svoje izjemno delo v skupnosti pred nekaj leti prejela predsednikovo priznanje Jabolko navdiha.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 13. septembra 2020 udeležil prireditve ob 440. obletnici ustanovitve Kobilarne Lipica in reje lipicanske pasme konj. Predsednik republike je bil častni pokrovitelj praznovanja 440. obletnice Kobilarne Lipica. V slavnostnem nagovoru je predsednik Pahor čestital Kobilarni Lipica in njenim zaposlenim za častitljivo obletnico. Poudaril je, da je lipicanec eden ključnih simbolov Slovenije in slovenstva in s tem neizbrisljiv del naše istovetnosti. "Lipica je speča Trnuljčica, ki ste jo uspeli prebuditi," je ob zaključku govora dejal predsednik republike. Predsednik Pahor je na slovesnosti postal tudi častni boter lipicanske žrebičke, ki se je skotila 26. aprila. Kobilarna Lipica je ob jubileju pripravila glasbeno-konjeniško predstavo, v kateri so nastopili najlepši lipicanci Kobilarne Lipica ob spremljavi Policijskega orkestra in opernih solistov.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 1. oktobra 2020 obiskal Mestno občino Koper. Začel je s pogovorom na Radiu Capris, nadaljeval pa v stolnici Marijinega vnebovzvetja. Predsednik republike si je v spremstvu koprskega škofa msgr. dr. Jurija Bizjaka in stolnega župnika dr. Primoža Krečiča ogledal stolnico Marijinega vnebovzvetja, v kateri bodo v nameščene največje novorestavrirane cerkvene orgle v Sloveniji.

Stolni župnik dr. Krečič je predsednika republike ob koncu srečanja povabil na inavguracijo orgel, ki jo načrtujejo v drugi polovici 2021. Predsednik Pahor je obljubil, da se bo dogodka z veseljem udeležil in ocenil, da je sijajno, da bomo največje orgle dobili v času, ko bo Slovenija predsedovala Svetu EU, saj bo to omogočilo, da jih takoj pokažemo svetu. Sledil je obisk Gledališča Koper - Teatro Capodistria, kjer se je predsednik republike srečal z direktorico gledališča Katjo Pegan in gledališkim ansamblom, pozdravil pa je tudi otroke in starše pred prvo uro Gledališke šole v novem šolskem letu. Gledališče Koper - Teatro Capodistria je v letu 2020 obeleževalo 20. obletnico ustanovitve gledališča in 10-letnico festivala gledaliških predstav za mladije Pri svetilniku. Predsednik Pahor je ob tej priložnosti direktorici gledališča predal zahvalo predsednika republike za dosežke v razvoju uprizoritvenih umetnosti in vidne uspehe pri negovanju gledališke kulture med mladimi. Obisk v Mestni občini Koper je predsednik Pahor zaključil v Marezigah, kjer je bil osrednji gost pogovornega večera časopisa Obala Plus z naslovom »Jaz pa nekaj vem«.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 8. oktobra 2020 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma udeležil pogovornega večera z Vlasto Nussdorfer, nekdanjo Varuhinjo človekovih pravic Republike Slovenije in zdaj svetovalko predsednika republike. Na pogovornem večeru je Vlasta Nussdorfer predstavila svojo knjigo »Nekaj vam želim povedati«.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je bil 4. novembra slavnostni govornik na VI. Urbanem forumu Združenja mestnih občin Slovenije, ki je potekal virtualno pod naslovom »Mesta kot generator trajnostnega in digitalnega razvoja Slovenije: Trajnostna mobilnost in razvoj pametnih mest«. Z urbanim forumom, ki je potekal pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike, je Združenje mestnih občin Slovenije obeležilo 10-letnico delovanja.

Pisma državljanov

Na Urad predsednika Republike Slovenije je v obdobju od 1. decembra 2019 do 31. oktobra 2020 prispelo 383 pisem, od tega nekaj iz tujine, štiri anonimna in 338 pisem, povezanih z vprašanji o koronavirusu.

R	Glede na vsebino	2020	v %	ODSTOP	POV. INFO
1	Upravno-notranje zadeve	72	18,8	45	16
2	Socialno varstvo	50	13,1	23	6
3	Finančne in davčne zadeve	35	9,1	13	7
4	Sodne zadeve	30	7,8	1	1
5	Zdravstveno varstvo	27	7,0	14	4
6	Ostale zadeve	26	6,8	3	1
7	Ostale pravosodne zadeve	19	4,9	9	0
8	Zadeve, ki so poslane le v vednost	18	4,7	0	0
9	Delovna razmerja in brezposelnost	16	4,2	4	0
10	Osebna izjavljanja in razmišljanja	15	3,9	1	0
11	Policijski postopki ter javni red in mir	15	3,9	5	1
12	Šolstvo, znanost, religija, kultura in šport	14	3,6	9	6
13	Stanovanjske zadeve	11	2,9	9	5
14	Okolje in prostor ter naravne nesreče	10	2,6	9	5
15	Nerazumljiva pisma, pisci z oseb. težavami in ponavljajoči se pisci	10	2,6	0	0
16	Javne gospodarske službe	9	2,3	2	0
17	Pokojninsko in invalidsko varstvo	6	1,6	4	3
18	Poprava krivic	0	0	0	0
	Skupaj od 1 do 18	383	100	141	39
	Anonimna pisma	4	0,6	-	-
	Pisma, ki se nanašajo na ukrepe proti širjenju novega koronavirusa	338	46,6	63	-
	Skupaj	725	100	204	39

Pisma v tabeli so razporejena po vsebini glede na število vseh prejetih pisem v obdobju od 1. decembra 2019 do 31. oktobra 2020. Skupaj smo prejeli 725 pisem, od tega se 46,6 % prejetih pisem nanaša na ukrepe proti širjenju novega koronavirusa. Glede na to, da so ta pisma specifična za letošnje leto, smo ostala pisma glede na odstotek beležili neodvisno od teh pisem. Poleg odstotkov v tabeli beležimo še število pisem, ki smo jih odstopili v obravnavo pristojnim institucijam, ter v koliko primerih smo prejeli povratno informacijo. Z veseljem ugotavljamo, da povratna informacija ni bila zgolj samo informacija, temveč se je po našem posredovanju za marsikoga zadeva tudi uspešno uredila. Žal pa imajo tudi nekateri posamezniki svoja specifična pričakovanja in jim kljub ponujeni pomoči s strani pristojne institucije ni bilo mogoče ugoditi. V ostalih primerih smo posameznikom posredovali odgovor o naših pristojnostih in morebitnih napotitvah na druge institucije, ki jim glede na posamezno tematiko v okviru svojih pristojnosti lahko nudijo pomoč pri iskanju ustreznih rešitev za njihove težave.

Vlada RS je zaradi odkritih in potrjenih prvih okužb z virusom SARS-CoV-2 v mesecu marcu izdala Odredbo o razglasitvi epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije. S tem so se začeli sprejemati mnogi ukrepi za zajezitev širjenja virusa ter ukrepi za pomoč prebivalcem in gospodarstvu za omilitev posledic epidemije. V urad smo začeli prejemati s tem povezana mnoga pisma, zato smo dodali novo skupino, ki se navezuje na koronavirus – ne glede na področje, na katero se nanaša.

Pisma, ki se nanašajo na ukrepe proti širjenju novega koronavirusa, predstavljajo 46,6 % vseh pisem. Večina vseh teh pisem je bilo poslanih na več naslovov (urad predsednika republike, vlada, ministrstva ...) kot reakcija na aktualno dogajanje v času epidemije ter na interventne ukrepe, ki jih je sproti sprejemala vlada.

V pismih je bilo izraženo mnogo zaskrbljenosti, nezadovoljstva, jeze, konkretnih vprašanj, komentarjev na ukrepe kot tudi idej in predlogov za spoprijemanje s krizo ter tudi pisma podpore. Vsem, ki so pisali na več naslovov, smo se z nekaj spodbudnimi besedami prijazno zahvalili za pismo. V 63 primerih, ko je bilo pismo naslovljeno samo na urad, smo ga s prošnjo za pojasnilo ali ukrepanje odstopili na pristojno institucijo. V teh pismih je bila največkrat izražena stiska posameznikov, ko jim svojega življenja ni uspelo tako hitro prilagoditi novonastalim razmeram, največkrat pa niti ni bilo možnosti (javni prevoz, varstvo otrok, skrb za starejše in bolne, zdravstveni delavci, obiski zdravnikov ...). Bili smo tudi v stalnem stiku s konzularnim oddelkom Ministrstva za zunanje zadeve RS, saj je mnogo naših državljanov obtičalo v tujini z zelo oteženo možnostjo vrnitve v domovino, ko je bil tako rekoč čez noč ukinjen skoraj ves letalski promet. Za pomoč so se obračali na različne naslove in tudi na urad predsednika republike. V pismih beležimo tudi nekaj nerazumevanja ali nestrinjanja z ukrepi. Če se posamezniki z nekaterimi ukrepi niso strinjali in so posledice teh ukrepov predstavili na lastni izkušnji, smo tudi ta pisma odstopili pristojnim institucijam. Če pa je šlo le za nerazumevanje nekaterih ukrepov, smo jih napotili do uradnih spletnih strani, na katerih so bili ukrepi objavljeni, oziroma jim posredovali dostop do njih. Mnogo je bilo nejasnosti in vprašanj glede prehajanja državne meje v času omejitev potovanj v države s slabo epidemiološko sliko, prav tako glede prehodov med posameznimi statističnimi regijami in občinami. Tudi v teh primerih smo jih napotili na pristojne institucije oziroma jim priložili povezavo do več informacij. V tem času smo v uradu predsednika republike zabeležili tudi povečano število telefonskih klicev. Mnogokrat je posameznikom zadostoval že pogovor, da smo prisluhnili njihovim stiskam, saj je bilo tovrstnih klicev največ.

Za razliko od prejšnjih let, ko smo največ pisem prejeli s področja socialnega varstva, letos beležimo največ pisem s področja upravnih notranjih zadev, kar predstavlja 18,8 % pisem – neupoštevajoč pisma vezana na koronavirus. Še vedno pa je glavnina teh pisem iz tujine. V večini primerov gre za tuje državljane, ki prosijo za mednarodno zaščito, slovensko državljanstvo, zaposlitev v RS, podaljšanje bivanja v RS, za pomoč zaradi neodzivnosti naših upravnih organov, ali pa slovenski državljani za svoje partnerje, ki so tujci, prosijo za pomoč pri nastanitvi in ureditvi življenja v Sloveniji. Ta pisma običajno odstopimo v obravnavo na Ministrstvo za notranje zadeve RS. Nekaj slovenskih državljanov je zaprosilo za pomoč iz tujine npr. pri podaljšanju potnega lista, pri vizumih za vstop v druge države ipd. V ostalih pismih naši državljani prosijo npr. za vrnitev odvzetega vozniškega dovoljenja, opozarjajo na razne birokratske in dolgotrajnejše upravne postopke. V pristojno obravnavo smo odstopili 45 pisem, v ostalih primerih pa smo podali ustrezno pojasnilo in usmeritev na pristojno institucijo.

Sledijo pisma s področja socialnega varstva, ki predstavljajo 13,1 % vseh pisem. Problematika, vsebovana v teh pismih, se večinoma še vedno nanaša na prošnjo za pomoč v hudih materialnih in socialnih stiskah s pridruženimi boleznimi, ko si posameznik težko sam pomaga, socialne transferje pa so že izkoristili v celoti. Prejeli smo zelo konkretne prošnje za finančno pomoč – ta pisma smo največkrat odstopili na center za socialno delo s prošnjo, ali vendarle lahko kako pomagajo bodisi z nasvetom in napotitvijo na druge pristojne organe bodisi z izredno denarno socialno pomočjo. Ni zelo pogosto, pa vendarle včasih posameznik ne vidi več drugega izhoda kot v samomoru, kar tudi zapišejo v svojih pismih. V tem letu beležimo kar nekaj takšnih pisem. Pri teh smo še posebej pozorni in o tem nemudoma obvestimo pristojni center za socialno delo. Letos beležimo tudi nekoliko več pisem, ko se starša nista mogla dogovoriti glede varstva in vzgoje otrok. Ne glede na to, da so regularni postopki za skrbništvo v okviru pristojni službe že tekli, se je eden od staršev s prošnjo za pomoč obrnil tudi na predsednika republike, ker ni zaupal pristojnim službam in je bil prepričan, da so naklonjene drugemu staršu. V teh primerih smo posameznika največkrat povabili na pogovor v urad, sicer pa je bila tudi izražena želja za pogovor s predsednikom. Menimo, da lahko z iskrenim pogovorom še najboljše pripomoremo k reševanju stisk in posameznike napotimo drugam, drugih pristojnosti pa v uradu niti nimamo, kar tudi na prijazen način pojasnimo. V 23 primerih smo pismo odstopili v pristojno obravnavo, od teh večino na center za socialno delo, nekaj tudi na občino. V ostalih primerih smo posameznikom posredovali odgovor o naših pristojnostih in morebitnih napotitvah na druge institucije, kamor bi se lahko obrnili po pomoč v zvezi s svojimi težavami.

Vsa leta prejemamo tudi pisma s področja finančnih in davčnih zadev, običajno malo pod 10 %, tokrat jih beležimo 9,1 %. Posamezniki največkrat prosijo za finančna sredstva za različne projekte, sprašujejo glede plačila davka doma in v tujini, navajajo težave s krediti, prošnje za pomoč zaradi neodzivnosti institucij, prosijo za odpis dolga ipd. Mnogi zaprosijo za pomoč šele, ko je zaradi dolga že napovedana izvršba. V primerih, ko gre za dolg do FURSA, pismo odstopimo s prošnjo za ponovno preučitev situacije in o tem obvestimo tudi pristojni center za socialno delo. Po nam znanih povratnih informacijah se včasih vendarle lahko sklene preklic izvršbe ter novi dogovor o bodisi obročnem odplačilu dolga ali zamiku plačila. Marsikdaj so institucije s stiskami posameznikov seznanjene šele s strani urada predsednika republike, kamor je bila sploh šele tudi prvič naslovljena prošnja za kakršno koli pomoč. Pismo smo odstopili v 13 primerih.

7,8 % pisem je s področja sodnih zadev, kar je nekoliko manj kot v preteklih letih. Večina teh pisem se nanaša na nezadovoljstvo posameznikov v zvezi z izdanimi sodbami, zato prosijo za pomoč in ukrepanje predsednika republike. Nekaj posameznikov opozarja o svojih domnevah o pristranskosti in koruptivnosti sodišč. S področja sodnih zadev pisem običajno ne odstopamo razen v primeru predolгих sodnih postopkov, ko pisma odstopimo Ministrstvu za pravosodje RS. Teh pisem je bilo manj kot v preteklosti. V vseh ostalih primerih posameznikom posredujemo pojasnilo o naših (ne)pristojnostih.

Tudi na vseh ostalih področjih, kar je 7 % od vseh prejetih pisem (šolstvo, znanost, religija, kultura in šport; pisma z nerazumljivo vsebino, zdravstveno varstvo, policijski postopki ter javni red in mir, ostale pravosodne zadeve, osebna izjavljanja in razmišljanja ipd.), gre za individualne opise težav in nezadovoljstvo z različnimi postopki drugih državnih organov in ne nakazujejo na širšo problematiko, ki bi jo bilo treba izpostaviti. Iz priloženih tabel je po področjih razvidno, koliko je bilo vseh prejetih pisem skupaj, koliko je bilo pisem, odstopljenih v obravnavo na pristojne institucije, in kolikokrat smo dobili povratno informacijo.

Nekaj primerov vsebine pisem:

- Različne prošnje obsojencev (za hišni pripor, premestitev iz tujine v slovenski zapor, nevzdržne razmere v zaporu ipd.)
- Nezadovoljstvo z odločitvijo ZPIZ-a
- Prošnja za pomoč pri pridobitvi izjemne družinske pokojnine
- Prošnje za pomoč pri iskanju zaposlitve
- Opozorila na domnevno prirejena delovna mesta
- Domnevna diskriminacija delovnih invalidov
- Opozorila in prošnja za ukrepanje glede pretežkih šolskih torb
- Opozorila na neskladnost evropskega visokošolskega sistema pri vpisu na študij in prošnja za pomoč, ko ena država zahteva vsa potrdila za vpis na študij, še preden jih je bilo mogoče v RS pridobiti (npr. rezultate mature)
- Prošnja za pomoč zaradi hrupa
- Prošnja za pomoč pri urejanju ceste
- Pobuda za čimprejšnjo ureditev ceste na Koroško zaradi zagotavljanja prometne varnosti
- Prošnja za pomoč zaradi težav s sosedom
- Prošnja za pomoč zaradi slabo vzdrževanega občinskega stanovanja

Državljanke in državljani pogosto kličejo na urad predsednika z željo govoriti s predsednikom republike, da ga obvestijo o svojih največkrat težkih življenjskih razmerah in raznih krivicah, ki naj bi sem jim zgodile.

Včasih imajo zaradi nepoznavanja pristojnosti predsednika republike nekateri v zvezi s tem nerealna pričakovanja. V primerih, ko presodimo, da pogovor lahko vsaj nekoliko pripomore k reševanju težav posameznikov, le-te povabimo na pogovor v urad predsednika. V pogovorih sodelujejo, glede na področje, svetovalci predsednika republike oziroma strokovni sodelavci, v nekaterih primerih posameznike sprejme tudi predsednik republike.

KULTURA IN UMETNOST

Kultura in umetnost se pri delu predsednika republike Boruta Pahorja prepletata z obiski različnih dogodkov ob kulturnem prazniku in drugih priložnostih kulturnega praznovanja. Posebno pozornost kulturi in umetnosti predsednik Pahor izraža s podelitvijo državnih odlikovanj izjemnim slovenskim kulturnim ustvarjalcem, ki se uvrščajo v sam svetovni vrh kulturnega ustvarjanja. Predsednik republike v svojih nagovorih in pogovorih s pristojnim ministrom stalno opominja na velik pomen ohranjanja naše kulturne dediščine, za kar se predsednik Pahor izrazito zavzema. Tudi na protokolarnih dogodkih v Predsedniški palači slovenski umetniki s svojimi nastopi prispevajo k veličastnosti dogodka.

Praznovanju kulture je predsednik republike dal mesto ob začetku leta, 21. januarja 2020, z vročitvijo državnega odlikovanja red za zasluge Zvezi glasbene mladine Slovenije za izjemen prispevek k razvoju in širjenju glasbene kulture in ustvarjalnosti med mladimi. Odlikovanje je predsednik republike vročil na slavnostni akademiji ob 50. obletnici Zveze glasbene mladine Slovenije, ki je potekala na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana. Dogodek je potekal pod njegovim častnim pokroviteljstvom.

Predsednik republike vsako leto na poseben način in z veliko mero pozornosti obeleži slovenski kulturni praznik, enako tudi letos. Za uvod v praznovanje kulture se je 6. februarja 2020 v Črnomlju udeležil prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku. V svojem nagovoru je izpostavil pomen in vpliv kulture na našo narodno identiteto, ustanovitev lastne države in Slovencev kot nacije. Orisal je impozanten zgodovinski lok od Trubarja do danes in dejal: "Z izpričevanjem narodne istovetnosti smo izpričevali željo po svoji državi. Z ustanovitvijo lastne države pa smo se oblikovali kot nacija." Spomnil je, da so osnutek ustave nove samostojne države oblikovali kulturniki, in se zahvalil vsem, ki skrbijo, da kultura, ne glede na razlike, ki so med nami, ostaja trden most povezovanja. Na prireditvi so podelili Župančičeve diplome za pomembne enkratne dosežke in uspehe na področju kulturnega udejstvovanja. Kulturna priznanja so poimenovana po belokranjskem rojaku Otonu Župančiču, nemu največjih slovenskih književnikov, rojenemu v Vinici.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in gospa Tanja Pečar sta se 7. februarja 2020, na predvečer državnega praznika, udeležila državne proslave ob slovenskem kulturnem prazniku in sprejema za nagrajence Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada.

Prav na dan slovenskega kulturnega praznika, ki ga praznujemo 8. februarja, je Urad predsednika Republike Slovenije, kot običajno ob državnih praznikih, pripravil dan odprtih vrat. Predsedniško palačo je obiskalo 1.130 (tisoč sto trideset) obiskovalcev, ki so Prešernov dan počastili z obiskom predsedniške palače. Na ta dan so tako presegli 25.000 (petindvajset tisoč) obiskovalcev Predsedniške palače. Predsednik republike je v nagovoru čestital vsem Slovenkam in Slovincem doma in po svetu ter državljanom in državljanom z izrazi velikega upanja glede naše skupne prihodnosti. Ob tem je spomnil na Prešernov portret, ki visi na steni v njegovi pisarni. Kot je poudaril predsednik Pahor, sodimo med tiste države, ki imajo namesto vojaških generalov in drugih na steni kulturnika, ki je temeljna identiteta in podoba naše države. "France Prešeren nas je navdihnil s spravo s soselstvom, sodelovanjem, z vrlinami in kulturo dialoga, ki nas navdihuje kot skupnost," se je velikanu slovenske poezije poklonil predsednik republike. Slovesnosti so se udeležili letošnji Prešernov nagrajenec Stojan Kerbler ter nagrajenska in nagrajenci Prešernovega sklada Luka Juhart, Nina Ivanišin in Nejc Prah, prisotna pa sta bila tudi Ira Ratej, predsednica Upravnega odbora Prešernovega sklada, in minister za kulturo mag. Zoran Poznič. V imenu Prešernovih nagrajencev je obiskovalce nagovoril gospod Kerbler, ki je mlade spodbudil k potrpežljivosti pri razvijanju in negovanju

talenta. "Najti morate svoj prostor; moj prostor pa je bil domače dvorišče," je dejal. Praznični kulturni program so tokrat v živahnem vzdušju pripravile članice dekliškega pevskega zbora Gimnazije Želimlje pod vodstvom Polone Stegu.

Pred začetkom dogajanja v Predsedniški palači je predsednik republike dopoldne položil venec k Prešernovemu spomeniku v Ljubljani, popoldne pa obiskal tradicionalni Prešernov smenj v Kranju, ki je potekal pod njegovim častnim pokroviteljstvom. Na večer kulturnega praznika se je predsednik republike v Novi Gorici udeležil slovesnosti ob 40-letnici Kulturnega doma Nova Gorica, osrednje slovesnosti Mestne občine Nova Gorica ob kulturnem prazniku. Predsednik Pahor je imel na slovesnosti, ki je potekala pod njegovim častnim pokroviteljstvom, slavnostni nagovor. Navzočim je čestital ob prazniku in dodal najboljše želje. Dejal je, da osrednji spomenik v naši prestolnici ni namenjen vojskovodji, temveč pesniku, Francetu Prešernu, velikanu slovenske poezije. Tudi v predsednikovi pisarni, je povedal, je izobešen pesnikov portret, kar kaže na to, kako globoko je v nas zasidrana kultura.

V nadaljevanju se je predsednik Pahor zahvalil sodelavcem Kulturnega doma Nova Gorica, da s programom, ki ga ustvarjajo, gojijo trdno narodno pripadnost slovenstvu, hkrati pa se z mostovi prijateljstva in povezovanja odpirajo sosedom. Za konec je predsednik republike goriškemu Kulturnemu domu vročil posebno zahvalo ob 40. obletnici delovanja za spodbujanje ustvarjalnosti in čezmejnega kulturnega povezovanja. Zahvalo je v imenu ustanove sprejela direktorica Pavla Jarc. Skozi štiri desetletja ustvarjalnosti Kulturnega doma Nova Gorica so udeležence slovesnosti popeljali ustvarjalci z območja Nove Gorice – s pesmijo, glasbo, recitalom in plesom so pripravili prireditev z naslovom »Hiša z ustvarjalnim navdihom že 40 let«.

Tudi letos je predsednik Pahor dal posebno pozornost bralni kulturi. V Predsedniški palači se je 11. februarja 2020 srečal z Milanom Kučanom, Slavkom Preglom, dr. Andrejem Blatnikom in dr. Samom Rugljem, ki so ga seznanili s položajem slovenske knjige. Predsednik Pahor je srečanje pripravil na pobudo nekdanjega predsednika Milana Kučana, predsednika Foruma 21, v okviru katerega so pred časom pripravili srečanje o branju in knjigi pri nas – tedaj so oblikovali besedilo, ki povzema napotke za izboljšanje položaja branja, knjige in s tem tudi slovenskega jezika in s katerim so na ta dan seznanili predsednika Republike. Sogovorniki so predsedniku Pahorju predstavili podatke o branju, položaju avtorjev in založnikov pa tudi knjigarn in javnih knjižnic, ki kažejo na slabo stanje. Seznam svojih predlogov so strnili v naslednje naloge: sodelovanje pri spreminjanju kulturne krajine, krepitev mreže knjižnic, vrnitev sredstev za Javno agencijo za knjigo na raven iz leta 2010, spoštovanje intelektualne lastnine in avtorskih pravic, analiza Zakona o enotni ceni knjige in skrb za knjigo, ki mora postati vladna kategorija. Predsednika republike so prosili,

naj se s svojo avtoriteto vključi v skupne napore, ki naj pokažejo, kaj Slovenija na področju branja, knjige in svojega jezika želi in kaj zmore. Predsednik Pahor je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS seznanil s poudarki razgovora in prosil za mnenje, pojasnila in predloge. Predsednik Pahor šteje za pomembno odločitev, da bo v Predsedniški palači pripravil Posvet pri predsedniku republike o oblikovanju zaveznitva v podporo knjigi.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 18. februarja 2020 v Kotljah udeležil prireditve Občine Ravne na Koroškem ob slovenskem kulturnem prazniku in 70. obletnici smrti Prežihovega Voranca. Z udeležbo na tej prireditvi je predsednik Pahor zaokrožil ciklus lokalnih, regionalnih in državnih proslav, ki so slavile kulturo, začeni s prireditvijo v Črnomlju. V nagovoru je predsednik Pahor poudaril pomen kulture za našo narodno identiteto in razvoj, zlasti pa pomen jezika in njegovega ohranjanja v pogojih multikulturne globalne družbe. Izpostavil je prispevek kulture in kulturnikov za nastanek naše države. Ta kulturna prireditev se je imenitno povezala z obeleževanjem 70. obletnice smrti Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca. Predsednik Pahor je zato omenil njegova pisanja o trudu za Koroško po prvi svetovni vojni in izrazil veselje nad skupno obeležitvijo 100. obletnice koroškega plebiscita, za katero sta se dogovorila z avstrijskim predsednikom in prijateljem dr. Alexandrom Van der Bellnom. Skupno obeležitev predsednik Pahor vidi kot sporočilo zavezanosti trajnemu miru in skupni evropski domovini.

Ministrstvo za kulturo RS je v počastitev 160-letnice rojstva skladatelja Huga Wolfa, ki se je rodil v Slovenj Gradcu 13. marca 1860, leto 2020 razglasilo za Wolfovo leto. V sklopu praznovanj, ki so jih pripravili v Slovenj Gradcu, se je predsednik Pahor 22. februarja udeležil slavnostne akademije in pred začetkom položil venec k spominski plošči pred rojstno hišo skladatelja. 30. avgusta se je kot slavnostni govornik na osrednji slovesnosti ob letu Huga Wolfa, udeležil koncerta Simfoničnega orkestra RTV Slovenija s solistko Nuško Drašček Rojko. Prireditve je v živo prenašala tudi Televizija Slovenija.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 10. marca 2020 v Podnanosu pri Vipavi udeležil slovesnosti ob odkritju spominskega obeležja, postavljenega v spomin duhovniku in skladatelju Stanku Premrlu, avtorju melodije himne Republike Slovenije. Predsednik republike je bil na slovesnosti slavnostni govornik in je k novoodkritemu spominskemu obeležju položil venec. Odkritje spominskega obeležja je potekalo v luči 55-letnice skladateljve smrti in 115-letnice njegove uglasbitve Prešernove pesmi Zdravljica, katere sedma kitica je pred tridesetimi leti postala himna Republike Slovenije. Na slovesnosti, ki jo je povezoval Pavle Ravnohrib, so sodelovali člani trobilnega kvarteta Policijskega orkestra, Garda Slovenske vojske in duhovniški oktet Oremus. Obeležje v spomin Premrlu je oblikovala arhitektka Lucija Herle Poljanšek. Stanislav Premrl sodi med najbolj plodovite slovenske skladatelje. Melodijo Zdravljice je napisal leta 1905, prvič pa so jo izvedli 18. novembra 1917 v sklopu koncerta Glasbene matice.

Na prav posebno mesto v slovenski umetnosti sodi Boris Podrecca, naš najvidnejši in mednarodno najbolj uveljavljeni arhitekt sodobnega časa. Predsednik Pahor je 17. junija 2020 na posebni slovesnosti v Predsedniški palači Borisu Podrecci vročil državno odlikovanje zlati red za zasluge za izstopajoče arhitekturno ustvarjanje v mednarodnem prostoru.

Utemeljitev odlikovanja:

Boris Podrecca je naš najvidnejši in mednarodno najbolj uveljavljeni arhitekt sodobnega časa. Vizionar z več domovinami je človek odprtega duha in pronicljivega uma. Pionir postmodernizma, pisec številnih monografij in esejev o arhitekturi, nomad in svetovni popotnik je s svojim izjemnim ustvarjalnim opusom presegel slogovne okvire in klišeje. Kot sam pravi, ga vodi iskanje humanizma in bližine med ljudmi.

Rodil se je leta 1940 v Beogradu, nato pa se je njegova družina po drugi svetovni vojni preselila v Trst. Tam je obiskoval slovenske šole in se kot dijak pri Avgustu Černigoju navdušil nad umetnostjo. Družina se je preselila na Dunaj in tam je Podrecca sprva študiral kiparstvo na dunajski Akademiji uporabnih umetnosti, nato pa arhitekturo na Tehniški visoki šoli, kjer je leta 1968 diplomiral pri profesorju Rolandu Rainerju.

Z izjemnima kultiviranostjo in razgledanostjo si je z vrsto odličnih projektov in razstav že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja pridobil ugledno mesto v strokovnih krogih. Na Dunaj je prenesel mediteranske arhitekturne prvine in slovensko kulturo, predvsem z deli Plečnika in Fabianija, ki so prav po njegovi zaslugi v srednji Evropi vzbudila neverjetno zanimanje. Postavil je več razstav, med katerimi so bile nekatere posvečene slovenskim arhitektom: Plečnik na Dunaju, v Trstu in Pragi (1967), Fabiani na Dunaju (1982), Plečnik v Parizu in Ljubljani (1986).

Ob odmevnih projektih, kot so urbana harfa na ostankih berlinskega zidu, urbanizem za Nove Atene, preurejanje Benetk, Millenium Tower kot tedaj najvišji nebotičnik v Avstriji, je svetovna javnost postala pozorna na arhitekta več domovin in začela se je več desetletij dolga pot gostujočega predavatelja na najuglednejših šolah: bil je asistent na Politehnični visoki šoli v Münchnu in profesor na taki šoli na Dunaju, gostoval je na fakulteti za arhitekturo v Parizu, Univerzitetnem inštitutu za arhitekturo v Benetkah, Univerzi Pensilvanije v Philadelphii, Harvardu, v New Yorku, Londonu in Benetkah. V Stuttgartu je skoraj dvajset let vodil Inštitut za arhitekturno načrtovanje in teorijo prostora. Od leta 1972 ima na Dunaju sloviti arhitekturni biro z izpostavo v Benetkah, v katerem dela mednarodna zasedba arhitektov.

Podrecca je izviren ustvarjalec, vendar ne spregleda izročila, v katero se podaja. Prepričan je, da arhitektura izhaja iz tradicije – ne kot posnemanje, ampak kot nenehen ustvarjalni dialog s preteklostjo. Arhitektura je inteligentni kompromis, pravi.

Prostor njegovega izražanja in navdihovanja je srednja Evropa – kraji, v katerih se je rodil in rasel, so ga zaznamovali s svojim kulturnim in zgodovinskim izročilom in on jim to ljubeče vrača.

Z arhitekturnimi in urbanističnimi zamislimi je močno navzoč tudi v Sloveniji. Zasnoval je velike hotelske, posebne zasebne stavbe in občutljive javne objekte. Tartinijev trg, s katerega prenovo je mesto Piran počastilo 300. obletnico rojstva Giuseppeja Tartinija, je zanj najlepša kulisa, kar jih ima Slovenija.

Žitni most je med mostovi na Ljubljani nekaj posebnega, saj ustvarja posebno intimo z reko, vinska klet Novi Brič je uvrščena med sto najlepših klet v svetovnem merilu.

Podrecca je človek moderne dobe in mojster interpretacije sloga. Razume, da je sodobna arhitektura najprej podrejena kulturi bivanja. Takšno razumevanje erosa arhitekture, odnosa med prostorom, praznino in svetlobo se kaže v njegovih stavbah in mestnih trgih: nastanejo kot lepi okviri življenja, razpeti med mediteranskim in germanskim svetom, in tako zelo odražajo današnjo Evropo. O Podrecci so pisali in pišejo zgodovinarji, umetnostni zgodovinarji, urbanisti in arhitekti v številnih publikacijah

in vseh glavnih svetovnih jezikih. Ugotavljajo, da njegova nekako organska arhitektura išče najboljšo mero za uporabo in udobje ter ohranja preprostost, obenem pa je dostojanstvena. To je v arhitekturi najteže doseči, pravi tudi sam – arhitektura ima svojo tišino in prikriti jaz, je na voljo vsem časovnim spremembam in je večna.

Boris Podrecca »zna zgoreti za stvari, ki jih želi podariti ljudem«. Podarja arhitekturo, besede in misli. Državno odlikovanje je izraz spoštovanja in zahvala slovenskega naroda izjemnemu ustvarjalcu, kajti čeprav je ves svet njegov dom, domovine nikoli ni izgubil.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je bil 23. junija 2020 slavnostni govornik na Koncertu ob dnevu državnosti in 250. obletnici smrti Giuseppeja Tartinija, ki ga je priredila Občina Piran. Predsednik republike je ob prihajajočem državnem prazniku čestital državljanom in državljanom in dejal, naj se ga iskreno razveselimo, saj nam država omogoča biti gospodarji svoje usode, in poudaril, da naj se venomer trudimo delati za skupno dobro. Na Tartinijevem trgu je za glasbeni program ob počastitvi 29. obletnice osamosvojitve Slovenije in ob 250. obletnici smrti Giuseppeja Tartinija poskrbel Orkester Slovenske vojske pod vodstvom Aljoše Deferrija. Prireditelj je potekala v okviru projekta Tartini 250, katerega častni pokrovitelj je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Gre za leto dni trajajoč sklop kulturnih dogodkov, posvečenih spominu na znamenitega mojstra violine in v Piranu rojenega Giuseppeja Tartinija.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 18. septembra v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri pri Vrhniki udeležil odprtja začasne razstave Robot.si. V nagovoru je poudaril, da nas bogata slovenska tehnična dediščina opominja, da smo Slovenci narod inovatorjev. Povedal je, da bo prihodnost še bolj kot sedanjost temeljila na znanju in inovativnosti, pretekli razvojni dosežki pa lahko predstavljajo navdih za nove. Na razstavi so predstavljeni začetki slovenske robotike, ki segajo v konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja, ko so raziskovalci z inštitutov in univerz skupaj s strokovnjaki iz industrije razvili prve industrijske robote pri nas. Razstava obeležuje tudi stoletnico prve uporabe besede robot, ki jo je v drami R.U.R. zapisal češki pisatelj Karel Čapek.

Predsednik republike Borut Pahor je 30. septembra 2020 v Narodni galeriji svečano odprl razstavo Mojstrovine Pinakoteke Praškega gradu in imel slavnostni nagovor. Poudaril je, da priprava tako zahtevne razstave v težkih okoliščinah dodatno potrjuje odlično sodelovanje dveh prijateljskih in močno naklonjenih držav, Slovenije in Češke.

ŠPORT

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je velik ljubitelj športa. Leta 2019 je predsednik republike Borut Pahor podprl odločitev, da je 23. oktober 2020 postal državni praznik, dan športa. To je velika stvar za slovenski šport in njegov razvoj. Čeprav se predsednik Pahor vsako leto redno udeležuje organiziranih tekaških prireditev, se jih letos ni, saj so jih organizatorji zaradi ukrepov za zajezitev širitve COVID-19, razumljivo, odpovedali.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 24. januarja 2020 v Predsedniški palači sprejel Andreasa Zagklisa, generalnega sekretarja svetovne košarkarske zveze FIBA. Andreas Zagklis se je v Sloveniji mudil na povabilo Košarkarske zveze Slovenije, ki letos obeležuje 70 let.

Predsednik Pahor je 24. aprila 2020 v Predsedniški palači na posebni slovesnosti ob 100-letnici delovanja Nogometni zvezi Slovenije vročil državno odlikovanje zlati red za zasluge. Nogometna zveza Slovenije je visoko državno odlikovanje prejela za zasluge za uveljavitev nogometa v Sloveniji kot množičnega in vrhunskega športa. V imenu Nogometne zveze Slovenije je zlati red za zasluge sprejel njen predsednik Radenko Mijatović.

Utemeljitev odlikovanja:

Za zasluge za uveljavitev nogometa v Sloveniji kot množičnega in vrhunskega športa prejme ob 100-letnici delovanja Nogometna Zveza Slovenije zlati red za zasluge.

Aprila leta 1920 je bila ustanovljena Ljubljanska nogometna podzveza, prva krovna nogometna organizacija na Slovenskem in predhodnica današnje Nogometne zveze Slovenije. Začetki slovenskega nogometa pa segajo še malo dlje, v čas avstro-ogrsko monarhije, kjer so že pred koncem 19. stoletja nastajali prvi klubi. Ob tem je avstrijska oblast v šole poleg telovadbe uvedla tako imenovane igralne popoldneve, v katerih je nogomet zasenčil druge igre z žogo. Zlasti priljubljen je bil tako imenovani angleški nogomet, dijaki so zanj uporabljali besedo »football«, in že na začetku 20. stoletja so ga igrali na obeh ljubljanskih gimnazijah, omenjen pa je tudi v poročilih gimnazij in realk v Mariboru, Gorici, Celju, Idriji, Trstu, Novem mestu, Kranju, na Ptuj in v Celovcu. Ko je leta 1909 Stanko Bloudek iz Prage prinesel pravo usnjeno nogometno žogo in prve prave nogometne čevlje, je v Ljubljani že deloval prvi klub in kmalu so mu sledili drugi.

Maja 1911 sta se spopadla ljubljanski Hermes in tržaški klub Studentesca Sportiva, ki so ga prav tako pretežno sestavljali slovenski študentje – tisk je srečanju nadel ime »prva velika football tekma«. Igrišče v Tivoliju je bilo natančno odmerjeno, zaznamovano z belim peskom, imelo je zastavice in gledalce. »Ljubljana je vriskala« je pisalo v časopisu in povsod na slovenskih tleh, zlasti v Mariboru in Celju so

nastajali klubi, medsebojna srečanja pa so v letih pred prvo svetovno vojno že dobila ritem ligaških tekmovanj. Leta 1913 sta se v Ljubljani pomerili Ilirija in praška Slavija – tekma se je v zgodovino zapisala kot »življenjska tekma predvojne generacije ljubljanskih nogometašev«. Zbralo se je štiri tisoč gledalcev in poti nazaj ni bilo več. Za štiri leta jo je ustavila vojna, a ko so se fantje vrnili domov in slekli uniforme, se je z njimi vrnil tudi nogomet. Leta 1920 se je sedem klubov (dva ljubljanska, štiri mariborski in en celjski) združilo v Ljubljansko nogometno podzvezo, ki je bila del osrednje jugoslovanske zveze s sedežem v Zagrebu.

Kmalu zatem so izpeljali prvo slovensko nogometno prvenstvo in dobili najboljšega strelca, Stanka Tavčarja, ki je postal član jugoslovanske reprezentance in z njo nastopil na olimpijskih igrah leta 1920 v Belgiji. Tavčar je za dolga desetletja ostal edini član slovenskega kluba v jugoslovanski reprezentanci, ki se je leta 1930 s svetovnega prvenstva v Urugvaju vrnila z osvojenim četrtem mestom. Po koncu druge svetovne vojne je bila maja 1948 Nogometna zveza Slovenije obnovljena, življenje se je vrnilo v društva in klube in nogomet se je vrnil v šole in na travnike, a še nekaj deset let je bilo potrebnih, da so se nadarjeni slovenski nogometaši uveljavili v jugoslovanski reprezentanci in svetovnih klubih – imena, kot so Brane Oblak v sedemdesetih, Marko Elsner v osemdesetih in Srečko Katanec v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, nas s ponosom spominjajo na tisti čas.

Osamosvojitve Slovenije pred skoraj tridesetimi leti je spremenila vse. Slovenija je takrat dobila prvo samostojno reprezentanco in še istega leta so naši klubi zaigrali v slovenski nogometni ligi. Prvo uradno tekmo je slovenska reprezentanca odigrala v Estoniji junija 1992. Julija istega leta je Nogometna zveza Slovenije postala članica Mednarodne nogometne zveze, v žrebu za evropski pokal pa so sodelovali trije slovenski klubi. Slovenija je v kvalifikacijah za veliko tekmovanje prvokrat nastopila v bojih za evropsko prvenstvo 1996 in že v drugem poskusu ji je tudi uspelo – na svoje prvo veliko tekmovanje, evropsko prvenstvo 2000 v Belgiji, se je prebila po dodatnih kvalifikacijah, odločilni gol v zasneženem Kijevu je novembra 1999 prispeval Milan Pavlin, največje zasluge za uspeh pa je imel Zlatko Zahovič, ki je dosegel osem od dvanajstih zadetkov Slovenije na vseh tekmah. Maribor se je leta 1999 kot prvi slovenski klub prebil v Ligo prvakov. Na prelomu tisočletja se je pisala slovenska nogometna pravljica.

Uvrstitev na svetovno prvenstvo 2002 v Južni Koreji še danes razumemo kot čudež – reprezentanca, ki jo je vodil Srečko Katanec, se je pridružila svetovnim velesilam. Takrat je lahko vsakdo spoznal navdihujočo moč nogometa, saj smo v Sloveniji govorili skoraj samo o tem. Narodova samozavest je po prvem desetletju v lastni državi s tem dosežkom dobila novo potrditev, naši ljudje pa nove nacionalne junake. »Slovenija gre naprej« so postale tri mogočne besede. Slovenski reprezentanti so začeli dobivati priložnost igranja v najmočnejših tujih klubih, kar je mlado državo tudi na ta način umeščalo v evropski prostor in hkrati prispevalo k prepovedi domačega nogometa. Vzporedno z uspehi reprezentance pa se je začel na trdne temelje postavljati slovenski nogomet nasploh – ne le kot tekmovalna disciplina, temveč tudi kot način druženja in odraščanja mladih, kot vadnica fair playa in upoštevanja pravil in kot šola navijaške privrženosti. Pozneje se je naša nacionalna vrsta na svetovno prvenstvo uvrstila še enkrat, leta 2010, ko je bilo prvenstvo v Južni Afriki in je bil selektor Matjaž Kek. Predsedniku Nogometne zveze Slovenije Aleksandru Čeferinu pa se je uspelo zavihteti na čelo Evropske nogometne zveze.

Nogometna zveza Slovenije je zaslužna, da se je nogomet pri nas uveljavil kot množični in vrhunski šport in da smo dobili vrsto vrhunskih igralcev in trenerjev, ki dosegajo zavidljive uspehe v širšem mednarodnem okolju. Danes je pod okriljem zveze registriranih več kot 50.000 nogometašic in nogometašev, 1.500 trenerjev in več kot 1.000 sodnikov. V otroško nogometno šolo so vsako leto vključene cele generacije dečkov in deklic. Zveza prireja vrsto tekmovanj na nacionalni in regionalni ravni ter izvaja družbeno odgovorne projekte, ki se povezujejo z nogometom in mlade navdihujejo z vzorništvom in skozi igro tako, da se nihče ne čuti zapostavljen ali prikrajšan.

Predsednik Republike Slovenije se z visokim državnim odlikovanjem ob njeni stoletnici zahvaljuje Nogometni zvezi Slovenije za izjemne uspehe v množičnosti in odličnosti.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 9. junija 2020 na posebni slovesnosti v Predsedniški palači slovenski moški članski odbojgarski reprezentanci vročil državno odlikovanje red za zasluge za navdihujoče športne dosežke, uveljavljanje Slovenije na svetovnem športnem prizorišču in krepitev nacionalnega ponosa. V imenu slovenske moške članske odbojgarske reprezentance je red za zasluge sprejel kapetan Tine Urnaut.

V Mariboru je predsednik Pahor 29. avgusta 2020 odprl 26. veslaško regato zDravoJutri in obiskal tudi Festival Lent 2020. Regato osmercev zDravoJutri je pripravilo Študentsko veslaško društvo ob podpori fundacije zDravoJutri.

Na povabilo Kolesarske zveze Slovenije si je predsednik republike 20. septembra v Parizu ogledal zaključno etapo kolesarske dirke po Franciji Le Tour, na kateri sta najvišji stopnički dosegla izjemna slovenska kolesarja Tadej Pogačar in Primož Roglič.

V letu 2020 Republika Slovenija prvikrat obeležuje novi državni praznik, dan slovenskega športa, ki ga praznujemo 23. septembra. Prav predsednik Pahor je oktobra 2019 kot prvi podprl pobudo o razglasitvi dneva slovenskega športa za državni praznik. Leta 2020 je bil častni pokrovitelj prve obeležitve – osrednje prireditve ob novem državnem prazniku dnevu slovenskega športa, ki je bila na ta dan na Trgu republike v središču Ljubljane.

Predsednik Pahor je nastopil kot osrednji govornik in v svojem nagovoru poudaril pomen športa za zdravje, njegovo moč pri zagotavljanju ugleda naše države v tujini in dodal, da nas šport povezuje kot skupnost in nas združuje kljub razlikam, ki so med nami. Temu dogodku so sledila številna praznovanja po vsej Sloveniji, tudi v Predsedniški palači. Na posebni slovesnosti je predsednik Pahor v Predsedniški palači vročil državno odlikovanje zlati red za zasluge Atletski zvezi Slovenije ob 100-letnici organiziranega delovanja atletike v Sloveniji kot množičnega in vrhunškega športa. V imenu Atletske zveze Slovenije je zlati red za zasluge sprejel njen predsednik Roman Dobnikar.

Utemeljitev odlikovanja:

Ob 100-letnici organiziranega delovanja atletike v Sloveniji kot množičnega in vrhunskega športa prejme Atletska zveza Slovenije zlati red za zasluge.

Atletika je kraljica športov. Je najbolj zvesta antični olimpijski tradiciji in med vsemi športi najbolj najdosledneje sledi izvirnim olimpijskim načelom: hitreje, višje, močnejše. Atlet je drugo ime za športnika in pooseblja starogrški ideal telesnega in duhovnega ravnovesja.

Atletske vaje so se na Slovenskem pojavile že precej zgodaj v sokolski telovadbi. Bile so sestavni del telovadnega sistema in s tem pomemben del telovadnega mnogoboja. Pred prvo svetovno vojno so atletske vaje zaradi vplivov z Dunaja in Prage, kjer so jih uporabljali pri treningih nogometa, prevzeli v ljubljanski Iliriji. Ilirija se je tako leta 1919 iz nogometnega kluba preoblikovala v Športni klub Ljubljana z različnimi sekcijami in ena od njih je bila lahkootletska, vodil jo je Stanko Bloudek.

Čeprav bi za začetek atletike na naših tleh lahko šteli že leto 1887, ko se je pri dolenskem Sokolu v Novem mestu pojavila kot tekmovalni šport, ali pa leto 1891, ko je član celjskega Sokola Matija Benčan odlično nastopil na mnogoboju v Pragi, je po mnenju mnogih najoprijemljivejši mejnik leto 1920. Tedaj, po prvi svetovni vojni, je bilo septembra v Ljubljani organizirano prvo atletsko prvenstvo za moške. Istega leta je bila ustanovljena tudi Športna zveza Ljubljana s tehničnim odsekom za atletiko.

Nato so slovenski atleti uspešno tekmovali na prvenstvih Jugoslavije, leta 1922 so, sicer samo v treh disciplinah, nastopile tudi slovenske atletinje. Kljub hitremu začetnemu zaletu pa atletika ni mogla napredovati in se razvijati, saj ni bila vključena v športno vzgojo mladih. Še najbolj se je razvijala v okviru sokolskih društev, od koder je prihajala tudi večina takratnih državnih rekorderjev. Prvotno središče atletike je bila Ljubljana, kjer sta delovala dva kluba, Ilirija in Primorje. Leta 1924 je sledil prvi slovenski nastop na poletnih olimpijskih igrah, ko je Stanko Perpar v Parizu za Kraljevino SHS tekel na 200 metrov. Atletinje Ilirije so leta 1925 postale ekipne prvakinja kraljevine in postavile dva rekorda. Napredovala je tudi moška ekipa in ljubljansko Primorje je bilo ekipni prvak Jugoslavije v letih od 1933 do 1936. Tik pred drugo svetovno vojno so postajali vse močnejši tudi mariborski klubi Rapid, Maribor, Maraton in Železničar. Slovenski atleti so svojo kakovost potrjevali s številnimi zmagami in medaljami na balkanskih igrah, v evropske in svetovne deseterice pa se je redno uvrščal metalec kladiva Milan Stepišnik, ki je bil na olimpijskih igrah leta 1936 v Berlinu zastavonoša jugoslovanske reprezentance. Po koncu druge vojne je osrednje mesto na slovenskem atletskega zemljevidu prevzelo Celje, potem ko je dobilo prvi atletske stadion v Jugoslaviji.

Novi mejnik je bila ustanovitev Atletske zveze Slovenije leta 1948, istega leta, ko je Marko Račič nastopil na olimpijskih igrah v Londonu. V naslednjih letih je atletika po številčnosti in kakovosti dosegla predvojno raven ter jo potem tudi vedno bolj presegala. Napredovala je do dosežkov, kot so olimpijski finale Stanka Lorgerja leta 1956 v Melbournu, dve leti pozneje njegova in prva slovenska srebrna medalja na 110 metrov z ovirami na evropskem prvenstvu v Stockholmu, svetovni rekord na 80 metrov z ovirami Drage Stamejčič v Celju leta 1964 ter bron Nataše Urbančič v metu kopja na evropskem prvenstvu v Rimu leta 1974. To obdobje se je sklenilo z bronom Boruta Bilača na evropskem prvenstvu leta 1990 v Splitu.

Po osamosvojitvi Slovenije je tudi slovenska atletika začela samostojno pot v evropskem in svetovnem merilu, potem ko je oktobra 1992 najprej postala polnopravna članica Evropske atletske zveze, nato pa avgusta 1993 še članica Mednarodne atletske zveze. Le tri leta pozneje smo v Atlanti dobili prvo srebrno olimpijsko medaljo, ko je Brigita Bukovec nastopila na 100 metrov z ovirami, in nato leta 1999 prvo člansko bronasto medaljo Gregorja Cankarja v skoku v daljino na svetovnem prvenstvu v Seville. Vsi se spominjamo finiša bronaste Jolande Čepak v teku na 800 metrov v Atenah leta 2004 in nihče ni pozabil slovenske himne v čast Primožu Kožmusu – prvič, ko je v metu kladiva osvojil zlato medaljo leta 2008

v Pekingu, ter nato leto pozneje, ko je postal svetovni prvak v Berlinu. S srebrno medaljo na olimpijskih igrah v Londonu je potrdil, da je najuspešnejši slovenski atlet vseh časov. Nič manj se nismo veselili dosežkov Britte Bilač, Marije Šestak, Matica Osovnikarja, Merlene Ottey, Alenke Bikar, Brigite Langerholc, Helene Javornik in Roberta Rennerja, ki jim danes sledijo Martina Ratej, Maja Mihalinec Zidar, Maruša Mišmaš Zrimšek, Tina Šutej, Luka Janežič, Kristjan Čeh in drugi.

Posebna lepota atletike je v njeni zvestobi izročilu gibanja in skladnosti. Atletika v svoji vrhunskosti premika meje verjetnega, v svoji prvinskosti pa je dosegljiva vsakomur. V tem je njena iskrenost, v tem je njen mogočni navdih. »Morda privlači atletika sodobnega človeka zaradi svoje prvinskosti, zato ker mu predstavlja zvezo z njegovimi davnimi predniki, ki jim je bila uspešnost v teku, skoku in metu odločujoča v boju za obstanek,« je pred leti zapisal Jože Šturm.

Danes Atletsko zvezo Slovenije tvori šest združenj, v 68 klubov in društev pa je vključenih več kot 3.000 registriranih tekmovalk in tekmovalcev. Pregled razvoja in dosežkov slovenske atletike v več kot sto letih je poučen in navdihujoč prispevek k slovenski športni zgodovini ter oblikovanju naše identitete in samozavesti. Slovenska atletika med ljudi seže zlahka, zdi se, da se skoraj vsakdo kdaj pomeri v krosu, cestnem teku, maratonu ali gorskem teku, zdrava tekmovalnost in športno druženje sta za marsikoga način življenja. Kraljica športov nam daje junake, ki se zdijo, kot bi sestopili z Olimpa. Največje zasluge za sijajne uspehe ima Atletska zveza Slovenije in za to se ji država zahvaljuje z odlikovanjem.

Vročitvi odlikovanja je, kot je to običajno ob državnih praznikih, v Predsedniški palači sledil dan odprtih vrat. Predsednik republike je ob državnem prazniku čestital vsem državljanom in državljanom ter Slovenkam in Slovencem doma in po svetu. Obiskovalcem se je zahvalil, da so se odločili prvo obeležitev tega novega državnega praznika počastiti z obiskom Predsedniške palače. Poudaril je, da šport krepi naše zdravje in utrjuje ugled Slovenije v svetu, hkrati pa nas povezuje kot narod in skupnost. "Ob uspehih naših športnikov poslušamo eno himno in vihtimo eno zastavo," je povezovalno vlogo športnikov in športa poudaril predsednik Pahor, ki je v nagovoru omenil tudi možnost, da bi praznik postal dela prost dan, kar bi ljudi lahko spodbudilo, da ga posvetijo športnim dejavnostim in počastitvi vsega, kar nas pri športu navdihuje. Obiskovalcem je zaželel, da bi praznik praznovali iskreno in da bi nas še bolj povezoval in spodbudil k športni aktivnosti. Ob tej priložnosti so predstavniki Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paraolimpijskega komiteja predsedniku republike izročili parašportno zavezo gibanju.

Damijan Lazar, predsednik zveze, je dejal, da je praznik pomemben tudi za slovenske parašportnike in sovpada tudi z evropskim tednom športa #BeActive. "Šport je eden od mostov socializacije invalidov v družbo," je ob predaji zaveze poudaril gospod Lazar.

Predsednik Pahor je 1. oktobra 2020 sprejel člane častnega odbora za pripravo 27. svetovnega kongresa Zveze za mednarodni šport za vse TAFISA, ki bo prihodnje leto v Sloveniji. Častni odbor sta v uvodu nagovorila predsednik republike in Wolfgang Baumann, generalni sekretar TAFISA. Predsednik Pahor se je članom odbora zahvalil za srečanje in izrazil upanje, da bodo kljub nekaterim omejitvam priprave na kongres potekale nemoteno. Wolfgang Baumann, generalni sekretar TAFISA, je predsedniku republike prenesel prisrčne pozdrave Ju-Ho Changa, predsednika vodilne svetovne organizacije na področju športa za vse, in zahvalo za dosedanjo podporo. Generalni sekretar Baumann je poudaril pomen fizične aktivnosti v času, ko se zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusne bolezni zapirajo šole in telovadnice. Posledice so žal že zaznali, saj beležijo povečanja telesne teže pri otrocih. Zato bo, tako generalni sekretar Baumann, to osrednja tema kongresa TAFISA v prihodnjem letu. Na kongresu v Portorožu bo organizacija TAFISA obeležila 30. obletnico ustanovitve. V imenu organizacijskega odbora je častni odbor pozdravil Janez Sodržnik, prvi podpredsednik Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez. Pozdravila je tudi dr. Simona Kustec, ministrica za izobraževanje, znanost in šport RS.

ZNANOST IN ŠOLSTVO

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 17. junija 2020 na posebni slovesnosti v Predsedniški palači vročil državno odlikovanje zlati red za zasluge dr. Boštjanu Žekšu za svoje znanstveno, raziskovalno in vodstveno delo in za izjemen prispevek k uveljavljanju Republike Slovenije v svetu.

Utemeljitev odlikovanja:

Dr. Boštjana Žekša njegovi raziskovalni dosežki postavljajo za enega naših najbolj eminentnih fizikov. Od leta 1987 je član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, dva mandata je bil njen predsednik. Ob tem je tudi član pomembnih mednarodnih znanstvenih združenj, med njimi Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu, zaslužni profesor Univerze v Novi Gorici, predsednik združenja Rastoča knjiga in še mnogo več.

Akademik Žekš je v Ljubljani obiskoval klasično gimnazijo in razmišljal, da bi postal odličen zdravnik kakor njegov oče. Ko se je zgodilo, da se je vpisal na fiziko, se je odločil, da bo odličen fizik. Preden je postal redni profesor za biofiziko na Medicinski fakulteti, je bil raziskovalec, najprej na Odseku za teoretično fiziko Instituta Jožef Stefan. V Sloveniji je sodeloval z najprodornejšimi znanstveniki, kmalu pa je domovina za njegovo vedoželjnost postala premajhna. Deloval je v različnih evropskih znanstvenih središčih in na Japonskem, izredno pomembna izkušnja zanj pa je bilo obdobje, ko je kot redni profesor fizike predaval v Braziliji.

*Ves čas je objavljaj. Raziskovalna dela iz teoretske fizike in biofizike so mu v mednarodnih strokovnih časopisih in samostojnih publikacijah prinesla veliko število citatov. Zaradi njegovega dela in odkritij bolje razumemo lastnosti feroelektričnih kristalov z vodikovimi vezmi, uvedel je teoretski model za popis feroelektričnih in antiferoelektričnih tekočih kristalov in pojasnil fizikalne vzroke za različne oblike rdečih krvničk in njihovo obnašanje. Znanstvena monografija, ki sta jo o tem objavila z Robertom Blincem (*Soft Modes in Ferroelectrics and Antiferroelectrics*) in je izšla leta 1974 v Amsterdamu, je bila prevedena v ruščino in kitajščino ter se še danes citira. Akademik Žekš ima številne mednarodne znanstvene nagrade in priznanja, v Sloveniji je prejel skoraj vse, od nagrade Sklada Borisa Kidriča leta 1980 do Zoisove nagrade za življenjsko delo leta 2019.*

Dr. Boštjan Žekš je najprej in scela znanstvenik, a je še veliko drugega. Je drzen in prodoren iskalec – znanja, resnice, poti do ljudi. Kot minister za Slovence v zamejstvu in po svetu je zasnoval povezovanje naših znanstvenikov, ki živijo na tujem, kot minister za kulturo je imel poseben posluš za knjigo, jezik in besedo – meni, da smo Slovenci zaradi njih čudežni narod. Kot soustanovitelj prve mednarodne podiplomske šole pri nas je že v devetdesetih letih prejšnjega stoletja dokazoval, da za znanje ni meja. Vedno je slovel kot izjemen mentor in to je še danes: nevsiljiv in zanesljiv vodnik, kažipot modrosti za vsakogar, ki ga zanima pot in ne le cilj.

Za izjemen prispevek k razvoju znanosti in ugledu slovenskega znanstvenoraziskovalnega dela v svetu ter za vse njegovo vodstveno delo se država Slovenija dr. Boštjanu Žekšu zahvaljuje z zlatim redom za zasluge.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 19. junija 2020 sprejel dr. Simono Kustec, ministrico za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije. Srečanje predsednika republike in ministrice je potekalo v luči iztekajočega se šolskega leta, ki ga je zaznamovala epidemija nove koronavirusne bolezni.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 23. junija v Predsedniški palači priredil sprejem ob podelitvi priznanj inženirska iskra 2020. Slovesnost je potekala v okviru projekta Inženirke in inženirji bomo!, katerega častni pokrovitelj je predsednik Republike Slovenije. Inženirska iskra je priznanje za najbolj inovativne dosežke, ki jih je v zadnjem letu prepoznala ekipa Inženirke in inženirji bomo!.

Predsednik republike je 20. avgusta ob 210. obletnici obstoja obiskal Botanični vrt Univerze v Ljubljani, kjer ga je sprejel dr. Jože Bavcon, vodja botaničnega vrta. Dr. Bavcon je predsednika Pahorja in predstavnike Univerze v Ljubljani, Biotehniške fakultete, in pobudnike postavitve kipa ustanovitelju Botaničnega vrta v Ljubljani Francu Hladniku popeljal skozi bogastvo rastlinskih vrst vrta. Predsednik si je ogledal semensko banko, razstavo fotografij rož pred tropskim rastlinjakom in nedavno postavljeni kip Idričanu Francu Hladniku. Predsednik republike in dr. Bavcon sta govorila tudi o problematiki financiranja in dejstvu,

da ima ljubljanski botanični vrt lahko tako dolgo tradicijo predvsem zaradi strasti in znanj zaposlenih in prostovoljcev. Predsednik Pahor je poudaril, da si Botanični vrt Univerze v Ljubljani, kot eden izmed najstarejših vrtov v jugovzhodnem delu Evrope, zasluži vso pozornost pri reševanju problematike nadaljnega kakovostnega razvoja in z njim povezanega financiranja. Botanični vrt Univerze v Ljubljani deluje že od leta 1810 in je najstarejša kulturna, znanstvena in izobraževalna ustanova z nepretrganim delovanjem v Sloveniji. V njem je več kot 4.500 rastlinskih vrst, podvrst in oblik, od katerih je več kot tretjina domačih, ostalo pa so rastline iz različnih predelov Evrope in drugih kontinentov. Vrt sodeluje s številnimi botaničnimi vrtovi s celega sveta in je že 210 let varuh biotske raznovrstnosti.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je 30. novembra 2020 z videosporočilom nagovoril udeležence slovesne podelitve Gospodarske zbornice Slovenije za najboljše inovacije. Slovesna podelitev je potekala ob Dnevu inovativnosti v virtualnem okolju.

Govor predsednika republike:

Spoštovani gospe in gospodje,

gospodarstvo in kreativni sektor sta stebra družbenega napredka. Ključ je v njunem povezovanju. V vključevanju tistega, kar na prvi pogled izgleda nepovezljivo. Tistega, kar ni nujno tržno, vendar je potrebno za večjo produktivnost in uspešen preboj. Temeljna konkurenčna prednost vsakega podjetja namreč izvira iz inovativnega in kreativnega pristopa.

V svetu je ta praksa v veliki meri že uveljavljena. Kulturni in kreativni sektor je v letu 2019 v državah Evropske unije zaposloval 7 in pol milijona ljudi, kar je skoraj 4 odstotke vseh zaposlitev. Področje je zaradi svoje posebnosti v času koronakrize sicer posebej ranljivo. To je prepoznala tudi Evropska komisija, ki je kulturo in kreativnost kot del načrta za okrevanje vključila med prednostne projekte Evropske unije.

Vloga ustvarjalnih poklicev v družbi in gospodarstvu je edinstvena. Kulturni in kreativni sektor nimata vpliva zgolj na izboljšanje življenj posameznikov, blaginje posameznikov. Vplivata tudi na preoblikovanje skupnosti. Ob tem pa ustvarjata rast in delovna mesta. Kreativni in kulturni sektor poleg izjemne nematerialne vrednosti ustvarjata skoraj 5 in pol odstotka bruto dodane vrednosti Evropske unije. Predvsem v mikro in malih podjetjih, kar je značilno tudi za našo državo.

Tudi v Sloveniji zaznavamo večje razumevanje prelivajočega se učinka sodelovanja gospodarstva s kulturnim in kreativnim sektorjem. Še vedno pa zmogljivosti te panoge ostajajo v precejšnji meri neizkoriščene. V Sloveniji je v kreativni ekonomiji zaposlenih 7 odstotkov vseh zaposlenih. V preteklih letih je ta sektor na letni ravni ustvaril 2,7 odstotka prihodkov, ustvarjenih v celotnem slovenskem gospodarstvu. Bruto dodana vrednost na zaposlenega v tej panogi je znašala dobrih 45.000 evrov in je bila višja od povprečja gospodarstva.

Vse to kaže, da sta kultura in kreativnost področji z izrazitim potencialom. Ob vključevanju v redne procese gospodarskih podjetij sta lahko inovacijsko gonilo in pomoč pri iskanju kreativnih rešitev. Osnova kulturnega in kreativnega sektorja je prav ustvarjalnost. In njen učinek je pogosto inovacija. Prav ta nadgradnja kreativnosti v inovacijo prinaša dobrobiti tako za skupnost kot za gospodarstvo.

Zato je ključno ustvarjanje ustreznih okoliščin, ki ustvarjalce, podjetnike in ustanove na področju kulturnega in kreativnega sektorja povežejo, prepletejo in pripeljejo po poti od kreativnosti do končnega rezultata.

Vaša današnja mednarodna konferenca, ki je usmerjena prav v kohezivno moč takšnega sodelovanja, je prav gotovo korak v pravo smer.

Ob zaključku naj izrazim svoje iskrene čestitke vsem nominiranim podjetjem, predvsem pa zmagovalcem. Vaši izjemni in prebojni projekti so dokaz, da Slovenija zmore svoje znanje, ideje in kreativnost prebiti v svetovno primerljive inovacije. Nobenih razlogov ni, da bi Slovenci zaostajali za drugimi narodi. Čeprav smo majhna država, lahko s svojo pametjo, inovativnostjo in vztrajnostjo ne samo tekmujejo, ampak sodelujemo in zmagujemo.

Najlepša hvala za vaš prispevek. Še naprej vam želim uspešen dan. Hvala.

Podelitev državnih nagrad in priznanj za izjemne dosežke v znanstvenoraziskovalni dejavnosti je bila – zaradi ukrepov, povezanih z zaježitvijo pandemije COVID-19 – v letu 2020 pripravljena v obliki filma, posvečenega letošnjim nagrajenkam in nagrajencem. Dokumentarni film »Vrhunci slovenske znanosti v luči nagrajencev za izjemne dosežke 2020« je bil 1. decembra 2020 predvajan na drugem programu Televizije Slovenije. Film je vključeval slavnostni nagovor predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Govor predsednika republike:

*Spoštovana gospa ministrica,
spoštovani gospod predsednik odbora,
drage nagrajenke in nagrajenci,
drage prejemnice in prejemniki priznanj,*

prišel je čas v letu, ko se v Sloveniji podeljujejo nagrade in priznanja znanstvenicam in znanstvenikom. To je tradicionalni praznik slovenske znanosti, ki ga imamo že od povojnega obdobja pod različnimi imeni – Kidričeve nagrade, nagrade RS za znanstvenoraziskovalno delo in od leta 1998 Zoisove nagrade, ki so se jim kasneje pridružila tudi Puhova priznanja in sedaj še Puhove nagrade.

V vsej tej dolgi tradiciji nikoli ni bilo vprašljivo samo podeljevanje in z njim povezano praznovanje. Sedaj pa je bilo – zaradi pandemije, ki nas je vse prizadela in zaradi katere se moramo, res moramo vsi skupaj obnašati tako, da jo bomo preživeli s čim manj žrtvami in s čim manjšimi posledicami.

Prav zaradi ohranitve te tradicije je prav, da se je odbor za nagrade odločil za organizacijo podelitve tudi v teh težkih časih, seveda v skladu z zahtevami borbe s pandemijo. Seveda je drugače.

Zato nagrajencem in prejemnikom priznanj ob čestitkah izrekam tudi svoje obžalovanje, da danes tukaj ne more biti širokega občinstva z njihovimi najbližjimi, z njihovimi sodelavci in učenci, ki bi se z njimi veselili njihovega priznanja. To bomo pač morali pustiti za drugič, za čas, ko bomo na tak ali drugačen način, toda s skupno zavzetostjo premagali to krizo.

Te nagrade so in so vedno bile najpomembnejša priznanja, ki jih država Slovenija podeljuje svojim znanstvenikom. Vsi ali skoraj vsi slovenski znanstveniki, ki nekaj pomenijo, so v tej elitni družini, kamor danes vstopate tudi vi, današnji nagrajenci in prejemniki priznanj. S tem se vam država Republika Slovenija zahvaljuje za vaše zavzeto in uspešno delo.

Ukvarjanje z znanostjo je težko delo, zahteva znanje in garanje, zahteva pripadnost. Zahteva celo življenje. Da ste prišli do uspehov, na katere smo skupaj z vami ponosni, ste morali marsikaj žrtvovati, pri tem pa ste, verjamem, delali z veseljem in radostjo, ki sta nujna pogoja za uspeh pri tako zelo zahtevnem delu. Delali ste v pogojih, ki najbrž niso optimalni, zato je vaš uspeh še toliko večji in ga še toliko bolj cenimo.

Ob taki priliki, kot je današnja, se lahko vprašamo, kakšna je pravzaprav slovenska znanost. Po mojem jo lahko ocenimo kot kar dobro s trendom izboljševanja in napredovanja.

Kvaliteta naše znanosti raste, kar se vidi po sodelovanju naših znanstvenikov na svetovnem odru, po boljših in pomembnejših objavah njihovih del in tudi po tem, da naši diplomanti, doktorandi in mladi znanstveniki brez posebnih težav dobijo mesto na uglednih inštitucijah po svetu.

To je seveda prav in lepo, toda morda bi se morali vsi skupaj bolj potruditi za njihovo vračanje ali vsaj za ohranjanje povezav.

Skratka, zdi se, da je vse lepo in dobro urejeno. Le včasih potarnamo, da ni dovolj dobre povezave med znanostjo in raziskavami na eni strani ter gospodarstvom in družbo na drugi, pa seveda znanstveniki in znanstvenice se stalno pritožujejo nad premajhnimi sredstvi, ki jih imajo za svoje raziskave.

Ker pa se znanstveniki glede sredstev pritožujejo vedno in povsod, bi bilo za Slovenijo treba le podrobneje pogledati, kakšno je stanje in ga primerjati na primer z Avstrijo. In stanje pri nas ni prav dobro. Groba ocena nam pove, da Avstrija v ta segment na prebivalca vlaga približno 3,5-krat več kot mi.

To je ogromna razlika, ki jo lahko le delno pripišemo nižjim dohodkom in nižjim življenjskim stroškom pri nas.

Ker verjamemo, da je znanost pomembna za razvoj, za razvoj na vseh področjih od zdravstva do planiranja in upravljanja družbe, lahko dvomimo, da bomo tiste, ki jih lovimo, na tak način kadar koli ujeli.

Potrebovali bomo resen premik in resno odločitev, da je znanost ključna za našo bodočnost.

V znanost bomo morali vključevati več ljudi in jim dati optimalne pogoje, ustanavljati bomo morali nove raziskovalne inštitucije in jim dati optimalne pogoje, saj brez tega vse skupaj nima pravega smisla, seveda pa od teh novih ljudi in novih inštitucij tudi zahtevati, da izpolnjujejo svojo misijo.

To bo rešilo tudi naš problem sodelovanja znanosti z gospodarstvom in družbo, saj je jasno, da je za tak prenos znanja najpomembnejši prenos ljudi, za tega pa ni možnosti, dokler vzgajamo mlade znanstvenike v obsegu, ki zadostuje le za obnovo znanstvenih inštitucij. Tako bo tudi več mladih videlo svoj življenjski cilj v znanosti.

Vsem današnjim nagrajenkam in nagrajencem vnovič čestitam in želim še veliko znanstvenih dosežkov ter strokovnega in osebnega zadoščenja.

IV. POMEMBNE PODROBNOSTI

V VEČNI SPOMIN

Na pobudo predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja je bila od torika, 4. februarja 2020, do četrtega, 6. februarja 2020, v preddverju Predsedniške palače odprta žalna knjiga za pokojnim nekdanjim predsednikom Predsedstva SR Slovenije Janezom Stanovnikom in nosilcem odlikovanja »zlati častni znak svobode Republike Slovenije«. Predsednik Pahor se je vpisal v žalno knjigo in poslal sožalno pismo družini preminulega nekdanjega politika in predsednika Zveze združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Slovenije (ZZB NOB) Janeza Stanovnika. Predsednik Pahor je v sožalnem pismu med drugim zapisal, da bo Janez Stanovnik "Slovencem ostal v spominu kot pomembna osebnost svojega časa, kot partizan, močno značajna osebnost, zvesta svojim prepričanjem, a odprtega duha in srca".

Vodja kabineta predsednika republike dr. Alja Brglez je v imenu predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja 22. februarja 2020 položila cvet na grob nekdanjega predsednika republike dr. Janeza Drnovška pred obletnico njegove smrti. Dr. Alja Brglez je bila vodja kabineta dr. Drnovška v času, ko je bil predsednik vlade. Predsednik republike Borut Pahor je upošteval željo družine pokojnega, da obletnico smrti nekdanjega predsednika republike dr. Drnovška obeleži na način, ki bi bil za prostor in okolje manj obremenjujoč, ter tudi tako izkaže spoštovanje do njegovih življenjskih prepričanj. Zato se je namesto z vencem spomina na predsednika dr. Drnovška letos poklonil s cvetom vrtnice, ki, položena na grob, izpričuje večno spominjanje.

Ob smrti nekdanjega ljubljanskega nadškofa in metropolita msgr. Alojzija Urana je predsednik republike Borut Pahor 11. aprila 2020 izrazil iskreno sožalje nadškofu msgr. dr. Zoretu in Slovenski škofovski konferenci.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 2. junija 2020 na sedežu stranke SD v Ljubljani vpisal v žalno knjigo, odprto v spomin na umrlega dr. Janeza Kocijančiča.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 5. avgusta 2020 v Državnem zboru Republike Slovenije v Ljubljani vpisal v žalno knjigo, odprto v spomin Francu (Feriju) Horvatu, nekdanjemu predsedniku DZ. V Državnem svetu se je predsednik republike vpisal v žalno knjigo, odprto v spomin državnemu svetniku Bojanu Kontiču. Pred tem pa se je vpisal tudi v žalni knjigi, odprti v spomin na oba pokojna na sedežu stranke SD v Ljubljani.

Predsednik republike se je na isti dan, 5. avgusta, udeležil žalne seje Sveta Mestne občine Velenje ob smrti velenjskega župana in državnega svetnika Bojana Kontiča. Predsednik Pahor je imel na žalni seji govor. Pred tem se je vpisal v žalno knjigo, ki je bila odprta v prostorih Mestne občine Velenje.

Predsednik Pahor se je 3. septembra 2020 udeležil žalne seje ob smrti nekdanjega predsednika Državnega zbora Franca (Ferija) Horvata v Državnem zboru Republike Slovenije.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je 10. novembra 2020 udeležil simpozija ob 100. obletnici rojstva dr. Alojzija Šuštarja (1920–2007), nekdanjega ljubljanskega nadškofa in metropolita, na katerem so predstavili tudi znanstveno monografijo, ki je izšla ob obletnici.

PRESEDNIK JE REKEL

»Za vse, ki verjamemo v evropsko prihodnost in v to, da lahko znotraj nje in samo znotraj nje vsak od nas goji tudi nacionalno identiteto in vse druge identitete, je pred nami ogromno priložnosti in možnosti, ki jih v naslednjih letih ne smemo zamuditi, če nočemo, da bi se zgodovinske silnice obrnile nazaj. To je naša odgovornost.« (v govoru na 50. novoletnem srečanju Slovencev Videnske pokrajine v Kobaridu, 18. 1. 2020)

»Skupaj z drugimi miroljubnimi ljudmi povsod po svetu se bomo borili, da takih grozot ne bo nikoli več. Nikoli več!« (v izjavi ob udeležbi na komemoraciji ob 75. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau v Varšavi, 27. 1. 2020)

»Smo ena redkih držav, ki praznuje kulturo z državnim praznikom. To potrjuje, kako pomembna je kultura za naš narod, kako pomembna je bila v preteklosti in kako pomembna bo v prihodnosti za naš narodni obstoj.« (v govoru na slovesnosti ob 100. obletnici Gasilskega pihalnega orkestra Loče, 2. 2. 2020)

»Z izpričevanjem narodne istovetnosti smo izpričevali željo po svoji državi. Z ustanovitvijo lastne države pa smo se oblikovali kot nacija.« (v govoru na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku v Črnomlju, 6. 2. 2020)

»Zavedati se moramo, da je odgovornost ustvariti učinkovit, kakovosten in pregleden pravosodni sistem pravzaprav odgovornost vseh treh vej oblasti. Trendi sprememb so v zadnjem času spodbudni, vendar je prostora zaboljšave še dovolj.« (v govoru na odprtju sodnega leta 2020, 12. 2. 2020)

»Na tej spominski slovesnosti smo se zbrali, ker nam ni vseeno. Ker nismo ravnodušni. Ker negujemo vrednote človekovega dostojanstva, solidarnosti in sožitja in smo zavezani trajnemu miru.« (v govoru na spominski slovesnosti ob 76. obletnici izgnanstva in begunstva ter 75. obletnici vrnitve v Komnu, 14. 2. 2020)

»Ohranjanje zgodovinskega spomina ni edini način, da se izognemo morebitnim ponovitvam, je pa eden izmed zelo pomembnih.« (v govoru na spominski slovesnosti ob 76. obletnici izgnanstva in begunstva ter 75. obletnici vrnitve v Komnu, 14. 2. 2020)

»Enotnost, ki je bila izražena na plebiscitu leta 1990, ni padla z neba. Pravljičnost osamosvojitve, te slovenske zgodbe o uspehu, je zgodba o nastanku te enotnosti. Kljub temu da smo mislili različno, smo se pogovarjali, smo se spoštovali.« (v pogovoru z dijaki Prve gimnazije Maribor, 20. 2. 2020)

»Živimo v času, ko je doma in v svetu več negotovosti in nepredvidljivosti. Lažje se bomo svetu prilagajali ali ga spreminjali, če bo med nami vladala neka splošna atmosfera zaupanja.« (v izjavi ob predlogu, da Državni zbor RS izvoli Janeza Janšo za novega predsednika vlade, 26. 2. 2020)

»V primeru nepremostljivih razlik in nasprotij si moramo prizadevati za to, da se te razlike in ta nasprotja ne bi poglobila v izključevanje ali celo v politično in družbeno razklanost.« (v izjavi ob predlogu, da Državni zbor RS izvoli Janeza Janšo za novega predsednika vlade, 26. 2. 2020)

»Veliko navodil nam pravi, da si ne segamo v roke, da se ne objemamo, da pazimo na medsebojno razdaljo in podobno. To je treba upoštevati. Vendar pa je ves ta moj nagovor namenjen temu, da na vse druge načine ohranimo in okrepimo občutek za skupno in skupnost.« (v nagovoru državljanom in državljanom ob razglasitvi epidemije, 12. 3. 2020)

»Pomagali si bomo tako, da bomo skrbeli zase in za drugega. Pomagali si bomo ne nazadnje tudi tako, da smo, kolikor je mogoče, človeško prijazni v vseh okoliščinah. Tovrstne krize preizkušajo človeški značaj. Zdaj moramo vsak zase in vsi skupaj pokazati v nas najboljše in najbolj plemenite vrline. Pogum, srčnost in solidarnost.« (v nagovoru državljanom in državljanom ob razglasitvi epidemije, 12. 3. 2020)

»Veliko vas je, za mnoge med vami ne vemo. Vemo pa, da prav vsakomur izmed vas dolgujemo veliko hvaležnost in posebno spoštovanje. Vi ste trden steber, ki podpira našo človečnost, in silna sapa, ki razpihuje plamen našega upanja. Ste naš navdih.« (v govoru ob virtualni vročitvi priznanja Jabolko navdiha – vsem, ki v času spopadanja z epidemijo novega virusa požrtvovalno in nesebično skrbijo, da življenje teče karseda normalno, 29. 3. 2020)

»Prijateljstvo in solidarnost med narodi in državami že dolgo časa nista bila tako neposredno življenjskega pomena – domala za vse nas.« (v govoru na obeležitvi dneva slovensko-ameriškega prijateljstva in zaveznitva z veleposlanico Združenih držav Amerike Lyndo C. Blanchard v Predsedniški palači, 6. 4. 2020)

»Pomembno je, kakšni ljudje bomo izšli iz te krize.« (v nagovoru stanovalcem Doma starejših občanov Tezno v Mariboru, 7. 4. 2020)

»Demokracija je bila vzvod naše državnosti in ostaja pogoj našega vsestranskega razvoja.« (v poslanici v počastitev 30. obletnice prvih demokratičnih in večstrankarskih volitev, 8. 4. 2020)

»Ohraniti moramo vero v človečnost, strpnost in potrpežljivost, spodbujati vse vrste sodelovanj, zlasti mednarodnega, vztrajati pri spoštovanju demokratičnih vrednot in si na vse načine medsebojno pomagati.« (v govoru ob državnem prazniku dneva upora proti okupatorju v Kristalni dvorani predsedniške palače, 27. 4. 2020)

»Tam do sprejetja prvega svežnja ukrepov za spopad z epidemijo se mi je zdelo sodelovanje med vlado in opozicijo vzorno. Tudi sodelovanje med institucijami je bilo vzorno.« (v pogovoru za oddajo Faktor na TV3, 20. 5. 2020)

»Naučil sem se, spoznal sem, to spoznanje imam tudi danes v našem pogovoru, da ima politik enako pravico kot vsi drugi, da se izreka o vsem, tudi o medijih. Ampak da je modro, da je pametno, če se komentarjev glede medijev vzdrži.« (v pogovoru za oddajo Faktor na TV3, 20. 5. 2020)

»Sprava je pot, ki se nikoli ne konča. Če se konča, se začne trpljenje.« (v govoru na slovesnosti ob 30. obletnici prve spravne slovesnosti v Kočevskem rogu, 6. 6. 2020)

»Zelo pomembno je vedeti veliko in več, toda ključno je biti srčen.« (v nagovoru devetošolcem na zaključni slovesnosti devetošolcev Osnovne šole Kozje, 15. 6. 2020)

»Po mojem mnenju gre za vprašanje rešitve najpomembnejšega ustavnopravnega in političnega problema današnje Slovenije.« (v nastopu na seji Državnega zbora Republike Slovenije glede nujnosti pravočasnega sprejema sprememb volilne zakonodaje, 18. 6. 2020)

»V tej čudoviti domovini je dovolj prostora za vse, če se bomo spoštovali in vzpodbujali – in ga ne bo nikoli dovolj, če se bomo izrivali ali celo izključevali.« (v slavnostnem govoru na osrednji slovesnosti ob dnevu državnosti, 24. 6. 2020)

»Slovenija se je v času zdravstvene krize odlično odrezala. Ne gre samo za relativno nizko raven okuženosti in tudi smrtnosti. Gre za to, da smo kot demokratična država ukrepali v skladu z vladavino prava.« (v slavnostnem govoru na osrednji slovesnosti ob dnevu državnosti, 24. 6. 2020)

»Kadar se zdi, da je dialog izčrpan, se je treba vrniti k dialogu.« (v nagovoru na srečanju s protestniki v predsedniški palači, 3. 7. 2020)

»Današnje dejanje je dejanje upanja, ki vliva optimizem in bodri plemenita srca obeh narodov in vseh narodov. To dejanje je tako veliko in sporočilno, da sploh ne zadeva samo Slovence in Italijane, ampak vso Evropo in vse njene narode. To je stoletno dejanje.« (v govoru ob podpisu dokumenta, s katerim je bil Narodni dom vrnjen v last slovenske narodne skupnosti v Italiji, Trst, 13. 7. 2020)

»To je zaslužena zmaga vseh tistih, ki so dolgih sto let in danes iskreno verjeli v sožitje, sočutje, spoštovanje, vzajemnost in skupno Evropo.« (v govoru ob podpisu dokumenta, s katerim je bil Narodni dom vrnjen v last slovenske narodne skupnosti v Italiji, Trst, 13. 7. 2020)

»Veliko lažje je ustvarjati sovražnike, težje je graditi prijateljstva, še težje je odpustiti. Verjetno najtežje se je iz zgodovine res kaj naučiti. Zgodovine ne moremo spremeniti, lahko pa spremenimo prihodnost.« (v videonagovoru mednarodni skupnosti na osrednji spominski slovesnosti ob 75. obletnici napada z atomsko bombo na Hirošimo, 6. 8. 2020)

»Ljubezen Slovencev do gora je iskrena in stvar narodne tradicije in identitete.« (v nagovoru na slovesnosti ob 10. obletnici Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani, 10. 8. 2020)

»Kot osebnosti vas bodo bolj oblikovali porazi kot zmage.« (v pogovoru z mladimi v Celjskem mladinskem centru, 27. 8. 2020)

»Mi smo po velikosti relativno majhna država, veliki pa toliko, kolikor imamo dobre ideje.« (v nagovoru veleposlanicam in veleposlanikom Republike Slovenije in visokim predstavnikom Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije na 24. rednem letnem posvetu slovenske diplomacije, Brdo pri Kranju, 3. 9. 2020)

»Vsaka nestrpnost in sovraštvo se začneta z besedami in majhnimi dejanji, z malimi gestami zlobe, ki prerastejo v veliko zlo, preden se tega večina sploh zave. Tako se je zgodil fašizem, ki je tukaj na Rabu pokazal svoj obraz.« (v govoru na spominski slovesnosti ob obletnici osvoboditve nekdanjega italijanskega fašističnega taborišča Kapor na otoku Rabu, 5. 9. 2020)

»Najboljši način za reševanje sedanjih svetovnih groženj je učinkovit multilateralizem.« (v videonagovoru na jubilejnem 75. zasedanju Generalne skupščine Organizacije združenih narodov, ki je potekalo virtualno, 24. 9. 2020)

»Ne mislimo vsi enako. Tudi o virusu in o tem, kako ga premagati, nimamo vsi enakega mnenja. A virus napada brez izjeme, ne glede na to, kaj si kdo misli o njem – podležejo pa tisti, ki so bolj ranljivi.« (v videonagovoru državljanom in državljanom ob razglasitvi epidemije, 19. 10. 2020)

»Pozivam parlamentarne stranke, da dosežejo dogovor o sodelovanju pri premagovanju sedanje krize, da vsi v politiki osredotočimo pozornost na to vprašanje in si prizadevamo za vseljudsko enotnost, razumevanje in solidarnost.« (v govoru v počastitev državnega praznika dneva suverenosti v Veliki dvorani Predsedniške palače, 25. 10. 2020)

»Spotikavci so čudovit spomenik strpnosti. Vabijo, spotaknejo nas, da se spomnimo in opomnimo, kako pomembno je, da se vzdržimo vsega sovraštva, tudi besednega, ki bi v skupnosti ustvarilo vtis, da težav ne moremo rešiti po mirni poti.« (v nagovoru ob odkritju spominskih tlakovcev »spotikavcev« pred nekdanjo vilo Ebenspanger v Ljubljani, 5. 11. 2020)

»Od nas je odvisno, kakšno digitalno družbo bomo imeli. Oblikujemo jo sami. Namesto sovražnega govora se lahko odločimo za govor ljubezni. Odvisno je od nas. Poskusimo in poglejmo, kaj se bo zgodilo.« (v videonagovoru na 18. mednarodni mladinski konferenci, ki je potekala virtualno, 5. 11. 2020)

»V takih pogojih čutim dolžnost, da se kot predsednik republike, ki se redko obrne na voditelje parlamentarnih strank, da morda vnovič premislijo o odgovoru, ali sporazumu, koordinaciji parlamentarnih stran, ki bi dialogu dala priložnost, da postavi mostove med temi razlikami, ki se sedaj zdijo nepremostljive.« (v slavnostnem govoru na obeležitvi 30. obletnice podpisa Sporazuma političnih strank in poslanskih skupin Skupščine Republike Slovenije o skupnem nastopu na plebiscitu za samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo, Ljubljana, 4. 12. 2020)

V. NOVOSTI V PREDSEDNIŠKEM MANDATU BORUTA PAHORJA

Novosti od nastopa prvega mandata 23. decembra 2012

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v času od nastopa prvega mandata 23. decembra 2012 do danes uvedel številne novosti, ki so njegovo delo in različne obveznosti približale ljudem. Spodaj so našteje novosti, ki so postale stalnica in se izvajajo ves čas od njihovih uvedb. Vemo, da je zadnje leto zaznamoval virus, zaradi katerega smo morali uvesti nekaj novosti v načinu izvajanja dogodkov v Predsedniški palači. Tudi teh nekaj je opisanih v nadaljevanju.

- Podnaslavljanje sporočil za javnost za gluhe in gluhoneme.

V skrbi za zagotavljanje pravica do obveščeniosti so ključna sporočila za javnost na pobudo predsednika Pahorja podnaslovljena ali dopolnjena z znakovnim tolmačem.

- Sprejem z vojaškimi častmi na Kongresnem trgu.

Ob državnih in uradnih obiskih tujih državljanov uradni sprejemi z vojaškimi častmi potekajo na Kongresnem trgu v Ljubljani. Uradna dobrodošlica tujemu državljanu med mimoidočimi vzbuja veliko pozornosti, dogodka pa se na lastno pobudo zelo radi udeležijo predvsem otroci, ki skupaj s predsednikom Pahorjem pozdravijo gosta, ki ga prisrčen sprejem običajno preseneti in gane.

- Klopi prijateljstva v spomin na državniške in uradne obiske tujih državnikov v Sloveniji.

Ob uradnih obiskih šefov tujih držav, ki jih gosti predsednik Pahor, se je na njegovo pobudo uveljavil poseben element programa – odkritje klopi prijateljstva kot trajnega spomina na srečanja s pomembnimi državniki, ki so obiskali Slovenijo in s tem prispevali h krepitvi dvostranskih odnosov med državama. Od začetka mandata predsednika republike Boruta Pahorja so t. i. predsedniške klopi prijateljstva postale vse bolj prepoznavne na različnih mestih. Mimoidočih ne spominjajo le na obisk tujega državnika ali jim nudijo počitek, temveč jih v simbolnem pomenu pravzaprav spodbujajo k razmisleku o vrednotah, kot so prijateljstvo, mir, sožitje in medsebojno spoštovanje. Skupaj je na različnih krajih po Sloveniji že dvajset (20) spominskih klopi.

- Ob državnih praznikih v Predsedniški palači potekajo dnevi odprtih vrat.

Dnevi odprtih vrat v Uradu predsednika Republike Slovenije potekajo na pobudo predsednika Boruta Pahorja ob vseh državnih praznikih z izjemo noveletnega dne in dneva spomina na mrtve. Palača je svoja vrata prvič odprla 17. avgusta 2013, od tedaj pa si je prostore ogledalo več kot 25.000 obiskovalcev vseh starosti, tudi iz tujine. Obiskovalce ob prazniku nagovori predsednik Pahor, posebnost pa je, da jih vse sprejme tudi v svoji pisarni, kjer sproščeno odgovarja na njihova vprašanja. Po nam znanih podatkih je to unikum v svetu.

- Častna straža v počastitev državnih praznikov.

Ob državnih praznikih, ko poteka tudi dan odprtih vrat, je na pobudo predsednika Pahorja na glavnem protokolarnem vhodu v Predsedniško palačo postrojena častna straža Garde Slovenske vojske. Takšen način počastitve praznikov tudi tistih, ki niso dela prosti dnevi, je vzbudil veliko zanimanja med mimoidočimi, ki se pogosto prav zaradi tega odločijo, da bodo obiskali palačo.

- Srečanje štirih predsednikov.

Na pobudo predsednika Pahorja vsako leto predvidoma v decembru poteka srečanje štirih predsednikov – države, državnega zbora, vlade in državnega sveta. Namen srečanj, ki so postala redna in jih je uvedel predsednik Pahor leta 2014, je izmenjava stališč o tistih zadevah države, ki za uspešno reševanje terjajo široko politično sodelovanje in podporo. Doslej je bilo srečanj štirih predsednikov osem – sedem rednih in eno izredno.

- Posveti pri predsedniku republike.

Predsednik Pahor je v prvem mandatu uvedel serij razprav Slovenija 2030 kot okvir za premisleke o dolgoročni prihodnosti Slovenije, v drugem mandatu pa se je odločil uvesti novi koncept javnih razprav o pomembnih družbenih vprašanjih s skupnim naslovom Posveti pri predsedniku. Vsebinsko se dotikajo aktualnih dilem dolgoročnega značaja, njihov namen pa je izmenjava mnenj, soočenje civilne družbe in politike ter iskanje dolgoročno sprejemljivih oziroma najbolj primernih odločitev za Slovenijo. Doslej je potekalo 13 razprav v okvirju serije Slovenija 2030 in 10 Posvetov pri predsedniku.

- Stalni posvetovalni odbor za podnebno politiko pri predsedniku Republike Slovenije.

Predsednik Pahor je konec leta 2019 ustanovil Stalni posvetovalni odbor za podnebno politiko pri predsedniku Republike Slovenije, prek katerega želi skupaj s priznanimi strokovnjaki oblikovati znanstveno utemeljena stališča in priporočila, z njimi vplivati na odločevalce in o njih seznanjati javnost. Podnebna prihodnost je po njegovem prepričanju tako pomembna, da je kot prvi predsednik v zgodovini države ustanovil stalni posvetovalni organ, ki poskuša vplivati na politiko države na nekem področju. K razmišljanju o ustanovitvi odbora so ga spodbudila odmevna prizadevanja mladih, da bi odločevalci razumeli potrebo po varovanju okolja in učinkovitem odzivanju na podnebne spremembe. Odbor je doslej sprejel devet priporočil.

- Unicefova točka.

Predsedniška palača v Ljubljani je prva predsedniška palača na svetu, ki je tudi Unicefova varna točka. Na pobudo predsednika Pahorja je Predsedniška palača postala Unicefova varna točka. Gre za prvo predsedniško palačo na svetu, ki je hkrati tudi varna, na kar smo še posebej ponosni. »Z mislijo na vas – na prihodnost, v kateri se bomo spet videli, se pogovarjali, si morda zaupali tudi kakšno skrivno željo – vam sporočam, da je Predsedniška palača z današnjim dnevom postala Unicefova varna točka. Vrata Predsedniške palače so vam na stežaj odprta. Kadar koli boste v stiski. Kadar koli boste potrebovali pomoč odraslega ali pa zgolj nekoga, ki bi se mu želeli zaupati. Tu ste vselej varni in tu je vedno nekdo, ki vam bo prisluhnil,« je ob razglasitvi varne točke 20. novembra 2020 dejal predsednik Pahor. Unicefove varne točke so različni javni prostori, ki nudijo otrokom trenutno zaščito, pomoč ali zgolj nasvet v stiski. Otroci lahko varne točke prepoznajo po posebni nalepki, smejoči se hišici, ki je nameščena ob vhodu na vidnem mestu.

- Poimenovanje dvoran Predsedniške palače po očetih slovenske politične pomladi in državnosti.

V luči 25-letnice samostojnosti Republike Slovenije so bile na pobudo predsednika Pahorja štiri dvorane v Predsedniški palači poimenovane po očetih slovenske politične pomladi in državnosti – dr. Francetu Bučarju, dr. Janezu Drnovšku, Ivanu Omanu in dr. Jožetu Pučniku. Odločitev o poimenovanju dvoran je predsednik Pahor sprejel v luči jubileja slovenske države kot izkaz hvaležnosti in počastitev spomina nanje in njihove zapuščine.

- Stilska upodobitev Predsedniške palače.

Ob 120-letnici Predsedniške palače in 100. obletnici prve narodne vlade, ki je v njej zasedala krajši čas, je bila na pobudo predsednika Pahorja izdelana nova stilska upodobitev, ki se poslej uporablja v nekaterih uradnih komunikacijah predsednika republike, najbolj prepoznavna pa je na naslovnici zahvale predsednika republike. Izdelal jo je akademski slikar Uroš Tomovič.

- Virtualni ogled Predsedniške palače in zgibanka.

Ker zaradi epidemije COVID-19 številni ljudje navkljub želji niso mogli obiskati Predsedniške palače, smo v Uradu predsednika Republike Slovenije na pobudo predsednika Pahorja pripravili sodoben in interaktiven virtualni ogled palače s podnaslovljenim zvočnim vodenjem in številnimi zanimivostmi. Pripravili smo tudi posebno zgibanko, v kateri je zbranih nekaj zanimivih dejstev o palači, ki jo bodo obiskovalci prejeli ob obiskih, ko bodo mogoči.

- Otroški kotiček in škrat.

Predsedniško palačo najpogosteje obiščejo otroci, zato so v njej dobili posebno mesto v obliki otroškega kotička. Razstavni prostor je bil urejen na pobudo predsednika Pahorja, ki je želel na ogled razstaviti domiselna pisma, čudovite risbe, ročno izdelane knjige in druge izdelke, ki jih je porodila otroška domiselnost. Otroški kotiček protokolarnim prostorom na svojevrsten način vdihne nekaj otroške igrivosti in optimizma. Otroci, ki z zanimanjem raziskujejo predsednikove prostore, pa najraje prisluhnejo zgodbi o škrtu, ki se skriva pod predsednikovo mizo in ga vidijo samo pridni otroci.

- Jabolko navdiha.

Jabolko navdiha je posebno priznanje predsednika republike, ki ga podeljuje posameznikom in organizacijam v znak občudovanja in hvaležnosti za njihova izjemna dejanja na različnih področjih družbenega življenja, ki predstavljajo navdih drugim ljudem. Od prve vročitve 12. junija 2013 do danes je predsednik Pahor vročil 36 jabolk navdiha in 9 replik zaslužnim, ki so v času epidemije COVID-19 nesebično pomagali ljudem in skrbeli, da je življenje teklo čim bolj normalno.

- Zahvala predsednika republike.

Zahvala predsednika republike je posebno priznanje in izkaz hvaležnosti posameznikom in organizacijam, za katerega se je predsednik Pahor odločil, ker meni, da zeva prevelika vrzel med ustno zahvalo in uradnim odlikovanjem. Na zahvali je odtis stilske upodobitve Predsedniške palače, ki je bila izdelana ob 120. obletnici njene izgradnje in 100. obletnici prve slovenske narodne vlade, ki je v krajši čas zasedala v njej.

- Posebno protokolarno darilo – zastava Republike Slovenije, simbol naše enotnosti.

V počastitev 25-letnice samostojnosti Republike Slovenije je predsednik Pahor vročil posebno protokolarno darilo, zastavo Republike Slovenije kot simbol naše enotnosti.

- Zastava slavnih.

Tako imenovana »zastava slavnih« je posebna zastava Republike Slovenije, na kateri so zbrani podpisi najodličnejših slovenskih športnic in športnikov. Predsednika Pahorja spremlja na različnih športnih prireditvah doma in na tujem, kjer skupaj z navijači spodbuja naše športnice in športnike. Med drugim so na njej zbrani podpisi smučarke Tine Maze, športne plezalke Janje Garnbret, kolesarja Primoža Rogliča, košarkarja Luke Dončiča in drugih.

- Razstava prejetih protokolarnih daril in prejetih odlikovanj.

Na pobudo predsednika Pahorja je v glavnem hodniku Urada predsednika Republike Slovenije razstavljen izbor protokolarnih daril, ki jih je v času obeh mandatov prejel predsednik Pahor. Izbor zajema darila, ki jih je prejel ob uradnih dolžnostih v tujini ali po Sloveniji. Kot last države – in ne predsednika republike osebno – so na ogled obiskovalcem Predsedniške palače. Med njimi sta največ pozornosti deležna miniatura znamenitega indijskega mavzoleja Tadž Mahal in pozlačena rokometna žoga. Na hodniku so razstavljena tudi nekatera najvišja odlikovanja tujih držav, ki jih je prejel predsednik Pahor.

Skorajda celotno tretje leto drugega mandata predsednika republike je zaznamovala epidemija COVID-19 in z njo drugačen način stika z ljudmi. Zaščitne maske so postale nepogrešljive na vsakem koraku in vsaki fotografiji. Tudi ob predaji poverljivih pisem. Predsednik Pahor je državljanke in državljane prvič nagovarjal prek svetovnega spleta ali aplikacij za konferenčne klice. Kjer to ni bilo mogoče, se je znašel in uporabil drugo tehnologijo, npr. megafon. Zaradi novega virusa je prvič v zgodovini Slovenije potekalo izredno srečanje štirih predsednikov. Jabolko navdiha je bilo prvič vročeno brez navzočnosti prejemnikov priznanja

ali občinstva. Tudi drugi protokolarni dogodki so prvič potekali brez navzočnosti občinstva. Prvič, odkar imamo v Predsedniški palači dneve odprtih vrat, so se morali obiskovalci zaradi omejenega števila oseb v notranjih prostorih vnaprej najaviti po elektronski pošti. Za vse, ki Predsedniške palače niso mogli obiskati, smo pripravili sodoben virtualni ogled.

Kljub omejitvam, je prav letos, prvič v zgodovini samostojne Slovenije, predsednik Pahor priredil srečanje najvišjih predstavnikov treh vej oblasti na temo »Načelo delitve oblasti – (samo)omejevanje, vzajemni nadzor in medsebojno sodelovanje«. Letos je Predsedniška palača postala prva predsedniška palača na svetu, ki je Unicefova varna točka. In ne nazadnje, prvič v zgodovini Slovenije sta prvo in drugo mesto na znameniti kolesarki dirki po Franciji osvojila dva Slovenci, Tadej Pogačar in Primož Roglič. V njuno čast je nad vhodom v Urad predsednika Republike Slovenije prvokrat zaplapolala edinstvena rumena zastava.

DAN ODPRTIH VRAT PREDSEDNIŠKE PALAČE

Dnevi odprtih vrat Predsedniške palače so v javnosti ena od najbolj priljubljenih in poznanih novosti, ki jih je uvedel predsednik Republike Slovenije Borut Pahor že na začetku svojega prvega mandata leta 2013. Postali so priljubljen način praznovanja in počastitve državnih praznikov za vse generacije, saj je Predsedniško palačo doslej obiskalo več kot 25.000 obiskovalcev vseh starosti, tudi iz tujine. To je pomemben pokazatelj zadovoljstva med ljudmi in njihovega odnosa do države, njenih simbolov in institucij.

Dnevi odprtih vrat potekajo ob vseh državnih praznikih z izjemo noveletnega dne in dneva spomina na mrtve. Predsednik Pahor svoje delovne obveznosti prilagodi in se vselej potruži, da obiskovalce nagovori v Kristalni dvorani, nato pa jih pričaka še v svoji pisarni, kjer v sproščenem klepetu odgovarja na njihova vprašanja, povezana z njegovim delom, pristojnostmi in drugimi zanimivimi prigodami z dogodkov doma in na tujem.

V počastitev državnega praznika je pred glavnim vhodom v Predsedniško palačo postrojena častna straža Garde Slovenske vojske. Obiskovalcem je še posebej zanimiva menjava straže. V nadaljevanju si obiskovalci pod strokovnim vodstvom uslužbencev Protokola Republike Slovenije ogledajo delovne in protokolarne prostore predsednika republike in nekaterih njegovih najtesnejših sodelavcev, posebej pa so navdušeni, če ob dnevih odprtih vrat potekajo tudi protokolarni dogodki predsednika republike, kot je npr. vročitev državnega odlikovanja.

Od prvega dneva odprtih vrat 17. avgusta 2013 smo obiskovalce na državne praznike sprejemali neprekinjeno – z izjemo poletja 2018, ko so v prostorih Urada predsednika Republike Slovenije potekala obnovitvena dela, in leta 2020, ko zaradi epidemije COVID-19 vseh državnih praznikov ni bilo mogoče počastiti z obiskom palače. V tretjem letu drugega mandata predsednika republike Boruta Pahorja je Predsedniško palačo obiskalo blizu 2.500 obiskovalcev. Najbolj obiskana dneva odprtih vrat sta bila na dan samostojnosti in enotnosti (26. 12. 2019), ko smo sprejeli blizu 1.000 obiskovalcev, in Prešernov dan (8. 2. 2020), ko je palačo obiskalo 1.130 obiskovalcev. Na slovenski kulturni praznik smo tudi presegli število 25.000 obiskovalcev od prvega dneva odprtih vrat 17. avgusta 2013.

Ker je trend števila obiskovalcev vsako leto naraščal, ocenjujemo, da bi bilo število vseh obiskovalcev v letu 2020 precej višje. Zaradi epidemije COVID-19 namreč ob štirih državnih praznikih (27. april, 1. maj, 25. oktober in 23. november) nismo mogli sprejeti obiskovalcev. Ob teh priložnostih smo jih povabili, da so obeležitev praznika spremljali v neposrednem prenosu na uradni spletni strani predsednika republike, na kateri smo zaradi velikega zanimanja ter prisrčnih izkušenj in vtisov dosedanjih obiskovalcev pripravili tudi posodobljen virtualni sprehod po protokolarnih in delovnih prostorih predsednika republike.

Dni odprtih vrat v Uradu predsednika Republike Slovenije je bilo v času med 23. decembrom 2019 in 23. decembrom 2020 sedem, v običajnih razmerah pa bi jih bilo moralo biti enajst. In še ena posebnost, v letu 2020 smo Slovenke in Slovenci namreč dobili nov državni praznik, dan slovenskega športa.

DATUM	DOGODEK
26. december (četrtek)	dan samostojnosti in enotnosti
8. februar (sobota)	Prešernov dan, slovenski kulturni praznik
27. april (ponedeljek)	dan upora proti okupatorju (brez obiskovalcev)
1. maj (petek)	praznik dela (brez obiskovalcev)
8. junij (ponedeljek)	dan Primoža Trubarja
25. junij (četrtek)	dan državnosti
17. avgust (ponedeljek)	dan združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom
15. september (torek)	dan vrnitve Primorske k matični domovini
23. september (sreda)	dan slovenskega športa
25. oktober (nedelja)	dan suverenosti (brez obiskovalcev)
23. november (ponedeljek)	dan Rudolfa Maistra (brez obiskovalcev)

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti 26. decembra 2019 sta predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in gospa Tanja Pečar sprejela skoraj 1.000 obiskovalcev. Predsednik republike je v nagovoru ob državnem prazniku čestital vsem Slovenkam in Slovincem doma in po svetu ter državljanke in državljanom z izrazi velikega upanja glede naše skupne prihodnosti. »Iskreno rečeno sem ganjen, ker ste se danes v takem številu zbrali v Predsedniški palači. To je bil naš namen, ko smo se pred šestimi leti odločili, da odpremo vrata Predsedniške palače in povabimo ljudi, da si jo ogledajo,« se je zahvalil množici obiskovalcev, ki so prišli praznovati državni praznik v Predsedniško palačo. Poudaril je, da palača odraža našo državnost in identiteto, predsednikovo poslanstvo pa je, da se trudi predstavljati vse državljanke in državljanje. V nadaljevanju nagovora je predsednik Pahor spomnil na znamenite besede dr. Franceta Bučarja ob razglasitvi rezultatov plebiscita. Številni od navzočih, ki so tedaj glasovali, so tako podoživeli tisti imenitni trenutek, ko smo bili na verjetno najbolj prelomnem trenutku zgodovine, predsednik republike pa jim je zaželel, da bi ob podobnih usodnih preizkušnjah tedanja enotnost navdihnili tudi naše zanamce. »Kot narod smo bili verjetno na najbolj prelomnem trenutku zgodovine,« je poudaril z mislijo, da smo tedaj kot narod stopili skupaj in enotno glasovali za to drzno in pogumno odločitev. »Nikoli prej in nikoli kasneje nisem imel od blizu priložnosti spremljati politike v tej svoji lepoti, kot je bila takrat,« se je spominjal tedanje politike, ki je ustvarjala nekaj novega, bolj pravičnega, bolj svobodnega in navdajala ljudi z velikim upanjem ne glede na razlike med njimi. Predsednik Pahor je praznični nagovor sklenil z željo, da bi bili naši zanamci navdahnjeni s to zgodovinsko izkušnjo in bi svojim otrokom lahko zapustili enako navdihujočo dediščino. Kulturni program ob dnevu samostojnosti in enotnosti so pripravili imenitni harmonikarji. Denisu Novatu, slovenskemu svetovnemu prvaku na diatonični harmoniki, sta se pridružila tedanji svetovni prvak Dominik Innerkofler in David Beletić, dobitnik zlatega priznanja na letošnjem svetovnem prvenstvu, ki je potekalo pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike septembra 2019 v Portorožu.

Na slovenski kulturni praznik 8. februarja 2020 je Predsedniško palačo obiskalo 1.130 (tisoč sto trideset) obiskovalcev, s čimer smo presegli število 25.000 obiskovalcev Predsedniške palače. Kot običajno so bili med njimi tudi letošnji Prešernovi nagrajenci: Prešernov nagrajenec Stojan Kerbler ter nagrajenka in nagrajenci Prešernovega sklada Luka Juhart, Nina Ivanišin in Nejc Prah, prisotna pa sta bila tudi Ira Ratej, predsednica Upravnega odbora Prešernovega sklada, in tedanji minister za kulturo mag. Zoran Poznič.

Dneva odprtih vrat ob dnevu upora proti okupatorju 27. aprila 2020 zaradi epidemije ni bilo mogoče pripraviti, zato je predsednik Pahor državljane nagovoril iz Predsedniške palače. Ob tej priložnosti se mu je z nagovorom pridružil Marijan Križman, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Slovenije, obeležitev praznika pa sta z venčkom slovenskih ljudskih pesmi sklenila Miha Debevec in Dejan Kušer, vrhunska slovenska harmonikarja na diatonični in klasični harmoniki. V prazničnem nagovoru je predsednik republike pozval, naj osvobodilni boj v svojem zgodovinskem spominu ohranimo kot slavno dejanje slovenskega naroda, življenjskega pomena za naš obstoj in razvoj. »V teh razmerah smo znova, na nov način odvisni od naših najboljših vrlin, posameznika in skupnosti, od poguma in vztrajnosti do medsebojnega spoštovanja in celo tovarišstva,« je dejal in pozval, da ohranimo vero v človečnost, strpnost in potrpežljivost, spodbujamo vse vrste sodelovanj, zlasti mednarodnega, vztrajamo pri spoštovanju demokratičnih vrednot in si na vse načine medsebojno pomagamo.

Na enak način je potekala tudi obeležitev praznika dela 1. maja 2020, na kateri se je predsedniku z nagovorom pridružila Lidija Jerkič, predsednica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, v praznični majski dan pa sta vse,

ki so nagovor predsednika Pahorja in gospe Jerkič spremljali prek spleta, popeljala mlada pevka Klara Koprivec in akademski kitarist Matic Smolnikar z znamenito zimzeleno pesmijo *Vrača se pomlad*.

Prvi dan odprtih vrat po koncu prve epidemije COVID-19 v Sloveniji je bil na dan Primoža Trubarja, 8. junija 2020. Obiskovalci so ponovno lahko obiskali Predsedniško palačo, predsednik republike pa jim je na slovesnosti v Veliki dvorani čestital ob prazniku in izrazil veselje, da smo kljub drugačnim okoliščinam lahko ponovno odprli vrata palače. V svojem nagovoru je poudaril, da ima Primož Trubar posebno mesto v našem kolektivnem spominu, saj smo z njim dobili slovenski jezik. Jezik je temelj identitete vsakega naroda, hkrati pa predstavlja način izražanja solidarnosti, kar se je izkazalo tudi v času koronakrize. Obiskovalce je nagovoril tudi Matjaž Gruden, predsednik Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar in Kulturno umetniškega društva Primož Trubar, ki se je predsedniku republike zahvalil za izkazano čast državnemu prazniku in spregovoril o pomenu Primoža Trubarja v današnjem času. Predsedniško palačo so obiskali tudi predstavniki Evangeličanske cerkve augsburške veroizpovedi v Republiki Sloveniji in člani Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar: škof mag. Leon Novak, častni škof mag. Geza Erniša, duhovnik EC in nekdanji škof mag. Geza Filo ter obiskovalci iz Velikih Lašč, rojstnega kraja Primoža Trubarja. Med njimi so bili župan dr. Tadej Malovrh, članice in člani Društva za ohranjanje dediščine Gradež, Društva podeželskih žena, Društva upokojencev in člani Kulturno umetniškega društva Velike Lašče. Praznični kulturni program je izvedel Policijski orkester, uradni protokolarni orkester Republike Slovenije, ogled prostorov pa je potekal v skladu s strokovnimi navodili in ukrepi za preprečevanje širjenja COVID-19.

Naslednji dan odprtih vrat je bil ob dnevu državnosti, 25. junija 2020. Kot veleva tradicija ob državnih praznikih, sta obiskovalce sprejela predsednik Pahor in gospa Tanja Pečar. V čestitki ob prazniku je predsednik poudaril, da smo vsi dolžni skrbeti za to, da bodo naši otroci imeli lepo, varno in mirno prihodnost, v kateri bodo lahko razvijali svoje talente. Obiskovalce je pozval, da skupaj ponosno in zavedno praznujemo ta praznik, in ob tem izrazil veselje, da kljub strogim omejitvam zaradi epidemije vrata Predsedniške palače ostajajo odprta. Kulturni program sta pripravila mladi slovenski tenorist Klemen Kelih in pianistka Kayoko Ikeda.

Obiskovalci so Predsedniško palačo lahko obiskali tudi ob dnevu združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom 17. avgusta 2020. Predsednik je v prazničnem nagovoru posebej poudaril, da se je tradicija odprtih vrat Predsedniške palače začela prav na ta državni praznik leta 2013. Izpostavil je, da v luči 100. obletnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, ki smo jo praznovali leta 2019, v letu 2020 obeležujemo tudi druge pomembne stoletnice, kot sta bili stoletnica požiga Narodnega doma v Trstu in stoletnica plebiscita na Koroškem. »Preteklosti ne moremo spreminjati, dogodke pa lahko obeležimo v novih okoliščinah strpnosti, sožitja in prijateljstva,« je povedal. Kulturni program so pripravili člani vokalne skupine Aeternum iz občine Črenšovci.

Predsednik republike je obiskovalce na dnevu odprtih vrat sprejel tudi na dan vrnitve Primorske k matični domovini 15. septembra 2020. V prazničnem nagovoru je dejal, da je bil čas do 2. svetovne vojne na Primorskem zaznamovan s fašizmom, ki so se mu Primorci enotno uprli in se končno s partizanskim bojem po vojni vrnili v Slovenijo. Poudaril je, da so enotni Primorci dosegli vrnitev Primorske k matični domovini, enotni Slovenci pa smo dosegli ustanovitev samostojne Slovenije. »Trideset let kasneje ni treba, da smo enotni, moramo pa sodelovati, da lahko skupaj premagamo to negotovo situacijo,« je sporočil. Kulturni program so pripravili učenke in učenci Osnovne šole Ankaran, obiskovalce pa je nagovoril tudi ankaranski župan Gregor Strmčnik.

V letu 2020 se je desetim državnim praznikom, na katere v Predsedniški palači običajno poteka dan odprtih vrat, pridružil še enajsti, naš najmlajši državni praznik – dan slovenskega športa. V prazničnem nagovoru je poudaril, da šport krepi naše zdravje in utrjuje ugled Slovenije v svetu, hkrati pa nas povezuje kot narod in skupnost.

Ob naslednjih dveh državnih praznikih, dnevu suverenosti in dnevu Rudolfa Maistra, obiskovalci zaradi ponovno razglašene epidemije in z njo povezanih zdravstvenih razmer in preventivnih ukrepov žal niso mogli obiskati palače.

V počastitev dneva suverenosti 25. oktobra je predsednik republike iz Predsedniške palače nagovoril državljanke in državljane ter pozval parlamentarne stranke za dogovor o skupnem sodelovanju pri premagovanju krize. S slavnostnima nagovoroma sta se mu pridružila generalmajor Janez Slapar, načelnik Republiškega štaba Teritorialne obrambe med slovensko osamosvojitveno vojno, in brigadir Robert Glavaš, sedanji načelnik Generalštaba Slovenske vojske

Govor predsednika republike:

Poziv parlamentarnim strankam za dogovor o skupnem sodelovanju pri premagovanju krize

Spoštovana visoka gosta,

obema se najlepše zahvaljujem za vajin nagovor ob današnjem državnem prazniku, dnevu suverenosti.

Zdi se mi imenitno, da sta nas danes nagovorila prvi načelnik takrat nastajajoče Slovenske vojske šele nastajajoče slovenske države Janez Slapar in sedanji načelnik Slovenske vojske današnje samostojne in neodvisne, suverene države Republike Slovenije, Robert Glavaš.

V simbolnem smislu predstavljata zgodovinski lok zgodbe o uspehu slovenskega naroda, ki je ustanovil svojo državo, jo s svojo vojsko obranil in z odhodom zadnjega vojaka agresorske armade dosegel njeno polno suverenost. Gospod Janez Slapar je bil s strani takratnega slovenskega predsedstva na osnovi komaj dobro sprejetih ustavnih amandmajev v tedanji Bučarjevi skupščini septembra 1990 postavljen za načelnika štaba TO.

Takrat še ni bilo političnega dogovora o plebiscitu. Ko je dr. Jože Pučnik novembra po posvetu Demosa v Poljčah najavil plebiscit, se je zastavilo odločilno vprašanje njegovega uspeha. Potem je iskanje soglasja o tem dobilo poln razmah.

Slovenski politiki, tudi tedaj v mnogih stvareh sprti in razklani, je glede plebiscita o samostojnosti postalo jasno, da lahko uspe samo s sodelovanjem. Po mojem osebnem spominu je bilo takrat, tako kot danes, sicer splošnega zaupanja med strankami malo. Zato je prevladala potreba po dogovoru.

V začetku decembra 1990 je bil podpisan Sporazum vseh parlamentarnih strank in njihovih poslanskih skupin o skupnem nastopu na plebiscitu za samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo. To je bil nemara odločilen trenutek zgodbe o uspehu. Odločilno za uspeh je bilo politično in vsenarodno sodelovanje. Uspel je plebiscit in vse po njem. Naj so bile potem razmere še tako kritične, gospodarske, socialne, celo vojne, odločilo je sodelovanje. Zmagali smo.

Na današnji dan pred 29 leti smo postali de jure in de facto suvereni. Zato nas je danes, skoraj 30 let kasneje, nagovoril tudi načelnik GŠ Slovenske vojske Robert Glavaš, danes članice najmočnejšega vojaškega zavezništva na svetu, zveze Nato.

Toda visoka gosta danes nisem povabil k besedi zaradi vojske ali zaradi vojne. Danes nismo v vojni in našega miru tudi ne ogroža. Povabil sem ju kot priči zgodovinskemu znaku zgodbe o uspehu, zgodbe o sodelovanju, ki je ustoličila našo držo. O političnem in vsenarodnem sodelovanju, brez katerega je sploh ne bi bilo.

To pa je sporočilo za sedanji čas. Sporočilo o nujni potrebi o političnem in vsenarodnem sodelovanju v soočanju z virusom, ki ogroža naša življenja, zdravje in blaginjo.

Tudi tedaj, v politično prevratnem letu 1990, je bilo pred in po prvih demokratičnih volitvah veliko političnih sporov in razhajanj. Toda v nekem odločilnem trenutku se je politika hotela in znala osredotočiti na osrednji cilj, osamosvojitve, in glede tega hotela in znala doseči sporazum.

Sporazum strank je oznanil sodelovanje politike, sledilo mu je vsenarodno sodelovanje. Zato smo zmagali.

Spoštovane državljanke in državljani,

skoraj trideset let kasneje smo se zaradi višje sile znašli v položaju, ko smo tako rekoč spet življenjsko odvisni od političnega in vsenarodnega sodelovanja.

Izkoriščam današnjo priložnost, da pozovem vse politične in narodne sile k osredotočanju na premagovanje sedanje zdravstvene krize in iskreno in tvorno sodelovanje vlade in opozicije. To zdaj ni več možnost, to je zdaj življenjska nuja.

Zdaj ni vojna. Mir je. Zdaj ne potrebujemo vojaške moči, pač pa človeško sočutje. Sodelovanje bo blagodejno vplivalo na splošno razpoloženje. Prevladala bo solidarnost.

Tudi v teh razmerah je premalo zaupanja, v politiki in sicer, vendar pa vsi razumemo, da potrebujemo eden drugega in da lahko uspemo le skupaj.

Pozivam parlamentarne stranke, da dosežejo dogovor o sodelovanju pri premagovanju sedanje krize, da vsi v politiki osredotočimo pozornost na to vprašanje in si prizadevamo za vseljudsko enotnost, razumevanje in solidarnost.

V prepričanju, da smo to sposobni narediti, ker smo znova na ravni izjemnih zgodovinskih preizkušenj, vam, spoštovane državljanke in državljani, čestitam ob državnem prazniku in vam želim veliko zdravja.

Ob dnevu Rudolfa Maistra, 23. novembra, je predsednik Pahor v nagovoru ponovno pozval k sodelovanju, na katerem je utemeljena slovenska politika. Besede hvaležnosti je namenil vsem, ki so skrbeli za naše zdravje in nam pomagali v času epidemije, posebej pa je pozdravil vsa majhna in velika dejanja posameznikov in skupin, ki navdihujejo medsebojno solidarnost in človečnost ter se vzdržujejo slehernega ravnanja, ki bi ga bilo mogoče razumeti kot nestrpno. »Ocenjujem, da bi bilo vse še lažje in bolje, če bi tudi državna politika delovala bolj povezovalno in enotno, če bi bolj držala skupaj. Nisem edini, ki pogreša več simbolnega in stvarnega sodelovanja med strankami, med vlado in opozicijo, ki bi v najširši javnosti dajali občutek, da nas tudi v teh časih več povezuje kot nas deli,« je ponovno opozoril predsednik republike in poudaril, da je slovenska politika vse od prvih demokratičnih volitev, vključno s plebiscitom in ustanovitvijo države, in ves čas kasneje gojila tradicijo strankarskih koordinacij, dogovorov in sporazumov. »Državni prazniki slavijo pripadnost in istovetnost državi, domovini, nam vlivajo občutke hrabrosti in moči, ponosa in skupne zavzetosti,« je sklenil nagovor s pozivom, da morajo v takih razmerah prevladati lastnosti in stališča, ki nas povezujejo, in ne tista, ki nas delijo. Predsedniku se je s slavnostnim nagovorom pridružila mag. Lučka Lazarev Šerbec, predsednica Zveze društev general Maister. »Ko izgovorimo Maistrovo ime, pokličemo v spomin vrednote, kot so domoljubje, tovarištvo in kultura,« je dejala mag. Lazarev Šerbec in povedala, da je general Maister tretji Slovenec, ki smo mu državljanke in državljani posvetili praznični dan. »Domoljubje so dobra dela, iskrenost, pogum in vizionarstvo,« je poudarila in vsem zaželela, da bi nas spomin na generala Maistra opogumil ter nam dal navdiha in moči, ki ju potrebujemo v današnjem času.

JABOLKO NAVDIHA

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v tretjem letu drugega mandata nadaljeval s spodbujanjem odličnosti na različne načine. Poleg državnih odlikovanj je najbolj prepoznavno jabolko navdiha, izvorno in posebno priznanje, ki ga predsednik Pahor na podlagi 3. člena Pravilnika o priznanjih predsednika republike podeljuje posameznikom in organizacijam v znak občudovanja in hvaležnosti za njihovo delovanje in izjemna dejanja na različnih področjih družbenega življenja, ki z zgledom navdihujejo druge.

V tretjem letu drugega mandata je predsednik republike Borut Pahor vročil tri priznanja jabolko navdiha in devet replik. Od prve vročitve 12. junija 2013 do konca tretjega leta drugega mandata je skupno vročil 36 jabolko navdiha in devet replik.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je prvo priznanje jabolko navdiha vročil 29. marca, kmalu po prvi razglasitvi epidemije COVID-19. Posvetil ga je junakom človečnosti in upanja, kot je poimenoval vse posameznice in posameznike, ki so požrtvovalno in nesebično skrbeli, da je življenje potekalo čim bolj normalno. Jabolko navdiha je zaradi zdravstvenih razmer prvič v zgodovini vročil brez navzočnosti prejemnikov priznanja in drugih vabljenih gostov, ki pa so vročitveno slovesnost lahko spremljali prek neposrednega prenosa na spletni strani predsednika republike. Izvirnik priznanja hranimo v Predsedniški palači na častnem mestu, njegove replike pa je predsednik vročil različnim skupinam prostovoljcev (14. in 17. aprila), zaposlenim na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (27. maja), sodelavcem klicnega centra za informacije o koronavirusu (11. junija), medicinskim sestram, babicam in zdravstvenim tehnikom (22. junija), zaposlenim na področju dejavnosti komunalnega gospodarstva (15. julija), zdravnicam in zdravnikom (28. avgusta), tolmačicam in tolmačem slovenskega znakovnega jezika (16. septembra) ter prodajalkam in prodajalcem (7. oktobra). Replike, ki so znak njegove osebne hvaležnosti in predvsem hvaležnosti ljudi, ki jih ima čast predstavljati, želi predsednik republike vročiti še naprej.

Seznam vročenih replik priznanja jabolko navdiha junakom človečnosti in upanja:

Prostovoljci Mladinskega centra Velenje	Velenje, 14. aprila 2020
Pobudniki in prostovoljci projekta Maske za vse	Trbovlje, 17. aprila 2020
Zaposleni Nacionalnega inštituta za javno zdravje – NIJZ	Sedež NIJZ, 27. maja 2020
Sodelavci klicnega centra za informacije o koronavirusu	Vila Podrožnik, 11. junija 2020
Medicinske sestre, tehniki zdravstvene nege, bolničarji-negovalci in babice	Brdo pri Kranju, 22. junija 2020
Zaposleni na področju dejavnosti komunalnega gospodarstva	Vila Podrožnik, 15. julija 2020
Zdravnice in zdravniki	Vila Podrožnik, 28. avgusta 2020
Tolmačice in tolmači slovenskega znakovnega jezika	Vila Podrožnik, 16. septembra 2020
Prodajalke in prodajalci	Brdo pri Kranju, 7. oktobra 2020

Ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni je predsednik Pahor 13. novembra v Predsedniški palači vročil jabolko navdiha prof. dr. Andreju Janežu za izjemne in prelomne dosežke pri zdravljenju sladkorne bolezni. Vročitev je zaradi razmer potekala brez občinstva, vendar jo je bilo mogoče spremljati prek neposrednega prenosa na uradni spletni strani predsednika republike. »To enkratno priložnost izkoriščam, da se prek priznanja vam, profesor dr. Janež, zahvalim prav vsem v znanstvenem in zdravniškem svetu – tako pri nas kot globalno – ki si prizadevajo reševati človeška življenja,« je ob tej priložnosti dejal predsednik republike. V imenu države in v svojem imenu se je tako zahvalil vsem, ki kakor koli skrbijo za ljudi, ki se soočajo z zdravstvenimi težavami v bolnišnicah, zdravstvenih domovih, domovih za starejše in drugod. »Vaše delo, gospod profesor, vaš dosežek, ki je izjemen, ultimativen, je dokaz, da tudi slovenska znanost lahko seže na svetovni znanstveni Olimp,« je čestital prejemniku priznanja in poudaril, da takšni dosežki v skupnost vnašajo optimizem. »Na koncu bomo zmogli – zato, ker si bomo pomagali in skrbeli drug za drugega. V nas je toliko dobrega in plemenitega, da mora to na koncu zmagati. Če še ni, to pomeni samo, da še ni konec,« je nagovor sklenil predsednik Pahor.

Prof. dr. Andrej Janež je v zahvali poudaril, da je prejeti jabolko navdiha velika čast in odgovornost. »Ne gre le za osebno priznanje, gre za priznanje inštituciji, v kateri sem se šolal in v kateri delujem zadnjih 24 let. Gre za priznanje timu, ki ga vodim,« je dejal. Poudaril je, da letošnji dosežek daje zalet in samozavest njemu in sodelavcem, da bodo sladkornim bolnikom še naprej omogočali vrhunsko in kakovostno zdravljenje ter skrbeli, da bodo najnovejša zdravila, inzulin in sodobna tehnologija na voljo vsem bolnikom v Sloveniji. Tudi on je svoj govor sklenil z navdihujočimi besedami: »Vse se bo izteklo v redu. Na tem je zgajen svet.«

Utemeljitev:

Jabolko navdiha prejme prof. dr. Andrej Janež za izjemne in prelomne dosežke pri zdravljenju sladkorne bolezni.

V letu, ki ga zaznamuje pandemija nove koronavirusne bolezni, se ljudje še posebej zavedamo pomena zdravja in nepogrešljive vloge, ki jo imajo zdravniki in zaposleni v zdravstvu. Njihova predanost pacientom je trden steber skupnosti, ki ljudi navdihuje z upanjem v moč življenja.

Tak zdravnik je prof. dr. Andrej Janež. Srčen človek, predan svojemu poslanstvu in pacientom, neutrudljivo išče odgovore na vprašanje, kako pomagati ljudem – da bodo lahko živeli polno in lepo življenje, v katerem je bolezen sopotnica in ne nepremostljiva ovira.

Ko je prof. dr. Andrej Janež pred nekaj več kot desetimi leti prevzel vodenje tedaj majhnega Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, je organiziral dobrodelni koncert in tako zbral sredstva za ureditev novih prostorov. Leta 2009 je bil pobudnik in ustanovitelj mednarodnega kongresa ADIT, največjega strokovnega združenja diabetologov za odrasle v tem delu Evrope, ki ga je kot predsednik programskega odbora vodil deset let. V tem času se je klinični oddelek pod njegovim vodstvom razvil v sodoben in mednarodno priznan center zdravljenja in raziskovanja in je Slovenijo postavil med vodilne države na področju diabetologije.

Pod vodstvom prof. dr. Andreja Janeža so bili slovenski raziskovalci velikokrat prvi in najboljši. Leta 2014 so z inovativnim načinom proučevali povezave reproduktivnega in presnovnega sistema ter pri tem kot prvi na svetu uporabili zdravilo, ki se je izkazalo za učinkovito pri zdravljenju debelosti.

Leto 2020 pa ni zgolj leto nove bolezni – je tudi leto novih zdravil. Kot eden tehtno izbranih strokovnjakov je prof. dr. Andrej Janež sodeloval v kliničnem testiranju novega inzulina za osebe s sladkorno boleznijo tipa 2, pri katerem so potrdili, da zadostuje le en odmerek tedensko namesto sedanjega dnevnega odmerka.

*To je epohalen dosežek v svetovnem merilu in doslej največji uspeh prof. dr. Andreja Janeža. Obenem je to tudi potrditev odličnosti raziskovalne dejavnosti kliničnega oddelka, ki ga vodi. Izjemni uspeh je bil septembra 2020 opisan v reviji *The New England Journal of Medicine*, najuglednejši znanstveni publikaciji na svetu na področju medicine. Prof. dr. Andrej Janež je kot eden glavnih raziskovalcev pri kliničnem testiranju novega inzulina in vodja izobraževanja drugih raziskovalnih centrov v Evropi naveden tudi kot eden glavnih avtorjev članka.*

Vztrajnost in znanstvena odličnost sta prof. dr. Andreja Janeža uvrstili med vodilne strokovnjake za zdravljenje sladkorne bolezni na svetu, Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni v UKC Ljubljana pa se je pod njegovim vodstvom razvil v enega najodličnejših diabetoloških centrov.

Ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni je zato Jabolko navdiha priznanje prof. dr. Andreju Janežu za njegove izjemne in prelomne dosežke pri zdravljenju sladkorne bolezni ter izraz hvaležnosti za vse, kar je kot predan zdravnik in neustrašen raziskovalec naredil za svoje paciente in ugled Republike Slovenije v svetu.

Tretje jabolko navdiha v letu 2020 je 26. novembra 2020 predsednik Pahor vročil Ani Petrič, direktorici Centra starejših Notranje Gorice DEOS, ki z domiselnimi in vključujočimi projekti pooseblja vrednote medgeneracijske solidarnosti in bogati življenje srebrne generacije. Tudi ta vročitvena slovesnost je zaradi razmer potekala brez občinstva, vendar jo je bilo mogoče spremljati prek neposrednega prenosa na uradni spletni strani predsednika republike. Predsednik Pahor je v govoru ob vročitvi poudaril, da v Sloveniji obstajajo dobri ljudje, ki tudi v času trenutnih zdravstvenih razmer nesebično delajo za dobrobit drugih. »Kažete najboljše človeške vrline in pomagajte najbolj izpostavljeni generaciji,« je čestital prejemnici. Ob tem je izpostavil, da je vročeno jabolko navdiha priznanje Ani Petrič za njene osebne zasluge, simbolno pa so njegovi prejemniki tudi vsi tisti, ki s svojim delom in prizadevanji sledijo njenemu navdihu.

Ana Petrič je v zahvali dejala, da ji priznanje pomeni poklon in obvezo za prihodnost. Dodala je, da se je največ naučila prav od starejših – ti so ji pokazali vrednote, ki jim sledi pri delu: spoštljivost, solidarnost, srčnost in prepričanje, da si dostojno starost zaslužijo prav vsi. Izpostavila je letošnji projekt »Mala pozornost za veliko veselje«, v katerem bodo zbrali 21.000 božičnih in novoletnih voščilnic za starostnike.

Utemeljitev:

Jabolko navdiha prejme Ana Petrič, ki z domiselnimi in vključujočimi projekti pooseblja vrednote medgeneracijske solidarnosti in bogati življenje srebrne generacije.

Leto 2020 je zaznamovala posebna preizkušnja – širjenje novega koronavirusa in bolezni COVID-19 ter z epidemijo povezan drugačen, zdravstvenim razmeram prilagojen način življenja in dela. Čas epidemije nas je opomnil, da prav vsi, predvsem pa starejši, potrebujemo sočutje in solidarnost. Starejši, še posebej tisti, ki živijo odmaknjeni od svojih družin, potrebujejo posebno pozornost in zavedanje, da na svetu niso sami in družba nanje ni pozabila.

Te vrednote s svojim posebnim čutom za soljudi neguje Ana Petrič. Skrbi za starejše je predana dobrih petnajst let. Je magistrica socialnega dela, predsednica dobrodelnega gibanja Skupaj za starejše, članica Gerontološkega društva Slovenije, borka za pravice starejših in prostovoljka. Svojo delovno pot je začela kot strežnica v Centru starejših Cerknica. Ker jo je delo s starejšimi očaralo, je pot nadaljevala kot receptorka, nato pa kot negovalka, animatorica in delovna inštruktorica. Po uspešno končanem študiju s področja obravnave oseb z demenco je postala vodja varovane enote. Ker razume, da je jesen življenja veliko več od nege, je s svojim delom postala sinonim kakovostne skrbi za starejše. Kot direktorica Centra starejših Notranje Gorice DEOS se s svojo ekipo že vrsto let ukvarja z domiselnimi in navdihujočimi medgeneracijskimi projekti, ki izžarevajo občutek za razumevanje, toplino in dobroto ter željo po izboljšanju kakovosti življenja starostnikov.

Njeno vodilo – »da se z majhnimi koraki in vztrajno željo po spremembah doseže marsikaj« – se nedvomno zrcali v številnih uspešnih medgeneracijskih projektih, ki med ljudmi krepijo razumevanje in pripadnost skupnosti. Njene pobude spodbujajo izmenjavo znanj med mlajšo in starejšo generacijo, prispevajo k preseganju predsodkov ter doseganju večje povezanosti med ljudmi.

Danes je Ana Petrič srce akcije »Mala pozornost za veliko veselje«, v okviru katere lahko vsakdo ob božičnih in novoletnih praznikih z voščilnico razveseli starostnika. Tudi njeni drugi projekti že vrsto let gradijo mostove med generacijami in krepijo medgeneracijsko solidarnost v današnjih družbenih razmerah. Tako je bila Ana Petrič v preteklih letih pobudnica zamisli, da se v okviru projekta »Božiček za en dan« darila zbirajo tudi za starejše. Akcija je bila v javnosti zelo lepo sprejeta. Pomembna sta tudi »Podarim, nasmeh dobim« – projekt podarjanja in menjave rabljenih oblačil ter »Izpolnjena želja«, ki starostnikom uresniči dolgoletne želje. Poleg tega je bila pobudnica zamisli, da v poletnih mesecih v Centru starejših Notranje Gorice v zameno za prostovoljno delo nekaterim prostovoljcem ponudijo bivanje v apartmaju doma. Uspešno je izpeljala številne izobraževalne projekte, v katerih so se mladi različnih starosti učili, kako pomagati starejšim in sodelovati z njimi. O njih veliko povedo že imena: »Skupaj smo večji«, »100 socialnih delavk na obisku«, »Kaj počnemo«, »Pliško zate«, »Deospacito«, »Medgeneracijska čajanka« in »Medgeneracijsko počitniško varstvo«.

Vse njene pobude in uspešno izpeljane zamisli dokazujejo, da ima Ana Petrič pri svojem delu vedno pred očmi dobrobit starejših. Njena dejanja izžarevajo sočutje, solidarnost, predvsem pa izjemno razumevanje potreb starejše generacije, z njimi prispeva k boljši kakovosti življenja posameznikov, jim zagotavlja občutek sprejetosti, varnosti in vključenosti, lajša osamljenost ter krepi njihovo duševno in telesno zdravje.

Zato je jabolko navdiha priznanje Ani Petrič za vse njene domiselne in spodbudne projekte na področju medgeneracijskega povezovanja ter izraz hvaležnosti za močno osebno vpetost v delo s starejšimi, ki izkazuje njeno dobroto, srčnost in iskrenost. S svojimi pobudami prispeva k boljši družbi brez predsodkov in k dvigu kakovosti življenja starostnikov. Predvsem pa Ana Petrič s svojimi srčnimi dejanji daje navdih slehernemu posamezniku, ki tako razume, da ima prav vsak od nas magično moč, da nekomu polepša dan in življenje.

POSVETI PRI PREDSEDNIKU

Posveti pri predsedniku so redna oblika vsebinskih posvetovanj in premislekov o aktualnih dilemah dolgoročnega pomena. Namen posvetov je izmenjava mnenj, soočanje pogledov civilne družbe in politike in iskanje najustreznejših odločitev za Slovenijo. V drugem mandatu se je predsednik republike odločil uvesti novi koncept javnih razprav o pomembnih družbenih vprašanjih s skupnim naslovom Posveti pri predsedniku. Posveti so organizirani redno in se vsebinsko dotikajo aktualnih dilem dolgoročnega značaja, njihov namen pa je izmenjava mnenj, soočenje civilne družbe in politike ter iskanje dolgoročno sprejemljivih oziroma najprimernejših odločitev za Slovenijo. Doslej je predsednik republike Borut Pahor priredil 10 posvetov, na katerih se je na posvetih z uglednimi strokovnjaki in predstavniki politike posvetoval o aktualnih temah, pomembnih za sedanost in prihodnost države in njenih ljudi. V tretjem letu svojega drugega mandata je priredil tri posvete. Prvega, o razsežnostih pandemije COVID-19, je priredil 22. aprila 2020, posvet o ureditvi dolgotrajne oskrbe je bil 10. junija, posvet o tem, kakšne spremembe potrebuje RTV Slovenija, da bo sodoben, kakovosten in politično nepristranski javni servis, pa je bil 11. septembra.

Posveti so bili v Predsedniški palači in so bili odprti za predstavnike medijev, redno pa so se jih udeleževali tudi študentje in dijaki, ki jih je obravnavana tematika zanimala. Zaradi zanimanja širše javnosti je bil ogled razprav mogoč tudi v obliki prenosa v živo na uradni spletni strani www.predsednik.si, kar je bilo še posebej dobrodošlo v času epidemije, ko navzočnost občinstva v dvorani ni bila mogoča.

- 22. aprila 2020 je predsednik Pahor priredil posvet O razsežnostih pandemije COVID-19, na katerem se je z uglednimi gosti posvetoval o razsežnostih pandemije COVID-19.

To je bil prvi posvet, ki je bil izveden na oddaljeni način, prek aplikacije za videokonference. Sodelujoči so razpravljali zlasti o dveh vprašanjih: 1. Kako bo pandemija vplivala na naše življenje, kakšen razvoj dogodkov pričakujete doma in globalno ter ali lahko ocenimo, kdaj se bomo lahko vrnili v normalnost? in 2. Kako predvidevate, da si bomo, glede na nova spoznanja in dejstva, urejali življenje po novem – ali imamo kakšne možnosti, da smer svojega razvoja prilagodimo svojim ciljem in ali so se ti spremenili.

Predsednik Pahor je videoposvet sklenil s prevladujočo ugotovitvijo sodelujočih v razpravi, da v sedanjih razmerah potrebujemo inteligentno prilagajanje in načrtno, strateško spreminjanje svojega dela in življenja. Ocenil je, da obstaja nevarnost, da bi se zdravstvena kriza utegnila zavleči v začetek gospodarske in socialne krize ter politične negotovosti. To bi pomenilo t. i. »popolno nevihto« (perfect storm), čemur se moramo izogniti po svojih najboljših močeh. Skupaj z večino ostalih razpravljavcev je menil, da moramo ob interventnem ukrepanju na različnih področjih javnega življenja strniti intelektualne in politične moči za »nacionalni dogovor, načrt oz. strategijo« glede skupnih ukrepanj v času med pandemijo in po njej. Sogovorniki so se strinjali, da sta upanje in zaupanje elementarni pogoj za skupni uspeh.

Udeleženci posveta:

akad. dr. Tatjana Avšič Županc	Akademikinja Tatjana Avšič Županc je virologinja in specialistka medicinske mikrobiologije. Na Inštitutu za mikrobiologijo in imunologijo je vodja Laboratorija za diagnostiko zoonoz. Vodila je skupino raziskovalcev Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani in Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, ki je prva na svetu potrdila povezavo med okužbo z virusom zika in mikrocefalijo, za kar je predsednik republike Borut Pahor skupini vročil Jabolko navdiha.
prof. dr. Lučka Kajfež Bogataj	Lučka Kajfež Bogataj je klimatologinja in redna profesorica na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer vodi Center za agrometeorologijo. Bila je podpredsednica Medvladnega odbora za podnebne spremembe, ki je leta 2007 skupaj z nekdanjim ameriškim podpredsednikom Alom Gorom prejel Nobelovo nagrado za mir. Tedaj članica Stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko pri predsedniku republike Borutu Pahorju.
prof. dr. Edvard Kovač	Pater profesor Edvard Kovač je filozof, teolog in esejist. Je profesor filozofije na Filozofski fakulteti Katoliškega inštituta v Toulousu, kot predavatelj pa sodeluje tudi z Univerzo v Bordeauxu in Teološko fakulteto Univerze v Ljubljani.
Lenart J. Kučič	Lenart J. Kučič je novinar neodvisnega in neprofitnega medija Pod črto, predavatelj in voditelj podkastov na mreži Marsowci, ki jo je tudi soustanovil. Novinarske in raziskovalne teme išče na presečišču tehnologije, medijev in družbe.
prof. dr. Jadran Lenarčič	Jadran Lenarčič je bil tedaj direktor Instituta Jožef Stefan. Njegovo raziskovalno delo je usmerjeno v področja robotike, avtomatike, biorobotike in sodobnih proizvodnih tehnologij.
Medeja Lončar	Medeja Lončar je glavna izvršna direktorica Siemens Slovenija in predsednica uprave Siemens Hrvaška. V korporaciji Siemens vodi strateško koordinacijo razvoja poslovanja v jadranski regiji in je ambasadorica raznolikosti. Je predsednica Združenja Manager in upravnega odbora združenja ter predsednica nadzornega odbora Nemško-slovenske gospodarske zbornice.
prof. dr. Mojmir Mrak	Mojmir Mrak je redni profesor za področje mednarodnih financ in ekonomskih politik Evropske unije na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani.
dr. Mark Pleško	Mark Pleško je ustanovitelj in direktor skupine Cosylab, d. d. Leta 2017 je prejel nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke.

dr. Iztok Seljak	Iztok Seljak je direktor Hidria Holding, d. o. o. Leta 2012 ga je mednarodna žirija izbrala za najboljšega menedžerja jugovzhodne in srednje Evrope, Hidria pa je bila leta 2013 v okviru European Business Awards razglašena za najinovativnejše evropsko podjetje. Predsednik republike je podjetju za dosežek vročil Jabolko navdiha.
akad. dr. Franc Strle	Akademik Franc Strle je specialist interne medicine in infektologije in redni profesor za infektologijo na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Je predsednik Zdravstvenega sveta, najvišjega strokovno usklajevalnega in posvetovalnega organa ministra za zdravje na področju zdravstvene dejavnosti, zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja.

- Predsednik republike je 10. junija 2020 priredil posvet o ureditvi dolgotrajne oskrbe, na katerem se je z uglednimi gosti posvetoval o ureditvi dolgotrajne oskrbe.

Namen posveta je bil seznaniti z vsebino novega osnutka Zakona o dolgotrajni oskrbi in izmenjava mnenj in stališč o najpomembnejših predlaganih zakonskih rešitvah, katerih cilj je starejši generaciji zagotoviti varno, aktivno in v družbena dogajanja vključeno življenje ter ji omogočiti dostojno preživljanje starosti.

Udeleženci posveta:

Anja Bah Žibert	predsednica Odbora Državnega zbora Republike Slovenije za zdravstvo
Urška Ban	Stranka modernega centra, državna sekretarka v Ministrstvu za javno upravo Republike Slovenije
mag. Alenka Bratušek	predsednica Stranke Alenke Bratušek
Janez Cigler Kralj	minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije
Tanja Fajon	voditeljica Socialnih demokratov
Tomaž Gantar	minister za zdravje Republike Slovenije

Zoran Hobljaj	namestnik predsednice Skupščine Skupnosti socialnih zavodov Slovenije, direktor Doma starejših Rakičan
Biserka Marolt Meden	predsednica Srebrne niti – Združenja za dostojno starost
Luka Mesec	koordinator Levice
Marijan Papež	generalni direktor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije
Ana Petrič	direktorica Centra starejših Notranje Gorice DEOS
dr. Aleksandra Pivec	predsednica DeSUS – Demokratične stranke upokojencev Slovenije
Marija Pukl	predsedujoča Programskemu svetu Festivala za tretje življenjsko obdobje
mag. Marko Slavič	direktor Doma Danice Vogrinc Maribor
Marjan Sušelj	generalni direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Janez Sušnik	predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije
Peter Svetina	varuh človekovih pravic Republike Slovenije
mag. Andrej Šircelj	minister za finance Republike Slovenije
Romana Tomc	SDS, evropska poslanka, sopredsedujoča medskupini o demografskih izzivih v Evropskem parlamentu
mag. Matej Tonin	predsednik Nove Slovenije – Krščanskih demokratov
dr. Božidar Voljč	svetovalec SAZU za javno zdravstvo, zdravstveno gerontologijo in medgeneracijsko sožitje
Andreja Zabret	poslanka v državnem zboru, Lista Marjana Šarca

- Tretji posvet pri predsedniku je bil 11. septembra na temo: Kakšne spremembe potrebuje RTV Slovenija, da bo sodoben, kakovosten in politično nepristranski javni servis?

Na posvetu se je z gosti posvetoval o spremembah, ki jih potrebuje RTV Slovenija, da bo sodoben, kakovosten in politično nepristranski javni servis.

Udeleženci posveta:

mag. Alenka Bratušek	predsednica Stranke Alenke Bratušek
Lidija Divjak Mirnik	poslanka v državnem zboru, Lista Marjana Šarca
Tanja Fajon	voditeljica Socialnih demokratov
Natalija Gorščak	direktorica Televizije Slovenija
Jožef Horvat	vodja poslanske skupine Nova Slovenija – Krščanski demokrati
Igor Kadunc	generalni direktor RTV Slovenija
dr. Tanja Kerševan Smokvina	znanstvena sodelavka Centra za raziskovanje družbenega komuniciranja, Fakulteta za družbene vede
Borut Korun	predsednik Slovenske narodne zveze pri Slovenski ljudski stranki
Petra Lesjak Tušek	predsednica Društva novinarjev Slovenije
dr. Matej Makarovič	sociolog in politični analitik, Fakulteta za uporabne družbene študije
dr. Marko Milosavljevič	profesor novinarstva, Katedra za novinarstvo, Fakulteta za družbene vede
Miro Petek	Slovenska demokratska stranka
dr. Vasko Simoniti	minister za kulturo Republike Slovenije
Janja Sluga	vodja poslanske skupine Stranke modernega centra
Mirko Štular	direktor Radia Slovenija
dr. Mitja Štular	strokovnjak za telekomunikacije, nekdanji predsednik Programskega sveta RTV Slovenija
Violeta Tomić	predsednica Odbora Državnega zbora Republike Slovenije za kulturo
dr. Matevž Tomšič	predsednik Združenja novinarjev in publicistov
dr. Felice Žiža	poslanec v državnem zboru, predstavnik italijanske narodne skupnosti

VI. STATISTIKA

PREDSEDNIK REPUBLIKE – TRETJE LETO DRUGEGA MANDATA (23. december 2019 – 23. december 2020)

Leto 2020 je bilo v vseh dosedanjih letih predsednikovega prvega in drugega mandata nekaj posebnega. Zaznamovala ga je pandemija, ki je usodno zarezala v javno življenje pri nas in po svetu. Odpovedani so bili mnogi javni dogodki, številni so se odvijali zgolj z dopustnim številom obiskovalcev, preštevilni le preko spleta. Odpadle so tudi mnoge že načrtovane poti v tujino in obiski visokih tujih državnikov. Kljub temu so bile predsednikove dejavnosti v palači in po Sloveniji številne.

135	UDELEŽB PREDSEDNIKA REPUBLIKE NA PRIREDITVAH
-----	--

31	SPREJEMOV, KI JIH JE PRIREDIL PREDSEDNIK REPUBLIKE
----	--

146	GOVOROV, NAGOVOROV ALI POZDRAVNIH NAGOVOROV, POSLANIC IN VIDEOSPOROČIL PREDSEDNIKA REPUBLIKE
-----	---

82	PODELJENIH ČASTNIH POKROVITELJSTEV
----	------------------------------------

15	PODELJENIH DRŽAVNIH ODLIKOVANJ
----	--------------------------------

3	PODELJENA JABOLKA NAVDIHA
---	---------------------------

135	POGOVOROV Z INSTITUCIJAMI
-----	---------------------------

21	POSVETOV S STROKOVNJAKI
----	-------------------------

36	POGOVOROV Z DRŽAVLJANI – POSAMEZNIKI
----	--------------------------------------

12	OBISKOV PREDSEDNIKA REPUBLIKE V TUJINI
----	--

4	OBISKI TUJIH DRŽAVNIKOV V REPUBLIKI SLOVENIJI
---	---

ZAHVALA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE BORUTA PAHORJA

Predsednik Pahor podeljuje priznanje zahvala predsednika republike v znak hvaležnosti za dolgoletna prizadevanja ali enkratni dosežek na različnih področjih družbenega življenja. V tretjem letu svojega drugega mandata je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor vročil devet zahval. Od prve vročitve (18. januar 2019) je skupno vročil 31 zahval.

DOGODEK	PREJEMNIK IN PRILOŽNOST	KRAJ IN DATUM
1. Slovesna prireditev ob 25. podelitvi priznanj za osebnost leta v akciji Ona ali On - dejanje leta in 25. obletnici delovanja Radia 94	Radio 94 za 25 let skrbnega spremljanja utripa primorsko-notranjske regije in za navdihujoče humanitarno delovanje. Prevezel jo je direktor radia Sandi Curk.	Postojna, 11. januar 2020
2. Slovesnost ob 50. srečanju Slovencev iz obmejnega območja Videnske pokrajine	Občina Bovec za 50 let skrbnega povezovanja s Slovenci Videnske pokrajine. Prevezel jo je župan Valter Mlekuž.	Kobarid, 18. januar 2020
3. Slovesnost ob 50. srečanju Slovencev iz obmejnega območja Videnske pokrajine	Občina Kobarid za 50 let skrbnega povezovanja s Slovenci Videnske pokrajine. Prevezel jo je župan Marko Matajuroc.	Kobarid, 18. januar 2020
4. Slovesnost ob 50. srečanju Slovencev iz obmejnega območja Videnske pokrajine	Občina Tolmin za 50 let skrbnega povezovanja s Slovenci Videnske pokrajine. Prevezel jo je župan Uroš Brežan.	Kobarid, 18. januar 2020
5. Prireditev ob 100-letnici Gasilskega pihalnega orkestra Loče	Gasilski pihalni orkester Loče ob 100. obletnici delovanja za edinstveno negovanje slovenske lokalne pihalne glasbene umetnosti in povezovanje skupnosti. Prevezel jo je predsednik orkestra Ivan Kovačič.	Loče, 2. februar 2020
6. Slovesnost ob 40-letnici delovanja Kulturnega doma Nova Gorica	Kulturni dom Nova Gorica ob 40-letnici delovanja za spodbujanje ustvarjalnosti in čezmejnega kulturnega povezovanja. Prevezela jo je direktorica Pavla Jarc.	Nova Gorica, 8. februar 2020
7. Slovesnost ob deseti obletnici Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani	Slovenski planinski muzej ob 10. obletnici zavzete in predane skrbi za ohranjanje in predstavljanje kulturne dediščine s področij planinstva, alpinizma in gornišva na Slovenskem. Prevezela jo je direktorica Irena Lačen Benedičič.	Mojstrana, 10. avgust 2020
8. Obisk Gledališča Koper – Teatro Capodistria	Gledališče Koper - Teatro Capodistria ob 20. obletnici ustanovitve gledališča in 10-letnici festivala gledaliških predstav za mularijo Pri svetilniku za dosežke v razvoju uprizoritvenih umetnosti in vidne uspehe pri negovanju gledališke kulture med mladimi. Prevezela jo je direktorica Katja Pegan.	Koper, 1. oktober 2020
9. Osrednja prireditev ob 25-letnici delovanja Slovenskega društva Hospic	Slovensko društvo hospic ob 25-letnici delovanja za nenadomestljivo vlogo na področju paliativne oskrbe in pomoči umirajočim in njihovim svojcem. Prevezela jo je predsednica društva Renata Roban.	Ljubljana, 14. oktober 2020

SPREJETA POKROVITELJSTVA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE BORUTA PAHORJA V LETU 2020

ŠT.	POŠILJATELJ:	DOGODEK:
JANUAR 2020		
1.	Čebelarska zveza Slovenije, Boštjan Noč, predsednik	Častno pokroviteljstva projekta Dobro se z dobrim vrača – dobrodelni projekt za 'sladkorčke'
2.	Glasbena šola Kranj, Petra Mohorčič, ravnateljica	Častno pokroviteljstva slovesnosti ob 111. obletnici delovanja Glasbene šole Kranj
3.	Osnovna šola Gustava Šiliha Maribor, Milojka Sevšek, ravnateljica	Častno pokroviteljstvo slovesne otvoritve 16. zimskih državnih iger specialne olimpijade Slovenije
4.	Lions klub Bled golf, Gregor Šivic, predsednik	Častno pokroviteljstvo 18. humanitarnega veleslaloma za prehodni pokal Lions Ski Open 2020
5.	Mestna občina Kranj, Matjaž Rakovec, župan	Častno pokroviteljstvo prireditve Prešernov smenj
6.	Občina Destrnik, Franc Pukšič, župan	Častno pokroviteljstvo simpozija 500 let cerkvenega, kulturnega in narodno političnega razvoja sv. Urbana – Destrnik in 350 let župnije sv. Urbana
7.	Dom sv. Jožefa Celje, Duhovno prosvetni center, Jožef Planinšek, direktor	Častno pokroviteljstvo strokovne konference Izzivi in priložnosti izvajanja dolgotrajne oskrbe v Sloveniji
8.	Zavod 13, Petra Greiner, direktorica	Častno pokroviteljstvo svetovnega pohoda z rdečimi baloni
9.	Rotary Club Ljubljana – Center, Zvone Žagar	Častno pokroviteljstvo slovensko-češkega dobrodelnega koncerta Mladi talenti
10.	Tehnološki park Ljubljana, d. o. o., dr. Jernej Pintar, direktor	Častno pokroviteljstvo dogodka z naslovom Dobrodošli v prihodnosti – NOV DATUM
11.	Društvo prijateljev mladine Trbovlje, Lavra Izgoršek, Mitja Duh in Igor Gošte	Častno pokroviteljstvo 10. zasavskega humanitarnega teka ali 10 ur teka za ozaveščanje o cerebralni paralizi
12.	Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije, Milan Osterc, predsednik	Častno pokroviteljstvo akcije Svetovni dan ledvic – zdravje ledvic za vse in povsod – od preprečevanja do zgodnjega odkrivanja in enakega dostopa do obravnave
13.	Onkološki inštitut Ljubljana, Urad generalnega direktorja, Zlata Štiblar Kisić, generalna direktorica	Častno pokroviteljstvo slovesnosti ob 70. obletnici registra raka Republike Slovenije
14.	Društvo Emobility Slovenija, Primož Lemež, predsednik	Častno pokroviteljstvo dogodka Future Emobility Show
15.	Zveza paraplegikov Slovenije, Dane Kastelic, predsednik	Častno pokroviteljstvo akcije GOGO 2020 – gibalno ovirani gore osvajajo
FEBRUAR 2020		
16.	Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije, mag. Adolf Videnšek, predsednik	Častno pokroviteljstvo 50. obletnice organiziranega delovanja skrbi za civilne invalide vojn Slovenije
17.	Business Networking Adria, d. o. o., mag. Jernej Pirc, nacionalni direktor BNI Adria	Častno pokroviteljstvo 10. poslovne konference Adria – CONNECT 2020

18.	Mladinski svet Slovenije, Anja Fortuna, predsednica	Častno pokroviteljstvo projekta Prostovoljec leta 2019
19.	Zavod MEPI – mednarodno priznanje za mlade, Andreja Anžur Černič, direktorica	Častno pokroviteljstvo programa MEPI – mednarodnim priznanjem za mlade v letu 2020
20.	Spominčica – Alzheimer Slovenija, Štefanija L. Zlobec, predsednica	Častno pokroviteljstvo konference z naslovom V ritmu človeških možganov
21.	Občina Šentjernej, Janez Selak, podžupan s funkcijo župana, in Kulturno in etnološko društvo Gallus Bartholomaeus, Stane Bregar, koordinator Resslerovega leta 2020	Častno pokroviteljstvo Resslerovega leta 2020
22.	Katoliški inštitut, Fakulteta za pravo in poslovne vede, doc. dr. Zoran Vaupot, MBA, dekan	Častno pokroviteljstvo mednarodne znanstvene konference ob 100. obletnici rojstva dr. Ljuba Sirca
23.	Univerza v Novi Gorici, prof. dr. Danilo Zavrtanik, rektor	Častno pokroviteljstva slovesne akademije ob 25. obletnici ustanovitve Univerze v Novi Gorici
24.	40. maraton treh src, organizacijski odbor, Boštjan Gerlec, predsednik organizacijskega odbora 40. maratona treh src	Častno pokroviteljstvo jubilejne 40. obletnice maratona treh src
25.	Visokošolski zavod Fizioterapevtika, doc. dr. Friderika Kresal, dekanja in predsednica strokovnega sveta, in dr. Mojca Amon, pred., predsednica organizacijskega odbora	Častno pokroviteljstvo znanstvenega in strokovnega SIMPOZIJA 2020
26.	Mestna občina Murska Sobota, dr. Aleksander Jevšek, župan	Častno pokroviteljstvo svetovnega prvenstva v letenju s toplozračnimi baloni
27.	Nacionalni inštitut za biologijo, prof. dr. Matjaž Kuntner, direktor, in prof. dr. Tamara Lah Turnšek, predsednica odbora za obeleževanje 60. obletnice NIB	Častno pokroviteljstvo slavnostne akademije ob 60. obletnici delovanja Nacionalnega inštituta za biologijo
28.	Mladinska knjiga, Alenka Kepic Mohar, vodja izobraževalnega založništva	Častno pokroviteljstvo jubilejne 50. obletnice Vesele šole
29.	Skupnost občin Slovenije, Leo Kremžar, predsednik programskega sveta 4. kongresa slovenskih občin	Častno pokroviteljstvo 4. kongresa slovenskih občin
30.	Notarska zbornica Slovenije, Sonja Kralj, predsednica	Častno pokroviteljstvo slavnostne akademije ob 25. obletnici ponovne uvedbe notariata v Republiki Sloveniji
31.	Park vojaške zgodovine Pivka, mag. Janko Boštjančič, direktor	Častno pokroviteljstvo slovesnosti ob 75. obletnici strmoglavljenja britanskega lovca Spitfire MH 980 in 249 eskadrilje kraljevega letalstva
32.	Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, prim. doc. dr. Jernej Završnik, dr. med., spec., direktor zavoda	Častno pokroviteljstvo 2. teka zdravja – NOV DATUM
33.	Osnovna šola Gorišnica, Milan Šilak, ravnatelj	Častno pokroviteljstvo srečanja mladih plesalcev iz vse Slovenije z učenko osnove šole Gorišnica Doro Šandor
34.	Zavod 20za20 Maribor – zavod za kulturo glasbe, Marko Soršak - Soki	Častno pokroviteljstvo Sokijevega 24-urnega maratona poučevanja bobnov
35.	Hokejska zveza Slovenije, Matjaž Rakovec, predsednik	Častno pokroviteljstvo svetovnega prvenstva v hokeju divizije I-A
36.	Gimnazija in srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik, Bernarda Trstenjak, ravnateljica	Častno pokroviteljstvo akademije 70: že 70 let kamniški obrazi prihodnosti

MAREC 2020

37.	Železničarsko kulturnoumetniško društvo Tine Rožanc, Matjaž Kranjc, predsednik	Častno pokroviteljstvo slavnostne predstave Apotropeja ob 100. obletnici delovanja železničarskega kulturnoumetniškega društva Tine Rožanc
38.	Društvo Trepetlika, Cvetka Pavlina Likar, predsednica	Častno pokroviteljstvo slovesnosti ob 30. obletnici delovanja Društva Trepetlika
39.	CUDV Radovljica, Center za usposabljanje, delo in varstvo Matevža Langusa, Radovljica, dr. Irena Ceglar, direktorica	Častno pokroviteljstvo športnega dogodka z naslovom Naš tek
40.	Turistično olupševalno društvo Šoštanj, Peter Radoja, predsednik	Častno pokroviteljstvo evropskega tekmovanja žerjavistov
41.	Občina Kamnik, Matej Slapar, župan, in Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik, Franci Kramar, vršilec dolžnosti direktorja	Častno pokroviteljstvo jubilejnih 50. dnevov narodnih noš in oblačilne dediščine (PRESTAVLJENO ZARADI EPIDEMIJE)
42.	Občina Beltinci, Marko Virag, župan, in Kulturno umetniško društvo Beltinci, Boštjan Rous, predsednik	Častno pokroviteljstvo jubilejnega 50. mednarodnega folklornega festivala v Beltincih
43.	Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o., dr. Karol Peter Peršolja, direktor	Častno pokroviteljstvo natečaja za najboljše magistrsko delo s temo trajnostne energije 2020
44.	DOBA, Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije, Jasna Dominko Baloh, direktorica	Častno pokroviteljstvo dogodkov ob 30. obletnici delovanja DOBE
45.	Zavod Časoris, dr. Sonja Merljak Zdovc, direktorica	Častno pokroviteljstvo izbire face leta
46.	Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, prof. dr. Andrej Janež, predstojnik, in Univerzitetni klinični center Ljubljana, Pediatrična klinika, Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, prof. dr. Tadej Battelino	Častno pokroviteljstvo 8. dnevov sladkorne bolezni
47.	Osnovna šola Muta, Anita Ambrož, prof., ravnateljica	Častno pokroviteljstvo vseslovenskega šolskega narečnega natečaja in festivala Vsaka vas ima svoj glas
48.	Slovensko društvo HOSPIC, Renata Jakob Roban, predsednica	Častno pokroviteljstvo slavnostnega srečanja ob 25. obletnici delovanja Slovenskega društva HOSPIC (PRESTAVLJENO ZARADI EPIDEMIJE)

APRIL 2020

49.	Slovensko združenje za trajnostno gradnjo – Green Building Council Slovenia, dr. Iztok Kamenski, predsednik	Častno pokroviteljstvo 5. konference za trajnostno gradnjo
50.	Gledališče Ane Monro, Goro Osojnik, predsednik društva in umetniški vodja	Častno pokroviteljstvo akcije Ana pod oknom

MAJ 2020

51.	Društvo učiteljev gluhih Slovenije, mag. Petra Rezar, predsednica	Častno pokroviteljstvo mednarodne konference o zgodovini gluhih
52.	Univerza v Ljubljani, Teološka fakulteta, izr. prof. dr. Anton Jamnik	Častno pokroviteljstvo simpozija ob 100. obletnici rojstva nadškofa dr. Alojzija Šuštarja

53.	Ustanova Hiša eksperimentov, dr. Miha Kos, direktor	Častno pokroviteljstvo dogodka z naslovom Noč ima svojo moč
JUNIJ 2020		
54.	Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, dr. Metka Tekavčič, dekanja	Častno pokroviteljstvo mednarodnega tedna ozaveščanja o prevarah 2020
55.	Občina Črna na Koroškem, mag. Romana Lesjak, županja	Častno pokroviteljstvo otvoritve najdaljšega neprekinjenega spusta po jeklenici v Sloveniji
56.	Občina Črna na Koroškem, mag. Romana Lesjak, županja	Častno pokroviteljstvo 65. koroškega turističnega tedna
JULIJ 2020		
57.	Društvo jedrskih strokovnjakov Slovenije, doc. dr. Tomaž Žagar, predsednik Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije, in doc. dr. Luka Snoj, predsednik programskega odbora konference	Častno pokroviteljstvo 29. mednarodne konference z naslovom Jedrska energija za novo Evropo – Nuclear Energy for New Europe, NENE 2020
58.	Občina Semič, Polona Kambič, mag., županja	Častno pokroviteljstvo 6. dnevov kočevarske kulture 2020
59.	Komisija za evropske pešpote, Jože Prah, predsednik	Častno pokroviteljstvo tradicionalnega vseevropskega dogodka Eurorando 2021, Evropohod 2021
AVGUST 2020		
60.	Zveza hrvaških društev v Sloveniji, Đanino Kutnjak, predsednik	Častno pokroviteljstvo kulturnega dogodka 9. sabor hrvaške kulture v Sloveniji – Maribor
61.	Združenje gluhoslepih Slovenije DLAN, Janko Plesec, predsednik, in dr. Simona Gerenčar Pegan, sekretarka	Častno pokroviteljstvo slovesnosti ob 15. obletnici delovanja Združenja gluhoslepih Slovenije DLAN
62.	Kobilarna Lipica, Matej Oset, direktor	Častno pokroviteljstvo praznovanja 440. obletnice Kobilarne Lipica
63.	Slovenski center PEN, Ifigenija Simonovič, predsednica	Častno pokroviteljstvo predstavitve knjige Unser Käranten Naša Koroška
SEPTEMBER 2020		
64.	Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Arhiv Republike Slovenije, dr. Bojan Cvelfar, direktor	Častno pokroviteljstvo razstave ob 100. obletnici koroškega plebiscita
65.	Osnovna šola Ana Gale Sevnica, Gregor Pirš, ravnatelj	Častno pokroviteljstvo literarnega natečaja Moja pot za šolsko leto 2020/21
66.	Društvo vodna agencija, Jože Cvetko, predsednik Društva vodna agencija, in prof. dr. Jože Lipnik, predsednik organizacijskega odbora festivala WEP EFFECT 2020	Častno pokroviteljstvo mednarodnega festivala izobraževalnih programov o varovanju vode WEP EFFECT 2020
67.	Svetovni slovenski kongres, dr. Boris Pleskovič, predsednik	Častno pokroviteljstvo III. konference slovenskih pravnikov iz sveta in Slovenije
68.	IVK inštitut – Slovensko združenje za varen svet, Andrej Kovačič, direktor	Častno pokroviteljstvo 5. dnevov nacionalne varnosti
69.	Klub koroških Slovencev v Ljubljani, Janez Stergar, predsednik	Častno pokroviteljstvo dogodkov ob 18. koroških kulturnih dnevih

70.	Zavod za avtorsko pobudo, izobraževanje, inovativnost in sodelovanje APIS, Manca Juvan Hassabi, direktorica	Častno pokroviteljstvo pogovornega omizja o ohranjanju zgodovinskega spomina na internacijo v koncentracijskih taboriščih med 2. svetovno vojno
71.	IEDC – Poslovna šola Bled, prof. dr. Danica Purg, predsednica	Častno pokroviteljstvo letnega foruma Mednarodne akademije za management in predsedniškim forumom IEDC
72.	Združenje mestnih občin Slovenije, mag. Gregor Macedoni, predsednik	Častno pokroviteljstvo VI. urbanega foruma o izzivih razvoja slovenskih mestnih občin
73.	Zveza Rotary klubov Slovenije, RI Distrikt 1912 Iztok Seljak, guverner distrikta 1912, Slovenija in Severna Makedonija, in Rotary klub Maribor, Dušan Logar, predsednik	Častno pokroviteljstvo ob 90-letnici rotarijstva na Slovenskem
74.	Zveza prijateljev mladine Slovenije, Darja Groznik, predsednica	Častno pokroviteljstvo programa Mladi raziskovalci zgodovine v šolskem letu 2020/2021
75.	Slovenska matica, izr. prof. dr. Aleš Gabrič, predsednik	Častno pokroviteljstvo mednarodnega simpozija ob 100. obletnici plebiscita na Koroškem: zgodovinska izkušnja in pogled v prihodnost
76.	Zdravniška zbornica Slovenije, Krunoslav Pavlovič, podpredsednik Zdravniške zbornice Slovenije in predsednik Odbora za zobozdravstvo pri Zdravniški zbornici Slovenije	Častno pokroviteljstvo akcije ozaveščanja prebivalcev Slovenije o pomenu preventive pri zagotavljanju ustnega zdravja
OKTOBER 2020		
77.	ARRS – Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, prof. dr. Blaž Zmazek v.d. direktorja	Častno pokroviteljstvo nacionalnega dogodka dan ARRS 2020: podpiramo odličnost
NOVEMBER 2020		
78.	Društvo Evropski mladinski parlament Slovenije, Daša Pogorelec in Jaša Levstik	Častno pokroviteljstvo nad 94. mednarodno sejo Evropskega mladinskega parlamenta Slovenije – Ljubljana 2021
79.	Odvetniška zbornica Slovenije, mag. Roman Zaviršek, predsednik	Častno pokroviteljstvo nad jubilejnim 10. Dnevom odvetniške pravne pomoči pro bono
80.	Alma Mater Europaea, prof. dr. Peter Pavel Klasinc, arhivski svetnik, direktor Mednarodnega inštituta arhivskih znanosti Trst-Maribor in predstojnik oddelkov arhivistike na Almi Mater Europaea, ECM Maribor	Častno pokroviteljstvo nad 30. konferenco Mednarodni arhivski dan in 14. Mednarodno arhivsko šolo
DECEMBER 2020		
81.	SPOLINT, Inštitut za razvoj športa, Milan Hosta, direktor	Častno pokroviteljstvo športnega projekta The Silk Road Cup
82.	Slovenska karitas, Peter Tomažič, generalni tajnik	Častno pokroviteljstvo tradicionalnega študentskega teka na grad 2020

ODLIKOVANJA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE

VRSTA ODLIKOVANJA	ODLIKOVANEC IN IZREK	OBJAVA V URADNEM LISTU
RED ZA IZREDNE ZASLUGE	Boris Pahor za življenjski prispevek k razumevanju in povezovanju narodov Evrope in za nepopustljivo zavzemanje za slovenstvo in demokracijo	10. 7. 2020
ZLATI RED ZA ZASLUGE	Nogometna zveza Slovenije za zasluge za uveljavitev nogometa v Sloveniji kot množičnega in vrhunškega športa, ob 100-letnici delovanja.	22. 4. 2020
ZLATI RED ZA ZASLUGE	Boris Podrecca za izstopajoče arhitekturno ustvarjanje v mednarodnem prostoru.	5. 6. 2020
ZLATI RED ZA ZASLUGE	Dr. Boštjan Žekš za svoje znanstveno raziskovalno in vodstveno delo in za izjemen prispevek k uveljavljanju Republike Slovenije v svetu.	5. 6. 2020
ZLATI RED ZA ZASLUGE	Atletska zveza Slovenije ob 100-letnici organiziranega delovanja atletike v Sloveniji kot množičnega in vrhunškega športa.	15. 9. 2020
ZLATI RED ZA ZASLUGE	Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije za izjemne zasluge pri povezovanju slepih in slabovidnih in pri spodbujanju njihovega vključevanja v družbo ter za uspehe pri uveljavljanju novih, izvirnih rešitev za temeljna vprašanja slepote in slabovidnosti ob stoletnici svojega delovanja.	2. 11. 2020
SREBRNI RED ZA ZASLUGE	Dr. Lovro Šturm za izjemen prispevek pri uveljavljanju pravne države, ustavnosti in ustavne znanosti.	7. 2. 2020
RED ZA ZASLUGE	Zveza glasbene mladine Slovenije za izjemen prispevek k razvoju in širjenju glasbene kulture in ustvarjalnosti med mladimi, ob 50. obletnici delovanja.	17. 1. 2020
RED ZA ZASLUGE	Jože Strgar za dolgoletno prizadevanje za sožitje in uveljavljanje evropskih vrednot ter kot prvi župan Ljubljane v samostojni Sloveniji.	7. 2. 2020
RED ZA ZASLUGE	Dr. Edvard Gobec za življenjsko delo in prispevek k prepoznavnosti Slovenije in obogatitev spoznanj o dosežkih Slovencev v svetu.	22. 5. 2020
RED ZA ZASLUGE	Andrej Šter za vsestransko pomoč našim državljanom v svetu, še posebej v času pandemske krize.	5. 6. 2020
RED ZA ZASLUGE	Slovenska moška članska odbojcarska reprezentanca za navdihujoče športne dosežke, uveljavljanje Slovenije na svetovnem športnem prizorišču in krepitev nacionalnega ponosa.	5. 6. 2020
RED ZA ZASLUGE	Sklad Krkinih nagrad za 50 let Krkinih nagrad in spodbujanja znanstvenih dosežkov zlasti med mladimi.	12. 10. 2020
MEDALJA ZA ZASLUGE	Dominik Bertonec za osebni prispevek h krepitvi vezi med ljudmi dveh narodov in držav kot argentinski rojak ter vrhunski športnik in pisatelj.	5. 6. 2020
MEDALJA ZA ZASLUGE	Jožef Pretnar za življenjski prispevek pri uvajanju novih, pionirskih pristopov zdravljenja hematoloških bolezni.	7. 2. 2020

IMENOVANJA V PRISTOJNOSTI PREDSEDNIKA REPUBLIKE

IME IN PRIIMEK, FUNKCIJA, NAČIN GLASOVANJA		
1	Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije DR. ROBERT ŠUMI	7.2.2020 JAVNA PREDSTAVITEV – DA IMENUJE PREDSEDNIK REPUBLIKE

IMENOVANJA VISOKIH FUNKCIONARJEV NA PREDLOG PREDSEDNIKA REPUBLIKE V DRŽAVNEM ZBORU

	IME IN PRIIMEK, FUNKCIJA, NAČIN GLASOVANJA	Datum	Prisotnih	ZA	PROTI	NEVELJ.
	Kandidat za sodnika na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu					
1	DR. KLEMEN PODOBNIK		84	78	3	3
2a	Jure Vidmar	27.5.2020	84	36		37
2b	Nina Savin Bossière TAJNO GLASOVANJE			11		
	Sodnik Ustavnega sodišča Republike Slovenije					
3	DR. ANDRAŽ TERŠEK TAJNO GLASOVANJE	16.6.2020	88	42	38	8
	Sodnik Ustavnega sodišča Republike Slovenije BARBARA ZOBEC	ODSTOPILA OD KANDIDATURE				
	Viceguvernerka Banke Slovenije					
4	DR. ARJANA BREZIGAR MASTEN TAJNO GLASOVANJE	21.10.2020	82	44	35	3
	Sodnik Ustavnega sodišča Republike Slovenije					
5	DR. ANŽE ERBEŽNIK TAJNO GLASOVANJE	21.10.2020	82	44	35	3

LEGENDA:

MODRA – uspešno imenovanje

RDEČA – neuspešno imenovanje

SODELOVANJE Z INSTITUCIJAMI

DATUM	DOGODEK
8. 1. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v zvezi z nadaljnjimi koraki, ki bodo omogočili pravočasno sprejetje potrebnih sprememb volilne zakonodaje, na delovnem pogovoru gostil Rudija Medveda, ministra za javno upravo.
13. 1. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v zvezi z aktivnostmi s področja spremembe volilne zakonodaje napisal pismo pogajalkam in pogajalcem parlamentarnih strank.
19. 1. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je ob svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta udeležil slovesnosti, ki jo je organiziral Koordinacijski odbor žrtev vojnega nasilja pri Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.
27. 1. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je udeležil spominske slovesnosti ob 75. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau, kjer je položil svečo v spomin žrtvam k spominski plošči, ki ima od leta 2008 napis tudi v slovenskem jeziku.

29. 1. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je pred uradnimi posvetovanji z vodji poslanskih skupin sestal s predsednikom vlade Marjanom Šarcem in predsednikom državnega zbora mag. Dejanom Židanom in začel neformalne pogovore v zvezi z ravnanji predsednika vlade po njegovem odstopu. Predsednik republike je v naslednjih dneh nadaljeval neformalne pogovore do začetka uradnih posvetovanj z vodji poslanskih skupin.
12. 2. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je udeležil otvoritve sodnega leta 2020, na kateri je imel govor.
26. 2. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je sprejel na pogovor Janeza Janšo, predsednika SDS in kandidata za predsednika vlade.
9. 3. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v Predsedniški palači uradno sprejel novoizvoljenega predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Igorja Zorčiča in mu želel uspešno delo.
26. 3. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v Predsedniški palači gostil izredno srečanje štirih predsednikov (4P). Predsednik Republike Slovenije se je po posvetovanju s predsednikom državnega zbora Igorjem Zorčičem, predsednikom vlade Janezom Janšo in predsednikom državnega sveta Alojzom Kovšco odločil, da skliče izredno srečanje štirih predsednikov, ki sicer poteka tradicionalno enkrat letno v decembru. Predsedniki so govorili o delovanju političnih institucij med krizo, o njihovem sodelovanju in skupnih prizadevanjih za politično enotnost za usklajeno delovanje.
22. 4. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je priredil posvet, kjer se je z uglednimi gosti posvetoval o razsežnostih pandemije COVID-19. To je bil prvi posvet, ki je bil izveden na oddaljeni način prek aplikacije za video konference.
27. 4. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je ob državnem prazniku povabil na posodobljeni virtualni sprehod po Predsedniški palači, saj državne praznike v predsedniški palači tradicionalno praznujemo z dnevi odprtih vrat, ki na pobudo predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja neprekinjeno potekajo od leta 2013, z izjemo poletja 2018, ko so v zgradbi potekala obnovitvena dela.
1. 5. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v počastitev praznika dela nagovoril državljane. Ob tej priložnosti se je predsedniku republike z nagovorom pridružila Lidija Jerkič, predsednica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.
8. 5. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na predvečer dneva Evrope na posebni slovesnosti v Predsedniški palači skupaj z veleposlaniki Francije, Rusije, Združenih držav Amerike in Združenega kraljestva počastil 75. obletnico konca druge svetovne vojne na evropskih tleh.
28. 5. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je sprejel na pogovor predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Igorja Zorčiča zaradi uveljavitve odločbe ustavnega sodišča glede sprememb in dopolnitev volilne zakonodaje.
2. 6. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na delovnem pogovoru gostil guvernerja Banke Slovenije Boštjana Vasleta. Guverner je predsedniku republike uradno predal obvestilo o odstopu viceguvernerja Banke Slovenije mag. Marka Bošnjaka.
18. 6. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na lastno pobudo nastopil na seji Državnega zbora Republike Slovenije. Poslanke in poslance ter slovensko javnost je seznanil s svojim mnenjem in stališčem o nujnosti pravočasnega sprejetja sprememb volilne zakonodaje v skladu z ustavno odločbo U-I-32/2015. Predsednik republike ocenjuje, da je to v tem času najpomembnejše politično vprašanje demokratične ureditve v Sloveniji.
3. 7. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na njihovo prošnjo na pogovor sprejel protestnike, ki so predsedniku na njegovo javno izrečeno pripravljenost za dialog sporočili, da bi se želeli srečati z njim.

9. 7. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je sprejel predsednika Komisije za preprečevanje korupcije dr. Roberta Šumija. Dr. Šumi je predsedniku republike predstavil redno Letno poročilo o delu Komisije za preprečevanje korupcije za leto 2019. Ob predsedniku KPK sta se predstavitve udeležila tudi njegova namestnika mag. Uroš Novak in Simon Savski.
16. 7. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je sprejel varuha človekovih pravic. Peter Svetina je predsedniku republike predstavil jubilejno, petindvajseto Letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2019. Varuha so spremljali namestniki Ivan Šelih, Miha Horvat, Marjeta Cotman in dr. Jože Ruparič.
16. 7. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je danes na njihovo pobudo sprejel vodstvo koalicije civilne družbe za prenovo SINTEZA-KCD. Predsedujoči Emil Milan Pintar s sodelavci je predsedniku republike predstavil pobudo za ustanovitev nacionalnega sveta za demokratizacijo pri predsedniku republike, v okviru katerega bi bilo treba pripraviti predlog nujne in celovite prenove volilne zakonodaje.
21. 8. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na delovni pogovor sprejel predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije mag. Damijana Florjančiča. Povod za srečanje je bilo pismo predsednika vrhovnega sodišča predsedniku republike z dne 18. avgusta letos glede težav v komunikaciji med tremi vejami državne oblasti.
16. 9. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je sprejel Miho Lobnika, zagovornika načela enakosti. Miha Lobnik je predsedniku republike predstavil Letno poročilo Zagovornika načela enakosti za leto 2019, ki je tretje celoletno poročilo od ustanovitve tega državnega organa.
20. 9. 2020	Tanja Pečar se je v Portorožu udeležila 59. tradicionalnega srečanja taboriščnic, taboriščnikov, političnih zapornic, ukradenih otrok, izgnancev, njihovih svojcev in prijateljev, ki je potekalo z geslom Obrazi Ravensbrücka.
24. 9. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na delovnem pogovoru gostil predsednika vrhovnega sodišča mag. Damijana Florjančiča in ministrico za pravosodje mag. Lilijano Kozlovič. Dogovorili so se za organizacijo srečanja najvišjih predstavnikov vseh vej oblasti.
12. 10. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je pred srečanjem najvišjih predstavnikov treh vej oblasti z naslovom Načelo delitve oblasti – (samo) omejevanje, vzajemni nadzor in medsebojno sodelovanje na delovni pogovor sprejel predsednika Sodnega sveta Republike Slovenije dr. Erika Kerševana, ki ga je spremljal podpredsednik prof. dr. Grega Strban. Srečanje je potekalo na pobudo sodnega sveta.
13. 10. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v Predsedniški palači prvič v zgodovini samostojne Slovenije priredil srečanje najvišjih predstavnikov treh vej oblasti z naslovom Načelo delitve oblasti – (samo)omejevanje, vzajemni nadzor in medsebojno sodelovanje.
28. 10. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je na pogovor sprejel varuha človekovih pravic Republike Slovenije Petra Svetino. Predsednik Pahor in varuh Svetina sta se v zvezi z epidemijo COVID-19 pogovarjala o spoštovanju in omejevanju človekovih pravic.
9.12.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je ob mednarodnem dnevu človekovih pravic na pogovor sprejel varuha človekovih pravic Petra Svetino. Sogovornika sta posebno pozornost namenila pogovoru o spoštovanju človekovih pravic v času trajanja epidemije kot tudi v času okrevanja, ki bo družbo ponovno postavilo pred zahtevne izzive. Ocenila sta, da si bomo po tej krizi opomogli in zgradili svet kot si ga želimo in ki bo bolj odporen, pravičen in trajnosten, da pa moramo za to na prvo mesto postaviti strpnost, toleranco, sočutje in človečnost. Nobena kriza ne sme in ne more biti opravičilo za pomanjkanje dialoga.

Promemoria

AKTIVNOSTI PREDSEDNIKA REPUBLIKE ZA URESNIČITEV ODLOČBE USTAVNEGA SODIŠČA ŠT.: U-I-32/15-56 IN UVELJAVITEV POTREBNIH SPREMOMB VOLILNE ZAKONODAJE

DATUM	DOGODEK
1. 10. 12. 2018	Srečanje štirih predsednikov
2. 17. 1. 2019	1. srečanje – sestanek predsednika s predsedniki parlamentarnih strank in vodji poslanskih skupin o potrebnih spremembah volilne zakonodaje
3. 12. 3. 2019	Izdelava študije Ustavnopravna izhodišča za uresničitev odločbe ustavnega sodišča št. U-I-32/2015
4. 22. 3. 2019	1. krog pogajanj predsednika Pahorja s pogajalci parlamentarnih strank
5. 16. 5. 2019	2. krog pogajanj predsednika Pahorja s pogajalci parlamentarnih strank
6. 14. 6. 2019	3. krog pogajanj predsednika Pahorja s pogajalci parlamentarnih strank
7. 1. 7. 2019	Sestanek predsednika Pahorja s predstavniki civilnodružbenih organizacij glede sprememb volilne zakonodaje
8. 12. 7. 2019	Delovno kosilo predsednika Pahorja z vodji parlamentarnih strank in poslanskih skupin o spremembah volilne zakonodaje – 4. krog pogajanj
9. 9. 9. 2019	Predsednik Pahor s predstavniki parlamentarnih strank in ustavnopravnimi strokovnjaki o volilni zakonodaji – 5. krog pogajanj
10. 20. 9. 2019	6. krog pogajanj predsednika Pahorja s pogajalci parlamentarnih strank
11. 12. 11. 2019	7. krog pogajanj predsednika Pahorja s pogajalci parlamentarnih strank
12. 26. 11. 2019	Preložitev 8. kroga pogajanj – pismo predsednika Pahorja pogajalcem
13. 18. 12. 2019	Pismo predsednika Pahorja pogajalcem po srečanju štirih predsednikov
14. 13. 1. 2020	Pismo predsednika Pahorja pogajalcem po obvestilu vodje PS LMŠ o začetku zbiranja podpisov za vložitev novele ZVDZ
15. 31. 1.-2. 3. 2020	Vložitev novele ZVDZ v parlamentarni postopek in glasovanje o noveli na 16. seji DZ RS
16. 28.5.2020	Predsednik Pahor s predsednikom državnega zbora Zorčičem o nadaljevanju usklajevanj sprememb volilne zakonodaje v državnem zboru
17. 18.6.2020	Nastop predsednika Pahorja na lastno pobudo na 18. seji Državnega zbora Republike Slovenije z naslovom Obrazložitev mnenja in stališč o nujnosti sprememb volilne zakonodaje v skladu z odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-32/2015 na seji Državnega zbora Republike Slovenije

Ustavno sodišče je odločbo št. U-I-32/2015 z ugotovitvijo, da je 4. člen zakona o določitvi volilnih enot za volitev poslancev v državni zbor, ki določa območja volilnih okrajev, v neskladju z ustavo, sprejelo 8. novembra 2018. V uradnem listu je bila objavljena 21. decembra 2018. Zakonodajalcu je naložilo, da odločbo uveljavi v dveh letih, torej najpozneje do 21. decembra 2020.

10. december 2018 – srečanje štirih predsednikov

Ob zavedanju, kako pomembno je to vprašanje, ga je predsednik republike uvrstil na dnevni red tradicionalnega srečanja štirih predsednikov, ki so soglašali s pobudo o pogajanjih.

16. januar 2019 – posvet ustavnopravnih strokovnjakov

Določena so bila strokovna izhodišča o potrebnih spremembah, ki bi uresničile odločbo ustavnega sodišča in so podlaga za napovedano prvo srečanje predstavnikov parlamentarnih strank.

17. januar 2019 – prvo srečanje predsednikov in vodij poslanskih skupin parlamentarnih strank

Predsednik republike je vabljeni pozval in povabil k sodelovanju v pogajanjih o potrebnih spremembah volilne zakonodaje. Pobuda je bila sprejeta z dogovorom, da vsaka parlamentarna stranka in oba poslanca narodnosti imenujejo po dva pogajalca v skupino, ki bo usklajevala vsebino sprememb volilne zakonodaje.

Na podlagi mnenja ustavnopravnih strokovnjakov je bilo sklenjeno, da pogajalci parlamentarnih strank iščejo rešitev za uresničitev odločbe ustavnega sodišča v dveh možnih smereh:

- z ukinitvijo volilnih okrajev in uvedbo prednostnega glasu na ravni volilnih enot (sprememba Zakona o volitvah v Državni zbor, ki zahteva najmanj 60 glasov podpore)
- ali
- s spremembo meja volilnih okrajev (spremembe Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v DZ s spremembami meja volilnih okrajev, ki zahteva najmanj 46 glasov podpore)

12. marec 2019 – izdelava ustavnopravne študije

Inštitut za ustavno pravo na prošnjo predsednika republike izdela študijo z naslovom Ustavnopravna izhodišča za uresničitev odločbe ustavnega sodišča št. U-I- 32/2015.

Do novembra 2019 sledi prvemu srečanju še 7. srečanj pogajalcev parlamentarnih strank:

- 22. marec 2019 - uvodno srečanje in dogovor o delu
- 16. maj 2019 – obravnava prvih delovnih gradiv sprememb obeh zakonov
- 14. junij 2019 – delovni osnutek sprememb ZVDZ
- 12. Julij 2019 - delovno kosilo s predsedniki in vodji poslanskih skupin parlamentarnih strank (ocena pogajanj in stališča glede vsebine delovnega osnutka sprememb ZVDZ, sprejeto tudi pomembno stališče, da bo v parlamentarni postopek vložen tisti predlog sprememb volilnega sistema, ki bo zbral potrebno število podpisov poslank in poslancev za njegovo sprejetje
- 9. september 2019 – delovni pogovor pogajalcev in ustavnopravnih strokovnjakov (preverjanje ustavnopravne ustreznosti predlaganih sprememb)
- 20. september 2019 – pogajanja o delovnem osnutku sprememb meja volilnih okrajev
- 12. november 2019 – obravnava čistopisov osnutkov obeh novel zakonov in preverjanje potrebne večine za eno ali drugo

26. november 2019 – pismo predsednika republike pogajalcem

Pred sklicanim končnim krogom pogajanj 27. novembra 2020 je bilo ugotovljeno, da so pogajalci končali oblikovanje novele ZVDZ z ukinitvijo okrajev in uvedbo prednostnega glasu, pri noveli, ki spreminja meje volilnih okrajev, pa jim to še ni uspelo. Zato je predsednik republike pogajalcem poslal pismo, v katerem predlaga, da kljub temu skušajo ugotoviti, ali ima katera od obeh novel potrebno podporo poslank in poslancev.

18. december 2019 – pismo predsednika republike pogajalcem

Poziv pogajalcem, da dokončno uskladijo predlog novele ZVDZ in začnejo zbirati potrebne podpise poslank in poslancev za vložitev novele v parlamentarni postopek. Hkrati je napovedano nadaljevanje dela za spremembo meja volilnih okrajev.

9. januar 2020 – obvestilo vodje PS LMŠ

Obvestilo predsedniku republike o začetku zbiranja podpisov poslank in poslancev za vložitev novele ZVDZ, ki ukinja volilne okraje in uvaja prednostni glas.

13. januar 2020 – pismo predsednika republike pogajalcem

Obvestilo o nameravanem začetku zbiranja podpisov poslank in poslancev za vložitev novele ZVDZ in ponovno opozorilo pogajalcem na dogovor, da se predlog novele vloži, ko bo zanj zbranih dovolj, torej najmanj 60 podpisov.

31. januar 2020 - 2. marec 2020

Novela Zakona o volitvah v državni zbor je bila vložena v parlamentarni postopek s podpisi 59 poslank in poslancev. Na 16. seji državnega zbora novela ni bila sprejeta, zanjo je glasovalo 57 poslank in poslancev.

28. maj 2020

Predsednik republike Borut Pahor je sprejel na pogovor predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Igorja Zorčiča. Predsednika sta se strinjala, da se bodo aktivnosti ZA uveljavitev odločbe ustavnega sodišča glede sprememb in dopolnitev volilne zakonodaje nadaljevale v državnem zboru. Ministrstvo za javno upravo bo nadaljevalo pripravo predloga za spremembo meja volilnih okrajev, ki ga bodo zatem usklajevale poslanske skupine, vložili pa naj bi ga poslanci državnega zbora.

18. junij 2020

Predsednik republike je v skladu z drugim odstavkom 224. člena Poslovnika državnega zbora na lastno pobudo nastopil na 18. seji Državnega zbora Republike Slovenije. Poslanke in poslance ter slovensko javnost je seznanil s svojim mnenjem in stališčem glede nujnosti pravočasnega sprejetja ustavno zapovedanih sprememb volilne zakonodaje, saj je ocenil, da je to v tem času najpomembnejše politično vprašanje demokratične ureditve v Sloveniji.

PODROČJE ZUNANJIH ZADEV

1. URADNI OBISKI

• V TUJINI

DATUM	DOGODEK
1.7. – 2.7. 2020	Uradni obisk predsednika republike na Madžarskem, Budimpešta
13. 7. 2020	Uradni obisk v Italijanski republiki, Trst
21.7. – 23.7. 2020	Uradni obisk predsednika republike v Slovaški republiki, Bratislava
25.9. – 26.9. 2020	Uradni obisk predsednika republike v Republiki Severni Makedoniji
10. 10. 2020	Uradni obisk predsednika republike v Republiki Avstriji

• **BILATERALNA SREČANJA NA VISOKI RAVNI – OB URADNIH OBISKIH V TUJINI**

DATUM	DOGODEK
Uradni obisk predsednika republike na Madžarskem, Budimpešta	
2.7.2020	<ul style="list-style-type: none"> - Položitev venca k spominskemu obeležju na Trgu herojev. - Sprejem z vojaškimi častmi. - Daljši in prijateljski pogovor na štiri oči - Plenarni pogovori med delegacijama Republike Slovenije in Madžarske pod vodstvom obeh predsednikov. - Novinarska konferenca. - Svečano kosilo, ki ga je v čast predsedniku Republike Slovenije gostil predsednik republike Madžarske. - Pogovor s predsednikom Parlamenta Madžarske Lászlóm Kóvérjem. - Udeležba na dogodku slovenske turistične promocije v izvedbi STO.
Uradni obisk v Italijanski republiki, Trst	
13.7.2020	<ul style="list-style-type: none"> - Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je obisk v Italiji pričel z obiskom kasarne Reggimento Piemonte Cavalleria na Opčinah, kjer ga je z vojaškimi častmi sprejel gostitelj predsednik Italijanske republike Sergio Mattarella. - Predsednika Pahor in Mattarella sta pred osrednjo slovesnostjo ob vrnitvi Narodnega doma Slovincem skupaj položila venca k spominskemu obeležju pri Bazoviški fojbi in k spomeniku bazoviškim junakom, žrtvam fašizma. - Ob navzočnosti slovenskega predsednika Pahorja in italijanskega predsednika Mattarelle je bil nato na Prefekturi v Trstu slovesno podpisan dokument, s katerim bo Narodni dom prešel v last slovenske narodne skupnosti v Italiji- natanko sto let po tem, ko so ga napadli in požgali pripadniki italijanskih fašističnih in nacionalističnih skupin. - Ob tem zgodovinskem dogodku sta imela predsednik Pahor in predsednik Mattarella nagovor. - V okviru slovesnosti je potekala posebna skupna svečanost vročitve najvišjih državnih odlikovanj Slovenije in Italije tržaškemu Slovencu Borisu Pahorju.
Uradni obisk predsednika republike v Slovaški republiki, Bratislava	
22.7.2020	<ul style="list-style-type: none"> - Srečanje predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja s predstavniki slovenskih podjetij, udeleženci poslovnega foruma. - Sprejem z vojaškimi častmi. - Daljši pogovor na štiri oči. - Plenarni pogovori med delegacijama Republike Slovenije in Slovaške pod vodstvom obeh predsednikov. - Novinarska konferenca. - Svečano kosilo, ki ga je ob uradnem obisku gostila predsednica Slovaške republike gospa Zuzana Čaputová. - Srečanje s predsednikom Narodnega sveta Slovaške republike gospodom Borisom Kollárjem. - Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednica Slovaške republike Zuzana Čaputová sta otvorila slovensko-slovaški poslovni forum. - Srečanje s predsednikom Vlade Slovaške republike gospodom Igorjem Matovičem.

Uradni obisk predsednika republike v Republiki Severni Makedoniji

25. 9. 2020
- Sprejem z vojaškimi častmi.
  - Daljši pogovor na štiri oči.
  - Plenarni pogovori med delegacijama Republike Slovenije in Slovaške pod vodstvom obeh predsednikov.
  - Novinarska konferenca.
  - Srečanje s predsednikom Sobranja Talatom Xhaferijem.
  - Srečanje s predsednikom Vlade Republike Severne Makedonije Zoranom Zaevim.
  - Polaganje venca k grobnici Goceta Delčeva v cerkvi Svetega Spasa.
  - Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je ob uradnem obisku v Republiki Severni Makedoniji, na slavnostni seji nagovoril poslanke in poslance makedonskega Sobranja.
26. 9. 2020
- Na Ohridu se je predsednik sestal s slovenskimi policisti 49. kontingenta, ki na podlagi bilateralnega sporazuma delujejo v Severni Makedoniji.
  - Obisk na Ohridu je predsednik Pahor sklenil v Vojaškem Centru za usposabljanje na vodi, kjer si je skupaj s predsednikom Pendarovskim ogledal predstavitveno vajo specialnih sil Vojske Republike Severne Makedonije.

Uradni obisk predsednika republike v Republiki Avstriji

10. 10. 2020
- Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je obisk v Avstriji pričel pred Deželnim zborom zvezne dežele Koroške v Celovcu, kjer ga je z vojaškimi častmi sprejel gostitelj, predsednik Republike Avstrije dr. Alexander Van der Bellen.
  - Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Republike Avstrije dr. Alexander Van der Bellen sta se skupaj udeležila obeležitve 100. obletnice koroškega plebiscita.
  - Na prireditvi sta imela oba predsednika osrednja nagovora.
  - Sledil je ogled potujoče razstave CARINTHIJA 2020.
  - Program obiska je predsednik republike Borut Pahor skupaj s predsednikom Van der Bellnom sklenil s slovesno otvoritvijo dvojezičnega vrtca Hermagoras - Mohorjev vrtec in s srečanjem s člani projektne skupine "gemeinsam 2020 skupno" in se udeležila odkritja svetlobne skulpture Tomasa Hokeja, zmagovalca natečaja GRENZENLOS-BREZMEJNO.

2. DELOVNI OBISKI

• V REPUBLIKI SLOVENIJI

DATUM	DOGODEK
12.2.2020	Delovni in neformalni obisk predsednice Republike Hrvaške
27.2.2020	Delovni obisk novega predsednika Republike Hrvaške
15.5.2020	Delovno srečanje predsednika Republike Slovenije in predsednika Republike Hrvaške, Ptuj

• V TUJINI

DATUM	DOGODEK
7.7. – 8.7. 2020	Trilateralno srečanja predsednikov Slovenije, Avstrije in Hrvaške, Avstrija, Dunaj
23.7.2020	Delovno srečanje predsednika republike s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Republiki Avstriji in s koroškim deželnim glavarjem dr. Petrom Kaiserjem, Celovec
25.8. – 26.8. 2020	Delovni obisk v Zvezni republiki Nemčiji, Berlin
4.9. – 5.9. 2020	Delovni obisk v Republiki Hrvaški in skupno polaganje vencev k spominskemu obeležju italijanskega fašističnega taborišča Kampor na otoku Rabu ob 75. obletnici konca druge svetovne vojne in 77. obletnici osvoboditve taborišča Kampor, Hrvaška, Rab
20. – 21.9. 2020	Delovni obisk v Francoski republiki, Pariz

• SREČANJA OB DELOVNIH OBISKIH V TUJINI

DATUM	DOGODEK
Trilateralno srečanje predsednikov Slovenije, Avstrije in Hrvaške, Avstrija, Dunaj	
7.7.2020	- Predsednik se je pred robom dogodka sestal na bilateralnem srečanju s predsednikom Republike Avstrije Alexandrom Van der Bellnom.
8.7.2020	- Na povabilo predsednika Republike Avstrije Alexandra Van der Bellna so se na Dunaju sestali predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, gostitelj predsednik Republike Avstrije Alexander Van der Bellen in predsednik Republike Hrvaške Zoran Milanović.
Delovno srečanje predsednika republike s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Republiki Avstriji in s koroškim deželnim glavarjem dr. Petrom Kaiserjem, Celovec	
23.7.2020	- V luči priprav na zaznamovanje 100. obletnice koroškega plebiscita, ki sta ga letos obeležila predsednika Slovenije in Avstrije skupaj, se je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor v Celovcu srečal s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Republiki Avstriji in s koroškim deželnim glavarjem dr. Petrom Kaiserjem.
Delovni obisk v Zvezni republiki Nemčiji, Berlin	
26.8.2020	- Delovni zajtrk predsednika Republike Slovenije in predsednika Zvezne republike Nemčije.
Delovni obisk v Republiki Hrvaški in skupno polaganje vencev k spominskemu obeležju italijanskega fašističnega taborišča Kampor na otoku Rabu ob 75. obletnici konca druge svetovne vojne in 77. obletnici osvoboditve taborišča Kampor, Hrvaška, Rab	
4.9.2020	- Večerja predsednika Republike Slovenije in predsednika Republike Hrvaške na Brionih.
5.9.2020	- Dvostranski pogovori predsednika Republike Slovenije in predsednika Republike Hrvaške ob delovnem kosilu. - Skupna udeležba obeh predsednikov na spominski slovesnost ob 77. obletnici osvoboditve nekdanjega italijanskega fašističnega koncentracijskega taborišča Kampor na otoku Rab. Predsednika sta položila venec k spomeniku žrtvam italijanskega fašističnega terorja Kampor. - Udeležba obeh predsednikov na odprtju fotografsko-dokumentarne razstave "Zadnji pričevalci / Posljednji svjedoci" in razstave "Tkanine otpora: glasovi žena".
Delovni obisk v Francoski republiki, Pariz	
20.9.2020	- Predsednik Pahor si je na povabilo Kolesarske zveze Slovenije ogledal zaključno etapo kolesarske dirke po Franciji Le Tour.
21.9.2020	- Delovno srečanje s predsednikom Francoske republike.

3. UDELEŽBA NA MEDNARODNIH DOGODKIH V TUJINI

DATUM	DOGODEK
22.1. – 23.1. 2020	V. svetovni forumu o holokavstu in obeležitvi mednarodnega dne spominjanja na holokavst ter 75. obletnice osvoboditve Auschwitza, Izrael, Jeruzalem
26.1. – 28.1. 2020	Komemoracija ob 75. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau, Poljska, Krakov
6.8.2020	Spominska slovesnost ob 75. obletnici napada z atomsko bombo na Hirošimo, Hirošima, Virtualno
11.7.2020	Komemoracija ob 25. obletnici genocida v Srebrenici, Srebrenica, Virtualno
18.9. – 30.9.2020	75. zasedanje Generalne skupščine Organizacije združenih narodov, New York, Virtualno
19.10.2020	Vrh pobude Tri morja, Estonija, Virtualno
5.11.2020	Mednarodna mladinska konferenca na temo »Evropske vrednote za prihodnost držav jugovzhodne Evrope«, Makedonija, Virtualno

13.11.2020	Pariški forum o miru, Pariz, Virtualno
11.12.2020	“To Be Secure Forum (2BS Forum)”, Črna gora, Budva, Virtualno
12.12.2020	Obeležitev 25. obletnice Daytonskega sporazuma, Virtualno

• **SREČANJA OB MEDNARODNIH DOGODKIH V TUJINI**

DATUM	DOGODEK
V. svetovni forumu o holokavstu in obeležitvi mednarodnega dne spominjanja na holokavst ter 75. obletnice osvoboditve Auschwitza, Izrael, Jeruzalem	
22.1.2020	<ul style="list-style-type: none"> - Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je, na povabilo predsednika Izraela Reuvena Rivlina, v Jeruzalemu udeležil Forumu voditeljev ob mednarodnem dnevu spomina na holokavst. - Takoj po prihodu v Jeruzalem je predsednika Pahorja na bilateralnem srečanju sprejel gostitelj, predsednik Reuven Rivlin. - Predsednik se je srečal z Miriam Steiner Aviezer, preživelo žrtvijo holokavsta in sodelavko jeruzalemskega muzeja Jad Vašem. - Prvi dan obiska v Jeruzalemu je predsednik Pahor sklenil z udeležbo na svečani večerji, ki jo je za državnike gostil izraelski predsednik Reuven Rivlin.
23.1.2020	<ul style="list-style-type: none"> - Predsednik se je pred osrednjo komemorativno slovesnostjo na bilateralnem srečanju sestal s predsednikom Italijanske republike Sergiom Mattarello. - Udeležba na Forumu voditeljev ob mednarodnem dnevu spomina na holokavst. - Predsednik je ob robu dogodka opravil »step-aside« srečanja s predsednikom Madžarske in Avstrije ter se na kratko srečal tudi s predsednico Republike Hrvaške, generalno guvernerko Kanade, predsednikom Evropskega sveta in predsednico Evropske komisije.
Komemoracija ob 75. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau, Poljska, Krakov	
27.1.2020	Predsednik Pahor se je z nekdanjimi internirankami udeležil komemoracije ob 75. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau.
Spominska slovesnost ob 75. obletnici napada z atomsko bombo na Hirošimo, Hirošima, Virtualno	
6.8.2020	Predsednik Republike Slovenije se je udeležil osrednje spominske slovesnosti ob 75. obletnici napada z atomsko bombo na Hirošimo in nagovoril udeležence.
Komemoracija ob 25. obletnici genocida v Srebrenici, Srebrenica, Virtualno	
11.7.2020	Predsednik Republike Slovenije se je udeležil komemoracije ob 25. obletnici genocida v Srebrenici in nagovoril udeležence.
75. zasedanje Generalne skupščine Organizacije združenih narodov, New York, Virtualno	
18.9.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je nastopil na globalnem vrhu Organizacije združenih narodov o izpolnjevanju ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030.
21.9.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je nastopil na visokem zasedanju ob 75. obletnici Organizacije združenih narodov.
24.9.2020	Predsednik republike Borut Pahor je v imenu Republike Slovenije nastopil z govorom na jubilejnem 75. zasedanju Generalne skupščine Organizacije združenih narodov.
28.9.2020	Predsednik republike je ob robu globalnega vrha za biotsko raznovrstnost Organizacije združenih narodov podprl »Zavezo voditeljev naravi«.
28.9.2020	Bilateralno srečanje predsednika Pahorja z generalnim sekretarjem OZN António Guterresom.
30.9.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je nastopil na globalnem vrhu za biotsko raznovrstnost.

Vrh pobude Tri morja, Estonija, Virtualno

19. 10. 2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je sodeloval na virtualnem predsedniškem vrhu pobude Tri morja. V delu razprave so ob predsednikih držav članic pobude sodelovali tudi ameriški državni sekretar Mike Pompeo, podpredsednica Evropske komisije Margrethe Vestager in Michael Berger, državni sekretar nemškega zunanjega ministrstva, v imenu predsednika Zvezne Republike Nemčije Franck-Walterja Steinmeierja, ki se srečanja ni mogel udeležiti, saj je v samoizolaciji zaradi stika z osebo, okuženo z novim koronavirusom.
--------------	--

Mednarodna mladinska konferenca na temo »Evropske vrednote za prihodnost držav jugovzhodne Evrope«, Makedonija, Virtualno

5.11.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je z video nagovorom sodeloval na plenarnem zasedanju z naslovom »Širjenje resnice proti njenemu ustvarjanju« v razpravi »Politika, politiki in učinki družbenih medijev nanje. Nove droge, seks in rokenrol«.
-----------	---

Pariški forum o miru, Pariz, Virtualno

13.11.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se na povabilo predsednika Francoske republike Emmanuela Macrona udeležil Pariškega foruma o miru kjer je nastopil na panelu »The values of Artificial Intelligence technology: Bringing ethics into the table.«
------------	---

»To Be Secure Forum (2BS Forum)«, Črna gora, Budva, Virtualno

11.12.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je sodeloval na virtualnem zasedanju »To Be Secure Forum«.
------------	---

Obeležitev 25. obletnice Daytonskega sporazuma, Virtualno

12.12.2020	Predsednik Republike Slovenije se je udeležil obeležitve 25. obletnice Daytonskega sporazuma in nagovoril udeležence.
------------	---

4. TELEFONSKI POGOVORI IN VIDEOKONFERENCE

DATUM	DOGODEK
6.1.2020	Telefonski pogovor z novoizvoljenim predsednikom Republike Hrvaške Zoranom Milanovićem
18.3.2020	Videokonferenca s predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen in visokim predstavnikom za skupno zunanjo in varnostno politiko Josepom Borrellom Fontellesom (namesto načrtovanega obiska v institucijah EU v Bruslju)
18.3.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Evropskega parlamenta Davidom Sassolijem (namesto načrtovanega obiska v institucijah EU v Bruslju)
20.3.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Republike Poljske Andrzejem Dudo
22.3.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Republike Hrvaške Zoranom Milanovićem
24.3.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Portugalske republike Marcelom Rebelo de Sousa
1.4.2020	Telefonski pogovore s predsednico Republike Estonije Kersti Kaljulaid
8.4.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Italijanske republike Sergiom Mattarello
20.4.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Češke republike Milošem Zemanom
24.4.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Zvezne republike Nemčije Frankom-Walterjem Steinmeierjem
7.5.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Bolgarije Rumenom Radevom
12.5.2020	Videokonferenca s predstavniki slovenske manjšine v Italiji
14.5.2020	Telefonski pogovor s predsednico Gruzije Salome Zurabišvili
15.5.2020	Telefonski pogovor s predsednico Grčije Katerino Sakellaropoulou
22.5.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Republike Litve Gitanasom Nausedo

3.7.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Islandije Guðnijem Th. Jóhannessonom
14.7.2020	Telefonski pogovor z znova izvoljenim poljskim predsednikom Andrzejem Dudo
18.8.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Zvezne republike Nemčije Frankom Walterjem Steinmeierjem
31.8.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Češke republike Milošem Zemanom
15.10.2020	Telefonski pogovor s predsednikom Republike Bolgarije Rumenom Radevom
17.10.2020	Predsednik Pahor se je ob svetovnem dnevu hrane in mednarodnem dnevu boja proti revščini po telefonu pogovarjal z izvršnim direktorjem WFP Davidom Beasleyjem, letošnjim Nobelovim nagrajencem za mir
3.11.2020	Telefonski pogovor z zveznim predsednikom Republike Avstrije Alexandrom Van der Bellnom
16.11.2020	Predsednik Pahor se je ob mednarodnem dnevu strpnosti po telefonu pogovarjal z generalno direktorico Unesca Audrey Azoulay

5. POSLANICE PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE V SKUPNEM BOJU PROTI KORONAVIRUSU

DATUM	DOGODEK
15.4.2020	Poslanica predsednika republike britanski kraljici in britanskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
15.4.2020	Poslanica predsednika republike italijanskemu predsedniku in italijanskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
16.4.2020	Poslanica predsednika republike španskemu kralju in španskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
17.4.2020	Poslanica predsednika republike francoskemu predsedniku in francoskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
18.4.2020	Poslanica predsednika republike češkemu predsedniku in češkemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
19.4.2020	Poslanica predsednika republike hrvaškemu predsedniku in hrvaškemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
20.4.2020	Poslanica predsednika republike nemškemu predsedniku in nemškemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
21.4.2020	Poslanica predsednika republike poljskemu predsedniku in poljskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
22.4.2020	Poslanica predsednika republike avstrijskemu predsedniku in avstrijskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
23.4.2020	Poslanica predsednika republike madžarskemu predsedniku in madžarskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
24.4.2020	Poslanica predsednika republike irskemu predsedniku in irskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
25.4.2020	Poslanica predsednika republike slovaški predsednici in slovaškemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
26.4.2020	Poslanica predsednika republike bolgarskemu predsedniku in bolgarskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
28.4.2020	Poslanica predsednika republike njenemu veličanstvu danski kraljici Margareti II in danskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
29.4.2020	Poslanica predsednika republike portugalskemu predsedniku in portugalskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu

30.4.2020	Poslanica predsednika republike finskemu predsedniku in finskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
2.5.2020	Poslanica predsednika republike njegovemu veličanstvu švedskemu kralju Karlu XVI. Gustavu in švedskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
3.5.2020	Poslanica predsednika republike njegovemu veličanstvu belgijskemu kralju Filipu in belgijskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
4.5.2020	Poslanica predsednika republike predsedniku Latvije in latvijskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
4.5.2020	Poslanica predsednika republike njegovemu visočanstvu kralju Willem-Alexandru in nizozemskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
4.5.2020	Poslanica predsednika republike velikemu vojvodi in luksemburžanom v skupnem boju proti koronavirusu
5.5.2020	Poslanica predsednika republike predsednici Grčije in grškemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
5.5.2020	Poslanica predsednika republike predsedniku Malte in malteškemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
5.5.2020	Poslanica predsednika republike predsedniku Cipra in ciprskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
5.5.2020	Poslanica predsednika republike predsedniku Romunije in romunskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
6.5.2020	Poslanica predsednika republike predsednici Estonije in estonskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu
6.5.2020	Poslanica predsednika republike predsedniku Litve in litvanskemu ljudstvu v skupnem boju proti koronavirusu

6. SPREJEMI PRI PREDSEDNIKU REPUBLIKE SLOVENIJE

DATUM	DOGODEK
2.3.2020	Sprejem koroške Slovenke, poslanke v avstrijskem parlamentu, gospe Olge Voglauer
6.3.2020	Sprejem predstavnikov krovnih organizacij slovenske narodne skupnosti na avstrijskem Koroškem in Štajerskem
24.3.2020	Sprejem veleposlanika Ljudske republike Kitajske Wanga Shunqina
30.3.2020	Sprejem veleposlanice Združenih držav Amerike Lynde Blanchard
30.4.2020	Sprejem veleposlanikov držav članic Višegrajske skupine (V4)
5.6.2020	Sprejem predstavnikov slovenske manjšine v Italiji
6.6.2020	Sprejem ministra za zunanje zadeve Italijanske republike Luigija Di Maia
22.6.2020	Sprejem zveznega ministra za evropske in zunanje zadeve Republike Avstrije Alexandra Schallenberg
30.6.2020	Sprejem predstavnikov slovenske narodne skupnosti na Madžarskem
3.7.2020	Sprejem ministra za zunanje zadeve Zvezne Republike Nemčije Heika Maasa
11.8.2020	Sprejem veleposlanice Združenih držav Amerike Lynde Blanchard
11.8.2020	Delovno srečanje s poslanko v avstrijskem parlamentu, koroško Slovenko, Olgo Voglauer
13.8.2020	Sprejem ameriškega državnega sekretarja Michaela Pompea (predsednik Pahor se je z njim na kratko ločeno sestal pred kosilom, ki ga je v okviru obiska za obe delegaciji gostil v Vili Zlatorog)
4.9.2020	Sprejem ministra za Evropo in zunanje zadeve Republike Francije Jeana-Yvesa Le Driana
8.9.2020	Sprejem zveznega kanclerja Republike Avstrije Sebastiana Kurza

18. 9. 2020	Sprejem ministra za zunanje zadeve Helenske republike Nikosa Dendiasa
2. 10. 2020	Srečanje s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Republiki Avstriji

7. DRUGI DOGODKI IN SREČANJA V SLOVENIJI

DATUM	DOGODEK
30. 1. 2020	Sprejem za diplomatski zbor, Brdo pri Kranju
6.4.2020	Predsednik Pahor in veleposlanica Združenih držav Amerike Lynda C. Blanchard sta obeležila Dan slovensko-ameriškega prijateljstva in zaveznitva, Predsedniška palača
30.4.2020	Predsednik Pahor in britanska veleposlanica Honey sta obeležila Dan slovensko-britanskega prijateljstva, Predsedniška palača
8.5.2020	Predsednik Pahor in veleposlaniki zaveznških držav so v Predsedniški palači in ob Spomeniku sprave obeležili 75. obletnico konca druge svetovne vojne v Evropi
3.9.2020	Udeležba na 24. rednem letnem posvetu slovenske diplomacije, Brdo pri Kranju
10.9.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor se je v okviru nemškega predsedovanja udeležil rednega srečanja z veleposlaniki držav članic EU, Ljubljana

8. STRATEŠKI FORUM BLED

DATUM	DOGODEK
Strateški forum Bled, Bled	
31.8.2020	<ul style="list-style-type: none"> - Predsednik se je udeležil 15. Strateškega foruma Bled 2020 (BSF), ki je potekal pod naslovom »Izzivi in priložnosti v svetu po COVID-19; sosedje – regije – globalni svet: partnerji ali tekmeči?«. Predsednik Pahor je imel na slovesnem odprtju osrednji govor. - Bilateralno srečanje z Josepom Borrellom Fontelleso, visokim predstavnikom Evropske unije za skupno zunanjo in varnostno politiko. Pogovoru se je pridružil tudi Miroslav Lajčák, posebni predstavnik EU za dialog med Beogradom in Prištino ter druga regionalna vprašanja na Zahodnem Balkanu. - Srečanje z msgr. dr. Jožetom Marketzom, škofom krške škofije v Avstriji in koroškimi Slovencem.

GOSPODARSTVO, EKONOMSKA POLITIKA IN PODJETNIŠTVO

DATUM	AKTIVNOST	KRAJ
31.1.2020	Sprejem za diplomatski zbor ob pričetku novega leta	Brdo pri Kranju
3.2.2020	Udeležba na prireditvi: Odprtje 3. SBC Forumu	Brdo pri Kranju
2.4.2020	Obisk podjetja Kimi	Ljubljana
14.4.2020	Obisk podjetja Henkel ob obeležitvi 30. let delovanja	Maribor
17.4.2020	Obisk podjetja Lek v Mengšu: Izdelovanje razkuževalnega sredstva, ki ga kot donacijo namenjajo tistim, ki ga potrebujejo	Ljubljana
2.6.2020	Delovni pogovor »guverner Banke Slovenije Boštjan Vasle«	Predsedniška palača
16.6.2020	Pogovor »Predstavniki podjetniško – gospodarske pobude v boju s posledicami COVID-19 Rešimo Goriško«	Predsedniška palača
23.6.2020	Podelitev priznanj Inženirska iskra 2020: »Pomena vašega znanja in dela se zaveda vedno širši krog ljudi«	Predsedniška palača
15.7.2020	Vročitev replike Jabolka navdiha zaposlenim na področju dejavnosti komunalnega gospodarstva	Vila Podrožnik

22.7.2020	Otvoritev Slovensko – slovaškega poslovnega foruma	Bratislava, Slovaška
31.8.2020	Udeležba 15. Strateškega foruma Bled 2020 (BSF)	Bled
11.9.2020	Posvet pri predsedniku »Kakšne spremembe potrebuje RTV Slovenija, da bo sodoben, kakovosten in politično nepristranski javni servis?«	Predsedniška palača
15.9.2020	Podelitev nagrad Gospodarske zbornice Slovenije nagrad za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke	Studenc pri Domžalah
24.9.2020	Odprtje Managerskega kongresa 2020:« Verjamem, da je v povezovanju in sodelovanju naša moč«	Portorož
28.9.2020	Slovesnost v počastitev 30. obletnice razglasitve amandmajev XCVI, XCVII in XCVIII k ustavi Republike Slovenije	Predsedniška palača
8.10.2020	Otvoritev baterijskega hranilnika električne energije v Kidričevem	Kidričevo
19.10.2020	Udeležba virtualnega predsedniškega vrha pobude »Tri morja«	Ljubljana
30. 11. 2020	Predsednik republike ob podelitvi priznanj GZS za najboljše inovacije: Temeljna konkurenčna prednost vsakega podjetja izvira iz inovativnega in kreativnega pristopa	Ljubljana

PODROČJE SOCIALNE POLITIKE

DATUM	AKTIVNOST	KRAJ
6.1.2020	Sprejem ob vročitvi listine o častnem pokroviteljstvu nad dogodki ob 100. obletnici organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v Sloveniji	Predsedniška palača
19.1.2020	Udeležba na slovesnosti ob svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta	Ljubljana
31.1.2020	Sprejem za diplomatski zbor ob pričetku novega leta	Brdo pri Kranju
3.3.2020	Udeležba na razglasitvi naziva Ona desetletja	Ljubljana
10.4.2020	Obisk starostnikov Doma starejših občanov Taber	Cerklje na Gorenjskem
14.4.2020	Obisk prostovoljcev v Mladinskem centru Velenje	Velenje
16.4.2020	Obisk starostnikov v Domu starejših občanov v Kamniku	Kamnik
20.4.2020	Obisk uporabnikov in zaposlenih v Centru za usposabljanje, delo in varstvo	Črna na Koroškem
23.4.2020	Obisk stanovalk in stanovalcev Doma na Krasu	Kras
22.6.2020	Vročitev Jabolka navdiha medicinskim sestram, tehnikom zdravstvene nege, bolničarjem- negovalcem in babicam	Kongresni center Brdo
30.6.2020	Sprejem ob podelitvi državne nagrade in priznanj na področju prostovoljstva za leto 2019	Predsedniška palača
16.7.2020	Predstavitve Letnega poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2019	Predsedniška palača
11.8.2020	Obisk otrok in mladostnikov, ki preživljajo počitnice v Vrhpolju pri Vipavi	Vrhpolje

14.8.2020	Obisk otrok, mladostnikov in družine na letovanju Slovenske Karitas	Portorož
4.9.2020	Sprejem Korina, Junakinja 3. nadstropja » Ponosna sem, premagala sem raka«	Ljubljana
16.9.2020	Vročitev Jabolka navdiha tolmačicam in tolmačem Slovenskega znakovnega jezika	Ljubljana
16.9.2020	Predsednik Pahor sprejel Miho Lobnika, zagovornika načela enakosti	Predsedniška palača
23.9.2020	Dan odprtih vrat« Ob dnevu slovenskega športa« Šport krepki naše zdravje, utrjuje ugled Slovenije v svetu in nas povezuje«	Ljubljana
1.10.2020	Sprejem vodstva Festivala za tretje življenjsko obdobje ob mednarodnem dnevu starejših	Ljubljana
6.10.2020	Sprejem predstavnikov Zveze Sonček ob svetovnem dnevu cerebralne paralize	Ljubljana
8.10.2020	Predstavitev knjige » Nekaj vam želim povedati« Vlaste Nussdorfer	Cankarjev dom
13.10.2020	Srečanje najvišjih predstavnikov treh vej oblasti	Ljubljana
14.10.2020	Osrednja prireditel ob 25-letnici delovanja Slovenskega društva Hospic	Ljubljana
28.10.2020	Sprejem Varuha človekovih pravic Republike Slovenije Petra Svetino	Predsedniška palača
7.11.2020	Čestitke predsednika Pahorja Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije ob 100. obletnici organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v Sloveniji	Ljubljana
3.12. 2020	Obeležitev slovesnosti mednarodni dan invalidov	Predsedniška palača

PODROČJE OHRANJANJA VOJAŠKE TRADICIJE

DATUM	AKTIVNOST	KRAJ
4. 1. 2020	Udeležba na osrednji spominski slovesnosti ob 77. obletnici poslednjega boja Pohorskega bataljona	Osankarica
12. 1. 2020	Udeležba na prireditvi Po stezah partizanske Jelovice ob 78. obletnici dražgoške bitke	Dražgoše
19. 1. 2020	Udeležba na slovesnosti ZZB NOB ob dnevu spomina na žrtve holokavsta	Ljubljana
14. 2. 2020	Udeležba in govor na spominski slovesnosti Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in občine Komen ob 76. obletnici izgnanstva in begunstva	Komen
29. 2. 2020	Udeležba na prireditvi ob počastitvi 100. obletnice rojstva narodnega heroja Janka Premrla - Vojka	Podnanos
3. 3. 2020	Redni letni pogovor s predstavniki Koordinacije domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije – KoDVOS	Predsedniška palača
8. 5. 2020	Obeleževanje Dneva zmage z veleposlaniki zavezniških držav ob 75. obletnici konce 2. svetovne vojne	Kongresni trg Predsedniška palača
15. 5. 2020	Položitev venca ob 75. obletnici zadnjih bojev v 2. svetovni vojni	Poljana

13. 6. 2020	Udeležba in govor na slovesnosti v spomin na 75. obletnico osvoboditve koncentracijskega taborišča pod Ljubeljem	Ljubelj
24. 6. 2020	Položitev venca na Pomnik padlim v vojni za Slovenijo '91	Ljubljana
24. 6. 2020	Sprejem svojcev padlih v vojni za Slovenijo '91	Vila Podrožnik
24. 7. 2020	Udeležba na spominski svečanosti ob otvoritvi spomenika 59 ustreljenim talcem na Bistriškem klancu	Bistrica
4. 9. 2020	Udeležba in govor na spominski slovesnosti ob 90. obletnici usmrtitve bazoviških junakov	Kranj
5. 9. 2020	Udeležba in govor na spominski slovesnosti ob obletnici osvoboditve nekdanjega italijanskega fašističnega taborišča Kampor	otok Rab
6. 9. 2020	Udeležba na obeležitvi 30. obletnice Manevske strukture narodne zaščite Pristava 1990–2020.	Pristava nad Stično
26. 9. 2020	Obeležitev Dneva suverenosti	
28. 9. 2020	Obeležitev ustavnih amandmajev na obrambnem področju	Predsedniška palača
3. 10. 2020	Udeležba na slovesnosti ob 30. obletnici oblikovanja Manevske strukture narodne zaščite	Ljubljana
1. 12. 2020	Ob praznovanju 31. obletnice akcije Sever, sprejem predstavnikov Zveze policijskih veteranskih društev SEVER.	Predsedniška palača

PODROČJE NACIONALNE VARNOSTI

DATUM	AKTIVNOST	KRAJ
17. 3. 2020	Seja Sveta za nacionalno varnost	Predsedniška palača
23. 3. 2020	Delovni pogovor z MNZ	Predsedniška palača
31. 3. 2020	Ogled lahko premične bolnišnice ROLE 2 LM v Vojašnici Edvarda Peperka	Ljubljana
3. 4. 2020	Srečanje s člani Regijskega štaba Civilne zaščite Notranjska	Postojna
6. 4. 2020	Obisk Republiškega štaba Civilne zaščite Republike Slovenije	Ig
6. 4. 2020	Obeležitev Dneva slovensko-ameriškega prijateljstva in zavezništva skupaj z Veleposlanico ZDA	Predsedniška palača
15. 4. 2020	Obisk vojakov 72. brigade Slovenske vojske in vojaško-policijske patrulje na slovenski južni meji	Črnomelj
4. 5. 2020	Seja Sveta za nacionalno varnost	Predsedniška palača
9. 10. 2020	Seja Sveta za nacionalno varnost	Predsedniška palača

OBRAMBNO PODROČJE

DATUM	AKTIVNOST	KRAJ
6. 1. 2020	Videokonferenca s pripadniki kontingenta v Erbilu, Irak	MORS, Ljubljana
14. 1. 2020	Pogovor s slušatelji generalštabnega in višjega štabnega tečaja SV	Predsedniška palača
10. 3. 2020	Sprejem generalmajorja Michaela Loha, poveljnika Nacionalne garde Kolorada	Predsedniška palača
23. 3. 2020	Delovni pogovor z MO	Predsedniška palača
21. 4. 2020	Pogovor z Mo in novim Načelnikom GŠ SV	Predsedniška palača
29. 4. 2020	Predstavitev poročila o pripravljenosti slovenske vojske	Predsedniška palača

15. 5. 2020	Nagovor pripadnikom SV na slovesnosti ob dnevu Slovenske vojske	Predsedniška palača
3. 6. 2020	Ogled vojaške vaje Preskok 2020	Ljubljana

GOVORI, POSLANICE IN VIDEOSPOROČILA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

DATUM	DOGODEK
6.1.2020	Predsednik republike je priredil sprejem ob vročitvi listine o častnem pokroviteljstvu nad dogodki ob 100. obletnici organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v Sloveniji in zbrane nagovoril.
10.1.2020	Predsednik republike se je udeležil slovesne otvoritve športnega centra Luče in udeležence slovesnosti nagovoril.
11.1.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na slovesni prireditvi ob 25. podelitvi priznanj za osebnost leta v akciji Ona ali On - dejanje leta.
18.1.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na 50. novoletnem srečanju Slovencev Videnske pokrajine in Posočja v Kobaridu.
20.1.2020	Predsednik republike je nagovoril udeležence na slovesnosti v Predsedniški palači v počastitev 30. obletnice dogodkov, ki so utirali pot prvim demokratičnim volitvam in odločitvi o osamosvojitvi Slovenije - 30. obletnice odhoda slovenske delegacije s 14. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.
24.1.2020	Predsednik republike je v Predsedniški palači priredil pogovor »Priložnost je pred domačimi vrati« in zbrane nagovoril.
25.1.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na spominski slovesnosti z naslovom "Ko bo svoboda... Pedrovo 1945 - 2020" v Braniku.
30.1.2020	Predsednik republike se je udeležil spominske slovesnosti ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta in 75. obletnici osvoboditve nacističnega taborišča Auschwitz v lendavski sinagogi in zbrane nagovoril.
31.1.2020	Predsednik Pahor in gospa Pečar sta gostila sprejem za diplomatski zbor ob pričetku novega leta. Predsednik republike je imel na sprejemu govor.
2.2.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na slovesnosti ob 100. obletnici Gasilskega pihalnega orkestra Loče.
3.2.2020	Predsednik republike se je udeležil odprtja 3. SBC Foruma (Slovenian Business Forum) in zbrane nagovoril.
6.2.2020	Predsednik republike se je udeležil prireditve Občine Črnomelj ob slovenskem kulturnem prazniku in udeležence prireditve nagovoril.
8.2.2020	V okviru dneva odprtih vrat ob slovenskem kulturnem prazniku je predsednik Pahor nagovoril obiskovalce Predsedniške palače.
8.2.2020	Predsednik republike je imel slavnostni nagovor na slovesnosti ob 40-letnici Kulturnega doma Nova Gorica.
12.2.2020	Predsednik republike se je udeležil otvoritve sodnega leta 2020, na kateri je imel govor.
14.2.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na spominski slovesnosti ob 76. obletnici izgnanstva in begunstva ter 75. obletnici vrnitve v Komnu.
18.2.2020	Predsednik republike je nagovoril udeležence prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku in 70. obletnici smrti Prežihovega Voranca v Kotljah.
20.2.2020	Predsednik republike je obiskal Prvo gimnazijo Maribor, kjer je imel pogovor z dijaki.
3.3.2020	Predsednik republike se je udeležil jubilejne 10. prireditve Delove priloge Ona in revije Onaplus in zbrane nagovoril.

6.3.2020	Predsednik republike se je udeležil otvoritvene slovesnosti 16. zimskih državnih iger Specialne olimpijade Slovenije v Mariboru in udeležence slovesnosti nagovoril.
10.3.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na slovesnosti ob odkritju spominskega obeležja Stanka Premrla, avtorja melodije himne Republike Slovenije.
12.3.2020	Predsednik republike je nagovoril državljanke in državljane ob razglasitvi epidemije.
31.3.2020	Predsednik republike je obiskal Dom starejših Logatec in stanovalce nagovoril po megafonu.
1.4.2020	Predsednik republike je obiskal Dom starejših občanov v Lenartu in stanovalce nagovoril po megafonu.
2.4.2020	Predsednik republike in minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Počivalšek sta obiskala slovensko podjetje Kimi, ki v času spopadanja z epidemijo novega virusa oskrbuje ključne institucije z dezinfekcijskimi sredstvi za razkuževanje rok in površin. Predsednik republike je zaposlene nagovoril.
3.4.2020	Predsednik republike je pred Domom upokojujencev Postojna nagovoril stanovalce in zaposlene doma.
6.4.2020	Predsednik republike je obiskal Republiški štab Civilne zaščite Republike Slovenije in preko videokonference nagovoril dežurno ekipo službe za podporo.
6.4.2020	Predsednik republike in veleposlanica Združenih držav Amerike v Republiki Sloveniji Lynda C. Blanchard sta v Predsedniški palači obeležila že sedmi dan slovensko-ameriškega prijateljstva in zavezništva. Predsednik republike in veleposlanica sta ob tem imela govora.
7.4.2020	Predsednik republike je obiskal Dom starejših občanov Tezno in stanovalce nagovoril.
8.4.2020	Poslanica predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja v počastitev 30. obletnice prvih demokratičnih in večstrankarskih volitev.
8.4.2020	Predsednik republike je obiskal Dom starejših občanov Fužine, se udeležil praznovanja 100. rojstnega dne gospe Danice Bole in stanovalce doma nagovoril.
10.4.2020	Predsednik republike je obiskal Dom Taber v Cerkljah na Gorenjskem in nagovoril stanovalce in zaposlene.
14.4.2020	Predsednik republike je na povabilo Mladinskega centra Velenje obiskal prostovoljsko skupino, ki v času epidemije, pa tudi nasploh, izvaja različne projekte, ki so namenjeni starejšim in gibalno oviranim in prostovoljce nagovoril.
14.4.2020	Predsednik republike je obiskal Dom za varstvo odraslih Velenje in zaposlene doma nagovoril.
14.4.2020	Predsednik republike je ob 30. obletnici delovanja obiskal podjetje Henkel Maribor in zaposlene nagovoril.
15.4.2020	Predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor je v Črnomlju obiskal vojake 72. brigade Slovenske vojske in skupno vojaško-policijsko patroljo na slovenski južni meji. Predsednik republike je pripadnice in pripadnike Slovenske vojske nagovoril.
16.4.2020	Predsednik republike je obiskal Dom starejših občanov Kamnik in stanovalke in stanovalce nagovoril.
17.4.2020	Predsednik republike je v Trbovljah obiskal pobudnike in prostovoljce projekta Maske za vse in predstavnike Katapult ter jim vročil repliko Jabolka navdiha. Predsednik republike je imel ob tem govor.
20.4.2020	Predsednik republike je obiskal uporabnike in zaposlene v CUDV Črna na Koroškem, ki so sami izdelali preko 1.500 zaščitnih mask in jih nagovoril.
23.4.2020	Predsednik republike je obiskal stanovalke in stanovalce Doma na Krasu - posebnega socialno varstvenega zavoda in jih nagovoril.
27.4.2020	Predsednik republike je v počastitev državnega praznika dneva upora proti okupatorju v Kristalni dvorani Predsedniške palače nagovoril državljane.

28.4.2020	Predsednik republike je obiskal stanovalce in zaposlene v Domu starejših občanov Naklo in jih nagovoril.
30.4.2020	Predsednik republike in veleposlanica Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske Sophie Honey sta na posebni slovesnosti v Predsedniški palači obeležila Dan slovensko-britanskega prijateljstva in imela govora.
1.5.2020	Predsednik republike je v počastitev praznika dela nagovoril državljane.
8.5.2020	Predsednik republike je imel govor na posebni slovesnosti ob 75. obletnici konca druge svetovne vojne v Predsedniški palači.
15.4.2020 – 6.5.2020	Predsednik republike je ob skupnem boju proti COVID-19, v video poslanicah nagovoril evropske države, njihove voditelje in državljane v 23 uradnih jezikih Evropske unije.
9.5.2020	Video poslanica predsednika republike ob dnevu Evrope.
15.5.2020	Ob dnevu Slovenske vojske je predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil nagovoril pripadnice in pripadnike Slovenske vojske.
16.5.2020	Predsednik republike je imel govor na slovesnosti v počastitev 30. obletnice izvolitve osamosvojitvene vlade Republike Slovenije v Predsedniške palače.
27.5.2020	Predsednik republike je obiskal Nacionalni inštitut za javno zdravje – NIJZ, zaposlenim vročil repliko Jabolka navdiha in jih nagovoril.
3.6.2020	Predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil si je na povabilo Slovenske vojske ogledal predstavitev vojaških aktivnosti v okviru niza vaj Preskok 2020. Ob tem je pripadnice in pripadnike slovenske vojske nagovoril.
6.6.2020	Predsednik republike se je udeležil spominske slovesnosti in maše ob breznu pod Macesnovo gorico v Kočevskem Rogu in zbrane tudi nagovoril.
8.6.2020	Ob dnevu odprtih vrat ob državnem prazniku, dnevu Primoža Trubarja, je predsednik republike nagovoril obiskovalce Predsedniške palače in državljane.
11.6.2020	Predsednik republike je otvoril vseslovenski projekt »Noč ima svojo moč 2020« in ob tem imel tudi govor.
11.6.2020	Predsednik republike je v Vili Področnik sodelavcem klicnega centra za informacije o koronavirusu vročil repliko priznanja Jabolko navdiha in jih nagovoril.
15.6.2020	Predsednik republike se je udeležil zaključne prireditve, ki so jo učitelji Osnovne šole Litija pripravili devetošolcem. Predsednik republike je devetošolce nagovoril.
15.6.2020	Predsednik republike se je udeležil zaključne slovesnosti devetošolcev Osnovne šole Kozje, kjer je zbrane učence, starše in kolektiv šole tudi nagovoril.
15.6.2020	Predsednik republike se je udeležil žalne slovesnosti ob Lipi sprave na ljubljanskih Žalah in imel na slovesnosti govor.
18.6.2020	Predsednik republike je na lastno pobudo nastopil na seji Državnega zbora Republike Slovenije. Poslankam in poslancem ter slovenski javnosti je predstavil svoje mnenje in stališče do nujnosti pravočasnega sprejema sprememb volilne zakonodaje.
21.6.2020	Video zahvali predsednika republike in ministrice za izobraževanje, znanost in šport učencem, učiteljem in staršem za uspešen zaključek šolskega leta.
22.6.2020	Predsednik republike je vročil repliko Jabolka navdiha medicinskim sestram, tehnikom zdravstvene nege, bolničarjem-negovalcem in babicam ter jih nagovoril.
23.6.2020	Predsednik republike je v Predsedniški palači priredil sprejem ob podelitvi priznanj Inženirska iskra 2020 in zbrane nagovoril.
23.6.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na Koncertu ob dnevu državnosti in 250. obletnici smrti Giuseppeja Tartinija, ki ga je priredila Občina Piran.
24.6.2020	Predsednik republike je priredil sprejem za svoje padlih pripadnikov Teritorialne obrambe Republike Slovenije, Ministrstva za notranje zadeve in civilnih žrtev ter ranjenih v vojni za Slovenijo in udeležence sprejema nagovoril.

24.6.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na osrednji slovesnosti ob dnevu državnosti.
25.6.2020	Predsednik republike je nagovoril državljane in obiskovalce Predsedniške palače ob dnevu odprtih vrat ob dnevu državnosti.
11.7.2020	Video sporočilo predsednika republike ob 25. obletnici genocida v Srebrenici.
13.7.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Italijanske republike Sergio Mattarella sta imela govor ob podpisu dokumenta, s katerim je Narodni dom vrnjen v last slovenske narodne skupnosti v Italiji.
15.7.2020	Predsednik republike je Vili Podrožnik zaposlenim na področju dejavnosti komunalnega gospodarstva vročil repliko Jabolka navdiha in jih nagovoril.
22.7.2020	Predsednik republike je imel nagovor ob odprtju slovensko-slovaškega poslovnega foruma v Bratislavi.
24.7.2020	Predsednik republike je imel nagovor pred svečanostjo ob otvoritvi spomenika 59 ustreljenim talcem na Bistriškem klancu.
5.8.2020	Predsednik republike se je udeležil žalne seje Sveta Mestne občine Velenje ob smrti velenjskega župana in državnega svetnika Bojana Kontiča, kjer je imel govor.
6.8.2020	Na posebno povabilo župana Hirošime Kazumija Matsuija je predsednik republike z video sporočilom nagovoril mednarodno skupnost na osrednji spominski slovesnosti ob 75. obletnici napada z atomsko bombo na Hirošimo.
10.8.2020	Predsednik republike se je udeležil slovesnosti ob deseti obletnici Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani in zbrane nagovoril.
14.8.2020	Predsednik republike je obiskal otroke, mladostnike in družine na letovanju Slovenske Karitas v Portorožu in jih nagovoril.
16.8.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na slovesnosti ob državnem prazniku združitvi prekmurskih Slovencev z matičnim narodom v Črenšovcih.
17.8.2020	Predsednik republike je nagovoril obiskovalce Predsedniške palače ob dnevu odprtih vrat ob državnem prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.
21.8.2020	Predsednik republike je imel govor na slavnostnem odprtju fontane vin Izvir cvička v Šmarjeti.
22.8.2020	Predsednik republike je nagovoril udeležence na Prazniku idrijskih žlikrofov v Idriji.
26.8.2020	Predsednik republike se je udeležil osrednje prireditve ob prazniku Občine Bohinj, kjer je navzoče nagovoril.
27.8.2020	Predsednik republike je imel kot osrednji gost Kreativnega inkubatorja v Celjskem mladinskem centru pogovor z mladimi.
28.8.2020	Predsednik republike je v Vili Podrožnik vročil repliko priznanja Jabolko navdiha zdravnicam in zdravnikom in jih nagovoril.
28.8.2020	Predsednik republike se je udeležil Dnevo odprtih vrat slovenskih kmetij in imel pogovor z mladimi kmeti.
29.8.2020	Predsednik republike je imel slavnostni nagovor na slavnostni otvoritvi 26. veslaške regate osmercev zDravoJutri v Mariboru.
30.8.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na osrednji slovesnosti ob letu Huga Wolfa v Slovenj Gradcu.
31.8.2020	Predsednik republike je bil osrednji govornik na otvoritvi 15. Strateškega foruma Bled 2020 (BSF).
1.9.2020	Predsednik republike je imel ob prvem šolskem dnevu slavnostni govor na otvoritvi novega dela Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje.
3.9.2020	Predsednik republike se je udeležil 24. rednega letnega posveta slovenske diplomacije, kjer je nagovoril veleposlanice in veleposlanike Republike Slovenije in visoke predstavnike Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije.

4.9.2020	Predsednik republike je v Vili Podrožnik sprejel Junake 3. nadstropja - to so otroci in mladostniki, ki se zdravijo na Hemato-onkološkem oddelku Pediatrične klinike v Ljubljani in jih nagovoril.
4.9.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na spominski slovesnosti ob 90. obletnici usmrtitve bazoviških junakov v Kranju.
5.9.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Republike Hrvaške Zoran Milanović sta se udeležila spominske slovesnosti ob obletnici osvoboditve nekdanjega italijanskega fašističnega taborišča Kapor na otoku Rabu. Predsednik republike je imel na slovesnosti govor.
12.9.2020	Predsednik republike je imel govor na slovesnosti ob 73. obletnici dneva vrnitve Primorske k matični domovini v Ankaranu.
13.9.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na prireditvi ob 440. obletnici ustanovitve Kobilarne Lipica.
15.9.2020	Predsednik republike je v počastitev vrnitve Primorske k matični domovini sprejel in nagovoril obiskovalce v Predsedniški palači na dnevu odprtih vrat.
15.9.2020	Predsednik republike je bil slavnostni govornik na 52. slavnostni podelitvi nagrad GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke v Poletnem gledališču Studenec.
16.9.2020	Predsednik republike je v Vili Podrožnik vročil repliko Jabolka navdiha tolmačicam in tolmačem slovenskega znakovnega jezika in jih nagovoril.
17.9.2020	Predsednik republike je obiskal Osnovno šolo Lava v Celju, kjer se je imel pogovor z učenci 6., 7., 8. in 9. razreda.
18.9.2020	Video nagovor predsednika republike na globalnem vrhu Organizacije združenih narodov o izpolnjevanju ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030.
18.9.2020	Predsednik republike se je v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri pri Vrhniki udeležil odprtja razstave Robot.si in zbrane nagovoril.
19.9.2020	Predsednik republike se je udeležil 39. srečanja slovenske katoliške mladine "Stična mladih 2020" in mlade nagovoril.
21.9.2020	Video nagovor predsednika republike je nastopil na visokem zasedanju ob 75. obletnici Organizacije združenih narodov, ki je letos potekalo virtualno.
23.9.2020	Predsednik republike je bil osrednji govornik na osrednji prireditvi ob novem državnem prazniku dnevu slovenskega športa na Trgu republike.
23.9.2020	Predsednik republike je v počastitev novega državnega praznika dneva športa sprejel in nagovoril obiskovalce v Predsedniški palači na dnevu odprtih vrat.
24.9.2020	Predsednik republike je v imenu Republike Slovenije nastopil z video nagovorom na jubilejnem 75. zasedanju Generalne skupščine Organizacije združenih narodov, ki je potekalo virtualno.
24.9.2020	Predsednik republike je bil osrednji govornik na odprtju Managerskega kongresa 2020 v Portorožu.
24.9.2020	Predsednik republike je z video sporočilom nagovoril mlade podjetnike in inovatorje ob zaključnem dogodku Fundacije za ustvarjalne mlade.
25.9.2020	Predsednik republike je ob uradnem obisku v Republiki Severni Makedoniji, na slavnostni seji nagovoril poslanke in poslance makedonskega Sobranja.
27.9.2020	Predsednik republike je z video sporočilom nagovoril otroke in mentorje, ki so sodelovali v projektu na osrednjem dogodku ob 50. obletnici Vesele šole, ki je letos potekal virtualno.
28.9.2020	Predsednik republike je imel govor na posebni slovesnosti ob 30. obletnici razglasitve amandmajev XCVI, XCVII in XCVIII k ustavi Republike Slovenije v Predsedniški palači.
28.9.2020	Predsednik republike je v Predsedniški palači priredil slavnostni sprejem ob zaključku akcije Moj zdravnik 2020 in udeležene na sprejemu nagovoril.

28.9.2020	Predsednik republike je z video izjavo podprl »Zavezo voditeljev naravi«. Tematska razprava je potekala virtualno v okviru letošnje Generalne skupščine Organizacije združenih narodov, ob robu globalnega vrha za biotsko raznovrstnost.
30.9.2020	Predsednik republike je imel govor na slovesnosti ob podelitvi priznanj na področju zdravstvene nege Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.
30.9.2020	Predsednik republike je z video nagovorom nastopil na globalnem vrhu OZN za biotsko raznovrstnost, ki je potekal virtualno.
30.9.2020	Predsednik republike se je v Narodni galeriji udeležil svečanega odprtja razstave Mojstrovine Pinakoteke Praškega gradu, kjer je imel govor.
1.10.2020	Predsednik republike je z video nagovorom nastopil na srečanju voditeljev OZN ob 25. obletnici sprejetja Pekinške deklaracije o enakosti spolov. Srečanje je potekalo virtualno.
1.10.2020	Predsednik republike je bil osrednji gost pogovornega večera časopisa Obala Plus z naslovom "Jaz pa nekaj vem" v Marezigah.
3.10.2020	Predsednik republike je nagovoril maturante na sprejemu za diamantne maturantke in maturante - dijake, ki so na splošni ali poklicni maturi 2020 dosegli vse možne točke.
5.10.2020	Predsednik republike je imel govor na slovesnosti ob stoletnici distribucije električne energije v Mariboru.
7.10.2020	Predsednik republike je v Kongresnem centru Brdo prodajalkam in prodajalcem vročil repliko priznanja Jabolko navdiha in jih nagovoril.
8.10.2020	Predsednik republike je imel slavnostni nagovor na otvoritvi baterijskega hranilnika električne energije v Kidričevem.
8.10.2020	Predsednik republike je nagovoril udeležence na predstavitvi knjige »Nekaj vam želim povedati« Vlaste Nussdorfer.
10.10.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Republike Avstrije dr. Alexander Van der Bellen sta imela osrednja govora na skupni obeležitvi 100. obletnice koroškega plebiscita v Celovcu.
14.10.2020	Predsednik republike se je udeležil osrednje prireditve ob 25-letnici delovanja Slovenskega društva hospic in zbrane nagovoril.
16.10.2020	Predsednik republike je z video sporočilom nagovoril zdravnice in zdravnike na XV. kongresu in 157. skupščini Slovenskega zdravniškega društva.
19.10.2020	Predsednik republike je z video nagovoroma sodeloval na virtualnem predsedniškem vrhu pobude Tri morja.
19.10.2020	Video nagovor predsednika republike državljanom in državljanke ob razglasitvi epidemije.
25.10.2020	Predsednik republike je v počastitev državnega praznika dneva suverenosti v Veliki dvorani Predsedniške palače nagovoril državljanke in državljanke.
4.11.2020	Predsednik republike je z video govorom sodeloval na VI. Urbanem forumu Združenja mestnih občin Slovenije, ki je potekal virtualno.
5.11.2020	Predsednik republike je z video nagovorom sodeloval na konferenci »Zeleni obrambni sektor«, ki jo je organiziralo Veleposlaništvo Združenega kraljestva v Ljubljani in je potekalo virtualno.
5.11.2020	Predsednik republike je pred nekdanjo vilo Ebenspanger v Ljubljani odkril spominske tlakovce »spotikavce« in imel nagovor.
5.11.2020	Predsednik republike je z video nagovorom nastopil na 18. mednarodni mladinski konferenci, ki je potekala virtualno.
7.11.2020	Predsednik republike je z video čestitko čestital Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije ob 100. obletnici organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v Sloveniji.
9.11.2020	Predsednik republike je imel govor na obeležitvi 30. obletnice odločitve Demosa o razpisu plebiscita o samostojnosti Republike Slovenije v Predsedniški palači.

10.11.2020	Predsednik republike se je udeležil virtualnega simpozija ob 100. obletnici rojstva dr. Alojzija Šuštarja (1920-2007) in imel slavnostni video nagovor.
12.11.2020	Predsednik republike je z video sporočilom nagovoril Pariški forum o miru.
13.11.2020	Predsednik republike je v Predsedniški palači vročil priznanje Jabolko navdiha prof. dr. Andreju Janežu za izjemne in prelomne dosežke pri zdravljenju sladkorne bolezni. Ob tem je imel nagovor.
16.11.2020	Predsednik republike je imel otvoritveni video nagovor na virtualni slovesnosti ob pričetku mednarodnega tedna ozaveščanja o prevarah.
16.11.2020	Video poslanica predsednika republike ob mednarodnem dnevu strpnosti.
20.11.2020	Predsednik republike je ob Svetovnem dnevu otrok z video nagovorom nagovoril otroke na dogodku, ki ga je ob tem dnevu priredil UNICEF in je potekal virtualno.
23.11.2020	Predsednik republike je v počastitev državnega praznika, dneva Rudolfa Maistra, iz Predsedniške palače nagovoril državljanke in državljane.
25.11.2020	Video poslanica predsednika republike ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami.
26.11.2020	Predsednik republike je vročil priznanje jabolko navdiha Ani Petrič. Ob tem ji imel govor.
26.11.2020	Predsednik republike je ob zaključku natečaja Prostovoljec leta 2019, ki ga pripravlja Mladinski svet Slovenije z video sporočilom nagovoril prostovoljke in prostovoljce.
26.11.2020	Predsednik republike se je pogovarjal z dijaki 4.b Prve gimnazije Maribor o sreči in njihovih izkušnjah, kako doživljajo ta čas preko videokonference.
30.11.2020	Predsednik republike je z video sporočilom nagovoril udeležence slovesne podelitve Gospodarske zbornice Slovenije za najboljše inovacije.
1.12.2020	Predsednik republike je imel slavnostni video nagovor v filmu ob podelitvi nagrad za izjemne dosežke v znanstveno-raziskovalni dejavnosti.
3.12.2020	Predsednik republike je imel govor na posebni slovesnosti ob mednarodnem dnevu invalidov v Predsedniški palači.
4.12.2020	Slavnostni govor predsednika republike na slovesnosti ob 30. obletnici podpisa Sporazuma o skupnem nastopu na plebiscitu za samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo.
9.12.2020	Ob mednarodnem dnevu boja proti korupciji je imel predsednik republike video nagovor na osrednjem dogodku Komisije za preprečevanje korupcije.
11.12.2020	Predsednik republike je bil osrednji govornik na virtualnem politično-varnostnem svetu o širitvi Evropske unije.
12.12.2020	Predsednik republike je imel virtualni nagovor na slovesnosti ob 25. obletnici podpisa Daytonskega mirovnega sporazuma.

IZJAVE IN POGOVORI Z MEDIJI

DATUM	DOGODEK
2.1.2020	Pogovor predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja za Planet TV.
6.1.2020	Izjava za medije predsednika Pahorja o odnosih s Hrvaško ob novoizvoljenem predsedniku Milanoviću.
6.1.2020	Predsednik Pahor je v izjavi za medije pozval k umiritvi razmer na Bližnjem vzhodu in k mirnemu reševanju sporov v povezavi z ubojem visokega iranskega generala.
9.1.2020	Pogovor predsednika Pahorja za oddajo Globus na TV Slovenija o razmerah na Bližnjem vzhodu.
15.1.2020	Izjava predsednika republike o predčasni vrnitvi kontingenta Slovenske vojske iz Iraka.

19.1.2020	Izjava za medije predsednika Pahorja po slovesnosti ob svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta.
27.1.2020	Predsednik republike je podal izjavo za medije ob udeležbi na komemoraciji ob 75. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau.
1.2.2020	Predsednik republike je podal izjavo za STA o vložitvi predloga novele Zakona o volitvah v Državni zbor.
3.2.2020	Predsednik republike je podal izjavo za predstavnike medijev ob udeležbi na okrogli mizi, na kateri so s strokovnjaki razpravljali o razogljčenju Slovenije in osnutku Nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN)
12.2.2020	Izjava za medije ob poslovilnem sestanku s predsednico Republike Hrvaške Kolindo Grabar-Kitarović v Ljubljani.
26.2.2020	Novinarska konferenca po pogovoru predsednika republike z Janezom Janšo, predsednikom SDS in kandidatom za predsednika vlade.
27.2.2020	Izjavi za javnost predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in predsednika Republike Hrvaške Zorana Milanovića ob delovnem obisku v Sloveniji.
17.3.2020	Predsednik republike se je danes udeležil seje Sveta za nacionalno varnost. Po seji je predsednik republike podal izjavo za javnost.
25.3.2020	Pogovor predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja za Televizijo Slovenija, oddajo Odmevi o aktualnih razmerah in o vidikih spopadanja s korona virusom.
26.3.2020	Novinarska konferenca po izrednem srečanju štirih predsednikov v Predsedniški palači.
29.3.2020	Izjava predsednika republike ob virtualni vročitvi priznanje Jabolko navdiha - vsem, ki v času spopadanja z epidemijo novega virusa požrtvovalno in nesebično skrbijo, da življenje teče karseda normalno.
31.3.2020	Skupna izjava predsednika republike in vrhovnega poveljnika obrambnih sil in ministra za obrambo Mateja Tonina ob obisku lahke premične bolnišnice ROLE 2 LM.
11.4.2020	Intervju predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja za časopis Dnevnik.
15.4.2020	Predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil je podal izjavo za predstavnike medijev ob obisku vojakov 72. brigade Slovenske vojske in skupne vojaško-policijsko patroljo na slovenski južni meji.
16.4.2020	Predsednik republike je po obisku Doma starejših občanov v Kamniku v izjavi za javnost izrekel obžalovanje in opravičilo glede včerajšnjega premalo pazljivega upoštevanja varnostne razdalje med udeleženci na obisku pripadnikov Policije in Slovenske vojske v Črnomlju.
17.4.2020	Predsednik republike je podal izjavo za javnost ob obisku podjetja Lek v Mengšu, kjer izdelujejo razkuževalno sredstvo, ki ga kot donacijo namenjajo tistim, ki ga potrebujejo.
23.4.2020	Pogovor predsednika republike za oddajo Studio ob 17h na Radiu Slovenija.
26.4.2020	Pogovor predsednika republike za oddajo Politično s Tanjo Gobec na Televiziji Slovenija.
29.4.2020	Novinarska konferenca predsednika republike in vrhovnega poveljnika obrambnih sil Boruta Pahorja, ministra za obrambo mag. Mateja Tonina in načelnika Generalštaba Slovenske vojske brigadirja Roberta Glavaša po predstavitvi letnega poročila o pripravljenosti Slovenske vojske za leto 2019.
19.5.2020	Predsednik Pahor se je sestel s člani Stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko. Po sestanku so podali izjavo za javnost.
20.5.2020	Pogovor predsednika republike za oddajo Faktor na TV3.
24.5.2020	Pogovor predsednika republike za oddajo 24ur Fokus na POP TV.
28.5.2020	Predsednik republike je sprejel na pogovor predsednika državnega zbora. Po srečanju sta predsednik republike in predsednik državnega zbora podala izjavi za javnost.
30.5.2020	Intervju predsednika republike za časopis Nedelo.

5.6.2020	Predsednik republike se je z izjavo odzval na odstop članov Stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko pri Predsedniku Republike Slovenije.
7.6.2020	Intervju predsednika republike za časopis Svet24.
13.6.2020	Predsednik republike se je udeležil slovesnosti v spomin na 75. obletnico osvoboditve koncentracijskega taborišča pod Ljubeljem in ob robu slovesnosti podal izjavo za medije.
24.6.2020	Pogovor predsednika republike za Radio Ognjišče.
29.6.2020	Intervju predsednika republike za srbski časopis Kurir.
29.6.2020	Pogovor predsednika republike Boruta Pahorja za oddajo Studio City na Televiziji Slovenija.
2.7.2020	Novinarska konferenca predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in predsednika republike Madžarske Jánoša Áderja, ob uradnem obisku slovenskega predsednika na Madžarskem.
3.7.2020	Intervju predsednika republike za Primorske novice in Primorski dnevnik.
8.7.2020	Novinarska konferenca predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja, predsednika Republike Avstrije dr. Alexandra Van der Bellna in predsednika Republike Hrvaške Zorana Milanovića ob trilateralnem srečanju predsednikov Slovenije, Avstrije in Hrvaške na Dunaju.
13.7.2020	Predsednik republike je podal izjavo za medije po obeležitvi 100. obletnice požiga in slovesni vrnitvi Narodnega doma v Trstu slovenski narodni skupnosti v Italiji.
17.7.2020	Intervju predsednika republike za tednik Mladina.
22.7.2020	Novinarska konferenca predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in predsednice Slovaške republike Zuzane Čaputove ob uradnem obisku predsednika Pahorja na Slovaškem.
23.7.2020	Predsednik republike je podal izjavo za medije po srečanju s predstavniki slovenske narodne skupnosti v Republiki Avstriji in s koroškim deželnim glavarjem dr. Petrom Kaiserjem v Celovcu.
13.8.2020	Predsednik republike je na Bledu sprejel ameriškega državnega sekretarja Michaela Pompea. Po srečanju je podal izjavo za medije.
26.8.2020	Izjavi za javnost predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in predsednika Zvezne republike Nemčije Franka-Walterja Steinmeierja po delovnem sestanku v Berlinu.
27.8.2020	Predsednik republike je imel z uglednimi slovenskimi strokovnjaki pogovor o novi koronavirusni bolezni COVID-19. Po pogovoru so predsednik Pahor, akad. prof. dr. Tatjana Avšič - Županc, virologinja in mikrobiologinja, prof. dr. Bojana Beovič, infektologinja, doc. dr. Tatjana Lejko Zupanc, infektologinja, doc. dr. Aleš Rozman, interventni pulmolog, in akad. prof. dr. Franc Strle, infektolog podali izjavo za javnost.
12.9.2020	Intervju predsednika republike za STA.
20.9.2020	Predsednik republike si je na povabilo Kolesarske zveze Slovenije ogledal zaključno etapo kolesarske dirke po Franciji Le Tour, kjer je podal tudi izjavo za medije.
21.9.2020	Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Francoske republike Emmanuel Macron sta se v Parizu sestala na delovnem srečanju. Po srečanju sta podala izjavo za medije.
25.9.2020	Novinarska konferenca predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja in predsednika republike Severne Makedonije Steva Pendarovskega ob uradnem obisku v Republiki Severni Makedoniji.
25.9.2020	Intervju predsednika republike za Kanal 5 ob uradnem obisku Republike Severne Makedonije.
25.10.2020	Intervju predsednika republike za hrvaški Večernji list.
28.10.2020	Predsednik Pahor je na pogovor sprejel Varuha človekovih pravic Republike Slovenije Petra Svetino. Po pogovoru sta dala izjavi za javnost.
6.11.2020	Predsednik republike je podal izjavo v zvezi z nasilnimi protesti v Ljubljani.
15. 11. 2020	Pogovor predsednika republike za oddajo Politično s Tanjo Gobec na Televiziji Slovenija.

---

18. 11. 2020	Predsednik republike je na pogovor sprejel predstavnike Slovenske medicinske akademije. Po srečanju so podali izjave za javnost.
20. 11. 2020	Videoizjava predsednika republike in vrhovnega poveljnika obrambnih sil Boruta Pahorja ob sprejetju Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026.
2.12.2020	Pogovor predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja za Radio Ognjišče
9.12.2020	Pogovor predsednika republike za oddajo Studio ob 17-ih na Radiu Slovenija
11.12.2020	Pogovor predsednika republike za rubriko Zeleni petek MMC RTV Slovenija

Foto: STA za UPRS

Oblikovanje: Studio 37 d.o.o.

Tisk: Tiskarna Radovljica d.o.o.

Urad predsednika Republike Slovenije

Erjavčeva cesta 17

1000 Ljubljana

Predsednik Pahor je ob razglasitvi epidemije nove koronavirusne bolezni, 12. marca, nagovoril državljanke in državljane

Spoštovane državljanke in državljani,

znašli smo se v položaju, ko smo zaradi pojava širitve koronavirusa še bolj odvisni eden od drugega.

Zato si moramo pomagati.

Najprej in najbolj si bomo pomagali tako, da bomo dosledno spoštovali navodila in priporočila pristojnih oblasti in služb.

Vsi za to poklicani opravljajo zelo zahtevno delo po svojih najboljših močeh. V mojem in našem skupnem imenu jim izrekam veliko hvaležnost.

Naše posebno spoštovanje gre ljudem, ki zagotavljajo, da življenje v teh popolnoma posebnih in spremenjenih okoliščinah vseeno poteka kolikor toliko normalno.

Pomagali si bomo tako, da bomo skrbeli zase in za drugega.

Pomagali si bomo ne nazadnje tudi tako, da smo, kolikor je mogoče, človeško prijazni v vseh okoliščinah. Tovrstne krize preizkušajo človeški značaj. Zdaj moramo vsak zase in vsi skupaj pokazati v nas najboljše in najbolj plemenite vrline.

Pogum, srčnost in solidarnost.

Veliko navodil nam pravi, da si ne segamo v roke, da se ne objemamo, da pazimo na medsebojno razdaljo in podobno. To je treba upoštevati.

Vendar pa je ves ta moj nagovor namenjen temu, da na vse druge načine ohranimo in okrepimo občutek za skupno in skupnost.

Z današnjo razglasitvijo epidemije se aktivirajo vse sile zaščite in reševanja. Vsi napor delovanja države in družbe se usmerijo v obvladovanje nastalih razmer.

Nihče ne ve, koliko časa bomo mi in ves svet potrebovali za okrevanje. Tudi ko bomo enkrat premagali neposredno nevarnost virusa samega, se bomo soočili z njegovimi posledicami.

Ne le Slovenija, cel sodobni svet nima izkušenj s problemom, ki ima toliko neznank in take razsežnosti. Mnoge naše odzive bo treba premisliti povsem na novo.

To bo terjalo od nas vse naše znanje, izkušnje, odločnost, modrost, predvsem pa medsebojno spoštovanje in razumevanje.

Za naše vsakodnevno ravnanje pa bosta zlasti pomembni mirnost in razsodnost.

Vprašajmo se torej, kaj lahko vsak od nas in vsi skupaj naredimo, da si pomagamo in premagamo težave.

Odgovornost do sebe in občutek za skupnost sta zdaj odločilnega pomena. Kot vaš predsednik vas poznam dovolj, da iskreno pravim – težko bo, morda bo celo zelo težko, a skupaj bomo uspeli.

Srečno, Slovenija. In sreča je na strani pogumnih.

